

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

**«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020»**

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Γ2'

**«ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

(Τελική έκδοση)

advice
management consultants

ADVICE Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.
26ης Οκτωβρίου 90, Τ.Κ. 546 27, Θεσσαλονίκη.
Τηλ.: (2310) 535888.
Fax: (2310) 537677.
<http://www.advicemd.gr>
e-mail: central@advicemd.gr

Περιεχόμενα

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	1
1. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	3
1.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	11
1.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	15
1.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	31
1.4 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	67
2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	75
2.1 ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ (RELEVANCE) ΚΑΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	77
2.2 ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	81
2.3 ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΥ – ΒΑΣΗΣ.....	81
2.4 ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	102
2.4.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΚΡΩΝ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	102
2.4.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΟ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΔΙΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	104
2.4.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	105
2.5 ΠΟΙΟΤΗΤΑ – ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ – ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ.....	108
3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΝΟΜΩΝ	134
4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ «Ε2020»	148

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η παρούσα Έκθεση προβλέπεται από τη σύμβαση εκτέλεσης του έργου «ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» με την οποία ανατέθηκε στην «ADVICE Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.» η διενέργεια της εκ των προτέρων αξιολόγησης του νέου προγράμματος 2014-2020 συμπεριλαμβανομένης της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

Σκοπός του έργου είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, διατυπώνοντας αξιολογητικές κρίσεις αναφορικά με τον σχεδιασμό του προγράμματος ώστε οι αρμόδιες αρχές για το σχεδιασμό (ΕΔΑ Ηπείρου, Ομάδα Σχεδιασμού Προγράμματος) να είναι σε θέση να τις λαμβάνουν υπόψη στα διαδοχικά στάδια του προγράμματος που καταρτίζεται. Στα πλαίσια του έργου, ο Σύμβουλος Αξιολόγησης ανέλαβε επίσης να εκπονήσει την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), να υποστηρίξει την διενέργεια διαβούλευσης και να ενημερώσει με τα αποτελέσματα της διαβούλευσης την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).

Το παρόν παραδοτέο της εκ των προτέρων αξιολόγησης είναι το απαιτούμενο κατά τον Κανονισμό (COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No. 288/2014) «**Draft report of the ex-ante evaluation**» που συνοδεύει ως Παράρτημα το Πρόγραμμα όπως αυτό υποβάλλεται δια του συστήματος SFC. Το παραδοτέο εκπονήθηκε και υποβλήθηκε αρχικά με βάση το Κείμενο που υποβλήθηκε στην SFC στις 17/7/2014 και την (μη απαιτούμενη από τον Κανονισμό, εσωτερική, δοκιμαστική και μη δεσμευτική αλλά αναγκαία για την προετοιμασία του Προγράμματος) χρηματοδοτική κατανομή ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο («ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ_3 έκδοση_17072014.xlsx»), αντανakλώντας τα οριστικά συμπεράσματα του Συμβούλου Αξιολόγησης, με τη διατύπωση πορισμάτων και προτάσεων.

Στη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης του ΕΠ από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής κατά την διαδικασία έγκρισης του, μετά και τη διαδικασία διαβούλευσης μεταξύ των σχετικών με το θέμα Γενικών Διευθύνσεων, ο Σύμβουλος Αξιολόγησης υποστήριξε το έργο της ΕΔΑ Ηπείρου για την απάντηση των θέσεων της Επιτροπής στο οριστικό Πρόγραμμα. Συγκεκριμένα ο Σύμβουλος αξιολόγησης προχώρησε σε εκτιμήσεις για τις αλλαγές που προέκυψαν στους ειδικούς στόχους, δείκτες και την λογική των παρεμβάσεων, σε συνέχεια των παρατηρήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [C (2014) 7598 of 14 October 2014] επί της 1^{ης} υποβολής του προγράμματος, των παρατηρήσεων επί της αναθεωρημένης έκδοσης του προγράμματος της 17.11.2014 και της 27.11.2014, των οδηγιών και κατευθύνσεων της ΕΥΣΣΑΑΠ, της ΕΥΣΕΚΤ και των υπηρεσιών της Επιτροπής και των ενεργειών της Ομάδας Σχεδιασμού του Προγράμματος. Οι εκτιμήσεις αυτές ενσωματώνονται στο παρόν οριστικό Παραδοτέο του έργου της εκ των προτέρων αξιολόγησης.

Κατά την διάρκεια της Αξιολόγησης αναδείχθηκαν σημαντικές ιδιαιτερότητες στο περιβάλλον κατάρτισης και αξιολόγησης του Προγράμματος, οι οποίες επηρέασαν το πλαίσιο εκπόνησης. Οι σημαντικότερες από αυτές αναφέρονται παρακάτω:

1. Εξαιτίας της διαδικασίας κατάρτισης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των ΕΠ, η χρηματοδοτική κατανομή ανά Θεματικό Στόχο και του ΠΕΠ προσδιορίστηκε κεντρικά, ενώ και ορισμένοι από τους δείκτες ορίζονται επίσης κεντρικά. Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση της συνάφειας στόχων και μέσων και αποτελεσμάτων στο Πρόγραμμα δεν αναφέρεται μόνο στο ίδιο το Πρόγραμμα και στους σχεδιαστές του αλλά και σε κεντρικές επιλογές.
2. Το πρότυπο που υποχρεούται να ακολουθήσει το Πρόγραμμα είναι εξαιρετικά δεσμευτικό. Θέτει περιορισμούς στη διαπραγμάτευση κάθε ζητήματος και, το κυριότερο, υποχρεώνει την Περιφέρεια να σχεδιάσει όχι το πρόγραμμα για την ανάπτυξη της όπως το κρίνει σκόπιμο και εφικτό για την περίοδο 2014-2020, αλλά το πρόγραμμα δια του οποίου η Περιφέρεια θα συμβάλλει, στην ίδια περίοδο, στην επίτευξη των ευρωπαϊκής

εμβέλειας στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Κατά συνέπεια, στόχοι, μέσα και αναμενόμενα αποτελέσματα που θα αξιολογούνταν ως θετικά υπό το πρίσμα της ανάπτυξης της Περιφέρειας, κινδυνεύουν να αξιολογηθούν ως λιγότερο θετικά ή ως μη συναφή ως προς την ευρωπαϊκή στόχευση που τίθεται ως αναγκαστική για όλα τα Προγράμματα. Π.χ., η Περιφέρεια έχει ήδη καταρτίσει δύο προσχέδια, ως Απαντήσεις στην 1^η και 2^η Εγκυκλίους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, στα οποία αναλύει εξαντλητικά τις προκλήσεις και προτείνει διεξοδικά τα αντίστοιχα μέτρα, υπό τη συνολική οπτική της ανάπτυξης της Περιφέρειας, ενώ τώρα υποχρεούται είτε να «συνοψίσει» τα πάντα σε ένα ουσιαστικά «επιμέρους» ΠΕΠ είτε να επιλέξει τι θα ενταχθεί στο ΠΕΠ γνωρίζοντας όμως ότι δεν έχει άλλα μέσα πολιτικής για τις υπόλοιπες συνιστώσες της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής της.

3. Οι προδιαγραφές του έργου της Αξιολόγησης (ακολουθώντας τα έγγραφα καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) σε μερικά σημεία αναπαράγουν ερωτήματα και τεχνικές της πάγιας μεθοδολογίας αξιολόγησης που δεν είναι πλέον ιδιαιτέρως χρήσιμα για τον συγκεκριμένο τύπο Προγράμματος που δεσμευτικά ορίζει το Πρότυπο Επιχειρησιακού Προγράμματος των Κανονισμών. Π.χ. η αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής δεν μπορεί να έχει βαρύνουσα σημασία όταν πρέπει να αναζητηθεί μεταξύ ενός προκαθορισμένου πλήθους Θεματικών Στόχων ή ενός (κατά ρητή απαίτηση) μικρού αριθμού Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, πολύ περισσότερο όταν ουσιαστικά έχουν «αποκλειστεί» άλλοι εναλλακτικοί στρατηγικοί στόχοι πέραν των 11 Θεματικών της «Ε2020» και δεν είναι επιλέξιμες πολλές άλλες εν δυνάμει επενδυτικές πρωτοβουλίες. Το μίγμα πολιτικής δηλαδή, εκ προοιμίου δεν επιδέχεται σε βάθος αξιολόγηση ενώ και η Λογική της Παρέμβασης δεν μπορεί παρά να είναι σχεδόν όμοια στα περισσότερα ΠΕΠ.

Για είναι επιχειρησιακά χρήσιμη, η Έκθεση έχει περιορισμένη έκταση. Ο Σύμβουλος επιθυμεί να εκφράσει τις ευχαριστίες του προς την ΕΔΑ του ΠΕΠ Ηπείρου και ιδιαίτερα προς τα στελέχη της Μονάδας Α' και της Επιτροπής Παραλαβής και Επίβλεψης του έργου για τη γόνιμη και αποδοτική συνεργασία μαζί τους.

Η Ομάδα Έργου που ανέλαβε την εκπόνηση της έκθεσης παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας: Ομάδα Μελέτης ΣΜΠΕ

A/A	Στέλεχος	Επίπεδο εκπαίδευσης	Ιδιότητα
1	Παπαδόπουλος Νικόλαος	Χημικός Μηχανικός Δρ. Παν .Μακεδονίας με εξειδίκευση, στην αξιολόγηση αναπτυξιακών παρεμβάσεων	Υπεύθυνος – Συντονιστής του έργου (ΥΣΕ)
2	Μιχαηλίδης Γεώργιος	Επ. Καθ ΑΠΘ με έδρα την αξιολόγηση προγραμμάτων	Υπεύθυνος Ποιότητας
2	Σταμέλος Κυριάκος	Χημικός Μηχανικός, MSc	Συντονιστής ΣΠΕ, κατ. Μελετητικού πτυχίου κατ. 27 Γ
3	Γεωργιάδης Γεώργιος	Επιστήμων Περιβάλλοντος Μ.Δ.Ε. Διαχείριση Έργων και Πόρων Ανάπτυξης.	Αν. Συντονιστής Ομάδας ΣΠΕ, κατ. Μελετητικού πτυχίου κατ. 27 Β
4	Μιχαηλίδης Τριαντάφυλλος	Μηχανικός Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Msc	Ειδικός σε θέματα αστικού περιβάλλοντος
5	Αγγελοπούλου Δήμητρα	Μηχανικός Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Msc	Υποστήριξη Συντονιστή ΣΠΕ
6	Αυγουστίδου Μυρσίνη	Δρ. Χωροτάκτης	Ειδική σε θέματα χωρικής ανάπτυξης και χωροταξικού σχεδιασμού
7	Κουτσομάρκος Νικόλαος	Μηχανικός Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, MSc	Ειδικός σε θέματα δεικτών εκροών και αποτελέσματος

1. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για το Τμήμα 1.1 του ΠΕΠ, διατυπώνονται τα ακόλουθα σχόλια:

1. Η επιλογή των σχεδιαστών να δομήσουν το ΠΕΠ σε Άξονες Προτεραιότητας ομαδοποιώντας Θεματικούς Στόχους για τους οποίους διατίθεται χρηματοδότηση στο ΕΣΠΑ, ενέχει και αρνητικά και θετικά ενδεχόμενα.

Θετικά ενδεχόμενα:

- Η επιλογή των Θεματικών Στόχων μπορεί να αιτιολογείται ως προς την καταλληλότητα τους για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και για την καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού της Περιφέρειας.
- Δίνει την δυνατότητα το Πρόγραμμα να τεκμηριώσει την επιλογή των Θ.Σ. προσαρμόζοντας κατάλληλα και την αναγκαία ευρύτερη αναπτυξιακή στρατηγική για την Περιφέρεια (ασχέτως του ό, τι οι Θεματικοί Στόχοι ορίστηκαν, και για το ΠΕΠ, στο ΕΣΠΑ).
- Δένει καλύτερα διαχειριστικά με την δομή της Διαχειριστικής Αρχής και αναδεικνύει τις σύνθετες επιμέρους στρατηγικές όπως αυτή της RIS και της Χωρικής Επένδυσης.

Αρνητικά ενδεχόμενα:

- Η Λογική της Παρέμβασης είναι ευκολότερο να τεκμηριωθεί / ελεγχθεί, με την κατάλληλη μετάβαση από Θεματικό Στόχο σε Επενδυτική Προτεραιότητα, από Επενδυτική Προτεραιότητα σε Ειδικό Στόχο και από Ειδικό Στόχο σε Αποτέλεσμα.
 - Κατά την υλοποίηση του, το Πρόγραμμα θα είναι δυσκολότερο να παρακολουθηθεί δια των Θεματικών Στόχων, Επενδυτικών Πρωτοβουλιών και Πεδίων Παρέμβασης, χωρίς να απαιτεί μια πολύπλοκη διαδικασία αναζήτησης των Επενδυτικών Πρωτοβουλιών και Πεδίων Παρέμβασης σε διάφορους Άξονες Προτεραιότητας.
 - Είναι περισσότερος σύνθετος ο προσδιορισμός των δεικτών εκροών αλλά και αποτελέσματος ως προς τη συμβολή του Προγράμματος στην εθνική προσπάθεια επίτευξης των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
 - Είναι περισσότερο επισφαλής η κάλυψη του αποθεματικού απόδοσης καθώς αφενός δύσκολα μπορεί να αναδειχθεί ένας δείκτης για την παρακολούθηση των πράξεων που αντιστοιχούν σε πάνω από 50% του ΑΠ και αφετέρου μη επίτευξη των οροσήμων ή των στόχων θα έχουν σοβαρότερη επίπτωση.
2. Επισημαίνεται ότι η δόμηση των Αξόνων Προτεραιότητας κατά Θεματικό Στόχο είναι και πρόταση/ υπόδειξη του Κανονισμού, για δύο, προφανείς, λόγους:
 - επιτρέπει μια ευχερέστερη εκτίμηση, παρακολούθηση, αποτίμηση και σύνθεση, σε ποσοτικούς όρους, των αποτελεσμάτων του Προγράμματος ως προς τις καίριες προτεραιότητες της Ένωσης και της Στρατηγικής «Ε2020».
 - επιτρέπει την ευχερέστερη διαχείριση του Προγράμματος και ιδίως των χρηματορροών του.

Σε περίπτωση μάλιστα που σε ένα Πρόγραμμα επιλεγεί να μην αντιστοιχίζονται Θεματικοί Στόχοι και Άξονες Προτεραιότητας, ο Κανονισμός απαιτεί ειδική αιτιολόγηση, εν ίδει εξαίρεσης από τον κανόνα. Η τεκμηρίωση αυτή στην περίπτωση της Περιφέρειας Ηπείρου δεν προκύπτει για όλες τις περιπτώσεις αξόνων ιδιαίτερα πειστική.

Από την άλλη πλευρά, η κριτική που μπορεί να ασκηθεί στον Κανονισμό είναι ότι μ' αυτή τη δομή περιορίζει την Προγραμματική Λογική αντικαθιστώντας την με τη Λογική της Παρέμβασης και ότι μ' αυτόν τον τρόπο «ωθεί» προς Προγράμματα που κινδυνεύουν να προσομοιάζουν π.χ. με ελληνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και γενικώς με «καταλόγους παρεμβάσεων». Κατά πάσα πιθανότητα και με βάση την εμπειρία, θα απαιτηθεί μεγάλη προσπάθεια, είτε κατά μια ενδιάμεση Αξιολόγηση είτε σε μια εκ-των-υστέρων Αξιολόγηση, για να απαντηθεί το ερώτημα: «Ποια είναι η επίπτωση των Προγραμμάτων στη συνολική ανάπτυξη των αντίστοιχων Περιφερειών ή στην ανάπτυξη των τομέων ή κλάδων της οικονομίας τους, ανεξαρτήτως του αν συνέβαλαν ή όχι στην επίτευξη των στόχων της «Ε2020»;

3. Μετά την επίδοση των πρώτων κρίσεων από τον αξιολογητή και τις παρατηρήσεις της Επιτροπής και των Εθνικών Αρχών στο ΠΕΠ προτείνονται πέντε Γενικοί Στρατηγικοί Στόχοι που αντιστοιχίζονται σε Πέντε Άξονες Προτεραιότητας (περιλαμβάνουν 10 Θεματικούς Στόχους) και εξειδικεύονται περαιτέρω σε Ειδικούς Στόχους. Είχε επισημανθεί στην αρχική έκδοση του Παραδοτέου Β' της Αξιολόγησης ότι η απόφαση αυτή ήταν σωστή αλλά μπορούσε να οδηγήσει σε κάποια σύγχυση και ότι θα ήταν σκόπιμο ή να αποσαφηνιστεί στο Τμήμα 1.1 αν το Πρόγραμμα θα κριθεί βάσει των Γενικών Στρατηγικών και των Ειδικών Στόχων του ή βάσει των Θεματικών Στόχων, ή να προστεθεί σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, ένα εισαγωγικό κείμενο που να επεξηγεί τη σχέση Θεματικού Στόχου και Ειδικών Στόχων και να την αιτιολογεί, με αναφορά και στη συμβολή του κάθε Άξονα στο ΚΣΠ και στο Position Paper των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Στο τελικό κείμενο του ΠΕΠ οι σχεδιαστές, απαλείφοντας τη σχετικώς διεξοδική διατύπωση γενικής στρατηγικής και στρατηγικών στόχων, συμμορφώνονται με το υπόδειγμα (Template), θέτοντας πέντε προτεραιότητες που «ισχύουν για όλα τα ΕΔΕΤ»:

- Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ
 - Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη
 - Ενίσχυση υποδομών μεταφορών
 - Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας
 - Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων (ΣΣ5).
4. Προτάθηκε το ΠΕΠ να περιέχει, σε μορφή Πίνακα με ποσοτικούς δείκτες τα στοιχεία που αναφέρονται στο κείμενο με ποιοτικές επεξηγήσεις και αναφέρουν τις επιδόσεις της Περιφέρειας στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (και του ΕΠΜ) σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση στη χώρα και τους εθνικούς στόχους για το έτος 2020. Από αυτά συνάγεται ότι η Περιφέρεια υπολείπεται σημαντικά όλων των ευρωπαϊκών, καθώς και των εθνικών στόχων και επιδόσεων, και κατά συνέπεια απαιτούνται εστιασμένες παρεμβάσεις για την επίσπευση της προσέγγισης των στόχων και τον προσανατολισμό του ΠΕΠ. Η σύσταση αυτή ικανοποιήθηκε με την προσθήκη παραρτήματος (σελ. 277 του Εγγράφου).
 5. Αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες της συγκυρίας και το βάρος της κρίσης, το ΠΕΠ θέτει ως ζητούμενο όχι μόνο την ανάδειξη και ενίσχυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής αλλά και την αντιμετώπιση της συρρίκνωσης του παραγωγικού ιστού, την αποβιομηχάνιση, αποχωροθέτηση δραστηριοτήτων, ανεργία, κοινωνικό αποκλεισμό και τη νέα φτώχεια.

Με βάση τη βιβλιογραφία και παράλληλες μελέτες και σχέδια, οι προτεραιότητες, οι ιδιαιτερότητες και τα ζητούμενα τίθενται ορθώς, πλην όμως αρχικά φάνηκε να απουσιάζει μια συνοπτική αλλά υποστηριζόμενη με ποσοτικά δεδομένα τεκμηρίωση που

θα καθιστούσε την περιγραφή αναντίρρητα αποδεκτή από όσους δεν έχουν ειδική γνώση της περιοχής και των προβλημάτων αλλά καλούνται παρ' όλα αυτά να αναλάβουν την έγκριση του Προγράμματος. Ιδιαίτερα σκόπιμη ήταν η εξειδίκευση του πώς η κρίση αφενός επηρέασε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας αφετέρου θέτει περιορισμούς ή ανοίγει προοπτικές για την ανάδειξη και ενίσχυση τους ή επιβαρύνει τις αδυναμίες και δημιουργεί νέες.

6. Η αρχική διαπραγμάτευση της Στρατηγικής του Προγράμματος (στο Τμήμα 1.1) αντανάκλασε τη γενική αντικειμενική δυσκολία που επισημάνθηκε πιο πάνω, να πρέπει το Πρόγραμμα και να ακολουθήσει τους αυστηρούς κανονιστικούς περιορισμούς και να αποδείξει ότι συμβάλλει «στη Στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και χωρικής συνοχής» και να οργανώσει προγραμματικά (ως ουσιαστικά το ΜΟΝΑΔΙΚΟ διαθέσιμο εργαλείο) όλη τη δημόσια (και μεγάλο μέρος της ιδιωτικής) προσπάθεια για την ανάκαμψη και την ανάπτυξη της Περιφέρειας.

Η τελική έκδοση του Προγράμματος σε μεγάλο βαθμό πέτυχε να συμπυκνώσει την ανάλυση και να καταλήξει στην πρόταση στρατηγικής κατά τρόπον ώστε να κάνει αρκετά σαφέστερη την αιτιολόγηση και αντιστοίχιση:

στρατηγικές αναπτυξιακές προτεραιότητες → Άξονες Προτεραιότητας → Ειδικό Στόχοι.

Λόγω όμως της συμπύκνωσης που οδήγησε σε δραστικό περιορισμό της ανάλυσης, απομένουν κάποια σημεία όπου κατά την εκτίμηση της Αξιολόγησης μπορούν να γίνουν περαιτέρω βελτιώσεις, ενδεχομένως λαμβάνοντας υπόψη και τις ακόλουθες θέσεις, σε περίπτωση που χρειαστεί αναδιατύπωση ή εξειδίκευση του Προγράμματος.

Ειδικότερα:

7. Είναι ορθή και σκόπιμη η επισήμανση, στα πλαίσια του Τμήματος 1.1, της σημασίας που έχει για την ανάπτυξη της Περιφέρειας η συνοδευτική παρέμβαση στην περιοχή των συγκεκριμένων τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που αναφέρονται, όπως και των Προγραμμάτων «Αγροτική Ανάπτυξη» και «Αλιεία». Η δυσαρμονία αναπτυξιακών αναγκών και διατιθέμενων πόρων είναι προφανής και αιτιολογεί αυτήν την παρέμβαση, ενώ, επιπλέον, αυτή εξειδικεύεται με αναφορά συγκεκριμένων παρεμβάσεων που αναμένεται ή αιτείται να χρηματοδοτηθούν από τα άλλα Προγράμματα. Και εδώ όμως θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει, συνοπτική αλλά πληρέστερη τεκμηρίωση.
8. Γενικά στους περισσότερους Άξονες Προτεραιότητας / Θεματικούς Στόχους (1, 3, 6, 7, 9 και 10) περιγράφονται με σαφήνεια και υποστηρίζονται με ποσοτικά δεδομένα η σημερινή κατάσταση με τα προβλήματα της και οι προκλήσεις για την αντιμετώπιση τους ή για την επίτευξη των αντίστοιχων στόχων της «Ε2020». Σε άλλους (2, 4, 5), η περιγραφή παραμένει ισχυρά ποιοτική, με συνέπεια να μην μπορεί να απαντηθεί χωρίς περιθώρια αμφισβήτησης το ερώτημα πόσο σημαντικός είναι ο Στόχος / Άξονας για το Πρόγραμμα και ταυτόχρονα και για τη συνολική ανάπτυξη της Περιφέρειας. Εδώ βεβαίως πρέπει να ληφθούν υπόψη δύο ζητήματα:
 - (α) Ο ορισμός των Θ.Σ. για όλα τα ΠΕΠ έγινε κεντρικά μέσω του ΕΣΠΑ. Κατά συνέπεια, δεν μπορούν να κριθούν το σχέδιο ΠΕΠ και οι σχεδιαστές του (ή μόνον αυτοί) για το εάν η συγκεκριμένη επιλογή Θ.Σ. είναι η καταλληλότερη για την αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας.
 - (β) Η κατανομή των πόρων ανά Θ.Σ. έγινε επίσης κεντρικά. Κατά συνέπεια, επίσης δεν μπορεί να κριθεί, μόνο δια του ΠΕΠ, αν η προκύπτουσα θεματική επικέντρωση συμβάλλει καλύτερα από μία άλλη ενδεχόμενη, είτε στην αναπτυξιακή προτεραιότητα της Περιφέρειας είτε στην επίτευξη των στόχων της χώρας ως προς τη Στρατηγική «Ε2020».

9. Πρόκειται για ένα εγγενές πρόβλημα σχεδιασμού που θα απαιτούσε:

- είτε να έχουν οι Περιφέρειες την ευχέρεια να ορίσουν αυτές τη θεματική επικέντρωση κατά το σχήμα: ανάγκες → επιδιωκόμενα αποτελέσματα → ειδικοί στόχοι → επενδυτικές προτεραιότητες → Θεματικοί Στόχοι → πόροι
- είτε να ορίζονται στα ΠΕΠ πολύ συγκεκριμένα εκείνες οι αναπτυξιακές ανάγκες που δεν αντιμετωπίζονται με τη δεδομένη θεματική επικέντρωση και εκείνες οι παρεμβάσεις που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των Θεματικών Στόχων αλλά θα στηριχθούν προγραμματικά και χρηματοδοτικά από άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Στο ΠΕΠ γίνεται μια αξιολογή προσπάθεια προς τη δεύτερη κατεύθυνση, ιδίως στους Θ.Σ. 3, 4, 6 και 7. Κατά την άποψη του Συμβούλου Αξιολόγησης, η προσπάθεια πρέπει να γίνει κατά την εξειδίκευση και στους άλλους Θ.Σ. με όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένη (ποσοτική) τεκμηρίωση. Το πρόβλημα δεν έγκειται τόσο στο πώς θα τεκμηριωθεί σήμερα, ελεγχθεί κατά την υλοποίηση και αξιολογηθεί στο τέλος η επίπτωση του Προγράμματος συνολικά ή κατά τομέα, όσο στο πώς θα τεκμηριωθεί, θα «μεταφραστεί» σε επιδιωκόμενα αποτελέσματα, θα αποτυπωθεί σε δείκτες και σε ορόσημα, θα κριθεί κατά την ενδιάμεση επανεξέταση και θα αξιολογηθεί το Πρόγραμμα σε σχέση με την επίτευξη των στόχων που ορίζει ο Κανονισμός.

10. Παρ' όλον ότι στο ΠΕΠ δεν είχε «διατεθεί» Θεματικός Στόχος 8 από το ΕΣΠΑ, σε αρχικές εκδόσεις του περιλαμβανόταν αναφορά στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Περιφέρεια ως προς αυτόν, επισημαίνοντας ανάγκες που θα πρέπει να καλυφθούν στην περίοδο 2014-2020 δια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», και που οπωσδήποτε συνεργούν με τον Θεματικό Στόχο 9 (ιδίως) αλλά και τους Θ.Σ. 1 και 3. Τελικώς στο ΠΕΠ Ηπείρου (όπως και σε όλα τα ΠΕΠ) διατέθηκαν πόροι για τον Θ.Σ. 8 (2.550.560 € από το ΕΚΤ 637.639 € δημόσια εθνική συμμετοχή) και προσδιορίστηκαν στόχοι και επιλέχθηκαν Επενδυτικές Προτεραιότητες. Λόγω της «κεντρικής» αυτής απόφασης, η συγκεκριμένη επιλογή δεν μπορεί να αξιολογηθεί αν καλύπτει τις ανάγκες της Περιφέρειας (η περιφερειακά εξειδικευμένη συμβολή του ΕΠ ΑΑΔΕΔΒΜ εξακολουθεί να είναι απολύτως αναγκαία), οπωσδήποτε όμως είναι επικεντρωμένη (στη βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων, στην αυτοαπασχόληση - επιχειρηματικότητα - δημιουργία επιχειρήσεων, στην προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές). Η επικέντρωση αυτή «ανοίγει» το ζήτημα της συμπληρωματικότητας – συνεργιών του ΠΕΠ με το ΕΠΑΝΕΚ, όπου επίσης προβλέπεται ισχυρή παρέμβαση στην αυτοαπασχόληση - επιχειρηματικότητα - δημιουργία επιχειρήσεων και στην προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στις αλλαγές.

Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν οφείλονται κυρίως στα αρνητικά ενδεχόμενα που προαναφέρθηκε ότι ελλοχεύουν όταν επιλογή είναι να δομηθεί το Πρόγραμμα σε Άξονες Προτεραιότητας που συνθέτουν τους Θεματικούς Στόχους. Κατά συνέπεια, θα ήταν τελικώς (σε μια εξειδίκευση;) σκόπιμη μια πιο τεκμηριωμένη υποστήριξη ως προς την συνέργεια και την αποτελεσματικότητα που η επιλογή αυτή επιφέρει στην στρατηγική. Η ευρύτερη στρατηγική της Περιφέρειας, υποσύνολο της οποίας είναι η στρατηγική του ΠΕΠ, μπορεί να διατυπωθεί, συνοπτικά αλλά συγκεκριμένα, για να καταδειχθεί η συμβατότητα του ΠΕΠ με αυτήν αλλά κυρίως για να συγκεντρωθεί, περί το ΠΕΠ, η απαραίτητη συναποδοχή και συνευθύνη όλων των εμπλεκόμενων στην Περιφέρεια. Η διατύπωση του αιτήματος για συμπληρωματικές παρεμβάσεις των τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι εύλογη και θα μπορούσε να επαναλαμβάνεται, εξειδικευμένα, σε όλους τους Άξονες Προτεραιότητας, όπως συμβαίνει σε αρκετούς από αυτούς.

Τέλος, το πρόβλημα από τον περιορισμό χώρου που θέτουν το Πρότυπο Προγράμματος και η διαδικασία υποβολής του δια του SFC μπορεί να ξεπεραστεί αν απαλειφθεί η εισαγωγική παράθεση των στόχων της «Ε2020», του ΕΣΠΑ και του ΕΠΜ.

Για τον Πίνακα 1 του ΠΕΠ, διατυπώνονται τα ακόλουθα σχόλια.

Η αιτιολόγηση της επιλογής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων είναι σε γενικές γραμμές επαρκής. Θα μπορούσε στο τελικό Πρόγραμμα να μην είναι μόνο ποιοτική αλλά και ποσοτικοποιημένη, με συνοπτική αναφορά σε δείκτες που τεκμηριώνουν την εκάστοτε επιλογή.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΑ /ΑΠ	Επενδυτικές προτεραιότητες	Αιτιολόγηση της επιλογής / Σχόλια
(1)	α) Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα έρευνας και καινοτομίας και προαγωγή κέντρων ικανότητας, ιδίως κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	Επαρκής. Μπορεί να στηριχθεί και με βασικούς δείκτες.
(1)	β) Προώθηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, και διασύνδεση και συνέργια ανάμεσα στις επιχειρήσεις, τα κέντρα Ε&Κ και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ιδιαιτέρως όσον αφορά την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, την κοινωνική καινοτομία και τις εφαρμογές παροχής δημοσίων υπηρεσιών,	Επαρκής. Μπορεί να στηριχθεί και με βασικούς δείκτες σε συνδυασμό με τις Επ. Πρ. 3 α και 3γ
(2)	β) Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ενίσχυσης της ζήτησης για ΤΠΕ.	Επαρκής, κύρια με ποιοτικά χαρακτηριστικά.
	γ) Ενίσχυση εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ.	Επαρκής, κύρια με ποιοτικά χαρακτηριστικά.
(3)	α) Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων	Μπορεί να στηριχθεί πληρέστερα, μέσω ανάλυσης SWOT μαζί με βασικούς σχετικούς δείκτες.
	β) Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση	Μπορεί να στηριχθεί πληρέστερα, μέσω ανάλυσης SWOT, μαζί με βασικούς σχετικούς δείκτες.
	γ) Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	Μπορεί να στηριχθεί πληρέστερα, με δείκτες. Δύσκολη η τεκμηρίωση του χαμηλού βαθμού αξιοποίησης οικονομιών κλίμακας
(4)	γ) Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	Η λήψη μέτρων τεκμηριώνεται απο τις υποχρεώσεις πολιτικής για Κλιματική Αλλαγή, είναι αδύναμη η εξειδίκευση λόγω απουσίας δεδομένων.
	ε) Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας	Η λήψη μέτρων τεκμηριώνεται απο τις υποχρεώσεις πολιτικής για Κλιματική Αλλαγή, είναι αδύναμη η εξειδίκευση λόγω απουσίας δεδομένων.

ΘΑ /ΑΠ	Επενδυτικές προτεραιότητες	Αιτιολόγηση της επιλογής / Σχόλια
(5)	α) Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων	Η αναγκαιότητα προφανής, ωστόσο λείπουν δεδομένα τεκμηρίωσης / εστίασης
(6)	β) Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	Επαρκής αξιοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων της Ηπείρου
	γ) Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	Επαρκής αξιοποίηση του ΠΠΧΣΑΑ
(6)	δ) Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών	Επαρκής αξιοποίηση ΣΠΕ του ΠΕΠ και του εθνικού ΡΑΦ
	ε) Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπτυξη των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	Επαρκής αξιοποίηση του ΠΠΧΣΑΑ
(7)	α) Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)	Επαρκής
	β) Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	Επαρκής, χωρίς ωστόσο τεκμηρίωση όσον αφορά τα έργα «σύνδεσης με τους κόμβους των ΔΕΔ-Μ»
	ε Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	Επαρκής, σύνδεση με ΘΣ 4.
(8)	Ι Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν..	Επαρκής. Μπορεί να στηριχθεί και με βασικούς δείκτες σε συνδυασμό με τις Επ. Πρ. 3 α και 3γ
	ν) Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	Έλλειψη δεικτών. Μπορεί να στηριχθεί και με βασικούς δείκτες σε συνδυασμό με τις Επ. Πρ. 3 α και 3γ
(9)	α) Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με βελτίωση πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με ... (ΕΤΠΑ)	Επαρκής, χωρίς ωστόσο ποσοτικά δεδομένα.
	β) Παροχή στήριξης για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών	Επαρκής, χωρίς ωστόσο ποσοτικά δεδομένα (παραπέμπει σε ειδική μελέτη που θα υλοποιηθεί).
(9)	ι) Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της	Επαρκής, χωρίς ωστόσο ποσοτικά δεδομένα.

ΘΑ /ΑΠ	Επενδυτικές προτεραιότητες	Αιτιολόγηση της επιλογής / Σχόλια
	βελτίωσης της απασχολησιμότητας(ΕΚΤ)	
	ii) Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	Επαρκής, χωρίς ωστόσο ποσοτικά δεδομένα.
	iii) Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών	Επαρκής, χωρίς ωστόσο ποσοτικά δεδομένα.
	iv) Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	Επαρκής, χωρίς ωστόσο ποσοτικά δεδομένα.
	v) Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	Επαρκής, χωρίς ωστόσο ποσοτικά δεδομένα.
	(vi) (ΕΚΤ) Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων	Μπορεί να στηριχθεί και με αξιοποίηση του ΠΠΧΣΑΑ
(10)	10) Επενδύσεις στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και δια βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών, κατάρτισης και εκπαίδευσης (ΕΤΠΑ)	Μπορεί να στηριχθεί με δείκτες

Συνάφεια με στρατηγική Ε2020 και προσδιορισμός αναγκών

Στο σχέδιο της εκ των προτέρων αξιολόγησης (παραδοτέο Β) είχαν επισημανθεί συγκεκριμένα ζητήματα για την στρατηγική του ΠΕΠ τα οποία αφορούσαν τόσο τον τρόπο ανάπτυξης της, όσο και την ανάγκη τεκμηρίωσης - συμπλήρωσης της.

Οι δύο σχετικές συστάσεις του Συμβούλου Αξιολόγησης του ΠΕΠ Ηπείρου αφορούσαν το να πραγματοποιηθούν:

1. Συγκεκριμένη αναφορά στις επιδόσεις της Περιφέρειας ως προς τους στόχους της «Ε2020» και την συνεισφορά της στους εθνικούς στόχους.
2. Αναδιάταξη των αναλύσεων με σαφή προσδιορισμό αναγκών ανά Θεματικό Στόχο του Κοινού Πλαισίου Στρατηγικής.

Η σύσταση αυτή οδήγησε στον περεταίρω εμπλουτισμό του κειμένου αν και βελτίωση της τεκμηρίωσης.

Ως προς την 1^η σύσταση ενώ προσδιορίζονται αρκετά καλά τα μεγέθη που αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση δεν υπάρχουν αναφορές για τα αποτελέσματα των έως τώρα προσπάθειών κατά τρόπο τέτοιο ώστε να προσδιορίζεται η αφετηρία και ο "δρόμος" που μένει να διανυθεί.

Ως προς την 2^η σύσταση του Συμβούλου Αξιολόγησης έγιναν οι ακόλουθες παρατηρήσεις:

ΘΣ1: Ενίσχυσης της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας

- Σε επίπεδο στρατηγικής θα ήταν χρήσιμο να περιγραφούν τόσο οι κλάδοι αριστείας,
- Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΘΣ 1 θα πρέπει να αφορούν αποκλειστικά (και όχι κατά προτεραιότητα όπως δηλώνεται) τους τομείς της RIS
- Εστίαση σε 2-3 βασικές περιοχές έρευνας και επέκταση των υπηρεσιών τεχνολογίας

για τη βιομηχανία γαλακτοκομικών προϊόντων και άλλων γεωργικών προϊόντων διατροφής.

- Ενίσχυση της ιδιωτικής Ε&Α.

ΘΣ 2: Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους

- Το τμήμα "στρατηγική" δεν περιλαμβάνει μια σαφή περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η ανάπτυξη των ΤΠΕ θα ενισχύσει την εφαρμογή της RIS
- Η ενίσχυση των δημοσίων οργανισμών παραμένει χωρίς συγκεκριμένους στόχους - εφαρμογές που θα εξυπηρετούσαν την ανάδειξη της συνεκτικότητας των παρεμβάσεων με την συνολική πολιτική (σε ποιούς κλάδους των παροχής υπηρεσιών; ποιες προτεραιότητες) του ΠΕΠ, δεδομένης και της μικρής χρηματοδοτικής βαρύτητας του ΘΣ

ΘΣ 3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

- Οι ανάγκες θα μπορούσαν να συσχετίζονται καλύτερα την ανάγκη ενίσχυσης της περιφέρειας στο πλαίσιο των ΘΣ 1 και 2 αναδεικνύοντας αφενός την Στρατηγική Προσέγγιση της RIS και ενισχύοντας αφετέρου την σκοπιμότητα δημιουργίας ενός ΑΠ για τους ΘΣ 1,2 και 3.
- Είναι σημαντικό να προστεθεί βάση των τελευταίων εξελίξεων η συσχέτιση σε στρατηγικό επίπεδο του ΘΣ 3 με τον ΘΣ 8 και οι συνέργειες που απαιτούνται.

ΘΣ 4: Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

- Θα ήταν σκόπιμο να αναδειχθεί περεταίρω η στρατηγική που εστιάζει στον αστικό χώρο (δημόσια κτίρια - συγκοινωνίες).

ΘΣ 5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων

- Θα ήταν σκόπιμη η αναφορά τόσο στην κατάρτιση του Σχεδίου αντιμετώπισης του Κινδύνου Πλημμύρας του ΥΔ 5, όσο και του Περιφερειακού Σχεδίου για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής που προβλέπεται να εκπονηθεί ως κύρια στοιχεία του πλαισίου στρατηγικής.

ΘΣ 6: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων

- Απουσιάζουν αναφορές στην στρατηγική σε σχέση με τον πολιτισμό, ο οποίος εμφανίζεται στα αποτελέσματα.

ΘΣ 7: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων

- Θα ήταν σκόπιμο στην παράθεση των αναγκών να περιγραφούν τα μη υλοποιημένα τμήματα ή οι απαιτούμενες συνδέσεις των ΔΕΔ-Μ (συνολικά) και να προσδιοριστεί σε ποιές θα στοχεύσει του ΠΕΠ.

1.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Συνολικά η Στρατηγική του Προγράμματος αποτυπώνεται στο όραμα να καταστεί η Περιφέρεια *«Αξιοβίωτη και αυτοτροφοδοτούμενη, έχοντας εξωστρεφή ανάπτυξη, εστιασμένη στις παραγωγικές δραστηριότητες που αποτελούν συγκριτικά πλεονεκτήματα και ενισχύουν την τοπική ταυτότητα, με σεβασμό στο περιβάλλον, την ιστορία και τον πολίτη της Ηπείρου»*.

Το αναπτυξιακό όραμα που διατυπώνεται είναι εν μέρει μόνο συνεπές με το αναπτυξιακό όραμα και τους εθνικούς στρατηγικούς στόχους του ΕΣΠΑ 2014-2020. Συγκεκριμένα είναι απόλυτα συναφές ως προς την ανάδειξη της εξωστρεφούς ανάπτυξης και του σεβασμού στο περιβάλλον. Αντιθέτως, η εστίαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα δεν συμβαδίζει με την έννοια της ανταγωνιστικότητας και της έξυπνης εξειδίκευσης. Επίσης η αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη θέτει σημαντικούς περιορισμούς στην οικονομία της Περιφέρειας αντί να αναδεικνύει τον στόχο του ΕΣΠΑ για μείωση της εξάρτησης από την εσωτερική κατανάλωση.

Τέλος δεν υπάρχει καμία αναφορά στην απασχόληση και την κοινωνική συνοχή που αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους τόσο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της χώρας όσο και συστάσεις του Συμβουλίου. Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης πρότεινε την αναδιτύπωση του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειας η οποία ωστόσο δεν έγινε.

Στον αντίποδα αναθεωρήθηκαν ριζικά οι Στρατηγικοί Στόχοι που όπως είχε αναφερθεί στο προηγούμενο παραδοτέο είχαν ελάχιστη συνέπεια με τους Θεματικούς Στόχους που έχουν οριστεί στο Κοινό Πλαίσιο Στρατηγικής για τον συντονισμό της εφαρμογής της «Ε2020». Η νέα αυτή στοχοθεσία παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλή συνέπεια με τους στόχους του Προγράμματος.

Θεματικοί Στόχοι Κοινού Πλαισίου Στρατηγικής	Στρατηγικοί Στόχοι ΠΕΠ Ηπείρου				
	ΣΣ1 Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και <small>ΣΣ1 ΠΠΕ</small>	ΣΣ2 Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη	ΣΣ3 Ενίσχυση υποδομών μεταφορών	ΣΣ4 Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας	ΣΣ5 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων
1. Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας	++			+	+
2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ)	++		+		
3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	++				+
4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς		++	+		
5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων		++			
6. Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων		++			
7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	+		++	+	
8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	++			+	++
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	+		+	++	++
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	+			++	+

Για την επίτευξη του παραπάνω οράματος της Περιφέρειας Ηπείρου και την υλοποίηση των στρατηγικών της στόχων, το ΠΕΠ Ηπείρου συγκεντρώνει τους διαθέσιμους κοινοτικούς πόρους σε 10 Θεματικούς Στόχους και 26 Επενδυτικές Προτεραιότητες. Οι Θεματικοί Στόχοι και οι Επενδυτικές Προτεραιότητες είναι απόλυτα συνεπείς με το ΕΣΠΑ 2014-2020, το Κοινό Πλαίσιο Στρατηγικής και την στρατηγική E2020 καθώς είναι προσδιορισμένοι και υποχρεωτικοί από τους Κανονισμούς των ΕΔΕΤ της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

Η αξιολόγηση της συνεκτικότητας από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης θα γίνει στο επίπεδο των Ειδικών Στόχων του ΠΕΠ Ηπείρου και τις εκτιμήσεις του Συμβούλου Αξιολόγησης σχετικά με την συμβολή των προτεινόμενων δράσεων στους στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές της E2020, τις δράσεις κλειδιά του Κοινού Πλαισίου Στρατηγικής και τις συστάσεις του Συμβουλίου και τους στρατηγικούς στόχους του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Κατά την εξέλιξη των διαδικασιών σχεδιασμού διαπιστώθηκε η ανάγκη περιορισμού των ΕΣ που από 62 κατά την αρχική μορφή του προγράμματος περιορίστηκαν σε 32. Ο περιορισμός αυτός υπήρξε απόρροια της εναρμόνισης με την στρατηγική επιλογή από την Επιτροπή για κατά το δυνατό μεγαλύτερη συγκέντρωση των πόρων προς εκεί που υπάρχει μεγαλύτερο αναπτυξιακό αποτέλεσμα, έναντι μιας πολιτικής "παρεμβαίνουμε λίγο αλλά παντού" που ίσχυε μέχρι σήμερα. Ο περιορισμός των τομέων παρέμβασης του ΠΕΠ (όπως βέβαια και του

υπερκείμενο του Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης) υπήρξε σημαντικός δεδομένου ότι τόσο λόγω της ανυπαρξίας εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, όσο και λόγω της εκτεταμένης υστέρησης (και άρα αναγκών) σε όλους τους τομείς πολιτικής η τάση για συνολική παρέμβαση παραμένει ισχυρή.

Βάσει των εκτιμήσεων του Συμβούλου Αξιολόγησης το ΠΕΠ Ηπείρου παρουσιάζει ικανοποιητική συνάφεια με τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων και του προγράμματος σταθερότητας του 2013. Οι συστάσεις του Συμβουλίου και η εκτίμηση της συνάφειας του ΠΕΠ ανά στόχο της Ε2020 παρουσιάζονται στη συνέχεια.

1. *Απασχόληση*: η σύσταση αφορά τη λήψη μέτρων για την προώθηση της απασχόλησης και την εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας για την αντιμετώπιση της ανεργίας. Τουλάχιστον 14 Ειδικοί Στόχοι του ΠΕΠ συμβάλλουν στην προώθηση της απασχόλησης, στην ενσωμάτωση στην απασχόληση ευάλωτων ομάδων και στην ενδυνάμωση της κοινωνικής οικονομίας και το 14% των χρηματοδοτικών πόρων του ΠΕΠ.
2. *Έρευνα και ανάπτυξη*: η σύσταση αφορά την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των επενδύσεων στην Ε&Α και της οικονομικής ανάπτυξης, την παροχή κινήτρων για την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ του ιδιωτικού τομέα και των πανεπιστημίων, περισσότερες προσπάθειες, κυρίως για να αναπτυχθούν στενότεροι δεσμοί μεταξύ ερευνητών και βιομηχανίας και για την προώθηση της μεταφοράς τεχνολογίας και αντιμετώπιση των γραφειοκρατικών εμποδίων. Το ΠΕΠ συμβάλει στα παραπάνω μέσω 3 Ειδικών Στόχων που όμως αντιστοιχούν στο 2% της χρηματοδότησης του Προγράμματος.
3. *Κλιματική αλλαγή και ενεργειακή βιωσιμότητα*: η σύσταση αφορά την αξιοποίηση της ενεργειακής απόδοσης ως φορέα οικονομικής ανάκαμψης, κυρίως μέσω της εκμετάλλευσης του υψηλού δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας στις κατοικίες των τριτογενή τομέα και τα δημόσια κτίρια. Επιπλέον διαπιστώνονται ελλείψεις στην χρηματοδότηση σχετικών έργων λόγω υψηλού πιστωτικού κινδύνου, έλλειψη ευαισθητοποίησης και ικανότητας δημοσίων αρχών και παραγόντων της αγοράς. Προτείνονται παρεμβάσεις όσον αφορά τις μεταφορές (π.χ. την προώθηση των δημόσιων μεταφορών, κλπ.), βελτιωμένα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, αποδοτικότερα συστήματα θέρμανσης, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τη θέρμανση. 10 Ειδικοί Στόχοι του ΠΕΠ συμβάλλουν στα παραπάνω που αντιστοιχούν στο 18% της χρηματοδότησης του Προγράμματος.

Επιπλέον, σχετικά με την αποδοτική χρήση των πόρων γίνονται συστάσεις για περισσότερη ανακύκλωση και μείωση των ροών αποβλήτων, αντί για υγειονομική ταφή και καύση. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα σχετικά έργα που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ θα πρέπει να ολοκληρωθούν χωρίς καθυστερήσεις. Σε αυτές τις συστάσεις απαντούν 3 Ειδικοί στόχοι που όμως αντιστοιχούν στο 17% της συνολικής χρηματοδότησης του ΠΕΠ.
4. *Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού*: η σύσταση αφορά την πλήρη εφαρμογή των μέτρων του Μνημονίου Συνεργασίας για την βελτίωση του δικτύου κοινωνικής ασφάλειας ενώ επισημαίνεται ότι περισσότερη στήριξη χρειάζονται οι οικογένειες και ιδίως οι νέοι γονείς. Σε αυτές τις συστάσεις ανταποκρίνονται τουλάχιστον 17 Ειδικοί Στόχοι που αντιπροσωπεύουν το 14% της χρηματοδότησης του ΠΕΠ.

Η συνεκτικότητα του ΠΕΠ Ηπείρου με τους στρατηγικούς στόχους του ΕΣΠΑ 2014-2020 εκτιμάται από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης ως ικανοποιητική, λαμβάνοντας υπόψη ότι βάσει της 3^{ης} Εγκύκλιου τα ΠΕΠ θα επικεντρωθούν στην εξυπηρέτηση των στόχων των

Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 1, 3 και 4 και της 2 όσο αφορά τον κοινωνικό αποκλεισμό. Το σύνολο των ΕΣ του ΠΕΠ συμβάλουν άμεσα στους στρατηγικούς στόχους των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων του ΕΣΠΑ.

(Η εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης έγινε σε επίπεδο ειδικών στόχων του ΠΕΠ ως προς τους στρατηγικούς στόχους των Χ.Π. του ΕΣΠΑ. Στον παρακάτω πίνακα δίνονται τα αθροίσματα στο ανώτερο επίπεδο για λόγους συνοπτικότητας).

	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΠΑ				
	ΧΠ.1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της	ΧΠ.2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση	ΧΠ.3. Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον	ΧΠ.4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη	ΧΠ.5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας
Άξονες Προτεραιότητα ΠΕΠ Ηπείρου					
Α.Π.1 Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ	5	0	0	0	0
Α.Π.2 Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη	5	1	0	0	3
Α.Π.3 Ενίσχυση υποδομών μεταφορών	4	0	1	0	0
Α.Π.4 Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας	0	0	4	0	0
Α.Π.5 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων	0	0	6	0	0
Περιπτώσεις συμβολής Ε.Σ. ΠΕΠ σε Σ.Σ. των Χ.Π. ΕΣΠΑ	17	21	19	4	3
% π/υ ΠΕΠ σε Χ.Π.	16%	21%	41%	17%	1%

Ανά Χρηματοδοτική Προτεραιότητα διαπιστώνονται τα εξής:

- Χ.Π.1: Εμφανίζεται υψηλή συνέπεια του ΠΕΠ σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους της Χ.Π.1 του ΕΣΠΑ. Συγκεκριμένα 17 Ε.Σ. του ΠΕΠ, κυρίως των Α.Π. 1, 2 και 3, συμβάλουν σε αυτή οι οποίοι αντιστοιχούν στο 16% της χρηματοδότησης του Προγράμματος.
- Χ.Π.2: Εμφανίζεται υψηλή συνέπεια του ΠΕΠ σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους της Χ.Π.2 του ΕΣΠΑ καθώς σε αυτούς συμβάλουν 21 Ε.Σ., κυρίως του Α.Π.9., ο οποίος αντιστοιχούν στο 21% της χρηματοδότησης του Προγράμματος.
- Χ.Π.3: Εμφανίζεται υψηλή συνέπεια του ΠΕΠ σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους της Χ.Π.3 του ΕΣΠΑ καθώς σε αυτούς συμβάλουν 19 Ε.Σ., κυρίως των Α.Π. 4, 5 και 6, οι οποίοι αντιστοιχούν στο 41% της χρηματοδότησης του Προγράμματος.
- Χ.Π.4: Εμφανίζεται μέτρια συνέπεια του ΠΕΠ σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους της Χ.Π.4 του ΕΣΠΑ καθώς σε αυτούς συμβάλουν 4 Ε.Σ. του Α.Π.7, οι οποίοι όμως αντιστοιχούν στο 17% της χρηματοδότησης του Προγράμματος.
- Χ.Π.5: Εμφανίζεται μικρή συνέπεια του ΠΕΠ σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους της Χ.Π.5 του ΕΣΠΑ καθώς σε αυτούς συμβάλουν 3 Ε.Σ. του Α.Π.7, οι οποίοι αντιστοιχούν στο 1% της χρηματοδότησης του Προγράμματος.

1.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης αξιολογεί την εσωτερική συνοχή του Προγράμματος εκτιμώντας τις συνέργιες¹ που αναπτύσσονται σε επίπεδο Ειδικών Στόχων βάσει των αντίστοιχων προτεινόμενων δράσεων. Η συνολική εικόνα της εσωτερικής συνοχής του Προγράμματος είναι ικανοποιητική με περιθώρια βελτίωσης. Συγκεκριμένα εντοπίστηκαν συνέργιες στο 29% των δυνατών αλληλεπιδράσεων, ενώ όλες έχουν θετικό πρόσημο χωρίς να διαπιστωθεί κάποια περίπτωση αντικρουόμενων στόχων.

Για την βελτίωση της εσωτερικής συνοχής του Προγράμματος ο Σύμβουλος Αξιολόγησης πρότεινε την μείωση του αριθμού των ειδικών στόχων του Προγράμματος με την συγχώνευση στόχων με παρόμοιο περιεχόμενο και αναμενόμενα αποτελέσματα.

¹ Οι σχέσεις μεταξύ των στόχων του βαθμολογήθηκαν στην κλίμακα -1 έως 3, όπου με η τιμή -1 καταδεικνύει αντικρουόμενες προτεραιότητες ή στόχους, η τιμή 0 τίθεται όταν δεν διαπιστώνεται καμία σχέση και 3 όταν η σχέση που διαπιστώνεται είναι ιδιαίτερα ισχυρή.

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

	1.1.1	1.2.1	2.2.1	2.3.1	3.1.1	3.2.1	3.3.1	4.3.1	4.5.1	5.2.1	6.2.1	6.3.1	6.4.1	6.5.1	7.1.1	7.2.1	7.2.2	7.5.1	8.1.1	8.5.1	9.1.1	9.1.2	9.2.1	9.4.1	9.5.1	9.6.1	10.1.1
Θ.Σ.1 Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας																											
ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελλαδικό και διεθνή χώρο		3	1	0	2	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	1	0	0	1
ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας	3		0	0	3	3	3	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	3	3	0	0	0	1	0	0	0
Θ.Σ.2 Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ																											
ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα	1	0		3	2	3	3	1	1	0	0	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0
ΕΣ 2.3.1 Αποδοτική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ	0	0	3		1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0
Θ.Σ.3 Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας και Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ																											
ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας	1	3	2	1		3	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας	3	3	3	2		3		0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας	3	3	3	1		2	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Θ.Σ.4 Ενίσχυση της Μετάβασης προς την Οικονομία Χαμηλών Εκπομπών Ρύπων σε όλους τους Τομείς																											
ΕΣ 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας	0	1	0	0	0	0	0		3	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	0	0	0	0	0	0	0	3		0	0	0	0	3	2	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Θ.Σ.5 Προαγωγή της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων																											
ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών	0	0	0	1	0	0	0	0	0		3	1	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Θ.Σ.6 Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων																											
ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3		0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία	0	1	2	2	0	1	0	0	0	0	0		2	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	3	3		2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	0	1	1	2	0	0	0	3	3	1	1	3	1		0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0
Θ.Σ.7 Προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων																											
ΕΣ 7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	-1	1		3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	-1	1	2		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για τη μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	1	1	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της καταναλώσεως μικρών καταναλωτών	0	1	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Θ.Σ.8 Προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων																											
ΕΣ 8.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα	3	3	0	0	3	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		3	0	0	0	0	1	0	0
ΕΣ 8.5.1.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της ris.	3	3	1	1	3	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1		0	0	0	0	1	0	0
Θ.Σ.9 Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας																											
ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		2	3	3	0	0	0
ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2		0	2	1	1	0
ΕΣ 9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Ηπείρου	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		2	1	1	0	
ΕΣ 9.4.1 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2		2	0	0	
Ε.Σ.9.5.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων πληθυσμού	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3		3	0
ΕΣ 9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	3		0
Θ.Σ.10 Επενδύσεις για την Ανάπτυξη Υποδομών στην Εκπαίδευση, την Κατάρτιση, την Επαγγελματική Κατάρτιση και τη ΔΒΜ																											
ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	1	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2	

Σε επίπεδο Ειδικών Στόχων η ιεράρχιση βάσει του βαθμού συνεργιών, παρουσιάζεται παρακάτω με φθίνουσα κατάταξη:

ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας
ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα
ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο
ΕΣ 2.3.1 Αποδοτική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ
ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών
ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας
ΕΣ8.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα
ΕΣ8.5.1.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της ris.
ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας
ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας
ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας
ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας
ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών
ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία
ΕΣ 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας
ΕΣ 7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ
ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση
ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες
ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων
ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος
ΕΣ 7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για τη μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου
ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της κατανάλωσης μικρών καταναλωτών
Ε.Σ.9.5.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων πληθυσμού
ΕΣ 9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού
ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων
ΕΣ 9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Ηπείρου
ΕΣ 9.4.1 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας

Η κατάταξη επιρεάζεται κύρια από την συνεκτικότητα ΕΣ των ΘΣ 1,2,3 που διασφαλίζεται μέσω της στρατηγικής προσέγγισης της RIS3. Ιδιαίτερα υψηλή συνέργεια παρουσιάζει ο Ε.Σ. 6.5.1. καθώς όπως εξειδικεύεται από τις δράσεις και τα αναμενόμενα αποτελέσματα αποσκοπεί σε πολυτομεακές παρεμβάσεις που σχετίζονται με σημαντικά επιμέρους ζητήματα του ΠΕΠ, (χωρίς ωστόσο αυτό να σημαίνει ότι κατά την εξειδίκευση θα υλοποιηθεί).

Σε ανώτερο επίπεδο ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά την εσωτερική συνοχή του Προγράμματος ως προς την συμπληρωματικότητα και την ευαισθησία στην επίτευξη των Θεματικών Στόχων. Ο έλεγχος εκτελείται με μήτρα συνάφειας όπου εκτιμάται η συμβολή των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος στους Θεματικούς Στόχους και τα αποτελέσματα ανάγονται σε επίπεδο Θ.Σ., όπως παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια.

	Θ.Σ.1	Θ.Σ.2	Θ.Σ.3	Θ.Σ.4	Θ.Σ.5	Θ.Σ.6	Θ.Σ.7	Θ.Σ.8	Θ.Σ.9	Θ.Σ.10	Βαθμός επίδρασης σε άλλους Θ.Σ.	% ΠΕΠ
Θ.Σ.1		1	6	1	0	3	1	2	2	1	16	1,2%
Θ.Σ.2	1		6	4	1	7		4	4		27	1,3%
Θ.Σ.3	2	6		1		3		6			18	4,0%
Θ.Σ.4	1					2	5				8	3,6%
Θ.Σ.5		1				4					11	3,7%
Θ.Σ.6	2	3	1	3	3		0	4	3		19	12,1%
Θ.Σ.7	1		3	4		4					12	13,4%
Θ.Σ.8	4	2	6						2		14	
Θ.Σ.9								3			3	8,5%
Θ.Σ.10	1	1		1					2		5	2,8%
Βαθμός ευαισθησίας Θ.Σ.	12	13	16	13	4	20	5	17	11	0		

Βάσει των παραπάνω εκτιμήσεων του Συμβούλου Αξιολόγησης οι Θεματικοί Στόχοι του Προγράμματος μπορούν να καταταχθούν στις επόμενες κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό επίδρασης και ευαισθησίας τους.

Στόχοι με υψηλό βαθμό επίδρασης στην επίτευξη άλλων στόχων, που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την συνολική επίτευξη των στόχων του προγραμματισμού.	Ευαίσθητοι στόχοι, οι οποίοι εξαρτώνται σε υψηλό βαθμό από την επίτευξη στόχων των κατώτερων ιεραρχικών επιπέδων.
Θ.Σ.2 Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ Θ.Σ.3 Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας και Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ Θ.Σ.1 Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας	Θ.Σ.3 Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας και Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ Θ.Σ.1 Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας Θ.Σ.5 Προαγωγή της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων Θ.Σ.6 Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων
Στρατηγικοί Στόχοι, οι οποίοι χαρακτηρίζονται τόσο από υψηλό βαθμό επίδρασης, όσο και από υψηλή ευαισθησία.	Ουδέτεροι στόχοι, οι οποίοι έχουν υψηλό βαθμό ανεξαρτησίας από την επίτευξη άλλων στόχων (χαμηλός βαθμός επίδρασης και χαμηλή ευαισθησία).
Θ.Σ.3 Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας και Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ Θ.Σ.1 Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας	Θ.Σ.4 Ενίσχυση της Μετάβασης προς την Οικονομία Χαμηλών Εκπομπών Ρύπων σε όλους τους Τομείς Θ.Σ.9 Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας Θ.Σ.7 Προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων Θ.Σ.10 Επενδύσεις για την Ανάπτυξη Υποδομών στην Εκπαίδευση, την Κατάρτιση, την Επαγγελματική Κατάρτιση και τη ΔΒΜ

Η στρατηγική σημασία των Θ.Σ. 3 και 1 εξηγείται εν μέρει από την υψηλή συνοχή που παρουσιάζουν μεταξύ τους οι Θ.Σ. 1-3, και την καθοριστική συμβολή που αναμένεται να έχουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας της περιοχής με πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις στην απασχόληση και την δημιουργία εισοδημάτων. Εξάλλου οι δράσεις των Θ.Σ.1-3 θα αποτελέσουν τα εργαλεία εφαρμογής της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Βάσει της αξιολόγησης της εσωτερικής συνοχής του Προγράμματος τόσο σε επίπεδο δράσεων όσο και σε επίπεδο επίτευξης των στρατηγικών προτεραιοτήτων διαπιστώθηκε η ύπαρξη ασυνέπειας μεταξύ της σημασίας και πολλαπλασιαστικής αξίας ορισμένων στόχων σε σχέση με την χρηματοδότησή τους από το ΠΕΠ. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος ενσωματώθηκαν στη στρατηγική του Προγράμματος ο τρόπος κάλυψης του εντοπισμένου κενού χρηματοδότησης από τομεακά Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020 και πιθανές άλλες πηγές.

Αξιολόγηση Ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την Χωρική Ανάπτυξη

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση για την Χωρική Ανάπτυξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου βασίζεται σε συγκεκριμένη πρόταση που διαμορφώθηκε στο πλαίσιο ειδικής μελέτης - προσέγγισης. Επιλέγεται μια προσέγγιση για την χωρική ανάπτυξη με επικέντρωση των παρεμβάσεων σε συγκεκριμένους τομείς και χωρικές ενότητες με αποδεδειγμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης αξιολογεί την επιλογή αυτή ως συνεπή με τις απαιτήσεις συγκέντρωσης των πόρων και θεματικής επικέντρωσης των παρεμβάσεων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Ειδικότερα η συνάφεια των βασικών αρχών της προσέγγισης του ΠΕΠ Ηπείρου με την προσέγγιση του ΕΣΠΑ 2014-2020 ελέγχεται με τη βοήθεια του παρακάτω πίνακα και εκτιμάται ως πλήρης.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020		
	Επίτευξη της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της διατήρησης των πόρων	Εστίαση στις ιδιαίτερες ανάγκες και στη φέρουσα δυνατότητα των επιμέρους χωρικών ενότητων	Κινητήρες η ανταγωνιστικότητα και τοπική επιχειρηματικότητα
Αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε χωρικό επίπεδο, και πιο συγκεκριμένα στο δίπολο βορράς-νότος και πεδινή-ημιορεινή/ορεινή ζώνη.	X	X	
Παρέμβαση στο κατάλληλο χωρικό επίπεδο με σκοπό την πραγματοποίηση συνεργιών για την παραγωγική ανασυγκρότηση και την απόκτηση ανταγωνιστικότητας.			X
Συνεργασία όλων των διαθέσιμων διαρθρωτικών ταμείων με βάση τις πραγματικές ανάγκες.		X	
Αποφυγή οριζόντιων πολιτικών ώστε να προστατευτούν οι σπάνιοι πόροι και να είναι δυνατή η αντιμετώπιση μη αναστρέψιμων καταστάσεων με το μικρότερο κόστος.		X	
Πολυκεντρικότητα σε περιφερειακό επίπεδο καθώς και η ανάδειξη του λειτουργικής αστικής περιοχής των Ιωαννίνων ως περιφερειακός αστικός πόλος σε εθνικό επίπεδο.		X	
Αντιμετώπιση των προκλήσεων σε ειδικές ομάδες πληθυσμού.	X		

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προβαίνει στις παρακάτω διαπιστώσεις ως προς τον προσδιορισμό των κύριων αναγκών και δυσκολιών που αναγνωρίζονται για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη σε σχέση με την στρατηγική του Προγράμματος, όπως διατυπώνεται στην Ενότητα 2 του Ε.Π.:

1. Μειωμένη διαθεσιμότητα των δημόσιων πόρων: η δυσκολία αυτή αναμένεται να καλυφθεί μέσω της πολυταμειακής και πολυτομεακής προσέγγισης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων της περιόδου 2014-2020. Για την άμβλυνση της συγκεκριμένης δυσκολίας απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση των δράσεων του Ε.Π. και προσδιορισμός χωρικών ενοτήτων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων. Επιπρόσθετα απαιτείται ενίσχυση του συντονισμού με τα τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020.
2. Όξυνση των προβλημάτων της παραγωγική βάσης: Αντιμετωπίζεται μέσω των δράσεων των Α.Π.1-3 του Ε.Π. Ηπείρου, αλλά με περιορισμένους πόρους. Απαιτείται η κινητοποίηση και στοχευμένη κατεύθυνση επιπλέον πόρων από το ΠΑΑ και το Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
3. Πιθανότητα καθυστέρησης υλοποίησης μεγάλων έργων υποδομών: η στρατηγική του Ε.Π. Ηπείρου δεν μπορεί να συνεισφέρει στην συγκεκριμένη δυσκολία.
4. Παραμένουσες ελλείψεις σε βασικές υποδομές: αναμένεται να καλυφθούν μέσω των δράσεων των Α.Π.6, 7 και 9. Απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση των δράσεων του Ε.Π. Ηπείρου και ο συντονισμός με τα Ε.Π.ΑΑ και Ε.Π. «Μεταφορές Υποδομών, Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη».
5. Ρεαλιστική ιεράρχηση των αναγκών: Αποτελεί βασική ανάγκη του σχεδιασμού και του προγραμματισμού. Απαιτείται λεπτομερέστερη παρουσίαση των αναγκών στην Ενότητα 2 του Προγράμματος οι οποίες θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι θα ληφθούν υπόψη από τις στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων και της στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.
6. Συνέργια των παρεμβάσεων μεταξύ υποδομών και ανταγωνιστικότητας, επιχειρηματικότητας και καινοτομίας: Το συγκεκριμένο στοιχείο θα αντιμετωπιστεί με την διάθεση ικανών πόρων μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.

Αντίστοιχα, σε σχέση με τις κύριες δυνατότητες χωρικής ανάπτυξης ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προβαίνει στις εξής διαπιστώσεις:

1. Μετατροπή του αστικού κέντρου των Ιωαννίνων σε πόλο εθνικής σημασίας: Αναμένεται να υποστηριχθεί από την ενίσχυση των ερευνητικών υποδομών και συνεργασιών μέσω του Α.Π.1 την ανάπτυξη υποδομών βιώσιμων μεταφορών μέσω των Α.Π. 4 και 7, την ολοκλήρωση του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού του Α.Π.6 και την διασύνδεση των ΔΕΔ-Μ με σημαντικούς κόμβους, κέντρα και περιοχές στον Α.Π.7.
2. Δυναμική ανάπτυξη του άξονα Ηγουμενίτσας – Ιωαννίνων στην προσέλκυση παραγωγικών δραστηριοτήτων: Αναμένεται να υποστηριχθεί μέσω της ενίσχυσης ΜΜΕ στους Α.Π.2, 3 και 4, την ολοκλήρωση του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού του Α.Π.6 και την διασύνδεση των ΔΕΔ-Μ με σημαντικούς κόμβους, κέντρα και περιοχές στον Α.Π.7.
3. Διάχυση της αναπτυξιακής δυναμικής στο νότιο τμήμα της Περιφέρειας: Αναμένεται να υποστηριχθεί μέσω της διασύνδεσης των ΔΕΔ-Μ με σημαντικούς κόμβους, κέντρα και περιοχές στον Α.Π.7. και της ενίσχυσης των επιχειρηματικών συνεργασιών και κλαδικών δικτύσεων στους Α.Π. 1 και 3.
4. Αξιοποίηση της γεωπολιτικής θέσης μέσω τις διασυνοριακής/διαπεριφερειακής συνεργασίας: Αναμένεται να υποστηριχθεί μέσω δράσεων προώθηση της εξωστρέφειας στους Α.Π. 2 και 3 και την διασύνδεση των ΔΕΔ-Μ με σημαντικούς κόμβους, κέντρα και

περιοχές στον Α.Π.7.

7. Κλάδοι του πρωτογενή τομέα στο Λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων και της πεδιάδας Άρτας – Φιλιππιάδας με προεκτάσεις προς την Πρέβεζα και της μεταποίησης του: Αναμένεται να υποστηριχθεί μέσω δράσεων ενίσχυσης ΜΜΕ, επιχειρηματικών συνεργασιών και κλαδικών δικτυώσεων στους Α.Π. 1, 2 και 3. Απαιτείται συντονισμός για εξασφάλιση συμπληρωματικότητας από τους πόρους του ΕΠΑΑ και του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
5. Παράκτια και εσωτερική ιχθυοκαλλιέργεια: Απαιτείται συντονισμός για εξασφάλιση συμπληρωματικότητας από τους πόρους του ΕΠΘΑ.
6. Τουρισμός στα Ιωάννινα, την παράκτια ζώνη Πρέβεζας – Θεσπρωτίας, το Μέτσοβο και την ζώνη των Ζαγοροχωριών: Αναμένεται να υποστηριχθεί μέσω δράσεων ενίσχυσης των ΜΜΕ στους Α.Π. 2 και 3. Ειδικότερα για το Μέτσοβο και τη ζώνη των Ζαγοροχωριών θα πρέπει να επιτευχθεί συμπληρωματικότητα πόρων του ΕΠΑΑ. Επιπλέον θα συνεισφέρουν οι δράσεις του Α.Π.6 για την προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και την ολοκλήρωση του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού.
7. Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας στους παραπάνω κλάδους αλλά και στους τομείς της υγείας και ευεξίας: Αναμένεται να υποστηριχθεί μέσω δράσεων ενίσχυσης ΜΜΕ, επιχειρηματικών συνεργασιών και κλαδικών δικτυώσεων στους Α.Π. 1, 2 και 3.
8. Καλή κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και οικοτουριστικών πόρων, τα σημαντικά στοιχεία αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και οι αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι: Αναμένεται να υποστηριχθεί μέσω των δράσεων των Α.Π. 5 και 6.

Περαιτέρω ο Σύμβουλος Αξιολόγησης θεωρεί σκόπιμη την συμπλήρωση της ανάλυσης της Χωρικής Προσέγγισης με συμπερίληψη αναγκών και δυνατοτήτων στους τομείς της απασχόλησης, της καταπολέμησης της φτώχειας και της κοινωνικής ένταξης σε χωρικές ενότητες της Περιφέρειας. Για την συμπλήρωση της ανάλυσης ενδεικτικές πηγές μπορούν να αποτελέσουν οι εμπειρογνωμοσύνες-μελέτες:

- Διερεύνηση των πρόσφατων εξελίξεων της απασχόλησης στην Περιφέρεια της Ηπείρου για υποβοήθηση των Αναπτυξιακών Συμπράξεων στην εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης των πλαίσιο των ΤΟΠΣΑ. - Μελέτη απασχόλησης ΤΟΠΣΑ
- Μεθοδολογία εντοπισμού και αξιολόγησης Περιοχών για ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αγροτικής Ανάπτυξης
- Έγγραφο της Πρότασης Χωρικής Ανάπτυξης 2014-2020 της ΕΔΑ Ηπείρου

Αξιολόγηση της προσέγγισης της στρατηγικής βιώσιμης αστικής ανάπτυξης

Με βάση την προσέγγιση για την χωρική ανάπτυξη και τις δυνατότητες που αναγνωρίζονται επιλέγεται στο ΠΕΠ Ηπείρου η εφαρμογή στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης κυρίως για τον αστικό και περιαστικό χώρο των Ιωαννίνων. Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης ελέγχει τους βασικούς άξονες της στρατηγικής ως προς τις προκλήσεις που θέτει το ΕΣΠΑ για την ΒΑΑ στον επόμενο πίνακα και αξιολογεί την στρατηγική ως επαρκή αλλά με ανάγκη ενδυνάμωσης του άξονα της ανταγωνιστικότητας και της έξυπνης εξειδίκευσης.

Αξονες Στρατηγικής ΒΑΑ ΠΕΠ Ηπείρου	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΒΑΑ ΕΣΠΑ 2014-2020				
	Αποκατάσταση του οικονομικού ιστού των αστικών κέντρων και λειτουργία ως κινητήριες δυνάμεις στην ευρύτερη περιοχή επιρροής τους.	Αντιστροφή της κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης των αστικών περιοχών, ιδίως των περιοχών συγκέντρωσης μειονεκτικών κοινωνικών ομάδων και των εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών / βιοτεχνικών / επαγγελματικών ζωνών	Αναζωογόνηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης και ανασυγκρότηση των κοινωνικών υποδομών	Πρωώθηση της σύνδεσης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στο αστικό περιβάλλον, με αιχμή την στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης.	Αντιστροφή της αστικής διάχυσης, η πρωώθηση της αρχής της «συμπαγούς πόλης»
Αντιστροφή της αστικής διάχυσης					X
Ανάκτηση του δημόσιου χώρου		X			X
Πρόσβαση χωρίς περιορισμούς		X			
Βιώσιμη κινητικότητα των κατοίκων		X			
Προστασία του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος		X			
Μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων		X			
Στήριξη των αδύναμων πληθυσμιακών ομάδων		X	X		
Ενίσχυση των δομών απασχόλησης		X	X		
Ενεργοποίηση της συμμετοχικής διαδικασίας στη λήψη των αποφάσεων					
Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας	X		X	X	
Η διατήρηση του κοινωνικού ιστού		X	X		

Ειδικότερα επιλέγεται ως προτεραιότητα της εφαρμογής στρατηγικής ΒΑΑ στην ευρύτερη περιοχή της πόλης των Ιωαννίνων. Με βάση τις επιγραμματικές αναφορές η επιλογή αυτή είναι κατ' αρχήν συνεπής με τα κριτήρια του ΕΣΠΑ 2014-2020. Ως εργαλείο εφαρμογής της ΒΑΑ στην περιοχή της πόλης των Ιωαννίνων επιλέγεται η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του ΕΣΠΑ.

Για τα μικρότερα αστικά κέντρα ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προτείνει οι δράσεις ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης να αντιμετωπισθούν στις ΤΑΠΤΟΚ.

Αξιολόγηση της χρήσης Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Σύμφωνα με την 3^η Εγκύκλιο του ΥΠΑΑΝ το Πρόγραμμα θα πρέπει να αναφέρει τη χρήση της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων. Τα κριτήρια για τον εντοπισμό περιοχών εφαρμογής, τις αρχές επιλογής, έγκρισης και χρηματοδότηση των αντίστοιχων τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης και τοπικών ομάδων δράσης θα δοθούν κεντρικά, συνεπώς θα γίνει παραπομπή στο ΕΣΠΑ 2014-2020. Στην παρούσα φάση ο Σύμβουλος Αξιολόγησης δεν διαθέτει τα απαιτούμενα στοιχεία για την αξιολόγηση την συνέπεια της προσέγγισης για ΤΑΠΤΟΚ σε σχέση με τη στρατηγική του Προγράμματος καθώς, πέραν της αναμονής για τις κεντρικές οδηγίες των ΤΑΠΤΟΚ δεν υπάρχει εξειδικευμένη περιγραφή της στρατηγικής για την ΤΑΠΤΟΚ ή/και την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στην Ενότητα 4 του 1^{ου} Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου.

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι μέσω ΤΑΠΤΟΚ για τις αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας:

- μπορούν να διατεθούν κυρίως οι πόροι των Α.Π. 6, 7 και 9 του ΠΕΠ για οικοτουριστική ανάπτυξη, βιώσιμο τουρισμό, και την ολοκλήρωση υποδομών προσβασιμότητας και άρσης της απομόνωσης.
- μέσω πόρων του ΕΓΤΑΑ να καλυφθούν χρηματοδοτικά κενά στον Α.Π. 3 και εν μέρει στον Α.Π.2 κυρίως στην ενίσχυση επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας (γεωργία, μεταποίηση τροφίμων και επεξεργασία γαλακτοκομικών προϊόντων) και πιθανά στον Α.Π.5 στην προστασία των εδαφών από την κλιματική αλλαγή.
- να κατευθυνθούν ενισχυτικά πόροι του ΕΠΑΑΔ σε δράσεις του Α.Π.9 για την ενεργό ένταξη στην απασχόληση.

Μέσω ΤΑΠΤΟΚ για τις αστικές περιοχές της Περιφέρειας ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι:

- μπορούν να διατεθούν κυρίως οι πόροι του ΠΕΠ του Α.Π. 9 για κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες, των Α.Π. 4 και 7 για την βιώσιμη κινητικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα και του Α.Π. 6 για την προστασία ευαίσθητων περιοχών από αστικά λύματα.
- μέσω πόρων του ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ να καλυφθούν χρηματοδοτικά κενά στον Α.Π. 3 και εν μέρει στον Α.Π.2 κυρίως στην ενίσχυση επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας (γεωργία και υδατοκαλλιέργεια, μεταποίηση τροφίμων)
- να κατευθυνθούν ενισχυτικά πόροι του ΕΠΑΑΔ σε δράσεις του Α.Π.9 για την καταπολέμηση της φτώχειας, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την ενεργό ένταξη στην απασχόληση.

Ο έλεγχος της συνέπειας της προσέγγισης ΤΑΠΤΟΚ με την στρατηγική του Προγράμματος σε όρους ποιοτικούς, ποσοτικούς και συμπληρωματικότητα θα γίνει από το Σύμβουλος Αξιολόγησης σε επόμενο Παραδοτέο σύμφωνα με το παρακάτω υπόδειγμα.

ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ			ΤΑΠΤΟΚ						
ΣΤΟΧΟΙ	ΠΟΡΟΙ (ΔΔ)	% ΠΟΡΩΝ	Αγροτικές περιοχές			Αστικές περιοχές			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ
			ΠΟΡΟΙ ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑΔ	ΠΟΡΟΙ ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑΔ	
1. ΑΠ Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ	43.763.967,00	13,4%	ΌΧΙ			ΌΧΙ			
1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο	1.100.000,00	0,3%							
1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας	4.500.000,00	1,4%							
1.2.2 Αύξηση των επενδύσεων σε έρευνα και καινοτομία για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις	2.008.178,00	0,6%							
2.3.1 Αύξηση των εφαρμογών ΤΠΕ για την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών πληροφόρησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.	7.038.948,00	2,2%							
2.3.2 Εκσυγχρονισμός της διαχείρισης δικτύων και υποδομών των ΟΤΑ	2.000.000,00	0,6%							
3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων επιχειρήσεων στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας	8.616.841,00	2,6%							
3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας	9.000.000,00	2,8%							
3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των επιχειρήσεων της περιφέρειας	9.500.000,00	2,9%							
2. ΑΠ Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη	119.299.654,00	36,6%	προτεραιότητα κατά ΕΣΠΑ: 5			ΌΧΙ			
4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας	12.000.000,00	3,7%							
4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	13.246.289,00	4,1%		Ε					
5.1.1 Βελτίωση της ικανότητας παρακολούθησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε ευαίσθητες περιοχές της Περιφέρειας	1.000.000,00	0,3%		Ε					
5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και	18.896.094,00	5,8%							

ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ			ΤΑΠΤΟΚ						
			Αγροτικές περιοχές			Αστικές περιοχές			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ
ΣΤΟΧΟΙ	ΠΟΡΟΙ (ΔΔ)	% ΠΟΡΩΝ	ΠΟΡΟΙ ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑΔ	ΠΟΡΟΙ ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑΔ	
αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών									
6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων	45.500.000,00	14,0%							
6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία	15.000.000,00	4,6%							
6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας	1.000.000,00	0,3%							
6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	12.657.271,00	3,9%							
3. ΑΠ Ενίσχυση υποδομών μεταφορών	80.910.781,00	24,8%	προτεραιότητα κατά ΕΣΠΑ: 1			προτεραιότητα κατά ΕΣΠΑ:3			
7.2.1 Βελτίωση ενδοπεριφερειακής κινητικότητας	69.410.781,00	21,3%	A						
7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας	5.000.000,00	1,5%	A						
7.5.1 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μικρών καταναλωτών μέσω ευφυών συστημάτων	6.500.000,00	2,0%							
4. ΑΠ Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας	33.940.680,00	10,4%	ΌΧΙ			προτεραιότητα κατά ΕΣΠΑ:4			
9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	10.793.358,00	3,3%				A			
9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων	6.176.982,00	1,9%				A			
10.1.1 Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	4.687.500,00	1,4%				A			
5. ΑΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων	41.934.630,00	12,9%	προτεραιότητα κατά ΕΣΠΑ:4			ΌΧΙ			
8.1.1. Αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόλησης σε ανέργους με υψηλά τυπικά προσόντα	2.500.000,00	0,8%							
8.5.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης.	688.195,00	0,2%							

ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ			ΤΑΠΤΟΚ						
			Αγροτικές περιοχές			Αστικές περιοχές			ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ
ΣΤΟΧΟΙ	ΠΟΡΟΙ (ΔΔ)	% ΠΟΡΩΝ	ΠΟΡΟΙ ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑΔ	ΠΟΡΟΙ ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑ	ΠΟΡΟΙ ΕΠΑΑΔ	
9.1.1. Αύξηση των ευκαιριών συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση	14.000.000,00	4,3%							
9.2.1 Αύξηση των ευκαιριών κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων	1.487.974,00	0,5%		Ε					
9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.	5.300.000,00	1,6%		Ε					
9.4.1 Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων	6.739.148,00	2,1%							
9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	8.119.313,00	2.5%							
9.5.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας	1.600.000,00	0,5%							
9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού	1.500.000,00	0,5%							
ΣΥΝΟΛΟ	319.849.712,00	98,2%							
			A	ισχυρή συνάφεια					
			E	μέτρια συνάφεια					

Εξωτερική Συνοχή

Η εξωτερική συνοχή αφορά τον έλεγχο συνάφειας και συμπληρωματικότητας που αναπτύσσονται με τα εξής Προγράμματα:

- Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», ειδικότερα ως προς την βελτίωση ερευνητικών υποδομών, ανάπτυξη Δικτύων Νέας Γενιάς και κρατικών ενισχύσεων.
- Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», ειδικότερα ως προς την κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας στις περιβαλλοντικές υποδομές ανακύκλωσης απορριμμάτων και διαχείρισης αστικών λυμάτων και την ολοκλήρωση των αξόνων των ΔΕΔ-Μ.
- Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», ειδικότερα ως προς την κάλυψη των αναγκών της Περιφέρειας στον Θ.Σ.8.
- Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα», ειδικότερα ως προς την κάλυψη των αναγκών της Περιφέρειας στον Θ.Σ.11.
- Ε.Π. «Τεχνική Βοήθεια».

Αφορά επίσης και τα Προγράμματα

- Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη», ιδιαίτερα ως προς την υλοποίηση Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, έργα υποδομής που συμβάλουν σε άρση του αποκλεισμού και την καταπολέμηση της φτώχειας σε περιοχές της υπαίθρου, την αντιμετώπιση των πυρκαγιών και την ενίσχυση του αγροτοδιατροφικού τομέα που αποτελεί κλάδο προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
- Ε.Π. «Θάλασσα και Αλιεία», ειδικότερα ως προς την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των υδατοκαλλιεργειών που αποτελούν κλάδο προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
- Ε.Π. ΕΕΣ Ελλάδα – Ιταλία, ειδικότερα ως προς θέματα τουρισμού, πολιτισμού και προσβασιμότητας.
- Ε.Π. ΕΕΣ Ελλάδα – Αλβανία, ειδικότερα ως προς θέματα διαχείρισης και ανάδειξης του περιβάλλοντος, τουρισμού, πολιτισμού και διασυνοριακών προσβάσεων.
- Ε.Π. ΕΕΣ Βαλκάνια – Μεσόγειος ως προς θέματα τουρισμού, πολιτισμού.
- Ε.Π. ΕΕΣ Αδριατικής – Ιονίου, ειδικότερα ως προς τα ζητήματα της διασύνδεσης με χώρες της μακροπεριφέρειας, προτεραιότητες της Στρατηγικής «Γαλάζιας Ανάπτυξης» και της θαλάσσιας χωροταξίας.

Έχει σε πρώτη φάση αποτιμήσει τις παρεμβάσεις στον χώρο ευθύνης από οριζόντιες πολιτικές και έρχεται να παρέμβει κατά το δυνατόν ολοκληρωμένα. Προκύπτει ότι ενσωματώνει τις εθνικές-περιφερειακές-τομεακές πολιτικές.

ΜΗΤΡΑ 3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ε (επαρκής) – Μ (μερική) – Α (ανεπαρκής) - ΟΧΙ

ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΣΤΟΧΩΝ	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ και ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ της πολιτικής / προγράμματος	ΕΠΙΡΡΟΗ επί του ΠΕΠ από την πολιτική / πρόγραμμα
Πολιτική / πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία			
Ε	Ε	Ε	Ε
Πολιτική / πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη			
Μ	Ε	Ε	Μ
Πολιτική / πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού			
Ε	Ε	Ε	Ε
Πολιτική / πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα			
Α	Α	Α	Α
Πολιτική / πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια			
Α	Α	Α	Α
Πολιτική / πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη			
Μ	Μ	Μ	Μ
Πολιτική / πρόγραμμα Θάλασσα και Αλιεία			
ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Σε επίπεδο Επενδυτικών προτεραιοτήτων η συνάφεια παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Θ.Σ.	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΠΕΠ	ΥΜ-ΠΕΡΑΑ	ΕΠΑνΕΚ	ΑΑΔΔΒ	ΔΜ	Σχολιασμός
1	(α)	•		•			Άμεση συμπληρωματικότητα με ΕΠΑνΕΚ για την επίτευξη στόχων καινοτόμου επιχειρηματικότητας & έρευνας. Συμπληρωματικότητα ως προς την εφαρμογή της RIS ³
	(β)	•		•			
	(γ)						
2	(α)			•			Υψηλή συμπληρωματικότητα για την επίτευξη εθνικών στόχων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
	(β)	•		•			
	(γ)	•				•	
3	(α)	•		•			Υψηλή συμπληρωματικότητα με ΕΠΑνΕκ σε σχέση με την αύξηση καινοτόμων επιχειρήσεων & εξωστρέφειάς τους. Συμπληρωματικότητα ως προς την εφαρμογή της RIS
	(β)	•		•			
	(γ)	•		•			
	(δ)			•			
4	(α)			•			Υψηλή συμπληρωματικότητα για την επίτευξη εθνικών στόχων για την ενεργειακή αποδοτικότητα (επιμερισμός τύπων δράσεων).
	(β)			•			
	(γ)	•	•	•			
	(δ)						
	(ε)	•	•				
	(στ)						
	(ζ)		•				

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

Θ.Σ.	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΠΕΠ	ΥΜ-ΠΕΡΑΑ	ΕΠΑνΕΚ	ΑΑΔΔΒ	ΔΜ	Σχολιασμός
5	α)		•				Άμεση συμπληρωματικότητα με ΥΜ-ΠΕΡΑΑ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων
	β)	•	•				
6	(α)		•				Άμεση συμπληρωματικότητα με ΥΜ-ΠΕΡΑΑ (+ΕΠΑνΕΚ) στον τομέα των αποβλήτων και γενικότερα στην επίτευξη στόχων αποτελεσματικής διαχείρισης πόρων
	(β)	•	•				
	(γ)	•		•			
	(δ)	•	•				
	(ε)	•	•				
	(στ)			•			
	(ζ)			•			
7	(α)	•	•				Άμεση συμπληρωματικότητα με ΥΜ-ΠΕΡΑΑ για την επίτευξη εθνικών στόχων σχετικά με την προώθηση των βιώσιμων μεταφορών
	(β)	•	•				
	(γ)		•				
	(δ)		•				
	(ε)	•		•			
8	(i)	•			•		Άμεση συμπληρωματικότητα με ΑΑΔΔΒΜ (+λιγότερο με ΕΠΑνΕΚ μέσω ενίσχυσης επιχειρηματικότητας και απασχόλησης) για την επίτευξη εθνικών στόχων σχετικά με τη βιώσιμη και ποιοτική απασχόληση
	(ii)				•		
	(iii)			•			
	(iv)				•		
	(v)	•		•			
	(vi)						
	(vii)				•		
9	(i) ΕΚΤ	•					Συμπληρωματικότητα με ΑΑΔΔΒΜ μέσω ενίσχυσης της σύστασης και λειτουργίας βιώσιμων κοινωνικών επιχειρήσεων
	(ii) ΕΚΤ	•					
	(iii) ΕΚΤ	•					
	(iv) ΕΚΤ	•					
	(v) ΕΚΤ	•			•		
	(vi) ΕΚΤ	•					
	(α) ΕΤΠΑ	•					
	(β) ΕΤΠΑ						
	(γ) ΕΤΠΑ						
10	ΕΤΠΑ	•					Άμεση συμπληρωματικότητα με ΑΑΔΔΒΜ για την επίτευξη εθνικών στόχων στον τομέα της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης
	(i) ΕΚΤ				•		
	(ii) ΕΚΤ				•		
	(iii) ΕΚΤ				•		
	(iv) ΕΚΤ			•	•		
11	(α)			•		•	Επίτευξη των στόχων αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης μέσω ΑΑΔΔΒ (+ λιγότερο με ΕΠΑνΕΚ) και μέσω ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων φορέων και στελεχών με νέα συστήματα αξιολόγησης και ικανότητα υποστήριξης της επιχειρηματικότητας
	(β)						

Επιπλέον ανά Πρόγραμμα:

Με τα ΠΑΑ και ΠΘΑ

Υπάρχουν διάφοροι κρίσιμοι δεσμοί μεταξύ του ΠΕΠ και των Προγραμμάτων του πρωτογενή τομέα. Οι συνέργιες αναδεικνύονται τόσο σε θεματικό, όσο και σε χωρικό επίπεδο.

Στο θεματικό, κύρια σύνδεση αφορά την προαγωγή του αγροδιατροφικού τομέα, ο οποίος αναγνωρίζεται ως προτεραιότητας τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε περιφερειακό (μέσω των RIS³). Μία δεύτερη σύνδεση είναι αυτή που αφορά την διασύνδεση πρωτογενή - τριτογενή τομέα. Η σύνδεση αυτή είναι πολυθεματική και έχει παράλληλα και χωρική διάσταση, η οποία αναφέρεται κύρια στην παράκτια ζώνη - ζώνη εφαρμογής του ΠΘΑ. Ως προς το θεματικό επίπεδο η διασύνδεση αφορά κύρια τον τομέα του Τουρισμού (και διάφορες μορφές του), άλλα και αυτόν της προστασίας του περιβάλλοντος, της καινοτόμου επιχειρηματικότητας και της διείσδυσης των ΤΠΕ στην ύπαιθρο ως μέσο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας σε αυτή.

Με το ΕΠΑΝΕΚ

Οι σημαντικότερες συμπληρωματικότητες αναφέρονται στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε επιλεγμένους τομείς στη βάση των αρχών της έξυπνης εξειδίκευσης (κυρίως μέσω των Θεματικών Στόχων 1, 2, 3) που θα υποστηριχθεί από πόρους του ΠΑΠ αλλά μάλλον και του ΕΠΑΝΕΚ με στόχο μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Μέσω του ΕΠΑΝΕΚ αναμένεται να υλοποιηθούν δράσεις εθνικής εμβέλειας που αφορούν στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομίας, ενίσχυση εξωστρέφειας και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας με τελικό σκοπό την παραγωγική αναβάθμιση της χώρας και την μετάβασή της σε παραγωγικό μοντέλο που θα βασίζεται σε βιώσιμα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, με βασικές κατηγορίες δράσεων ενισχύσεις επιχειρήσεων και δράσεις εθνικής εμβέλειας σε υποδομές και δομές βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, αλλά ανάλογες δράσεις θα υποστηριχθούν από τα ΠΕΠ και κατά συνέπεια πρέπει, ΠΟΛΥ ΣΥΝΤΟΜΑ, να συγκεκριμενοποιηθεί:

- ποιους τομείς / κλάδους, σε ποιο μέγεθος και ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων ενισχύουν τα ΠΕΠ και ποιους κ.λπ. αντιστοίχως το ΕΠΑΝΕΚ
- ποιες μορφές παρέμβασης επιλέγουν τα ΠΕΠ και ποιες το ΕΠΑΝΕΚ
- ποια θα είναι η «χωρική διάσταση» των Χρηματοδοτικών Εργαλείων του ΕΠΑΝΕΚ και αν θα συγκροτηθούν αντίστοιχα περιφερειακά, ιδίως σε περιπτώσεις που τα ΠΕΠ θα χρησιμοποιήσουν παράλληλα και το εργαλείο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης
- ποιες θα είναι οι συνέργιες ΕΠΑΝΕΚ / ΠΕΠ / ΠΑΑ στον αγροδιατροφικό τομέα προτεραιότητας.

Με τα ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση & Δια βίου μάθηση» και «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα»

Οι σημαντικότερες συμπληρωματικότητες αναφέρονται στη σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε συνδυασμό με την υποστήριξη συμμετοχής των επιχειρήσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και στην αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης για να υποστηρίξει την επιχειρηματικότητα.

1.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η Λογική της Παρέμβασης στο ΠΕΠ εμφανίζεται ικανοποιητική λόγω και του ότι επιλέχθηκε η λύση της σύμπτωσης Θεματικών Στόχων και Αξόνων Προτεραιότητας.

Ο έλεγχος της παρουσιάζεται στο ακόλουθο Διάγραμμα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΔΕΙΚΤΕΣ	► ΣΧΟΛΙΑ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΟΡΟΙ % ΕΠ. ΠΡ.	► ΣΧΟΛΙΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ		Α.Π. / Θ.Σ.
<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία δικτύων ερευνητικών υποδομών Αύξηση δραστηριοτήτων Ε&Α 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> Μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας σε εθνικά και διεθνή προγράμματα συνεργασίας Ε&Τα Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός φορέων που ενισχύονται Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών 	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος, μερικός. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών;	ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο		Μικρή οικονομική βαρύτητα. Ο ΕΣ εξειδικεύει επαρκώς την ΕΠ	1α) Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος		1/1
<ul style="list-style-type: none"> Η ανάπτυξη συστάδων clusters, με τη συμμετοχή επιχειρήσεων και ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών Η ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, μέσω της συνεργασίας των ερευνητικών 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα Clusters επιχειρήσεων – ερευνητικών φορέων 		ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας		Απαιτεί εξειδίκευση του ΕΣ σύμφωνα με την RIS (κλάδοι)	1β) Προώθηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, και διασύνδεση και συνέργεια ανάμεσα στις επιχειρήσεις, τα κέντρα Ε&Κ και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ιδιαίτερως όσον αφορά την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, την κοινωνική καινοτομία και τις εφαρμογές		

φορέων με τις επιχειρήσεις	στην Περιφέρεια					παροχής δημοσίων υπηρεσιών, την ενθάρρυνση της ζήτησης, τη δικτύωση, τα clusters, την ανάπτυξη καινοτομίας μέσω ευφυούς εξειδίκευσης		
<ul style="list-style-type: none"> Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ΤΠΕ Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται 	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα		Απαιτεί εξειδίκευση του ΕΣ	2.γ Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία		1 / 2
<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη εργαλείων αναπτυξιακού σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών Εξοικονόμηση πόρων και μείωση κόστους λειτουργίας παρεχομένων από 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> ΟΤΑ με δυνατότητα απομακρυσμένης διαχείρισης και ελέγχου υποδομών και δικτύων Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογές για τη διαχείριση δικτύων και υποδομών 	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Ο πρώτος δείκτης αποτελεσμάτων θέλει αναθεώρηση	ΕΣ 2.3.1 Αποδοτική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ		Απαιτεί εξειδίκευση του ΕΣ σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών και όχι την βελτίωση της διοικητικής ικανότητας)			

τους ΟΤΑ υπηρεσιών								
• Ενίσχυση τοπικής επιχειρηματικότητας								
• Ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε περιφερειακό επίπεδο	Δείκτες αποτελεσμάτων - Ποσοστό επιχειρήσεων που ανέπτυξαν καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες							
• Αξιοποίηση καινοτομίας ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην επιχειρηματική δραστηριότητα μιας επιχείρησης.	Δείκτες εκροών - Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για την εισαγωγή νέων προϊόντων στην αγορά - Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική ενίσχυση - Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται - Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	Κατάλληλο όμως γενικό αποτέλεσμα Δείκτες εκροών αποτελεσμάτων εκφράζονται καλά	ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας		Ικανοποιητική εξειδίκευση	3.α. Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων	1/3	
• Διασφάλιση της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων μέσω της εξωστρέφειας στο ανταγωνιστικό περιβάλλον δραστηριοποίησής	Δείκτες αποτελεσμάτων - Εξαγωγές Περιφέρειας Ηπείρου Δείκτες εκροών - Αριθμός επιχειρήσεων που	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται	ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας		Απαιτεί εξειδίκευση του ΕΣ	3.β Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση		

τους.	λαμβάνουν επιχορηγήσεις - Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται - Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	δια των Εκροών						
<ul style="list-style-type: none"> Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία των επιχειρήσεων της περιφέρειας επιτυγχάνοντας έτσι καλύτερες υπηρεσίες και προϊόντα, τη μείωση του κόστους παραγωγής και διάθεσης αλλά και βελτίωση των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων. 	Δείκτες αποτελεσμάτων Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου Δείκτες εκροών - Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται - Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται - Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος.	ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας		Ικανοποιητική εξειδίκευση	3γ Στήριξη της δημιουργίας και επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών		
<ul style="list-style-type: none"> Επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας στον κτιριακό τομέα της Περιφέρειας (δημόσια κτίρια και κτίρια οικιακής χρήσης) 	- ΕΚΠΟΜΠΗ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΣΕΔΕ	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ-4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας		Ικανοποιητική εξειδίκευση	4.γ. Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης		2/4

<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στα αστικά κέντρα • Εξοικονόμηση ενέργειας στα αστικά κέντρα • Βελτίωση της ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα • Τόνωση της ανταγωνιστικότητας των κέντρων των πόλεων 	Δείκτες αποτελεσμάτων - ΕΚΠΟΜΠΗ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΣΕΔΕ ς Δείκτες εκροών - Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών διοξειδίου των αερίων θερμοκηπίου - Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών διοξειδίου των αερίων θερμοκηπίου	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ-4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας		Ικανοποιητική εξειδίκευση	4.ε Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων		
<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση του βαθμού ετοιμότητας του περιφερειακού μηχανισμού στο να προλαμβάνει κινδύνους και να αντιμετωπίζει τις καταστροφές 	Δείκτες αποτελεσμάτων ΈΚΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/60/ΕΚ Δείκτες εκροών - Πληθυσμός που ωφελείται από έργα αντιπλημμυρικής προστασίας	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ-5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών		Απαιτεί εξειδίκευση του ΕΣ ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης του κινδύνου	5.β Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών		
<ul style="list-style-type: none"> • Διασφάλιση της επάρκειας και της ποιότητας του 	Δείκτες αποτελεσμάτων Επιφανειακά Υδατικά	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών	ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των		Απαιτεί εξειδίκευση του ΕΣ ως προς τους	6.β Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων		2/6

<p>πόσιμου ύδατος.</p> <ul style="list-style-type: none"> Μείωση απωλειών σε συστήματα υδροληψίας και διανομής πόσιμου ύδατος Προστασία σημείων υδροληψίας Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων Ορθολογική διαχείριση και υποδομές συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων 	<p>Συστήματα που επιτυγχάνουν ίση ή ανώτερη της καλής κατάσταση υδάτων</p> <p>Δείκτες εκροών</p> <ul style="list-style-type: none"> Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων 	<p>κατάλληλος.</p> <p>Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών</p>	<p>υδατικών πόρων</p>		<p>στόχους του ΣΔΥ</p>	<p>του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού μέσω της ανάδειξης και αξιοποίησης φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας. 	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> Διανυκτερεύσεις επισκεπτών στην Περιφέρεια <p>Δείκτες εκροών</p> <ul style="list-style-type: none"> Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών 	<p>Κατάλληλα Αποτελέσματα.</p> <p>Δείκτης εκροών κατάλληλος.</p> <p>Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών</p>	<p>ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία</p>		<p>Ικανοποιητική εξειδίκευση</p>	<p>6.γ Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Ολοκλήρωση του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών και διαχειριστικών 	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> Περιοχές Natura που καλύπτονται από σχέδια διαχείρισης 	<p>Κατάλληλα Αποτελέσματα.</p> <p>Δείκτης εκροών κατάλληλος.</p> <p>Αποτέλεσμα</p>	<p>ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής</p>		<p>Μικρή οικονομική βαρύτητα σε σχέση με την στοχοθεσία</p>	<p>6.δ Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγή των υπηρεσιών των</p>		

<p>δομών περιοχών δικτύου NATURA 2000</p> <ul style="list-style-type: none"> Αποτελεσματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές NATURA 2000 Ενίσχυση και ανάδειξη οικοσυστημάτων και προστατευόμενων περιοχών 	<p>Δείκτες εκροών</p> <ul style="list-style-type: none"> Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης 	<p>εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών</p>	<p>αξίας</p>			<p>οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Αντιστροφή της κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης των αστικών περιοχών Βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας των κέντρων των αστικών περιοχών. Αποκατάσταση του οικονομικού ιστού των αστικών κέντρων 	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m³ που καταγράφεται στο σταθμό Ιωαννίνων. <p>Δείκτες εκροών</p> <ul style="list-style-type: none"> Νέα σχέδια ρυθμιστικού χωροταξικού σχεδιασμού Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές 	<p>Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών</p>	<p>ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών</p>		<p>Ικανοποιητική εξειδίκευση</p>	<p>6.ε Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπτυξη των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Μείωση χρόνου μετακίνησης Βελτίωση της 	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> Χρονοαπόσταση 	<p>Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών</p>	<p>ΕΣ 7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ</p>		<p>Ικανοποιητική εξειδίκευση</p>	<p>7.β. Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης</p>		<p>3/7</p>

Περιφερειακής κινητικότητας	(Ε.Ο. Καλπακίου – Κακαβιάς) Δείκτες εκροών - Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων (ΔΕΔ-Μ) - Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων	κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών				δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων.		
<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος Μείωση χρόνου μετακίνησης των κατοίκων δυσπρόσιτων ορεινών περιοχών Βελτίωση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, μέσω της υλοποίησης υποδομών μεταφορών 	Δείκτες αποτελεσμάτων - Χρονοαπόσταση (Ιόνια Οδός με Περιοχή Τζουμέρκων) - Επικινδυνότητα Οδικού Δικτύου (τροχαία ατυχήματα με σωματικές βλάβες/ έτος) Δείκτες εκροών - Συνολικό μήκος νέων δρόμων - Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος		Ικανοποιητική εξειδίκευση	7.β. Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων.	3/7	
<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας στο επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο και μείωση των τροχαίων ατυχημάτων 	Δείκτες αποτελεσμάτων - Επικινδυνότητα Οδικού Δικτύου (θάνατοι/ τροχαία ατυχήματα) Δείκτες εκροών - Αριθμός ενεργειών οδικής ασφάλειας	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ 7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για τη μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου		Ικανοποιητική εξειδίκευση			

<ul style="list-style-type: none"> Μείωση του κόστους παραγωγής ενέργειας Αύξηση του ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας Αποτελεσματικότερη διαχείριση ηλεκτρικού φορτίου 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που συνδέονται σε ευφυή δίκτυα 	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της κατανάλωσης μικρών καταναλωτών		Ικανοποιητική εξειδίκευση	7.ε Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές		
<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση των υποδομών και του εξοπλισμού στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα υγείας ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση κυρίως για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες με έμφαση στην ψυχική υγεία 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ) Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Μονάδες υγείας που βελτιώνονται 	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.α. Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας		4/9
<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικές υποδομές για την κάλυψη αναγκών, πρόνοιας, στέγασης και σίτισης σε ομάδες πληθυσμού που πλήττονται από την φτώχεια (όπως ξενώνες φιλοξενίας, κοινωνικά παντοπωλεία, κέντρα σίτισης κλπ.) Υποδομές για ΑΜΕΑ 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> Πληθυσμός που ωφελείται από κοινωνικές υπηρεσίες φροντίδας και στέγασης Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Δυναμικότητα των υποδομών φροντίδας που ενισχύονται 	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων		Ικανοποιητική εξειδίκευση			

<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία κοινωνικών υποδομών για διευκόλυνση των γυναικών για αναζήτηση εργασίας με την υποστήριξη τους σε ανάγκες φροντίδας ηλικιωμένων και παιδιών 								
<ul style="list-style-type: none"> Αναμένεται να δημιουργηθούν ευκαιρίες για την οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση των ΡΟΜΑ και των μεταναστών που ζουν στην Περιφέρεια Ηπείρου και να μειωθεί ο κίνδυνος το κοινωνικού τους αποκλεισμού. 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> Πληθυσμός ΡΟΜΑ με επαρκείς συνθήκες στέγασης Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Πληθυσμός ΡΟΜΑ με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης 		ΕΣ-9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Ηπείρου		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.ii Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά		
<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων Αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης Βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> Ποσοτό Πληθυσμού ηλικίας 18-24 ετών που έχει ολοκληρώσει μόνο τον κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> Δυναμικότητα των υποδομών 	Κατάλληλα Αποτελέσματα. Δείκτης εκροών κατάλληλος. Αποτέλεσμα εκφράζεται / πραγματοποιείται δια των Εκροών	ΕΣ-10.1.1 Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση		Απαιτεί εξειδίκευση του ΕΣ δεδομένου ότι ως έργα ΕΤΠΑ αφορούν αποκλειστικά υποδομές	10 Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση		4/10

	εκπαίδευσης που ενισχύονται - Αριθμός Τμημάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης που Εξοπλίζονται							
<ul style="list-style-type: none"> Αναμένεται να υποστηριχθούν οι άνεργοι πτυχιούχοι της Περιφέρειας στην προσπάθειά τους για εύρεση εργασίας, μειώνοντας έτσι την ανεργία στη συγκεκριμένη ομάδα και περιορίζοντας το φαινόμενο της διαρροής του επιστημονικού δυναμικού της Περιφέρειας 	Δείκτες αποτελεσμάτων - Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους Δείκτες εκροών - Συμμετέχοντες απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 5 έως 8)		ΕΣ8.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα			8.i Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων		5/8
<ul style="list-style-type: none"> Αναμένεται να υποστηριχθούν εργαζόμενοι και επιχειρήσεις σε τομείς προτεραιότητας για την Περιφέρεια, ώστε να αυξηθεί η επιχειρηματικότητα καθώς και η ανταγωνιστικότητα της περιφερειακής οικονομίας. 	Δείκτες αποτελεσμάτων - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις που συνεχίζουν να εφαρμόζουν δράσεις προσαρμογής στο περιβάλλον της RIS3 ένα έτος μετά την λήξη της συμμετοχής τους Δείκτες εκροών - Συμμετέχοντες απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων		ΕΣ8.5.1. Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της ris.		Ικανοποιητική εξειδίκευση	8.v Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές		

	ν των αυταπασχολούμενων							
<ul style="list-style-type: none">• ευπαθή άτομα και ειδικές κοινωνικές ομάδες οι οποίοι θα συμμετέχουν στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης• άτομα που έχουν τη φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας (κυρίως γυναίκες).	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none">- Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους <p>Δείκτες εκροών</p> <ul style="list-style-type: none">- Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (όπως μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα με εξαρτώμενα μέλη κλπ.)- Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (όπως μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα με εξαρτώμενα μέλη κλπ.)		ΕΣ-9.1.1. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.ι Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας	5/9	

<ul style="list-style-type: none"> • ευκαιρίες για την οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση των ΡΟΜΑ και των μεταναστών που ζουν στην Περιφέρεια Ηπείρου και να μειωθεί ο κίνδυνος το κοινωνικού τους αποκλεισμού. 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> - Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας όπου συμμετέχουν σε εκπαίδευση-κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> - Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (ΡΟΜΑ Ή αιτούντες άσυλο Ή ασυνόδευτοι ανήλικοι) 		ΕΣ-9.2.1 Αύξηση της συμμετοχής περιθωριοποιημένων κοινοτήτων σε ενέργειες κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.iii Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών		
<ul style="list-style-type: none"> • Καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού ατόμων που υφίστανται οποιασδήποτε μορφής διάκριση και η παροχή ίσων ευκαιριών ένταξης τους στο κοινωνικό σύνολο 	Δείκτες αποτελεσμάτων <ul style="list-style-type: none"> - Κάλυψη του πληθυσμού με αναπηρία που λαμβάνουν υπηρεσίες υποστηρίξης Δείκτες εκροών <ul style="list-style-type: none"> - Συμμετέχοντες με αναπηρία - Άλλα μειονεκτούντα άτομα 		ΕΣ-9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.iii Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών		

<ul style="list-style-type: none"> Αναμένεται η παροχή του ελάχιστου δυνατού επιπέδου υπηρεσιών υγείας ειδικά προς ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (οικονομικά ασθενής πολίτες, ανασφάλιστοι, άνεργοι κλπ.) καθώς και η ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών υγείας. 	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> Κάλυψη του πληθυσμού των ευπαθών ομάδων που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας <p>Δείκτες εκροών</p> <ul style="list-style-type: none"> Πληθυσμός ευάλωτων ομάδων που καλύπτεται από υπηρεσίες υγείας 		ΕΣ-9.4.1 Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.iv Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος		
<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση δομών δικτύου κοινωνικής παρέμβασης για τη φτώχεια Παροχή υπηρεσιών φροντίδας ευάλωτων ομάδων όπως ηλικιωμένων, ΑΜΕΑ κλπ. 	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> Ποσοστό κάλυψης των δράσεων του Health Safety Net επί του γενικού συνόλου των πολιτών που διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας και δεν διαθέτουν ασφαλιστική κάλυψη. <p>Δείκτες εκροών</p> <ul style="list-style-type: none"> Πολίτες που συμμετέχουν σε δράσεις του Health Safety Net 		ΕΣ-9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας		Ικανοποιητική εξειδίκευση			
<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων και καινοτομικών προϊόντων με στόχο την απασχόληση των ευπαθών 	<p>Δείκτες αποτελεσμάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικές επιχειρήσεις που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης 		ΕΣ-9.5.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.v Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί		

κοινωνικά ομάδων (είτε μέσω της έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας ή με την κάλυψη θέσεων απασχόλησης σε κοινωνικές επιχειρήσεις).	Δείκτες εκροών - Επιχειρηματικά σχέδια κοινωνικών επιχειρήσεων - Συμμετέχοντες που ωφελούνται από συμβουλευτική, κατάρτιση, Mentoring για την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων					η πρόσβαση στην απασχόληση		
<ul style="list-style-type: none"> Κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση των τοπικών παραγόντων με αξιοποίηση της τοπικής δυναμικής, περιοχών με αναπτυξιακά προβλήματα, για την υποβοήθηση ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού για έξοδο τους από τη φτώχεια 	Δείκτες αποτελεσμάτων - Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους Δείκτες εκροών - Συμμετέχοντες άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων		ΕΣ-9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού		Ικανοποιητική εξειδίκευση	9.νι Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων		

Συνοπτικά το ΠΕΠ Ηπείρου διαρθρώνεται σε:

- 5 Στρατηγικούς Στόχους
- 5 Άξονες Προτεραιότητας
- 26 Επενδυτικές Προτεραιότητες
- 31 Ειδικούς Στόχους.

Βασική εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης ήταν ότι η 1^η και 2^η έκδοση του Προγράμματος περιείχαν πληθώρα Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων γεγονός με πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην διαχείριση και την παρακολούθησή του.

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης πρότεινε τον περιορισμό του αριθμού των ΕπΠ και αντίστοιχα των Ειδικών Στόχων βάση της αξιολόγησης της συνάφειας τους και έχοντας υπόψη την επιδίωξη για θεματική Συγκέντρωση των πόρων. Οι αρχικοί ΕΣ περιορίστηκαν από 36 στην δεύτερη έκδοση σε 28 (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι 3 Ε.Σ. του Θ.Α.8 που προστέθηκαν κατά την διαπραγμάτευση των Περιφερειών με τις Εθνικές Αρχές).

Για να εξετάσει την λογική της παρέμβασης του Προγράμματος ο Σύμβουλος Αξιολόγησης ελέγχει σε πρώτο επίπεδο την αιτιολόγηση της επιλογής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων ως προς τον προσδιορισμό των αναγκών της Περιφέρειας, τη συμβολή σε εθνικές ανάγκες και σε εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές σε συνέπεια με την «Ε2020».

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης διαπίστωσε ότι στην 1^η και 2^η έκδοση του Προγράμματος για την πλειονότητα των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων η αιτιολόγηση της επιλογής είναι ανεπαρκής τόσο ως προς τις τεχνικές οδηγίες του Παραρτήματος Ι της 3^{ης} Εγκυκλίου του ΥΠΑΑΝ όσο και ως προς την σαφήνεια και συνέπεια της τεκμηρίωσης, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις αναπαράγονται τα αποτελέσματα ή οι τίτλοι των Ειδικών Στόχων. Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προχώρησε στις ακόλουθες συστάσεις για την βελτίωση της αιτιολόγησης των επιλεγμένων Επενδυτικών Προτεραιοτήτων οι οποίες υιοθετήθηκαν εν μέρει στην τελική έκδοση του Προγράμματος:

1. Να δίνεται η αιτιολόγηση ανά επενδυτική προτεραιότητα ώστε να είναι περισσότερο εμφανής η λογική της στρατηγικής.
2. Να περιλάβει στοιχεία ποσοτικοποίησης της ανάλυσης της υπάρχουσας κατάστασης, της ανάλυσης και της SWOT της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας, αντιμετώπιση αναγκών, αντιμετώπιση συστάσεων Συμβουλίου, στόχων ΕΣΠΑ, ΕΠΜ, εθνικών στρατηγικών.
3. Να κωδικοποιηθεί και περιοριστεί σε έκταση.

Το υπόδειγμα που δόθηκε από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης ήταν το παρακάτω:

Θεματικός Στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Άρθρο κανονισμού	Αιτιολόγηση επιλογής
1. Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας	ΕΠ 1.α Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	ΕΤΠΑ 1.α	Συμβολή στον εθνικό στόχο για 0,67% σε επενδύσεις Ε&Α μέχρι το 2020. Σημαντική υστέρηση της Περιφέρειας στην ανάπτυξη καινοτομίας. Ύπαρξη σημαντικών υποδομών ΕΤΑΚ, με κύριο χαρακτηριστικό την έλλειψη δικτύωσης αυτών. Αποτελεί προτεραιότητα της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Σημαντική διαρροή – μετανάστευση νέων επιστημόνων (brain drain). Ανάγκη ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων έρευνας και τεχνολογίας σε τομείς έξυπνης εξειδίκευσης. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».
	ΕΠ 1.β Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως ...	ΕΤΠΑ 1.β	Στην περιφέρεια παράγεται ερευνητικό έργο από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα ερευνητικά κέντρα αλλά είναι αδύναμη η διασύνδεσή τους με τις επιχειρήσεις. Ιδιαίτερα χαμηλή συμμετοχή των επιχειρήσεων στην Ε&Α της Περιφέρειας. Οι ερευνητές δεν σχετίζονται με την τοπική οικονομία. Απουσιάζουν επιχειρηματικές προσπάθειες για την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών. Αποτελεί προτεραιότητα της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».
2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των πληροφοριών και των επικοινωνιών	ΕΠ 2.γ Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία	ΕΤΠΑ 2.β	Χαμηλός βαθμός παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών -εξυπηρέτησης του πολίτη και των επιχειρήσεων από τους Ο.Τ.Α. Ανάγκη ορθολογικής διαχείρισης πόρων από τους Ο.Τ.Α. στους τομείς ενέργειας, νερού και απορριμμάτων. Ανεπαρκής εκμετάλλευση δεδομένων του Δημοσίου στο σχεδιασμό αναπτυξιακής πολιτικής και στην δημιουργία συνθηκών για την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας. Χαμηλός βαθμός χρήσης εφαρμογών ΤΠΕ στην ανάδειξη του δυναμικού της περιοχής. Αποτελεί προτεραιότητα της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».
3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	ΕΠ 3.α. Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων	ΕΤΠΑ 3.α	Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελεί τον κύριο μοχλό για την αναστροφή της σημερινής κατάστασης και την ώθηση της περιοχής σε αναπτυξιακή τροχιά. Μικρός αριθμός και παραδοσιακός χαρακτήρας επιχειρήσεων σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Πολύ χαμηλά ποσοστά απασχόλησης. Χαμηλός βαθμός καινοτομικών διαδικασιών και εφαρμογών. Έλλειψη ρευστότητας και πρόσβασης σε κεφάλαια. Σύσταση του RIS3 Ηπείρου για την ύπαρξη πεδίου επιχειρηματικότητας βάσει μη τεχνολογικής καινοτομίας. Χαμηλός βαθμός ενσωμάτωσης ερευνητικών αποτελεσμάτων στην παραγωγική διαδικασία. Έλλειψη συνεργατικών μοντέλων επιχειρηματικότητας και διασύνδεσης

Θεματικός Στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Άρθρο κανονισμού	Αιτιολόγηση επιλογής
			των επιχειρήσεων σε κλαδικό και διακλαδικό επίπεδο. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».
	ΕΠ 3.β Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση	ΕΤΠΑ 3.β	Δυσκολία προσαρμογής ΜΜΕ στις ανταγωνιστικές συνθήκες. Χαμηλός βαθμός εξωστρέφειας. Υστέρηση ενσωμάτωσης καινοτόμων εφαρμογών οργάνωσης και διαχείρισης. Έλλειψη δικτύωσης των επιχειρήσεων σε κλαδικό και διακλαδικό επίπεδο. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».
	ΕΠ 3.γ. Στήριξη της δημιουργίας και επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	ΕΤΠΑ 3.γ	Χαμηλός βαθμός εφαρμογής καινοτομίας και υστέρηση στο σχεδιασμό νέων προϊόντων – υπηρεσιών. Τεχνολογική υστέρηση στην παραγωγική διαδικασία. Υψηλό κόστος παραγωγής. Χαμηλός βαθμός περιβαλλοντικών επιδόσεων. Έλλειψη προσαρμογής στη ζήτηση των αγορών. Έλλειψη εξειδικευμένων δομών στήριξης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».
4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΠ 4.γ. Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	ΕΤΠΑ 4.γ	Συμβολή στην επίτευξη των εθνικών στόχων για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και την χρήση ΑΠΕ. Υπαρξη υψηλού δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας στον κτιριακό τομέα καθώς η πλειονότητα των κτιρίων είναι χαμηλής ενεργειακής απόδοσης. Συμμόρφωση με τις Ευρωπαϊκές οδηγίες (010/31/ΕΕ, συμμόρφωση για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων και 2012/27/ΕΕ για την αποδοτικότητα στη χρήση ενέργειας). Δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες λόγω ορεινού χαρακτήρα Περιφέρειας που δημιουργούν αυξημένες ενεργειακές ανάγκες από τα συμβατικά καύσιμα (πετρέλαιο) και εποχική ζήτηση με αιχμή τη χειμερινή περίοδο λόγω των δυσμενών κλιματολογικών συνθηκών. Συμβάλλει στην Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Ανταπόκριση στην προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»
	ΕΠ 4.ε Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά	ΕΤΠΑ 4.ε	Συμβολή στον εθνικό στόχο για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της κατανάλωσης ενέργειας. Υψηλή συμμετοχή του τομέα των μεταφορών και ιδιαίτερως των οδικών μεταφορών στην κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη αποτελεσματικών παρεμβάσεων μείωσης του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών μεταφορών. Ανάγκη μείωσης του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών μεταφορών που σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης στις Μεταφορές, εκτιμάται ότι έχει τα μεγαλύτερα περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας. Η ενεργειακή αποδοτικότητα αποτελεί σημαντική συνιστώσα για το σχεδιασμό της σύγχρονης πόλης και κατά

Θεματικός Στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Άρθρο κανονισμού	Αιτιολόγηση επιλογής
	με τον περιορισμό των επιπτώσεων		συνέπεια για το σχεδιασμό ολοκληρωμένων στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης. Ανταπόκριση στην προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον».
5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	ΕΠ 5.α Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων	ΕΤΠΑ 5.α	Υπαρξη περιοχών υψηλής περιβαλλοντικής αξίας - παράκτιες περιοχές - αστικά κέντρα με υψηλό κίνδυνο επηρεασμού από την κλιματική αλλαγή. Χαμηλές επενδύσεις για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος και την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων, ιδίως για την προστασία της υγείας των πολιτών, τη διαχείριση των υδάτινων πόρων την προστασία των ακτών και την προστασία των οικοσυστημάτων και την προσαρμογή τους στην αλλαγή του κλίματος. Ανάγκη σχεδιασμού δράσεων για την αντιμετώπιση των εκτιμώμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο περιβάλλον. Μείωση των επιπτώσεων από τις εκδηλούμενες δασικές πυρκαγιές. Ανταπόκριση στην προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»
	ΕΠ 5.β Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών	ΕΤΠΑ 5.β	Ανάγκη αντιπλημμυρικής θωράκισης της Περιφέρειας. Ανάγκη ανάπτυξης συστημάτων πρόληψης, έγκαιρου εντοπισμού και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών λόγω υψηλού κινδύνου εκδήλωσης δασικών πυρκαγιών. Ανάγκη ανάπτυξης επιχειρησιακών δυνατοτήτων του συστήματος πολιτικής προστασίας. Ανταπόκριση στην προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»
6. Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΠ 6.β Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	ΕΤΠΑ 6.β	Κάλυψη των υποχρεώσεων, που απορρέουν από την οδηγία πλαίσιο για τα νερά 2000/60 και συγκεκριμένα των ειδικών μέτρων που εντάσσονται στο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών απορροής για την Περιφέρεια. Κάλυψη οικισμών που δεν εμπίπτουν στις προτεραιότητες της Οδηγίας 91/271 αλλά παρόλα αυτά επιβαρύνουν σημαντικά ευαίσθητους υδάτινους αποδέκτες της Περιφέρειας καθώς και την παράκτια ζώνη. Οι ελλείψεις στις απαιτούμενες υποδομές για την κάλυψη των υποχρεώσεων της Οδηγίας 91/271 θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη. Συνάφεια με την προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»
	ΕΠ 6.γ Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	ΕΤΠΑ 6.γ	Η προστασία και διατήρηση του φυσικού κεφαλαίο και της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελούν ανάγκη και δυνατότητα βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης στη στρατηγική του ΕΣΠΑ 2014-2020. Η Περιφέρεια διαθέτει πλούσιο πολιτιστικό και φυσικό απόθεμα. Ο τουρισμός και ο πολιτισμός αποτελούν τομεακές προτεραιότητες της RIS3 Ηπείρου καθώς και η ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού. Συνάφεια με την προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»

Θεματικός Στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Άρθρο κανονισμού	Απολόγηση επιλογής
	ΕΠ 6.δ Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγή των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών	ΕΤΠΑ 6.δ	Μεγάλος αριθμός και σημαντική έκταση προστατευόμενων περιοχών ως προς την έκταση της Περιφέρειας. Υποχρεώσεις που απορρέουν από την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα (συμπληρωματικά με το τομεακό πρόγραμμα) για την τη μελέτη και θεσμοθέτηση του καθεστώτος προστασίας περιοχών του δικτύου NATURA 2000 που εντάχθηκαν πρόσφατα. Περιβαλλοντικές πιέσεις σε emblematic οικοσυστήματα της περιφέρειας όπως η λίμνη Παμβώτιδα και ο υγρότοπος του Αμβρακικού Κόλπου. Συνάφεια με την προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον».
	ΕΠ 6.ε Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	ΕΤΠΑ 6.ε	Η ολοκλήρωση χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και η βιώσιμη αστική ανάπτυξη εντάσσονται στις προτεραιότητες του ΕΣΠΑ 2014-2020. Συνάφεια με την προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»
7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	ΕΠ 7.β. Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων.	ΕΤΠΑ 7.β	Ανάγκη διασύνδεσης των οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ που διέρχονται της Περιφέρειας. Παρατηρείται ανεπαρκής σύνδεση των αστικών κέντρων και των σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος με τα ΔΕΔ-Μ. Παρατηρείται ελλιπής διασύνδεση με τις χώρες της μακροπεριφέρειας Αδριατικής Ιονίου. Διαπιστώνονται σημαντικά προβλήματα στην ασφάλεια χρήσης του εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου. Αφορά την υλοποίηση υποδομών μεταφορών Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων και Βιώσιμων Μεταφορών αστικών κέντρων σε συνάφεια με τις κατευθύνσεις του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη. Συνάφεια με την προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»
	ΕΠ 7.ε Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	ΕΤΠΑ 7.ε	Ανάγκη κάλυψης διαπιστωμένων αναγκών ενίσχυσης της ασφάλειας των συστημάτων διανομής και μεταφοράς ενέργειας σε άμεση συνάφεια με το στόχο του ΕΣΠΑ 2014-2020 για άρση εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων. Συμβολή στον εθνικό στόχο για μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Συνάφεια με την προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη»
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση	ΕΠ 9.α. (ΕΤΠΑ) Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην	ΕΤΠΑ 9.α	Κάλυψη αναγκών επέκτασης και αναβάθμισης των υποδομών και του εξοπλισμού των μονάδων υγείας για ποιοτικότερες υπηρεσίες και μείωση των ανισοτήτων πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας. Ελλείψεις καινοτόμου τεχνολογίας και ειδικών μονάδων με αποτέλεσμα τη μειωμένη

Θεματικός Στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Άρθρο κανονισμού	Αιτιολόγηση επιλογής
της φτώχειας και κάθε διάκρισης	εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας		ποιότητα και αποτελεσματικότητα των διαγνώσεων. Κάλυψη αναγκών σε υποδομές πρόνοιας και κοινωνικές υποδομές καταπολέμησης της φτώχειας στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση»
	ΕΠ 9.i (ΕΚΤ) Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας	ΕΤΠΑ 9.i	Κάλυψη αναγκών ενίσχυσης της απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού για άρση των εμποδίων που τους αποκλείουν από την αγορά εργασίας και ενίσχυση της απασχολησιμότητας των γυναικών με τη λειτουργία δομών φροντίδας εξαρτώμενων από αυτές ατόμων. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση»
	ΕΠ 9.ii (ΕΚΤ) Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	ΕΤΠΑ 9.ii	Υποστήριξη της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση»
	ΕΠ 9.iii (ΕΚΤ) Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών	ΕΚΤ 9.iii	Κάλυψη αναγκών κοινωνικών ομάδων όπως η υποστήριξη ατόμων με αναπηρία, μεταναστών, γυναικών θυμάτων κακοποίησης. Συνάφεια με την χρηματοδοτική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση», την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και τις προτεραιότητες καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας κλπ
	ΕΠ 9.iv (ΕΚΤ) Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.	ΕΚΤ 9.iv	Υψηλά ποσοστά πληθυσμού που ανήκει στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Αυξημένα ποσοστά ανασφάλιστων πολιτών και πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Σημαντικός αριθμός ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών. Κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών για τη βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής μέριμνας. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση» καθώς και τις επιμέρους προτεραιότητες που αφορούν στην βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες
	ΕΠ 9.v (ΕΚΤ) Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές	ΕΚΤ 9.v	Καλή πρακτική για τη διευκόλυνση πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Κάλυψη αναγκών του κοινωνικού τομέα της Περιφέρειας. Συνάφεια με την χρηματοδοτική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση

Θεματικός Στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Άρθρο κανονισμού	Αιτιολόγηση επιλογής
	επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση.		ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση» και τις επιμέρους προτεραιότητες που αφορούν στη προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
	ΕΠ 9.νι (ΕΚΤ) Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων	ΕΚΤ 9.νι	Συμβολή στον εθνικό στόχο της Ευρώπης 2020 που αναφέρεται στο ΕΠΜ για 70% ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20-64) για το 2020. Υψηλά ποσοστά ανεργίας της Περιφέρειας. Ανάγκη bottom – up αντιμετώπισης της ανεργίας με ενεργοποίηση των τοπικών κοινοτήτων της Περιφέρειας. Συνάφεια με την προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση» και τις επιμέρους προτεραιότητες που αφορούν στη προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση	ΕΠ 10 Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση	ΕΤΠΑ 10	Αντιμετώπιση της ανάγκης για κάλυψη του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Περιφέρειας με υποδομές εκπαίδευσης που θα εξασφαλίζουν την ισότιμη και την ποιοτική συμμετοχή στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση. Υψηλά ποσοστά σχολικής διαρροής και συμμετοχής στη δια βίου μάθηση. Συνάφεια με την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Αποδοτικότητα και Ισότητα στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης». Συνάφεια με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση σύσταση 2006/962/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Συνάφεια με την προτεραιότητα χρηματοδότησης του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 για «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση»

Στη συνέχεια ο Σύμβουλος Αξιολόγησης διατύπωσε πρόταση προσδιορισμού αποτελεσμάτων και δράσεων (οι προσθήκες του Συμβούλου Αξιολόγησης επισημαίνονται με πράσινο χρώμα κειμένου και οι προτάσεις για κατάργηση με διακριτή διαγραφή).

Α.Π.1 Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης συνέστησε την κατάργηση του Ε.Σ.1.1.1 καθώς η Επενδυτική Προτεραιότητα ΕΤΠΑ 1.α αναμένεται να αντιμετωπιστεί σε εθνικό επίπεδο μέσω του Ε.Π. «Επιχειρηματικότητα, Ανταγωνιστικότητα Καινοτομία» αλλά και μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος – πλαισίου για την έρευνα HORIZON2020. Το εύρος του προγράμματος δεν μπορεί να οδηγήσει σε εθνικές ή διεθνείς ερευνητικές δικτυώσεις, παρά σε τοπικές/περιφερειακές. Τέλος, η βασική ανάγκη είναι η δικτύωση μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων στο πλαίσιο των τοπικών εξειδικεύσεων αλλά και η αύξηση της ιδιωτικής Ε&Α. Συνεπώς κρίνεται σκόπιμο οι πόροι του Α.Π.1 να κατευθυνθούν σε αυτές τις ανάγκες.

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης πρότεινε την μεταφορά του Ε.Σ.1.2.3 (έχει αφαιρεθεί από την τελική γραφή του ΕΠ) στην Επενδυτική Προτεραιότητα 3.2 και συγχώνευση με το Ε.Σ.3.2.1 για λόγους εσωτερικής συνοχής του Προγράμματος και συνεκτικότητας με το έγγραφο Θέσης της ΕΕ για το ΣΕΣ και το ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με τα οποία στα συστήματα οργάνωσης, οργάνωσης αγοράς κλπ των επιχειρήσεων αντιμετωπίζονται στον Θ.Σ.3.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
Ενίσχυση δράσεων ΕΤΑΚ σε βιολογική γεωργία, υδατοκαλλιέργειες, επεξεργασίας, τυποποίηση, συμπράξεις, προβολή, τουρισμό, πολιτισμό, διαχείριση και προστασία περιβάλλοντος και ΑΠΕ. Εστίαση σε 2-3 βασικές περιοχές έρευνας και επέκταση των υπηρεσιών τεχνολογίας για τη βιομηχανία γαλακτοκομικών προϊόντων και άλλων γεωργικών προϊόντων διατροφής. Ενίσχυση της ιδιωτικής Ε&Α	1.1 Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας	1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο	i. Ερευνητικοί φορείς της Περιφέρειας που συμμετέχουν σε ερευνητικά δίκτυα και δίκτυα υποδομών ΕΤΑΚ	Δίκτυα εργαστηρίων Δίκτυα υποδομών Διεθνείς συνεργασίες για υπηρεσίες προς την βιομηχανία και τον ιδιωτικό τομέα Διασύνδεση με τις υπόλοιπες ερευνητικές υποδομές στον ελληνικό χώρο
	1.2 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία	1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας	Αύξηση της συμμετοχής των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου στα πρώτα στάδια της επένδυσης (% του ΑΕΠ)	Ανάπτυξη συνεργασιών δημόσιων ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών έρευνας και τεχνολογίας Δημιουργία δικτύων και συστάδων (clusters) Υποστήριξη έρευνας και πειραματικής ανάπτυξης σε επιχειρήσεις Ενίσχυση επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
		1.2.2 Αύξηση των επενδύσεων σε έρευνα και καινοτομία για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις	Αύξηση του αριθμού των αιτήσεων Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας Ανάπτυξη συστάδων με συμμετοχή επιχειρήσεων και ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών	
		1.2.3 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην οργανωτική καινοτομία (μεταφορά σε 3.2) 4	Αύξηση στις δαπάνες Ε&Τ των επιχειρήσεων Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που παράγουν προϊόντα νέα στην αγορά και νέα προς την επιχείρηση	

Κατά συνέπεια ο Ε.Σ.3.4.1 καταργείται και σχετικές δράσεις μεταφέρονται στην Προτεραιότητα 3.1 ενώ εισάγεται ο Ε.Σ.3.3.1 «Αναβάθμιση των επιχειρήσεων της Περιφέρειας». Επίσης προτείνεται η μεταφορά του Ε.Σ.3.2.2 στην Προτεραιότητα 3.3.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
<p>Σύνδεση εφαρμοσμένης έρευνας και επιχειρήσεων.</p> <p>Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των επιχειρήσεων, της παραγωγής / αφομοίωσης καινοτομίας.</p> <p>Βελτίωση ποιότητας προϊόντων, εξαγωγών γεωργικών προϊόντων, υδατοκαλλιέργειας.</p> <p>Ανάπτυξη νέων ειδικών μορφών τουρισμού.</p> <p>Βελτίωση υποδομών εγκατάστασης και εξυπηρέτησης ΜΜΕ.</p> <p>Αποτελεσματική χρήση του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.</p>	3.1. Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων	3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων επιχειρήσεων στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας Υποστήριξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας	Επιχειρήσεις που ενσωματώνουν καινοτομία Αύξηση αριθμού επιχειρήσεων με δραστηριότητες σε πεδία που περιλαμβάνονται στην στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας Ηπείρου	Ενίσχυση για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων που ενσωματώνουν καινοτομία Δομές για την στήριξη νέων επιχειρήσεων
	3.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση	3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας	Αύξηση των επιχειρήσεων με παρουσία στο διαδίκτυο Αύξηση του ποσοστού διαδικτυακών πωλήσεων Αύξηση αριθμού συστάδων επιχειρήσεων (clusters) ή/και παραγωγικών αλυσίδων	Ενίσχυση επιχειρησιακών σχεδίων για την προώθηση της εξωστρέφειας σε ΜΜΕ Ενίσχυση επιχειρήσεων σε επιλεγμένους κλάδους, για ανάπτυξη και εφαρμογή νέου επιχειρηματικού μοντέλου Ενίσχυση δημιουργίας και λειτουργίας κλαδικών και διακλαδικών δικτύων ΜΜΕ σε επιλεγμένες αλυσίδες αξίας Ενίσχυση επιχειρήσεων για ενσωμάτωση πράσινων υποδομών
	3.3. Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών 3.4 Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ για ανάπτυξη σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές και συμμετοχή σε διαδικασίες καινοτομίας	3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των επιχειρήσεων της Περιφέρειας		

Α.Π.4 Προστασία του περιβάλλοντος και αιεφόρος ανάπτυξη

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι η ανάλυση του Θ.Σ. 4 βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Προτείνεται η κατάργηση του Ε.Σ.4.5.2 καθώς αφορά δράσεις ολοκληρωμένων παρεμβάσεων οι οποίες σύμφωνα με την αρχιτεκτονική των Προγραμμάτων και τους κανονισμούς της περιόδου 2014-2020 δεν αντιμετωπίζονται σε επίπεδο στόχων αλλά μέσω των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την χωρική ανάπτυξη και των σχετικών εργαλείων.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
Αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού σε αιολική ενέργεια, βιομάζα ηλιακή ενέργεια και γεωθερμία Αξιοποίηση δυναμικού για μικρά υδροηλεκτρικά έργα Δημιουργία αστικών μέσων σταθερής τροχιάς, χρήση περιβαλλοντικά φιλικών ΜΜΕ (Δρομολόγηση της κατασκευής ΤΡΑΜ στην πόλη των Ιωαννίνων) Ενίσχυση ήπιων μέσων Μεταφοράς (σχεδιασμός και υλοποίηση ολοκληρωμένων δικτύων πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων) Ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας στις επιχειρήσεις και στον οικιακό τομέα Ενεργειακή αναβάθμιση των δημοσίων κτιρίων Εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας για τηλεθέρμανση με βιομάζα Εκμετάλλευση βιοαερίου από απόβλητα Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση ομάδων πληθυσμού σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας	4.3. Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και στον τομέα της στέγασης	4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των δημοσίων κτιρίων της Περιφέρειας Ηπείρου	Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ) Αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ (ως ποσοστό επί της μεικτής τελικής κατανάλωσης. Συμβολή στη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Μείωση των ετήσιων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	Επενδύσεις σε δημόσια κτίρια για εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ. Προώθηση συνεργασιών μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων Πρότυπα επιδεικτικά έργα αξιοποίησης ΑΠΕ και τοπικού ενεργειακού δυναμικού για εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο τομέα Πιλοτικές εφαρμογές ολοκληρωμένης ενεργειακής αποδοτικότητας Ευαισθητοποίηση των πολιτών και των στελεχών της αυτοδιοίκησης
	4.5 Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ιδίως σε αστικές περιοχές	4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών μεταφορών στην Περιφέρεια Ηπείρου	Μείωση των εκπομπών άνθρακα από τις μεταφορές στα αστικά κέντρα Αύξηση της χρήσης συστημάτων βιώσιμης αστικής κινητικότητας και μέσων μαζικής μεταφοράς Συμβολή στη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Μείωση των ετήσιων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	Αντικατάσταση οχημάτων του δημοσίου τομέα με νέα ενεργειακά αποδοτικά και χαμηλών εκπομπών, Επεμβάσεις σε βαρέα οχήματα του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα Εκπόνηση σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας Κατασκευή / διαμόρφωση / σήμανση αστικών ποδηλατοδρόμων Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι η ανάλυση του Θ.Σ.5 βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Για λόγους σαφήνειας και απλοποίησης προτάθηκε και πραγματοποιήθηκε η σύμπτυξη των ΕΣ από 4 σε 2.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
Εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων και δημιουργία υποδομών για την αντιμετώπιση κινδύνων (πλημμύρες, υπερχείλιση παράκτιων περιοχών, πυρκαγιές)	5.1 Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	5.1.1 Βελτίωση της ικανότητας παρακολούθησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε ευαίσθητες περιοχές της Περιφέρειας	Προστασία της βιοποικιλότητας, ώστε να διασφαλιστούν τα ενδιαιτήματα των ειδών σε περίπτωση πυρκαγιάς, πλημμύρας ή άλλων καταστροφών στις περιοχές Natura 2000	Εκπόνηση περιφερειακού επιχειρησιακού σχεδίου για την αντιμετώπιση των εκτιμώμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους, τις παραγωγικές δραστηριότητες, την υγεία του πληθυσμού. Ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης, αξιολόγησης και χαρτογράφησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής αξίας – παράκτιες περιοχές – αστικά κέντρα
Προστασία του εδάφους και των ακτών από την διάβρωση Ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων και ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών και τεχνικών αξιοποίησης αποθεμάτων				
Προστασία και ορθολογική διαχείριση δασών και γεωργικής γης Ολοκληρωμένη διαχείριση των παραμέτρων καθορισμού της βιοποικιλότητας Πράσινες υποδομές για την επανασύνδεση υφιστάμενων φυσικών περιοχών Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση πολιτών για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις πρακτικές άμβλυνσης των επιπτώσεων	5.2 Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης καταστροφών	5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών	Μείωση των δασικών πυρκαγιών Μείωση των πλημμυρών και των επιπτώσεών τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον Βελτίωση ποιοτικά και ποσοτικά της άμεσης ανταπόκρισης στη διαχείριση κινδύνων	Εκπόνηση ολοκληρωμένων αντιπλημμυρικών σχεδίων και υλοποίηση στοχευμένων δράσεων σε ευαίσθητες περιοχές Εκπόνηση ολοκληρωμένων σχεδίων προστασίας από κατολισθήσεις Εκπόνηση ολοκληρωμένων σχεδίων αντιμετώπισης της διάβρωσης των ακτών και υλοποίηση στοχευμένων δράσεων σε ευαίσθητες περιοχές Εγκατάσταση συστημάτων πρόληψης και έγκαιρης ειδοποίησης δασικών πυρκαγιών Αναβάθμιση πάγιου εξοπλισμού φορέων πυρόσβεσης Προμήθεια εξοπλισμού για την αναβάθμιση λειτουργίας των δομών πολιτικής προστασίας

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι η ανάλυση του Α.Π.6 βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Ειδικότερες παρατηρήσεις του Συμβούλου Αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Για λόγους σαφήνειας και απλοποίησης ο αρχικά οριζόμενος Ε.Σ.6.2.2 συγχωνεύτηκε ορθά στον Ε.Σ. 6.2.1.
- Η δράση του Ε.Σ. 6.2.2 μονάδων επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας προτείνεται να αφαιρεθεί καθώς θα καλυφθούν από το ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών Περιβάλλον Βιώσιμη Ανάπτυξη».
- Η δράση του Ε.Σ. 6.3.1 για ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις προτείνεται να αφαιρεθεί καθώς δεν αποτελεί εργαλείο για την εφαρμογή ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την χωρική ανάπτυξη, οι οποίες περιλαμβάνουν δράσεις από περισσότερους Θ.Σ.
- Για λόγους διάκρισης από τις ανάγκες προτείνει η μετονομασία του Ε.Σ.6.5.1 σε «Ενίσχυση της οργάνωσης και διαχείρισης του χώρου της Περιφέρειας Ηπείρου».
- Προτείνεται η κατάργηση του Ε.Σ.6.5.2 καθώς αφορά δράσεις ολοκληρωμένων παρεμβάσεων οι οποίες σύμφωνα με την αρχιτεκτονική των Προγραμμάτων και τους κανονισμούς της περιόδου 2014-2020 δεν αντιμετωπίζονται σε επίπεδο στόχων αλλά μέσω των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την χωρική ανάπτυξη και των σχετικών εργαλείων.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβ. Αξιολόγησης)	Δράσεις
<p>Αποτελεσματική ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων.</p> <p>Κατασκευή μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ και ολοκλήρωση υποδομών που θα απαιτηθούν για την εναρμόνιση με το νέο εθνικό σχεδιασμό.</p> <p>Αξιοποίηση γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και ίλυσος ΕΕΛ.</p> <p>Ολοκλήρωση υποδομών διαχείρισης λυμάτων για εναρμόνιση με την κοινοτική νομοθεσία και κατασκευή ή/και επέκταση υποδομών σε μικρούς οικισμούς που βρίσκονται πλησίον ευαίσθητων υδάτινων αποδεκτών και οικοσυστημάτων.</p> <p>Αποτελεσματική διαχείριση /αξιοποίηση ειδικών αποβλήτων μέσω ΣΔΙΤ και</p>	6.2 Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων	6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων-ψ	<p>Αύξηση του ποσοστού υγρών αποβλήτων που υφίστανται επεξεργασία</p>	<p>Ενίσχυση εγκατάστασης καταγραφικών συστημάτων απολήψεων νερού</p> <p>Αποκατάσταση, επέκταση, εκσυγχρονισμός λειτουργίας εγκαταστάσεων και δικτύων ύδρευσης με στόχο τον περιορισμό των απωλειών</p> <p>Ανάπτυξη και ενίσχυση υποδομών για την εξασφάλιση επάρκειας πόσιμου νερού (υποδομές συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, επεξεργασίας, και διανομής)</p> <p>Πρωώθηση και ενίσχυση μέσων και πρακτικών εξοικονόμησης νερού</p> <p>Σχέδια ασφάλειας Νερού στις μεγάλες ΔΕΥΑ</p> <p>Οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας υπόγειου νερού για μεγάλες απολήψεις νερού (>1.000.000 κ.μ. /έτος), κλπ</p> <p>Υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων για την κάλυψη των υπολειπόμενων οικισμών Γ' προτεραιότητας που απαιτούνται από την οδηγία 91/271/ΕΟΚ,</p> <p>Υποδομές συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων σε μικρότερους οικισμούς (<2.000 ι.π.) που γειτνιάζουν με ευαίσθητα υδάτινα συστήματα ή ακτές</p>

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβ. Αξιολόγησης)	Δράσεις
ιδιωτικών επενδύσεων Εκσυγχρονισμός και παρακολούθηση των δικτύων ύδρευσης και διασφάλιση της ποιότητας και της ποσότητας του νερού. Παρακολούθηση του υδατικού ισοζυγίου, εφαρμογή ειδικών τιμολογιακών πολιτικών, αποκατάσταση υδροφορέων και δημιουργία σύγχρονων φορέων διαχείρισης υδάτων. Προστασία και διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς και βιοποικιλότητας Ολοκλήρωση σχεδίων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Προστασία, ανάδειξη και διαχείριση τοπίων πολιτιστικής και ιστορικής σημασίας και έλεγχος των πιέσεων. Ολοκλήρωση πολεοδομικού σχεδιασμού Ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών	6.3 Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία	Προστασία και ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, Ανάδειξη της φυσιογνωμίας, της εικόνας και της ιστορίας των πόλεων στο πλαίσιο της ανάδειξης και προβολής της πολιτιστικής και άυλης κληρονομιάς	κολύμβησης Ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού που στοχεύουν στην αξιοποίηση του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος Πρωώθηση δικτύωσης και ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων. Δημιουργία και καθιέρωση πολιτιστικών διαδρομών. Σύνδεση των πολιτιστικών πόρων με ιδιωτικά κεφάλαια και χορηγίες για την ενίσχυση της σύνδεσης του πολιτισμού με τον τουρισμό. Δράσεις προώθησης ειδικών μορφών τουρισμού Δράσεις δικτύωσης μνημείων και τόπων ιδιαίτερου φυσικού κάλους (ΤΙΦΚ) και των εμπλεκόμενων παραγόντων και φορέων Εφαρμογή στρατηγικών και μέτρων για τον έλεγχο των πιέσεων που δύνανται να ασκηθούν στη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά από την ανάπτυξη του τουρισμού.
	6.4 Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγή των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων	6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας	Ολοκλήρωση του δικτύου Natura 2000 και διασφάλιση της διατήρησης και χρηστής διαχείρισής του, Προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, Αποκατάσταση και διατήρηση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από την γεωργία και τη δασοκομία καθώς και των θαλασσίων οικοσυστημάτων που δέχονται	Μελέτη και θεσμοθέτηση προστασίας σε περιοχές NATURA 2000 Εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών Οργάνωση και λειτουργία συστημάτων ερμηνείας περιβάλλοντος και υποδομές προσέκλυσης επισκεπτών Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές NATURA 2000 Οριοθέτηση οικολογικών διαδρομών Σχέδια Διαχείρισης για Φυσικά και πολιτιστικά αγροτικά τοπία

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβ. Αξιολόγησης)	Δράσεις
			πιέσεις από την αλιεία.	
	6.5 Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και την ανάπλαση των πόλεων	6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	Προστασία της βιοποικιλότητας στο αστικό και περιαστικό περιβάλλον, Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, Ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιας ζώνης, Κάλυψη της περιφέρειας από χρήσεις γης. στοχευμένες επεμβάσεις βιοκλιματικής αστικής ανάπτυξης και αναζωογόνησης	ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ Ειδικές χωροταξικές Μελέτες Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΧΕΠ) Μελέτες Χωρικού Σχεδιασμού που απορρέουν από το πρόγραμμα δράσης του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Παρεμβάσεις Ολοκληρωμένης Αστικής Ανάπτυξης με ανάπτυξη συνεργιών μεταξύ παρεμβάσεων δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Προγράμματα για αποδοτική χρήση πόρων σε συνέργεια με τις παρεμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Θ.Σ. 4. Παρεμβάσεις βιώσιμης αστικής κινητικότητας, με την προώθηση ήπιων και φιλικών προς το περιβάλλον μορφών μετακίνησης (οδοί ήπιας κυκλοφορίας, δίκτυα πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων κλπ). Παρεμβάσεις βελτίωσης της λειτουργικότητας του αστικού χώρου, για την εξυπηρέτηση των σύγχρονων αναγκών των κατοίκων. Παρακολούθηση και περιορισμός της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης και της ακτινοβολίας— Χρήση καινοτόμων τεχνολογιών. Παρεμβάσεις για την ορθολογική διαχείριση του ελεύθερου δημόσιου χώρου με εξασφάλιση συνεχούς και επαρκούς συντήρησης, καθαριότητας, ασφάλειας και ελέγχου. Δημιουργία μεγάλων χώρων πρασίνου (μητροπολιτικά πάρκα) στα πυκνοδομημένα αστικά κέντρα. Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών κέντρων. Δημιουργία μόνιμων δομών περιβαλλοντικής ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, στα αστικά κέντρα και προώθηση προγραμμάτων ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης για τον αστικό πληθυσμό.

Α.Π.3. Ενίσχυση υποδομών μεταφορών

Βάσει της 3^{ης} Εγκυκλίου του ΥΠΑΑΝ η ολοκλήρωση των ΔΕΔ-Μ θα χρηματοδοτηθεί από το Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη» προτάθηκε η κατάργηση των Ε.Σ. 7.2.2, 7.2.3 και 7.2.4 για λόγους ενίσχυση της σαφήνειας καθώς οι πρώτοι αποτελούν δράσεις και επανάληψη του παραπάνω στόχου ενώ ο τελευταίος αφορά ολοκληρωμένες παρεμβάσεις οι οποίες δεν αντιμετωπίζονται σε επίπεδο ειδικού στόχου ή δράσης, αλλά μέσω ολοκληρωμένων προσεγγίσεων χωρικής ανάπτυξης.

Για τους ίδιους λόγους σαφήνειας προτάθηκε και η κατάργηση του Ε.Σ.7.3.2.

Σημειώνεται ότι οι Ε.Σ. 7.2.2 7.2.3 και 7.2.4 και 7.3.2 δεν αναφέρονται στο κείμενο του 1^{ου} Σχεδίου αλλά μόνο στην πρόταση χρηματοδότησης.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
<p>Αναβάθμιση του Αεροδρομίου Ιωαννίνων</p> <p>Δρομολόγησης της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Ηπείρου με την υπόλοιπη Ελλάδα</p> <p>Ολοκλήρωση των ΔΕΔ-Μ που διέρχονται ή εξυπηρετούν την Περιφέρεια και διασύνδεση αυτών (Ιόνια οδός, Ε65)</p> <p>Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης αστικών κέντρων, σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος και Συνοριακών σταθμών με τα ΔΕΔ-Μ</p> <p>Παρεμβάσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας</p> <p>Ανάπτυξη θαλάσσιων διαδρόμων και διασυνδέσεων μακροπεριφέρειας Αδριατικής – Ιονίου.</p>	7.2. Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας (σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ – Μ)	7.2.1 Βελτίωση ενδοπεριφερειακής κινητικότητας	<p>βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών μετακίνησης προσώπων και μεταφοράς προϊόντων,</p> <p>βελτίωση της ασφάλειας σε όλα τα υποσυστήματα των Μεταφορών</p> <p>άρση της απομόνωσης και περιφερειακότητας γεωγραφικά απομονωμένων και δύσκολα προσβάσιμων περιοχών</p>	<p>Ολοκλήρωση δικτύων ΔΕΔ-Μ που διέρχονται ή εξυπηρετούν την Περιφέρεια</p> <p>Διασύνδεση ΔΕΔ-Μ και σύνδεση αυτών με σημαντικούς κόμβους του οδικού δικτύου</p> <p>Βελτίωση οδικής ασφάλειας</p> <p>Υποδομές μεταφορών ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων</p>
		7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας		
	7.5 Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης και ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού	7.5.1 Εξοικονόμηση ενέργειας μέσω της εξισορρόπησης της ζήτησης με την παραγωγή ενέργειας και την ανάπτυξη νέων μηχανισμών αγοράς		Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης- εξοικονόμηση και ορθολογική χρήση ενέργειας

Α.Π. 4. Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι η ανάλυση του ΑΠ4 βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Η σύμπτυξη των ΕΣ του ΘΣ 10 αναμένεται να αυξήσει την αποτελεσματικότητα. Η κατάργηση των αρχικά οριζόμενων Ε.Σ.9.1.3 9.14 και 9.1.5 του ΕΤΠΑ καθώς το εύρος τους είναι καταλλήλότερο για να ενσωματωθεί ως δράση του Ε.Σ.9.1.1 του ΕΤΠΑ πραγματοποιήθηκε.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
	9.1. Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και στη μετάβαση από κεντρικές υπηρεσίες σε τοπικές υπηρεσίες ΕΤΠΑ	9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας	Ανάπτυξη υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους. Υποδομές για ΑΜΕΑ σε παραλίες της περιφέρειας. Εξοπλισμός των υποδομών πληροφορικής με στόχο την υποστήριξη σύγχρονων εφαρμογών και εργαλείων σε όλες τις Μονάδες Υγείας της Περιφέρειας. Προμήθεια ασθενοφόρων στην Περιφέρεια Ηπείρου. Εξοπλισμός νοσοκομείων.
		9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων		Στέγη υποστηριζόμενη διαβίωσης για ΑΜΕΑ. Υποδομές για ΑΜΕΑ σε παραλίες της περιφέρειας. Κοινωνικές υποδομές αντιμετώπισης της φτώχειας και προώθησης της κοινωνικής ένταξης (υπνωτήριο, κοινωνικό παντοπωλείο, κλπ). Αναβάθμιση υπαρχόντων και νέες υποδομές Βρεφικών, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών. Κέντρο φύλαξης μεταναστών (1 ανοικτή δομή για νόμιμους μετανάστες).
Βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση Βελτίωση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού αγροτο-διατροφικού συστήματος. Σύνδεση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας Σύνδεση κατάρτισης με τις ανάγκες τις τοπικής αγοράς εργασίας Χρήση τεχνολογιών	10.1 Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση	10.1. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	Δημιουργία / αναβάθμιση υποδομών τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης	Υποδομές και Εξοπλισμός στην Γ' βάρθμια εκπαίδευση Υποδομές και Εξοπλισμός στην Α' βάρθμια και Β' βάρθμια Εκπαίδευση Υποδομές και Εξοπλισμός στην Προσχολική Αγωγή Αναβάθμιση Υποδομών και Εξοπλισμού Σχολείων Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και δια βίου Εκπαίδευσης

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
<p>πληροφορικής και δράσεων τηλεκατάρτισης για την απομακρυσμένη εκπαίδευση ενηλίκων,</p> <p>Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε σχέση με την παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων σε δυσπρόσιτες περιοχές.</p> <p>Λειτουργία δομών ανοικτού πανεπιστημίου και διαδικασιών αξιολόγησης στα ΑΕΙ της Περιφέρειας.</p>				

Α.Π. 5. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση

Σύμφωνα με την θέση της ΕΕ για την Ελλάδα για την περίοδο 2014-2020 και την προτεραιότητα του ΕΤΠΑ 9.2 θα πρέπει να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στην εφαρμογή ολοκληρωμένων και βιώσιμων τοπικών στρατηγικών ενεργητικής ένταξης και ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων για την προώθηση ιδίως της αναζωογόνησης της πρωτεύουσας Αθήνας και άλλων πόλεων.

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
<p>Χάραξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής πολιτικής για την καταπολέμηση των φαινομένων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού</p> <p>Υποστήριξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας</p> <p>Ανάπτυξη κοινωνικής καινοτομίας</p> <p>Δημιουργία τοπικών κοινωνικών συμπράξεων</p> <p>Ολοκληρωμένο δίκτυο Παροχής Υπηρεσιών</p>	<p>8.1 Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p>	<p>ΕΣ.8.1.1. Αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόληση σε ανέργους με υψηλά τυπικά προσόντα</p>	<p>Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους</p> <p>Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους</p> <p>Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας,</p>	<p>Επιχορήγηση των επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων πτυχιούχων</p>

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
<p>Κοινωνικής Φροντίδας με διασύνδεση όλων των κοινωνικών υπηρεσιών και φορέων παροχής κοινωνικής προστασίας, δημοσίου, ιδιωτικού, εθελοντικού, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα. Ισχυρές κοινωνικές υπηρεσίες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.</p> <p>Ανάπτυξη μοντέλων παροχής υπηρεσιών και καινοτόμων μεθόδων διάγνωσης και θεραπείας που αξιοποιούν στο έπακρο τις ΤΠΕ</p>	8.ν Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	ΕΣ.8.5.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης.	<p>συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους</p> <p>Συμμετέχοντες οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες, που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους</p> <p>Αύξηση απασχολούμενων σε κοινωνικές επιχειρήσεις</p> <p>Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους</p>	<p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επιχειρηματιών</p> <p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων σε επιχειρήσεις</p> <p>Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε επιχειρήσεις για διαμόρφωση επιχειρηματικών πλάνων, marketing plan κλπ</p>
	ΕΠ 9.ι Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας	ΕΣ9.1.1. Αύξηση των ευκαιριών συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση		<p>Ολοκληρωμένη δέσμη δράσεων επαγγελματικής κατάρτισης- επιμόρφωσης, mentoring, τύπου «κοινωνικού voucher».</p> <p>Υπηρεσίες Κοινωνικής φροντίδας και φιλοξενίας τέκνων.</p>
	ΕΠ 9.ιι Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	ΕΣ9.2.1 Αύξηση των ευκαιριών κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων		<p>Δράσεις για τους Ρομά οι. Παροχή υπηρεσιών για την ένταξη και την κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών</p>
	ΕΠ 9.iii Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών	ΕΣ9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.		<p>Λειτουργία δομών υποστήριξης και κοινωνικής φροντίδας για ΑΜΕΑ</p> <p>Υπηρεσίες υποστήριξης ατόμων που υφίστανται διακρίσεις όπως γυναίκες θύματα κακοποίησης, κακοποιημένα παιδιά κλπ.</p>
	ΕΠ 9.iv Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος. ΕΠ 9.v Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής	<p>ΕΣ9.4.1 Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων</p> <p>ΕΣ9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας</p> <p>ΕΣ9.5.1</p>		<p>Λειτουργία δομών κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους (κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, κέντρα Alzheimer κλπ)</p> <p>Εθνικό δίκτυο κοινωνικής παρέμβασης για τη φτώχεια (όπως κοινωνικά παντοπωλεία, μαγειρεία, λειτουργία ξενώνα αστέγων κλπ.)</p> <p>Λειτουργία δομών πρόληψης εξαρτημένων ατόμων</p> <p>Ανάπτυξη επιχειρήσεων</p>

Ανάγκες	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Αποτελέσματα (πρόταση Συμβούλου Αξιολόγησης)	Δράσεις
	ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση.	Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας		κοινωνικής οικονομίας, Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης, Δράσεις δικτύωσης
	ΕΠ 9.νι Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων	ΕΣ9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού		Τοπικά Αναπτυξιακά Προγράμματα με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων
		ΕΣ6.1 Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ		
		ΕΣ.7.1 Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ		

1.4 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Βιώσιμη ανάπτυξη

Από την ανάλυση των φορέων που συμμετείχαν στην προετοιμασία του προγράμματος και των διαδικασιών προγραμματισμού του Ε.Π. Ηπείρου ο Σύμβουλος Αξιολόγησης διαπιστώνει ότι σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη:

- Συμμετείχαν Φορείς Διαχείρισης οικοσυστημάτων, επιστημονικά επιμελητήρια και ερευνητικά ιδρύματα της Περιφέρειας.
- Συγκροτήθηκαν Θεματικές Ομάδες Εργασίας για τους Θεματικούς Στόχους 4, 5, 6 και 7 που περιλαμβάνουν τα θέματα μετάβασης σε οικονομίες χαμηλών εκπομπών, κλιματικής αλλαγής, διαχείρισης και προστασίας περιβάλλοντος και αποδοτικής χρήσης των πόρων.

Αντίστοιχα από την ανάλυση SWOT του κειμένου του Ε.Π. Ηπείρου, την ανάλυση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και την καταγραφή των αποτελεσμάτων της περιόδου 2007-2013 ο Σύμβουλος Αξιολόγησης διαπιστώνει επαρκείς αναφορές για την τρέχουσα κατάσταση στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, των ΑΠΕ, των περιβαλλοντικών υποδομών και διαχείρισης πόρων και της κλιματικής αλλαγής ενώ παράλληλα προσδιορίζονται συγκεκριμένες ανάγκες. Επιπρόσθετα εκτιμά ότι το σημαντικότερο μέρος των απαιτούμενων πληροφοριών περιλαμβάνεται στο ΕΣΠΑ 2014-2020.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία και την ανάλυση της λογικής της παρέμβασης ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης ενσωματώνεται με μεγάλη στο Πρόγραμμα. Συγκεκριμένα 11 Επενδυτικές Προτεραιότητες και 12 Ειδικό Στόχοι συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη με δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο 48% των πόρων του Προγράμματος.

Επεν. Πρωτ. Κανονισμών	Ειδικός Στόχος Ε.Π. Ηπείρου	Προτεινόμενη ΔΔ	% συνολικής ΔΔ	Ειδικές δράσεις
ΕΤΠΑ 3.β	3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας	9.000.000,00	2,8%	Ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων και εργαλείων προσανατολισμού στην εξωστρέφεια για ΜΜΕ Ενίσχυση επιχειρήσεων για ενσωμάτωση πράσινων υποδομών
ΕΤΠΑ 4.γ	4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας	12.000.000,00	3,7%	Επενδύσεις σε δημόσια κτίρια για εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ. Ενδεικτικά αναφέρονται έργα εξοικονόμησης ενέργειας προκειμένου να περιοριστούν οι ενεργειακές απαιτήσεις (για θέρμανση, ψύξη, φωτισμό και ζεστό νερό χρήσης) των κτιρίων, καθώς και δράσεις εγκατάστασης μονάδων ΣΗΘΥΑ (Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Αποδοτικότητας) κλπ. Πρώτωση δράσεων διάδοσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών και των στελεχών της αυτοδιοίκησης σε ζητήματα εξοικονόμησης ενέργειας, προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης του αστικού περιβάλλοντος. Πιλοτικές εφαρμογές ολοκληρωμένης ενεργειακής αποδοτικότητας ολοκληρωμένης ενεργειακής

Επεν. Πρωτ. Κανονισμών	Ειδικός Στόχος Ε.Π. Ηπείρου	Προτεινόμενη ΔΔ	% συνολικής ΔΔ	Ειδικές δράσεις
				αποδοτικότητα
ΕΤΠΑ 4.ε	4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	13.246.289,00	4,1%	Αντικατάσταση οχημάτων του δημοσίου τομέα (π.χ. μεσαία και βαρέα οχήματα συγκεκριμένης παλαιότητας) με νέα ενεργειακά αποδοτικά και χαμηλών εκπομπών οχήματα. Επεμβάσεις σε βαρέα οχήματα του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (π.χ. μετατροπές για χρήση εναλλακτικών καυσίμων). Εκπόνηση σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας σε δήμους με συνεκτικό αστικό ιστό. Παρεμβάσεις στο πλαίσιο σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας (πεζοδρομήσεις, δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας, αστικοί ποδηλατοδρόμοι κλπ). Παρεμβάσεις για την κατασκευή / διαμόρφωση / σήμανση ποδηλατοδρόμων . Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού. Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό του στόλου των αστικών λεωφορείων και σταθμών διανομής CNG για χρήση σε σχετικά οχήματα. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στο σύστημα του δημοτικού φωτισμού των αστικών κέντρων (π.χ. αντικατάσταση συμβατικών λαμπτήρων με χαμηλής κατανάλωσης, υιοθέτηση αυτοματισμού για την «έξυπνη» διαχείριση του φωτισμού, χρήση φωτοκύτταρων, αξιοποίηση φωτοβολταϊκών συλλεκτών στον οδοφωτισμό κλπ). Ολοκληρωμένος ενεργειακός σχεδιασμός στις κατ' εξοχήν ενεργοβόρες αστικές λειτουργίες.
ΕΤΠΑ 5.α	5.1.1 Βελτίωση της ικανότητας παρακολούθησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε ευαίσθητες περιοχές της Περιφέρειας	1.000.000,00	0,3%	Ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης, αξιολόγησης και χαρτογράφησης των επιπτώσεων σε επιμέρους υψηλής σημαντικότητας περιοχές. Εκπόνηση ολοκληρωμένου περιφερειακού σχεδιασμού για την αντιμετώπιση των αναμενόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
ΕΤΠΑ 5.β	5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών	18.896.094,00	5,8%	Ανάπτυξη σχεδιασμού και ανάληψη δράσεων για την αντιμετώπιση πλημμυρικών και κατολισθητικών φαινομένων, κινδύνων διάβρωσης των ακτών, δασικών πυρκαγιών, ακραίων φυσικών φαινομένων. Ενίσχυση των δομών πολιτικής προστασίας
ΕΤΠΑ 6.β	6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων	45.500.000,00	14,0%	α) Δράσεις μείωσης των απωλειών νερού από συστήματα υδροληψίας και διανομής ύδατος όπως: • Συστήματα ελέγχου διαρροών • Ενίσχυση εγκατάστασης καταγραφικών συστημάτων απολήψεων νερού • Αποκατάσταση, επέκταση, εκσυγχρονισμός λειτουργίας εγκαταστάσεων και δικτύων ύδρευσης με στόχο τον περιορισμό των απωλειών

Επεν. Πρωτ. Κανονισμών	Ειδικός Στόχος Ε.Π. Ηπείρου	Προτεινόμενη ΔΔ	% συνολικής ΔΔ	Ειδικές δράσεις
				<p>β) Δράσεις για την επάρκεια και εξοικονόμηση πόσιμου νερού και βελτίωση της ποιότητά του, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη και ενίσχυση υποδομών για την εξασφάλιση επάρκειας πόσιμου νερού (υποδομές συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, επεξεργασίας, και διανομής) • Προώθηση και ενίσχυση μέσων και πρακτικών εξοικονόμησης νερού <p>γ) Λοιπά μέτρα που προβλέπονται από το Διαχειριστικό Σχέδιο Λεκανών Απορροής Υδατικού διαμερίσματος Ηπείρου όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχέδια ασφάλειας Νερού στις μεγάλες ΔΕΥΑ, • Οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας υπόγειου νερού για μεγάλες απολήψεις νερού (>1.000.000 κ.μ. /έτος), κλπ <p>Υποδομές συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων σε μικρούς οικισμούς (<2.000 ι.π.) που γειτνιάζουν με ευαίσθητα υδάτινα συστήματα ή ακτές κολύμβησης. Υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων για την κάλυψη των υπολειπόμενων οικισμών Γ' προτεραιότητας που απαιτούνται από την οδηγία 91/271/ΕΟΚ (σε συνεργασία με το αντίστοιχο τομεακό πρόγραμμα).</p>
ΕΤΠΑ 6.γ	6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία	15.000.000,00	4,6%	<p>Ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού που στοχεύουν στην αξιοποίηση του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος.</p> <p>Προώθηση δικτύωσης και ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων.</p> <p>Δημιουργία και καθιέρωση πολιτιστικών διαδρομών.</p> <p>Σύνδεση των πολιτιστικών πόρων με ιδιωτικά κεφάλαια και χορηγίες για την ενίσχυση της σύνδεσης του πολιτισμού με τον τουρισμό.</p> <p>Δράσεις προώθησης ειδικών μορφών τουρισμού (οικοτουρισμού, ποδηλατικού τουρισμού, θρησκευτικού τουρισμού κλπ).</p> <p>Δράσεις δικτύωσης μνημείων και τόπων ιδιαίτερου φυσικού κάλους (ΤΙΦΚ) και των εμπλεκόμενων παραγόντων και φορέων.</p> <p>Εφαρμογή στρατηγικών και μέτρων για τον έλεγχο των πιέσεων που δύνανται να ασκηθούν στη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά από την ανάπτυξη του τουρισμού.</p>
ΕΤΠΑ 6.δ	6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας	1.000.000,00	0,3%	<p>Μελέτη και θεσμοθέτηση προστασίας σε περιοχές NATURA 2000.</p> <p>Εκπόνηση και έγκριση των σχεδίων διαχείρισης των προστατευόμενων οικοσυστημάτων/ Εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.</p> <p>Οργάνωση και λειτουργία συστημάτων ερμηνείας περιβάλλοντος και υποδομές προσέκλυσης επισκεπτών.</p> <p>Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη</p>

Επεν. Προτ. Κανονισμών	Ειδικός Στόχος Ε.Π. Ηπείρου	Προτεινόμενη ΔΔ	% συνολικής ΔΔ	Ειδικές δράσεις
				βιοποικιλότητα και τις περιοχές NATURA 2000. Οριοθέτηση οικολογικών διαδρομών. Σχέδια Διαχείρισης και υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων για Φυσικά και πολιτιστικά αγροτικά τοπία.
ΕΤΠΑ 6.ε	6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	12.657.271,00	3,9%	<p>Προβλέπονται οι ακόλουθες (ενδεικτικά) κατηγορίες μελετών σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικό Πλαισίου :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τοπικά Χωρικά Σχέδια (ΤΧΣ) - Ειδικά Χωρικά Σχέδια (ΕΧΣ) - Ρυμοτομικά Σχέδια εφαρμογής (ΡΣΕ) <p>Παρεμβάσεις Ολοκληρωμένης Αστικής Ανάπτυξης με ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ παρεμβάσεων δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Παρεμβάσεις βελτίωσης της λειτουργικότητας του αστικού χώρου. Παρακολούθηση και περιορισμός της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης και της ακτινοβολίας – Χρήση καινοτόμων τεχνολογιών. Παρεμβάσεις για την ορθολογική διαχείριση του ελεύθερου δημόσιου χώρου. Δημιουργία μεγάλων χώρων πρασίνου (μητροπολιτικά πάρκα) στα πυκνοδομημένα αστικά κέντρα. Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών κέντρων. Δημιουργία μόνιμων δομών περιβαλλοντικής ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, στα αστικά κέντρα και προώθηση προγραμμάτων ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης για τον αστικό πληθυσμό.</p>
ΕΤΠΑ 7.β	7.2.1 Βελτίωση ενδοπεριφερειακής κινητικότητας	69.410.781,00	21,3%	<p>Σύνδεση ΔΕΔ-Μ με μεγάλα αστικά κέντρα (πχ. σύνδεση Ιόνιας Οδού με Πρέβεζα). Σύνδεση ΔΕΔ-Μ με περιοχές φυσικού κάλλους και τουριστικού ενδιαφέροντος. Υλοποίηση υποδομών μεταφορών στα πλαίσια ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων.</p>
	7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας	5.000.000,00	1,5%	<p>Αναβάθμιση επαρχιακού και εθνικού οδικού δικτύου και βελτίωση της οδικής υποδομής και του εξοπλισμού της οδού. Εγκατάσταση συστημάτων παροχής πληροφόρησης προς τους χρήστες του οδικού δικτύου. Προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού για την πρόληψη των κινδύνων οδικής ασφάλειας και τη διαχείριση των οδικών ατυχημάτων.</p>
ΕΤΠΑ 7.ε	7.5.1 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μικρών καταναλωτών μέσω ευφυών συστημάτων	6.500.000,00	2,0%	Αντικατάσταση υφιστάμενων μετρητών ενέργειας με αντίστοιχα ευφυή συστήματα μέτρησης σε οικιακούς και μικρούς εμπορικούς και βιομηχανικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας.
ΣΥΝΟΛΟ		209.210.435,00	64,30%	

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης δεν διαθέτει σε αυτή τη φάση τα απαιτούμενα στοιχεία για την ολοκληρωμένη αξιολόγηση της ενσωμάτωσης των οριζόντιων αρχών της ισότητας και μη διάκρισης καθώς ελλείπουν στοιχεία όπως:

- Η Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής για την κλιματική αλλαγή (αναμένεται η ολοκλήρωσή της).
- Η Εθνική Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα (αναμένεται η αποδοχή της).
- Ο συντονισμός μεταξύ των Ταμείων και άλλων εθνικών ή ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων (αναμένεται η διαμόρφωσή τους από της ΕΑΣ/ΥΠΑΝ).

Αρχές της ισότητας και μη διάκρισης

Από την ανάλυση των φορέων που συμμετείχαν στην προετοιμασία του προγράμματος και των διαδικασιών προγραμματισμού του Ε.Π. Ηπείρου ο Σύμβουλος Αξιολόγησης διαπιστώνει ότι σχετικά με τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης:

- Συμμετείχε η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στην Ήπειρο.
- Συγκροτήθηκαν Θεματικές Ομάδες Εργασίας για τους Θεματικούς Στόχους 8 «Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας εργατικού δυναμικού» και 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας» οι οποίοι περιλαμβάνουν επενδυτικές προτεραιότητες για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (ΕΚΤ αρ. 8.iv) και την καταπολέμηση των διακρίσεων (ΕΚΤ αρ. 9.iii)

Αντίστοιχα από την ανάλυση SWOT του κειμένου του Ε.Π. Ηπείρου, την ανάλυση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και της καταγραφής των αποτελεσμάτων της περιόδου 2007-2013 ο Σύμβουλος Αξιολόγησης διαπιστώνει ότι δεν υπάρχουν διακριτές και συγκεκριμένες αναφορές για την κατάσταση στην συμμετοχή των δύο φύλων στην αγορά εργασίας ή τις ανάγκες συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία και την ανάλυση της λογικής της παρέμβασης ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι οι αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης ενσωματώνονται επαρκώς στο Πρόγραμμα, δεδομένου ότι τα θέματα της ισότητας των φύλων θα αντιμετωπιστούν κυρίως από το τομεακό Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» το οποίο είναι μονοταμειακό (ΕΚΤ) και θα εξυπηρετήσει τους στόχους της Χρηματοδοτικής Προτεραιότητας 2 άρα και του Θ.Σ.8 «Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας εργατικού δυναμικού»

Συγκεκριμένα στο πλαίσιο του Ε.Π. Ηπείρου τα θέματα ισότητας και μη διάκρισης αντιμετωπίζονται με την επιλογή μίας Επενδυτικής Προτεραιότητας που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και έξι Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θ.Σ. 9, και συνολικά μέσω 9 Ειδικών Στόχων που αντιστοιχούν στο 17,2% των πόρων (ΔΔ) του Προγράμματος.

Επεν. Προτ. Κανονισμών	Ειδικός Στόχος Ε.Π. Ηπείρου	Προτεινόμενη ΔΔ	% συνολικής ΔΔ	Ειδικές δράσεις
ΕΤΠΑ 9.α	9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	10.793.358,00	3,3%	Υποδομές (συμπεριλαμβανομένου υποδομών πληροφορικής) και εξοπλισμός των Μονάδων Υγείας της Περιφέρειας
	9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων	6.176.982,00	1,9%	Ανάπτυξη νέων υποδομών πρόνοιας όπως βρεφονηπιακοί σταθμοί. Δημιουργία και αναβάθμιση μονάδων και εξειδικευμένων κέντρων για ειδικές ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού όπως κέντρα Alzheimer, δομών και υποδομών υποστήριξης εξαρτημένων ατόμων. Υποδομές για ΑΜΕΑ, όπως στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης. Άλλες κοινωνικές δομές για την κάλυψη αναγκών, πρόνοιας, στέγασης και σίτισης σε ομάδες πληθυσμού που πλήττονται από την φτώχεια (όπως ξενώνες φιλοξενίας, κοινωνικά παντοπωλεία, κέντρα σίτισης κλπ.)
ΕΚΤ 9.i	9.1.1. Αύξηση των ευκαιριών συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση	14.000.000,00	4,3%	Ολοκληρωμένη δέσμη δράσεων επαγγελματικής κατάρτισης-επιμόρφωσης, mentoring, τύπου «κοινωνικού voucher» Ευπαθών και Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων για την αναβάθμιση προσόντων και δεξιοτήτων τους. Υπηρεσίες Κοινωνικής φροντίδας και φιλοξενίας τέκνων.
ΕΚΤ 9.ii	9.2.1 Αύξηση των ευκαιριών κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων	1.487.974,00	0,5%	Δράσεις για τους Ρομά οι οποίες θα προέλθουν από την διαμόρφωση ειδικού επιχειρησιακού σχεδίου όπου θα αποτυπώνεται η στρατηγική της Περιφέρειας Ηπείρου για την ένταξη των Ρομά. Λειτουργία δομών για την ένταξη και την κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών
ΕΚΤ 9.iii	9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.	5.300.000,00	1,6%	Λειτουργία δομών υποστήριξης και κοινωνικής φροντίδας για ΑΜΕΑ Υπηρεσίες υποστήριξης ατόμων που υφίστανται διακρίσεις όπως γυναίκες θύματα κακοποίησης, κακοποιημένα παιδιά κλπ.
ΕΚΤ 9.iv	9.4.1 Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων	6.739.148,00	2,1%	Δίκτυο πρόληψης και παρακολούθησης της υγείας με εστίαση στις ευάλωτες ομάδες μέσω εισιτηρίων ελεύθερης πρόσβασης (ΕΕΠ), προγραμμάτων υγείας κατ'οίκον, εμβολιασμούς παιδιών, κοινωνικών ιατρείων. Παρεμβατικά προγράμματα αγωγής -

Επεν. Προτ. Κανονισμών	Ειδικός Στόχος Ε.Π. Ηπείρου	Προτεινόμενη ΔΔ	% συνολικής ΔΔ	Ειδικές δράσεις
				προαγωγής υγείας που θα σχετίζονται με το κάπνισμα, το αλκοόλ, τα ναρκωτικά, τις διατροφικές συνήθειες, την πρόληψη καρδιαγγειακών παθήσεων κλπ.
	9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	8.119.313,00	2,5%	Λειτουργία δομών κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους (κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, κέντρα Alzheimer κλπ). Εθνικό δίκτυο κοινωνικής παρέμβασης για τη φτώχεια (όπως κοινωνικά παντοπωλεία, μαγειρεία, λειτουργία ξενώνα αστέγων κλπ.).
EKT 9.v	9.5.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας	1.600.000,00	0,5%	Ανάπτυξη επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας (start ups κοινωνικών επιχειρήσεων). Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ): Ανάπτυξη νέων και λειτουργία υφιστάμενων.
EKT 9.vi	9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού	1.500.000,00	0,5%	Τοπικά Αναπτυξιακά Προγράμματα με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.
ΣΥΝΟΛΟ		55.716.775,00	17,20%	

Περαιτέρω ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προτείνει τα εξής μέτρα που μπορούν να ληφθούν κατά την υλοποίηση του Ε.Π. Ηπείρου για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την αποτροπή των διακρίσεων:

- Ισότιμη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών στην επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ και την εκπροσώπηση σε αυτή δημόσιων αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα ισότητας, καθώς και κοινωνικών οργανώσεων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας, Περιφερειακή Ομοσπονδία ΑΜΕΑ, εκπροσώπους ROM κλπ).
- Λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση του προγράμματος και των ειδικότερων δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην κοινοτική συγχρηματοδότηση.
- Ανάπτυξη εξειδικευμένων κριτηρίων για την τήρηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης, καθώς και για την ενίσχυση της προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ, κατά τη διαδικασία επιλογής, υλοποίησης και αξιολόγησης πράξεων για συγχρηματοδότηση.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η συνάφεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος (βάσει ανάλυσης των ειδικών στόχων και δράσεων) με τους στόχους των οριζόντιων αρχών της ισότητας και μη διάκρισης. Διαπιστώνεται ότι όλοι οι στόχοι είναι συναφείς με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και δράσεις του Προγράμματος ενώ οι Επενδυτικές Προτεραιότητες που καλούνται να δώσουν βαρύτητα στην εξυπηρέτηση των στόχων ισότητας και μη διάκρισης είναι κυρίως οι 9.1 και 9.3 του ΕΚΤ ενώ εκτός Θ.Σ.9 ιδιαίτερη βαρύτητα έχουν οι Προτεραιότητες που είναι σχετικές με την επιχειρηματικότητα δηλαδή οι 2.3 αι 3.1 του ΕΤΠΑ.

Στόχοι Οριζόντιων Αρχών		1.1 Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας	1.2 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία	2.2 Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και του ηλεκτρονικού	2.3 Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, μάθηση, ψηφιακή	3.1 Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών θέσεων	3.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτομιών	3.4 Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ για ανάπτυξη σε τομείς προτεραιότητας	9.1 Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας	9.1.1 Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές που	9.2 Παροχή στήριξης υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και	9.3 Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της	9.3.1 Υποστήριξη για κοινωνικές επενδύσεις	9.4 Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά ποσότητες, βιώσιμες και	9.5 Προώθηση της ενεργού κοινωνικής ένταξης	9.6 Ανάπτυξη ικανοτήτων για τους φορείς που παρέχουν εκπαίδευση, δια	10.1 Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση των	Συνάφεια οριζόντιων αρχών
ισότητα των φύλων	ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας	1	2	1		2			2			2	2		2	2		9
	συμμετοχή των γυναικών σε δραστηριότητες υπαίθρου με στόχο την τοπική ανάπτυξη											1		1	2		3	
	προώθηση της κοινωνικής ένταξης των γυναικών, πρόληψη και καταπολέμηση της γυναικείας φτώχειας και όλων των μορφών βίας λόγω φύλου										2						1	
	ένταξη της διάστασης του φύλου σε ζητήματα κοινωνικής προστασίας και προστασίας της υγείας				1				2				2				3	
	στήριξη της οικογένειας, και της εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής							2	2			1	2				4	
	ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στη δημόσια ζωή και στις διαδικασίες λήψης πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών αποφάσεων	1			2											1	3	
	καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου και των έμφυλων στερεοτύπων										2						1	
	ένταξη της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές, παρακολούθηση και αξιολόγησή τους.				1												1	
μη διάκριση και την ενίσχυση της προοδυσμότητας	Ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας					2			2			2			1		4	
	Ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση								2		2	2					3	
	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας								2				1	2	2		4	
	Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού					2			2	2						1	3	
Συνάφεια Επ. Προτερ.		2	1	1	3	3			5	3	2	5	4	3	4	3	1	

*Κατά την εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης οι Θ.Σ. 4,5,6 και 7 είναι ουδέτεροι ως προς τα θέματα ισότητας και μη διάκρισης

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης, συνέβαλε καθοριστικά στην διαμόρφωση του πλέγματος δεικτών του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου και στην διαμόρφωση του πλαισίου επίδοσης. Συγκεκριμένα ο Σύμβουλος Αξιολόγησης:

- Προχώρησε σε συνολική πρόταση για τον καθορισμό κοινών και ειδικών δεικτών εκροών και ειδικών δεικτών αποτελέσματος καθώς αυτά δεν ήταν διαθέσιμα κατά την υποβολή του 1^{ου} σχεδίου Προγράμματος στην εθνική αρχή και επικαιροποίησε το παραπάνω σύστημα δεικτών βάσει των παρατηρήσεων από την υποβολή του 2^{ου} σχεδίου Προγράμματος στην εθνική αρχή.
- Παρείχε συνεχής εισροές στην Ομάδα Σχεδιασμού του Προγράμματος σχετικά με τον ορισμό, την ποσοτικοποίηση των τιμών στόχων, τις παραδοχές και της πηγές του συστήματος δεικτών (εκροών και αποτελεσμάτων) μέχρι και την 1^η επίσημη υποβολή του Προγράμματος στην Επιτροπή.
- Παρείχε συνεχείς εκτιμήσεις και εισροές σε συνέχεια των παρατηρήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [C (2014) 7598 of 14 October 2014] επί της 1^{ης} υποβολής του προγράμματος, των παρατηρήσεων επί της αναθεωρημένης έκδοσης του προγράμματος της 17.11.2014 και της 27.11.2014, των οδηγιών και κατευθύνσεων της ΕΥΣΣΑΑΠ, της ΕΥΣΕΚΤ και των υπηρεσιών της Επιτροπής και των ενεργειών της Ομάδας Σχεδιασμού του Προγράμματος.
- Διαμόρφωσε τη βάση του Πλαισίου Επίδοσης με συνολική πρόταση για τους δείκτες εκροών, των κατηγοριών παρέμβασης που θα τους τροφοδοτήσουν, τα ανώτατα και κατώτατα όρια των οικονομικών δεικτών και την ανάγκη για υιοθέτηση βασικών σταδίων υλοποίησης.
- Κατάρτισε το σχέδιο του εγγράφου της Πληροφόρησης που παρέχεται στην Ε.Ε. σχετικά με τις μεθόδους και τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν στην επιλογή των δεικτών του Π.Ε. και τη στοχοθέτηση των οροσήμων και των στόχων.
- Κατάρτισε το Έγγραφο Μεθοδολογίας Υπολογισμού των Δεικτών και το επικαιροποίησε όπου απαιτούνταν σύμφωνα με τις αναθεωρημένες εκδόσεις του Προγράμματος για υποβολή στην Επιτροπή.
- Κατάρτισε το Έγγραφο Σχολίων επί των Αναθεωρημένων Δεικτών του ΠΕΠ και το επικαιροποίησε όπου απαιτούνταν σύμφωνα με τις αναθεωρημένες εκδόσεις του Προγράμματος για υποβολή στην Επιτροπή.

Συμπεράσματα για το σύστημα δεικτών εκροών και αποτελέσματος όπως διαμορφώθηκε μετά τις παρατηρήσεις και σχόλια της Επιτροπής και τη διαδικασία διαβούλευσης στις αρμόδιες Υπηρεσίες:

- Το σύστημα δεικτών του Προγράμματος αποτελείται από 54 δείκτες εκροών και 31 δείκτες αποτελέσματος.
- Πολύ καλό επίπεδο κάλυψης του Προγράμματος από δείκτες εκροών καθώς:
 - ο Έχουν χρησιμοποιηθεί κοινοί δείκτες εκροών στο 81% του Προγράμματος σε χρηματικούς όρους. Το υπόλοιπο καλύφθηκε με τη διαμόρφωση ειδικών δεικτών εκροών.

- ο Όλες οι Επενδυτικές Προτεραιότητες του Προγράμματος καλύπτονται από τουλάχιστον έναν δείκτη εκροών.
- ο Όλοι οι τύποι δράσεων του Προγράμματος αντιστοιχούν σε κάποιον δείκτη εκροών.
- Βελτίωση της συνεκτικότητας της λογικής της παρέμβασης στο επίπεδο των δεικτών καθώς:
 - ο Όλοι οι δείκτες εκροών συνεισφέρουν στις αλλαγές των δεικτών αποτελεσμάτων.
 - ο Οι δείκτες εκροών παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις παρεμβάσεις του Προγράμματος.
- Ικανοποιητικό επίπεδο ποσοτικοποίησης δεικτών εκροών βάσει ρεαλιστικών και τεκμηριωμένων παραδοχών.
- Σημαντική βελτίωση στην ποσοτικοποίηση τιμών βάσης και στόχων δεικτών αποτελέσματος. Όλοι οι δείκτες περιλαμβάνουν τιμές βάσης και στόχου 2023.
- Πολύ καλό επίπεδο κάλυψης του Προγράμματος από δείκτες αποτελέσματος καθώς:
 - ο Έχουν χρησιμοποιηθεί δείκτες αποτελέσματος στο 86% του Προγράμματος σε χρηματικούς όρους.
 - ο Όλοι οι Ειδικοί Στόχοι του Προγράμματος καλύπτονται από δείκτη αποτελέσματος.
- Υψηλό επίπεδο καταλληλότητας των δεικτών αποτελέσματος ως προς τις επιδιωκόμενες αλλαγές στην πλειονότητα των περιπτώσεων.
- Η ποιότητα των δεικτών αποτελέσματος εκτιμάται ως υψηλή βάσει των κριτηρίων σταθερότητας, στατιστικής επικύρωσης, σαφήνειας, ανταπόκρισης και έγκαιρης συλλογής δεδομένων.

Συμπεράσματα για το πλαίσιο επίδοσης:

- Το πλαίσιο επίδοσης αποτελείται από 9 δείκτες εκροών και 5 οικονομικούς δείκτες, ενώ σε 6 περιπτώσεις έχει επιλεγεί και δείκτης κυρίου σταδίου υλοποίησης για το ορόσημο του 2018.
- Οι δείκτες εκροών αντιπροσωπεύουν την πλειονότητα των πόρων του Άξονα Προτεραιότητας που αφορούν.
- Οι τιμές στόχου 2023 για τους δείκτες εκροών εκτιμώνται ως ρεαλιστικές βάσει των παραδοχών από την τρέχουσα εμπειρία (μέσο μοναδιαίο κόστος αντίστοιχων έργων/παρεμβάσεων περιόδου 2007-2013).
- Οι τιμές των οροσήμων του 2018 για τους δείκτες εκροών που αναμένεται να υπάρχουν σημαντικές εκροές εκτιμώνται ως ρεαλιστικές βάσει των παραδοχών από την τρέχουσα εμπειρία (μέσο μοναδιαίο κόστος και ποσοστά απορρόφησης).
- Η επιλογή των κύριων σταδίων υλοποίησης είναι επαρκώς αιτιολογημένη στην πλειονότητα των περιπτώσεων αλλά και λόγω της επικινδυνότητας αστοχιών στις προβλέψεις βάσει της τρέχουσας εμπειρίας για τους χρόνους ωρίμανσης έργων υποδομής, ζήτησης έργων κρατικών ενισχύσεων, οικονομικών αδυναμιών τελικών δικαιούχων κ.α. και των προβλημάτων υλοποίησης που συνεπάγονται καθυστερήσεις κατά τα πρώτα χρόνια εφαρμογής των Προγραμμάτων.

- Οι τιμές των οροσήμων του 2018 για τα κύρια στάδια υλοποίησης θα μπορούσαν να ήταν επαρκέστερα τεκμηριωμένες, κυρίως για τα έργα υποδομής, εάν υπήρχαν αναφορές στο κείμενο σχετικά με phasing / μεταφερόμενα έργα και ανάγκες πρώτης προτεραιότητας.
- Οι τιμές των οικονομικών δεικτών για το 2018 εκτιμώνται ως ρεαλιστικές βάσει των ελαχίστων ορίων που θέτουν οι δεσμεύσεις του N+3 και οι παραδοχές ρυθμών απορρόφησης βάσει της τρέχουσας εμπειρίας ανά Άξονα Προτεραιότητας / κατηγορίες παρεμβάσεων.

Για την διαδικασία της αξιολόγησης του συστήματος δεικτών και του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης ο Σύμβουλος Αξιολόγησης αναγνωρίζει και επισημαίνει δύο προβλέψεις αναστολής πληρωμών του Καν. ΕΕ 1303/2013 που σχετίζονται άμεσα με το σύστημα δεικτών:

- α. όταν εντοπισθούν σοβαρές ανεπάρκειες στην ποιότητα και αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης ή των δεδομένων για κοινούς και ειδικούς δείκτες,
- β. όταν προκύψουν ενδείξεις ότι δεν επιτυγχάνονται οι στόχοι των δεικτών του πλαισίου επίδοσης των αξόνων προτεραιότητας (υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις).

Ειδικότερα για τις παρεμβάσεις με συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ εισάγεται η υποχρέωση ηλεκτρονικής αποθήκευσης και παρακολούθησης δεδομένων σε επίπεδο συμμετοχής μεμονωμένων ωφελούμενων (microdata), παρακολούθησης των συμμετεχόντων και μετά το πέρας των παρεμβάσεων (follow-up).

2.1 ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ (RELEVANCE) ΚΑΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για τον έλεγχο της καταλληλότητας και σαφήνειας των προτεινόμενων δεικτών του προγράμματος ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εφαρμόζει τις παρακάτω κατευθύνσεις:

1. Ο προσδιορισμός ποσοτικοποιημένων δεικτών αποτελέσματος πρέπει να είναι σαφής και να συνδέονται με τη στρατηγική και τους στόχους του Προγράμματος και να αποτυπώνουν τις επιδιωκόμενες αλλαγές.
2. Την άμεση σύνδεση των δεικτών αποτελέσματος με τους ειδικούς στόχους του Άξονα Προτεραιότητας.
3. Την άμεση συσχέτιση των ειδικών στόχων με τις δράσεις των Προγραμμάτων.
4. Την απευθείας σύνδεση των δεικτών εκροών με τις επενδυτικές προτεραιότητες και τις δράσεις των Προγραμμάτων έτσι ώστε να είναι απόλυτα σαφές ότι η υλοποίησή τους συνεισφέρει άμεσα στην επίτευξη των στόχων του κάθε δείκτη αποτελέσματος.
5. Τη χρησιμοποίηση και ειδικών δεικτών εκροών όχι αποκλειστικά και μόνο κοινών δεικτών, καθώς αυτό θα μπορούσε να αφήσει ένα ευρύ φάσμα δράσεων χωρίς σχετικούς δείκτες.

Το σύστημα δεικτών του Προγράμματος περιλαμβάνει 31 δείκτες αποτελέσματος εκ των οποίων, οι 22 είναι ειδικοί δείκτες αποτελέσματος για ειδικούς στόχους ΕΤΠΑ ενώ 1 είναι κοινός δείκτης αποτελέσματος και οκτώ οι ειδικοί δείκτες για στόχους ΕΚΤ.

Συνολικά το 86% του Προγράμματος (πλην τεχνικής βοήθειας) σε χρηματικούς όρους συμβάλλει στην αλλαγή των δεικτών αποτελέσματος. Για το ΕΤΠΑ το ποσοστό εκτιμάται σε 84% και για το ΕΚΤ σε 100%.

Εχουν καθοριστεί δείκτες αποτελέσματος για όλους τους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος.

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	% Δ.Δ. δείκτη αποτελ. προς Α.Π.	ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ
ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο	1.000.000	T1604	Μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας σε εθνικά και διεθνή προγράμματα συνεργασίας Ε&Τα	2,3%	++
ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας	9.000.000	T1605	ΔΑΠΑΝΗ Ε&Α ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ	20,6%	++
ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα	6.538.948	T1606	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ΤΠΕ	14,9%	++
ΕΣ 2.3.1 Αποδοτική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ	2.500.000	T1607	ΟΤΑ με δυνατότητα απομακρυσμένης διαχείρισης και ελέγχου υποδομών και δικτύων	5,7%	++
ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας	8.725.019	T1608	Ποσοστό επιχειρήσεων που ανέπτυξαν καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες	19,9%	++
ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας	8.000.000	T1609	Εξαγωγές Περιφέρειας Ηπείρου	18,3%	++
ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας	8.000.000	T1610	Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου	18,3%	++
ΕΣ 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας	12.000.000	T1613	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	9,2%	++
ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	13.246.289	T1614	ΕΚΠΟΜΠΗ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΣΕΔΕ	10,1%	++
ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών	16.896.094	T1616	ΈΚΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/60/ΕΚ	12,9%	++
ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων	59.050.000	T1617	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα που επιτυγχάνουν ίση ή ανώτερη της καλής κατάσταση υδάτων	45,1%	++
ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία	15.000.000	T1618	Διανυκτερεύσεις επισκεπτών στην Περιφέρεια	11,5%	++
ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας	1.500.000	T1619	Προστατευόμενες περιοχές (συνόλο περιοχών NATURA 2000) με εργαλεία διαχείρισης	1,1%	++
ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	12.157.271	T1620	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	8,1%	++
ΕΣ 7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ	10.000.000	T1622	Μείωση χρονοαπόστασης στην Ε.Ο. Καλπακίου - Κακαβιάς	13,4%	++
ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος	52.860.781	T1623	Μείωση χρονοαπόστασης Ιόνιας Οδού με Περιοχή Τζουμέρκων	27,7%	++

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	% Δ.Δ. δείκτη αποτελ. προς Α.Π.	ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ
ΕΣ 7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για τη μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου	5.000.000	T1624	Επικινδυνότητα Οδικού Δικτύου (τροχαία ατυχήματα/ έτος)	6,7%	++
ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της κατανάλωσης μικρών καταναλωτών	6.500.000	T1655	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφείς μετρητές	8,7%	++
ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	7.255.000	T1649	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ)	25,1%	++
ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων	4.715.340	T1629	Πληθυσμός που ωφελείται από κοινωνικές υπηρεσίες φροντίδας και στέγασης	16,3%	++
ΕΣ 9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Ηπείρου	1.000.000	T1630	Πληθυσμός ΡΟΜΑ με επαρκείς συνθήκες στέγασης	3,5%	++
ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	15.970.340	T1631	Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-24 ετών που έχει ολοκληρώσει μόνο τον κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	20,7%	++
ΕΣ8.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα	2.500.000	T1639	Συμμετέχοντες άνεργοι, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που κατέχουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους.	6,0%	++
ΕΣ8.5.1.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης.	688.195	T1640	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις που συνεχίζουν να εφαρμόζουν δράσεις προσαρμογής στο περιβάλλον της RIS3, ένα έτος μετά τη λήξη της συμμετοχής τους.	1,6%	++
ΕΣ 9.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση	14.000.000	T1635	Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους	33,4%	++
ΕΣ 9.2.1 Αύξηση των ευκαιριών κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων	1.387.974	CR05	Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	3,3%	++
ΕΣ 9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.	5.300.000	T1641	Κάλυψη του πληθυσμού με αναπηρία που λαμβάνουν υπηρεσίες υποστηρίξης	12,6%	++
ΕΣ 9.4.1 Διαφύλαξη της υγείας ευπαθών ομάδων	6.739.148	T1642	Ποσοστό κάλυψης των δράσεων του Health Safety Net επί του γενικού συνόλου των πολιτών που διαβιούν κάτω από το όριο	16,1%	++

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	% Δ.Δ. δείκτη αποτελ. προς Α.Π.	ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ
			της φτώχειας και δεν διαθέτουν ασφαλιστική κάλυψη.		
ΕΣ 9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	8.419.313	T1643	Κάλυψη του πληθυσμού των ευπαθών ομάδων που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	20,1%	++
Ε.Σ.9.5.1 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας»	1.400.000	T1644	Κοινωνικές επιχειρήσεις που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	3,3%	++
ΕΣ 9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού	1.500.000	T1635	Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους	3,6%	++

Το σύστημα δεικτών του Προγράμματος περιλαμβάνει 54 δείκτες εκρών εκ των οποίων οι 42 αφορούν παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ και οι 12 παρεμβάσεις του ΕΚΤ. Ως προς την χρησιμοποίηση κοινών δεικτών εκρών αυτοί ανέρχονται σε 38 εκ των οποίων οι 34 για παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ και οι 4 για παρεμβάσεις του ΕΚΤ. Αυτοί συμπληρώνονται με 16 ειδικούς δείκτες εκρών για να καλυφθούν 8 παρεμβάσεις ΕΤΠΑ και 8 παρεμβάσεις ΕΚΤ για τις οποίες δεν έχουν καθοριστεί αντίστοιχοι κοινόι δείκτες.

Συνολικά το 81% του Προγράμματος σε χρηματικούς όρους καλύπτεται από Κοινούς Δείκτες Εκρών γεγονός που διευκολύνει τη σώρευση των εκρών του προγράμματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το ΕΤΠΑ το ποσοστό κάλυψης από κοινούς δείκτες εκρών σε χρηματικούς όρους φτάνει το 92% και για το ΕΚΤ το 18%.

Όλες οι Επενδυτικές Προτεραιότητες του Προγράμματος καλύπτονται από τουλάχιστον έναν δείκτη εκρών.

Επιπλέον έχουν καθοριστεί ειδικοί δείκτες εκρών στους Άξονες Προτεραιότητας 6 και 7 που αφορούν τις παρεμβάσεις τεχνικής βοήθειας.

Σε σύνολο 39 τύπων δράσεων οι 26 καλύπτονται μονοσήμαντα από δείκτες εκρών, ενώ για τις υπόλοιπες υπάρχουν 2 ή και περισσότεροι δείκτες για την κάλυψη του φάσματος των δράσεων.

Όλοι οι δείκτες εκρών παρουσιάζουν συνάφεια με τις παρεμβάσεις του Προγράμματος.

Από τους 51 δείκτες εκρών εκτιμάται ότι όλοι συνεισφέρουν στην αλλαγή των δεικτών αποτελέσματος.

Οι συστάσεις του Σύμβουλος Αξιολόγησης ως προς τους δείκτες αποτελέσματος εκτιμάται ότι βελτίωσαν την λογική του προγράμματος και τη σχέση μεταξύ δεικτών εκρών – αποτελέσματος.

2.2 ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

2.3 ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΥ – ΒΑΣΗΣ

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εξέτασε την ποιότητα των δεικτών του προγράμματος σύμφωνα με τις παρακάτω κατευθύνσεις:

- Οι ειδικοί δείκτες εκροών και αποτελέσματος ελέγχθηκαν ως προς την σαφήνεια του τίτλου και του ορισμού.
- Όλοι οι δείκτες ελέγχθηκαν ως προς την ρεαλιστικότητα και την επίτευξη των τιμών τους.
- Οι δείκτες αποτελέσματος ελέγχθηκαν επιπλέον ως προς την σταθερότητα, την στατιστική επικύρωση και τις πηγές των δεδομένων.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται με συνοπτικό τρόπο οι εκτιμήσεις των δεικτών εκροών για τις πηγές και τις μεθόδους ποσοτικοποίησης που προέκυψαν από έρευνα του Συμβούλου.

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
1.1	ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο	1.1.1.1 Δράσεις ενίσχυσης φορέων για την ανάπτυξη αριστείας μέσα από την υποστήριξη της δικτύωσης ερευνητικών φορέων	1.000.000	T1601	Αριθμός φορέων που ενισχύονται	αριθμός	250.000	4	Το Μέσο Μοναδιαίο Κόστος προκύπτει από έργα Ε&Τα 2007-2013 στην Περ. Ηπείρου. Οι δυνητικοί φορείς είναι το Ι.Τ.Ε., το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ο ΕΛΚΕ Παν. Ιων., ο ΕΛΑΚ ΤΕΙ Ηπείρου, ΕΘΙΑΓΕ, Μετσόβειο και το ΕΤΕ ΠΗ
				CO25	Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών	ισοδύναμα πλήρους χρόνου	12.000	83	Γίνεται επαναπροσδιορισμός του δείκτη για την αποφυγή παρανοήσεων σε ότι αφορά την σωρευτική εκροή της παρέμβασης. το 12 χιλ ευρώ αποτελεί το μέσο μοναδιαίο κόστος που έχει χρησιμοποιηθεί στις μεθοδολογίες υπολογισμού της δημιουργούμενης απασχόλησης σε ανθρωποέτη από παρεμβάσεις έρευνας (ΕΣΠΑ 14-20). Εκτιμάται ότι από την ενίσχυση των 4 δομών με 1 εκ ευρώ θα δημιουργηθούν 83 ισοδύναμα ανθρωποέτη απασχόλησης
1.2	ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας	1.2.1.1 Ενίσχυση των συστάδων και συνεργασιών μεταξύ του ερευνητικού τομέα και των επιχειρήσεων	8.200.000	CO26	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα	επιχειρήσεις	150.000	55	Το ΜΜΚ προκύπτει από το μέσο κόστος των έργων του προγράμματος ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2011. Το ΜΜΚ για cluster βάσει της δράσης Ενίσχυση Συνεργατικών Σχηματισμών είναι 150.000 /επιχείρηση
			800.000	T1602	Clusters επιχειρήσεων - ερευνητικών φορέων στην Περιφέρεια	αριθμός	800.000	1	
2.2	ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα	2.2.1.1 Ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τις ΜΜΕ	4.000.000	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	αριθμός	200.000	20	
		2.2.1.2 Ενίσχυση της ζήτησης υπηρεσιών ΤΠΕ από τις τοπικές ΜΜΕ	2.538.948	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	αριθμός	50.000	50	
				CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	επιχειρήσεις		70	ΕΚΤΙΜΑΤΑΙ ΌΤΙ Ο CO02 ΑΦΟΡΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
				CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε	ισοδύναμα πλήρους		70	Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύει αναλογία 1 ισοδύναμη θέση

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
					επιχειρήσεις που ενισχύονται	χρόνου απασχόλησης			πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη επιχείρηση.
2.3	ΕΣ 2.3.1 Αποδοτική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ	2.3.1.1 Ανάπτυξη και χρήση ψηφιακών συστημάτων, προϊόντων και υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α.	2.500.000	T1603	Εφαρμογές για τη διαχείριση δικτύων και υποδομών	αριθμός	200.000	12	Το ΜΜΚ προκύπτει από το κόστος αντίστοιχων έργων (διαχείρισης συλλογής απορριμμάτων, εξοικονόμησης νερού) Ψηφιακής Σύγκλισης 2007-2013.
3.1	ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας	3.1.1.1 Υποστήριξη ΜΜΕ (νέων ή υφιστάμενων) για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών	6.500.000	CO28	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για την εισαγωγή νέων προϊόντων στην αγορά	αριθμός	300.000	22	Το ΜΚΚ της δράσης Νέας-Καινοτομικής Επιχειρηματικότητας ήταν 80.000€ και της Δημιουργία και υποστήριξη spin-off και spin-out του ΕΠΑΝ 2007-2013 ήταν 380.000€
		3.1.1.2 Υποστηρικτικοί μηχανισμοί για την προώθηση της καινοτομίας στην τοπική επιχειρηματικότητα	2.225.019	CO04	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική ενίσχυση	αριθμός		10	
				CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	επιχειρήσεις		32	ΕΚΤΙΜΑΤΑΙ ΌΤΙ ΟΙ CO28+CO04 ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
				CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	ισοδύναμα πλήρους χρόνου απασχόλησης		32	Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύει αναλογία 1 ισοδύναμη θέση πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη επιχείρηση.
3.2	ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας	3.2.1.1 Υποστήριξη οργανωτικής καινοτομίας και εξωστρέφειας στις ΜΜΕ	8.000.000	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	100.000	80	Το ΜΜΚ της δράσης ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ του ΕΠΑΝ 2007-2013 ήταν 60.000€. Στην Περιφέρεια Ηπείρου εντάχθηκαν 11 επιχειρήσεις! Ο Στόχος 2023 δεν φαίνεται ρεαλιστικός. Το ΜΜΚ της δράσης digi-retail ήταν 53.000€. Στην Περιφέρεια Ηπείρου εντάχθηκαν 133 επιχειρήσεις. Το ΜΜΚ για cluster βάσει της δράσης Ενίσχυση Συνεργατικών Σχηματισμών είναι 150.000 /επιχείρηση
				CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	επιχειρήσεις		80	ΕΚΤΙΜΑΤΑΙ ΌΤΙ Ο CO02 ΑΦΟΡΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
				CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που	ισοδύναμα πλήρους χρόνου		80	Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύει αναλογία 1 ισοδύναμη θέση πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
					ενισχύονται	απασχόλησης			επιχείρηση.
3.3	ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας	3.3.1.1 Ενίσχυση των ΜΜΕ για επενδύσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού	8.000.000	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	100.000	80	Το ΜΚΚ της δράσης ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ του ΕΠΑΝ 2007-2013 ήταν 56.000€. Στην Περιφέρεια Ηπείρου εντάχθηκαν μόνο 2 ΜΜΕ! Το ΜΜΚ της δράσης digi-retail ήταν 53.000€. Στην Περιφέρεια Ηπείρου εντάχθηκαν 133 επιχειρήσεις. Το ΜΜΚ της ενίσχυσης ΜΜΕ μέσω ΠΕΠ ήταν 70.000€. Στην Περιφέρεια Ηπείρου εντάχθηκαν 379 ΜΜΕ Το ΜΚΚ της δράσης ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ήταν 100.000€. Στην Περιφέρεια Ηπείρου εντάχθηκαν 48 ΜΜΕ.
				CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	επιχειρήσεις		80	ΕΚΤΙΜΑΤΑΙ ΟΤΙ Ο CO02 ΑΦΟΡΑ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
				CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	ισοδύναμα πλήρους χρόνου απασχόλησης		80	Οι κρατικές ενισχύσεις επιχειρήσεων της ΠΠ2007-2013 καταδεικνύει αναλογία 1 ισοδύναμη θέση πλήρους χρόνου απασχόλησης ανά ενισχυόμενη επιχείρηση.
			43.763.967						
4.3	ΕΣ 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας	4.3.1.1. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια»	7.500.000	CO32	Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημοσίων κτιρίων	kWh/έτος	0,18GWh ανά εκμ.€	1.275.000	Βάσει του Α.Π.1 του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ του ΕΠΕΡΑΑ 2007-2013
4.3		4.3.1.2. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον οικιακό κτιριακό τομέα»	4.500.000	CO31	Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	νοικοκυριά	6.700	672	Το μοναδιαίο κόστος αφορά άμεσες ενισχύσεις και προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στην Περιφέρεια Ηπείρου κατά την ΠΠ 2007-2013 (μοναδιαίο κόστος άμεσων ενισχύσεων από το ΕΠΑΝΙΙ).
				CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	τόνοι ισοδυνάμου CO ₂		5.273	Βασίζεται σε στοιχεία μοναδιαίου κόστους των Προγραμμάτων «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» και "ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ" (αναλυτική βλ. σχετική μεθοδολογία)
4.5	ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	4.5.1.1 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των μεταφορών, ιδίως σε αστικές περιοχές	7.246.289	CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	τόνοι ισοδυνάμου CO ₂	340 t CO ₂ ανά εκμ.€ για παρεμβάσεις στις μεταφορές (μετατροπές	2.324	Βάσει του Α.Π.3 και 5 του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ του ΕΠΕΡΑΑ 2007-2013 Γίνεται η παραδοχή για 10% του π/υ σε δράσεις ευαισθητοποίησης

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
							δημοχτικών οχημάτων και σχέδια αστικής κινητικότητας. 72 t CO2 εξοικονόμηση ανα εκμεί ευαισθητοποίησης		
4.5	ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	4.5.1.2 Δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στα αστικά κέντρα	6.000.000	CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	τόνοι ισοδυνάμου CO 2	218 t CO2 αν εκμ. € για παρεμβάσεις ηλεκτροφωτισμ ού και μικροκλίματος	1.307	Βάσει του Α.Π.2ου ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ του ΕΠΕΡΑΑ 2007-2013 Γίνεται η παραδοχή για 10% του π/υ σε δράσεις ευαισθητοποίησης
5.2	ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών	5.2.1.1 Επενδύσεις σε έργα πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών	17.896.094	CO20	Πληθυσμός που ωφελείται από έργα αντιπλημμυρικής προστασίας	Φυσικά πρόσωπα		80.000	Η συνολική έκταση των ζωνών υψηλού κινδύνου πλημμύρας στο Υ.Δ. Ηπείρου ανέρχεται σε 1.000km2 και αναλύεται στην Προκαταρκτική Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας του ΥΠΕΚΑ. Βάσει των εκτιμήσεων για την ωριμότητα των έργων στις περιοχές αυτές μπορεί να καθοριστεί η έκτασή τους και ο πληθυσμός τους. Βάσει στοιχείων της ΣΜΠΕ 664 Km2 προστατευόμενων περιοχών απειλούνται από πυρκαγιές. Από αυτά για τα 472km2 υπάρχουν δασικά διαχειριστικά σχέδια. Βάσει των εκτιμήσεων για την ωριμότητα των έργων στις περιοχές αυτές μπορεί να καθοριστεί έκταση και πληθυσμός
6.2	ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων	6.2.1.1 Επενδύσεις στη διαχείριση υδατινων πόρων (πόσιμο νερό)	6.500.000	CO18	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	φυσικά πρόσωπα	230	14.130	Το 50% της Δ.Δ. θα κατευθυνθεί σε έργα ύδρευσης. Το ΜΜΚ προκύπτει από τα μεταφερόμενα έργα
6.2	ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων	6.2.1.2 Επενδύσεις στη διαχείριση λυμάτων	52.550.000	CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία	Ισοδύναμο πληθυσμού	1.800	29.194	Το ΜΜΚ προκύπτει από τα μεταφερόμενα έργα και μελέτες οι οποίες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο για τους οικισμούς στους οποίους θα παρέμβει κατά προτεραιότητα το ΠΕΠ.

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
					λυμάτων				
6.3	ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία	6.3.1.1 Επενδύσεις για την ανάδειξη της τοπικής οικονομίας με την αξιοποίηση του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος	15.000.000	CO09	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις ανά έτος		10.000	Η τιμή βάσης περιλαμβάνει τους καταγεγραμμένους επισκέπτες για το 2013 στους χώρους Δωδώνης και Κασσιώπης. Οι χώροι Γιτάνης και Νικόπολης δεν έκοβαν εισιτήρια το 2013 (οπότε τιμή βάσης 0). Στον στόχο υπολογίζεται μία αύξηση της τάξης του 24% συνολικά. Ο στόχος θεωρείται εφικτός καθώς έχει υπολογιστεί ως αύξηση 10% των καταγεγραμμένων επισκεπτών Δωδώνης και Κασσιώπης (δηλ. 4150) συν 5.850 επισκέπτες για τους χώρους Γιτάνης και Νικόπολης (το 2013 το Μουσείο Νικόπολης είχε 5.558 εισιτήρια αλλά δεν υπολογίζονται στην τιμή βάσης). Η τιμές βάσης και στόχου θα οριστικοποιηθούν μετά την οριστικοποίηση της κοινής μεθοδολογίας (αιρεσιμότητα 7)
6.4	ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας	6.4.1.1 Επενδύσεις για τη διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας για την Περιφέρεια Ηπείρου	1.500.000	CO23	Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	εκτάρια	15.000 εκτάρια μέση έκταση	60.000	Εκτιμάται ότι σε 4 περιοχές θα δημιουργηθεί θετικός αντίκτυπος από διαχειριστικές δράσεις ή έργα προστασίας, αποκατάστασης ή επέκτασης
6.5	ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	6.5.1.1 Εκπόνηση πολεοδομικών / χωροταξικών μελετών	1.557.271	T1612	Νέα σχέδια ρυθμιστικού/ χωροταξικού σχεδιασμού	αριθμός	200.000	8	Βασεί στοιχείων της Αξιολόγησης και Αναθεώρηση του ΠΠΧΣΑΑ 31 από τις 76 Δημοτικές Ενότητες διαθέτους ΓΠΣ/ΣΧΟΟΠ ή είναι υπό εκπόνηση. Προτεραιότητα στους Καποδιστριακούς δήμους του παρακτίου χώρου, του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων, καθώς και τα μεγαλύτερα οικιστικά κέντρα 1ου , 2ου, 3ου έως και 4ου ενισχυμένου επιπέδου.
6.5	ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	6.5.1.2 Επενδύσεις σε έργα αστικής αναζωογόνησης	10.600.000	CO38	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	τ.μ.	150	53.000	Το 75% της ΔΔ θα κατευθυνθεί σε έργα αναπλάσεων. Το ΜΜΚ προκύπτει από αντίστοιχα έργα της ΠΠ2007-2013 (πλατείες, ένα παρκινγκ, πεζοδρομήσεις και δρόμους ήπιας κυκλοφορίας, αναπλάσεις ανοιχτών χώρων κλπ)
			130.849.654						

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
7.1	ΕΣ 7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ	7.1.1.1 Αναβάθμιση υφιστάμενου οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ της Περιφέρειας	10.000.000	CO14a	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων (ΔΕΔ-Μ)	χιλιόμετρα	2.500.000	4	Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2013. Το σύνολο των χλμ θα αφορά ΔΕΔ-Μ
				CO14	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων	χιλιόμετρα		4	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΒΑΣΕΙ ΕΕ
7.2	ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος	7.2.1.1 Έργα υποστήριξης ΔΕΔ-Μ - Υποδομές	10.572.156	CO13	Συνολικό μήκος νέων δρόμων	χιλιόμετρα	2.114.431	5	Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2013
			42.288.624	CO14	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων	χιλιόμετρα	2.013.744	21	Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2013
7.2	ΕΣ 7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για τη μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου	7.2.2.1 Επενδύσεις στη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας στο επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο	5.000.000	T1621	Ενέργειες οδικής ασφάλειας	αριθμός		6	1. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ, 2. ΕΞΥΠΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ, 3. 4 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (1 ΑΝΑ Π.Ε. ΗΠΕΙΡΟΥ)
7.5	ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της κατανάλωσης μικρών καταναλωτών	7.5.1.1 Εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης ενέργειας	6.500.000	CO33	Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που συνδέονται σε ευφυή δίκτυα	χρήστες	223	29.148	Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από τη Συγκριτική αξιολόγηση της εγκατάστασης έξυπνων μετρητών στην ΕΕ-27 (2006 ΕΕ)
			74.360.780						
9α	ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	9.1.1.1.Υποδομές Υγείας	7.255.000	T1626	Μονάδες υγείας που βελτιώνονται	Αριθμός		5	ΔΕΔΟΜΕΝΟΥ ΟΤΙ ΤΗΝ ΠΠ14-20 ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΝΕΕΣ ΚΛΙΝΕΣ, Ο ΚΟΙΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ CO036 ΔΕΝ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/16 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΦΥ & 5 ΥΠΟΔΟΜΕΣ Β+Γ ΘΜΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
9α	ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων	9.1.2.1.Κοινωνικές υποδομές πρόνοιας, φροντίδας και στέγασης	4.715.340	T1627	Δυναμικότητα των υποδομών φροντίδας που ενισχύονται	φυσικά πρόσωπα	53.167	89	Το μοναδιαίο κόστος προκύπτει από την διαθέσιμη πληροφορία υλοποίησης αντίστοιχων έργων στη ΠΠ 2007-2015 (κατηγ. παρεμβ:77 και 79)

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
9β	ΕΣ 9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Ηπείρου	9.2.1.1.Υποδομές για περιθωριοποιημένες κοινότητες	1.000.000	T1628	Πληθυσμός ΡΟΜΑ με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης	φυσικά πρόσωπα		450	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΡΟΜΑ: 1800. ΑΠΟ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ 25% ΖΕΙ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΞΑΘΛΙΩΣΗΣ
10	ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	10.1.1.1.Υποδομές Προσχολικής και Σχολικής Εκπαίδευσης	6.000.000	CO35	Δυναμικότητα των υποδομών εκπαίδευσης που ενισχύονται	φυσικά πρόσωπα		500	Για την τιμή στόχο χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία καταγεγραμμένων αναγκών σε υποδομές και εξοπλισμό
10	ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	10.1.1.2.Υποδομές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	5.000.000	CO35	Δυναμικότητα των υποδομών εκπαίδευσης που ενισχύονται	φυσικά πρόσωπα		1.000	Για την τιμή στόχο χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία υλοποίησης και καταγεγραμμένων αναγκών αντίστοιχων έργων εξοπλισμού εργαστηρίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΠΠ 2007-2013
10	ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	10.1.1.3.Υποδομές για αρχική επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων	4.970.340						
			28.940.680						
8.1	ΕΣ8.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα	8.1.1.1 Προγράμματα απασχόλησης ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς αιχμής για την περιφερειακή οικονομία	2.500.000	T1632	Συμμετέχοντες άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 5 ως 8)	αριθμός	15.000	167	Το ΜΜΚ προκύπτει από το πρόγραμμα Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη 2.200 ανέργων πτυχιούχων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα, έως 35 ετών
8.5	ΕΣ8.5.1.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης.	8.5.1.1 Υποστήριξη εργαζομένων και επιχειρηματιών για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον που δημιουργείται από την εφαρμογή της RIS3	688.195	CO23	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων τους κοινωνικής οικονομίας	αριθμός	13.500	51	Το ΜΜΚ προκύπτει από το πρόγραμμα Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων και Επιχειρήσεων εντός της Οικονομικής Κρίσης, που απασχολούν από 1 - 49 εργαζομένους του ΕΠΑΝΑΔ 2007 – 2013» σε επιχειρήσεις (νομικά πρόσωπα Α.Ε, ΕΠΕ, ΕΕ, ΟΕ - πλην ατομικών επιχειρήσεων) της Περιφέρειας Ηπείρου. Περιλαμβάνει και υπηρεσίες συμβούλων και κατάρτιση. (max. Συμβούλων = 5.000€, Μέσο Ωριαίο Κόστος κατάρτισης 13€/ώρα)

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
9.1	ΕΣ 9.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση	9.1.1.1 Δράσεις για την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας ομάδων του πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση	4.500.000	T1633	Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (όπως μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα με εξαρτώμενα μέλη κλπ.)	αριθμός	3.800	1.184	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΙΜΗ ΔΕΙΚΤΗ ΕΚΡΟΗΣ: 4.351: Α) Όλες οι ευπαθείς ομάδες που είναι εν δυνάμει δικαιούχοι του ΘΣ 9 - δεν είναι δικαιούχοι στο ΘΣ 8 δηλ άτομα κάτω από το όριο της φτώχειας, μονογονεϊκές, ΑΜΕΑ, εξαρτημένους, αποφυλακισμένους κλπ. Για το ποσό η ΕΥΣΕΚ έχει δώσει 3800 για voucher.
			9.500.000	T1633	Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (όπως μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα με εξαρτώμενα μέλη κλπ.)	αριθμός	3.000	3.167	Β) Βάσει της Δράσης εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής το κόστος ανά νήπιο 2,5ετών-δημοτικό είναι τουλάχιστον 2.800€, για βρέφη 3.400€.
9.2	ΕΣ 9.2.1 Αύξηση της συμμετοχής περιθωριοποιημένων κοινοτήτων σε ενέργειες κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης	9.2.1.1. Υποστήριξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων για την κοινωνικοοικονομική τους ενσωμάτωση	1.387.974	T1634	Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (ΡΟΜΑ Ή αιτούντες άσυλο Ή ασυνόδευτοι ανήλικοι)	φυσικά πρόσωπα	3.800	365	Αφορά μη οικονομικά ενεργό πληθυσμό ξένης υπηκοότητας (πλην χωρών της ΕΕ). Βάσει του πλαισίου εθνικής στρατηγικής για τους ΡΟΜΑ υπολογίζονται για το 2008 στην Ήπειρο 209 άτομα. Με στοιχεία από το Περιφεριακό Σχέδιο για τους ΡΟΜΑ ο πληθυσμός τους υπολογίζεται σε 1.800 άτομα.
9.3	ΕΣ 9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.	9.3.1.1. Παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών	4.770.000	CO16	Συμμετέχοντες με αναπηρία	φυσικά πρόσωπα	9.000	530	Σχεδιάζουμε το 90% του Π/Υ της δράσης να απευθύνεται σε ΑΜΕΑ. Βάσει της Δράσης εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής το κόστος ανά νήπιο με αναπηρία 2,5ετών-δημοτικό είναι τουλάχιστον 5.500€, ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ 5.500€/έτος Το κόστος Κέντρου διημέρευσης για ΑΜΕΑ είναι 9.000 /έτος /άτομο Το κόστος ΣΥΔ /ΑΜΕΑ είναι σημαντικά υψηλότερο = 30.000/έτος/ΑΜΕΑ. Με βάση αυτά έχει υπολογιστεί ένα μέσο κόστος 9.000 /άτομο/έτος
			530.000	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	φυσικά πρόσωπα	9.000	59	Το 10% του Π/Υ της δράσης δύναται να κατευθυνθεί σε άλλα μειονεκτούντα άτομα

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΠ	ΕΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΕΣΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΔΔ)	ΣΤΟΧΟΣ (2023)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ
9.4	ΕΣ 9.4.1 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας	9.4.1.1 Ανάπτυξη δικτύου προστασίας της υγείας των πολιτών της Περιφέρειας	6.739.148	T1654	Πολίτες που συμμετέχουν σε δράσεις του Health Safety Net.	Αριθμός	350	19.255	Ο δείκτης αφορά τις δράσεις του Health Safety Net. Το MMK 350€ προκύπτει από στοιχεία του ΥΠ. Υγείας
9.4	ΕΣ 9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	9.4.2.1 Παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε ευπαθείς ομάδες	8.419.313	T1636	Πληθυσμός ευπαθών ομάδων που καλύπτεται από υπηρεσίες πρόνοιας	φυσικά πρόσωπα	5.718	1.472	Ετησιο κόστος/ ωφελούμενο 5718. Δεν υπολογίζουμε τις κοινωνικές δομές τύπου παντοπωλεία ιατρεία κλπ των δήμων που είναι σαφώς μικρότερο δλ. 750/άτομο/έτος αλλά έχουμε λίγα χρήματα
9.5	Ε.Σ.9.5.1 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας»	9.5.1.1. Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε Περιφερειακό επίπεδο	1.400.000	T1637	Επιχειρηματικά σχέδια κοινωνικών επιχειρήσεων	αριθμός	20.000	20	Το MMK προκύπτει από προγράμματα ενίσχυσης επιχειρηματικότητας του ΟΑΕΔ που κυμαίνεται από 10.000(άνεργοι)-24.000€ (ΝΕΕ). Δεικτοποιείται μέρος του προϋπολογισμού της δράσης εφόσον το υπόλοιπο θα αναλωθεί για άλλες δράσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας πχ. μηχανισμός στήριξης
				T1638	Συμμετέχοντες που ωφελούνται από συμβουλευτική, κατάρτιση, Mentoring για την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων	φυσικά πρόσωπα	3.000	210	απαιτούνται τουλάχιστον 5 μέλη για την ίδρυση ΚΟΙΝΣΕΠ φροντίδας ή παραγωγικού σκοπού και 7 για ένταξης. 30ΚΟΙΝΣΕΠ (ΝΕΕΣ + ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ)*7μέλη = 210
9.6	ΕΣ 9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού	9.6.1.1. Ολοκληρωμένα τοπικά προγράμματα για την προώθηση της απασχόλησης	1.500.000	CO01	Συμμετέχοντες άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	φυσικά πρόσωπα	4.000	375	Το MMK προκύπτει από το μέσο κόστος των ΤΟΠΣΑ της Περιφέρειας Ηπείρου για το 2007-2013 ανά ωφελούμενο
			41.934.630						

- Για όλους τους δείκτες εκκρών τα δεδομένα προόδου και επίτευξης θα προέρχονται από το ΟΠΣ.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται με συνοπτικό τρόπο οι εκτιμήσεις του Συμβούλου Αξιολόγησης για τους δείκτες αποτελέσματος. *Με πορτοκαλί χρώμα κελιού επισημαίνονται οι νέοι-αναθεωρημένοι δείκτες/στόχοι ενώ με πράσινο χρώμα οι μερικώς αναδιατυπωμένοι.*

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΝ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Σχόλια Αναθεώρησης Δεικτών
ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο	1.000.000	T1601	Αριθμός φορέων που ενισχύονται	T1604	Μέσος ετήσιος αριθμός ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας σε εθνικά και διεθνή προγράμματα συνεργασίας Ε&Τα	Ο δείκτης αποτελέσματος αναδιατυπώθηκε ελαφρά ώστε να συμβαδίζει με την μονάδα και μεθοδολογία μέτρησης. Παραμένει κατάλληλος και αξιοποιείται σύμφωνα με υπόδειξη του ΣΑ στην Περιφερειακή RIS3. Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιοριστεί. Οι πηγές εκτιμώνται αξιόπιστες. Οι δείκτες εκρών είναι κατάλληλοι και συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO25	Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών			
ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας	9.000.000	CO26	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα	T1605	ΔΑΠΑΝΗ Ε&Α ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ	Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος καθώς ο Ε.Σ.1.2.1 συγχωνεύθηκε με τον Ε.Σ.1.2.2. Ο ΣΑ πρότεινε τον δείκτη "Πατέντες που προέκυψαν από συνεργασίες μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων" ως πιο ενδεικτικό των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ενιαίου πλέον Ε.Σ. Η πηγή των τιμών του δείκτη έχει αναγνωρισθεί και εκτιμάται αξιόπιστη (ΓΓΕΤ-ΕΚΤ). Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιορισθεί. Οι δείκτες εκρών παραμένουν κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		T1602	Clusters επιχειρήσεων - ερευνητικών φορέων στην Περιφέρεια			
ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα	6.538.948	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	T1606	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ΤΠΕ	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε για να αντικατοπτρίζει τη συμβολή των ΤΠΕ στην επιχειρηματικότητα και είναι σύμφωνος με την λογική της παρέμβασης. Η πηγή των τιμών του δείκτη έχει αναγνωρισθεί (ΕΛΣΤΑΤ) και είναι αξιόπιστη. Ο νέος δείκτης αποτελέσματος είναι κατάλληλος και έχουν προσδιορισθεί τιμές βάσης και στόχου. Οι δείκτες εκρών παραμένουν κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται			
		CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται			
ΕΣ 2.3.1 Αποδοτική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ	2.500.000	T1603	Εφαρμογές για τη διαχείριση δικτύων και υποδομών	T1607	ΟΤΑ με δυνατότητα απομακρυσμένης διαχείρισης και ελέγχου υποδομών και δικτύων	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε για να βελτιωθεί η σαφήνεια της επιδιωκόμενης αλλαγής, σύμφωνα με την λογική της παρέμβασης. Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Οι τιμές θα συλλέγονται βάσει έρευνας της ΔΑ στους ΟΤΑ. Ο δείκτης εκρών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας	8.725.019	CO28	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για την εισαγωγή νέων προϊόντων στην αγορά	T1608	Ποσοστό επιχειρήσεων που ανέπτυξαν καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες	Ο νέος δείκτης αποτελέσματος είναι κατάλληλος και αντικατοπτρίζει την επιδιωκόμενη αλλαγή. Αξιοποιείται στην Περιφερειακή RIS3. Η τιμή βάσης έχει υπολογιστεί σε εθνικό επίπεδο καθώς τα αντίστοιχα στοιχεία θα είναι διαθέσιμα σε Περιφερειακό επίπεδο τον Δεκ. 2014. Η τιμή στόχος υπολογίστηκε σε περιφερειακό επίπεδο. Οι πηγές έχουν αναγνωρισθεί (ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ – Community Innovation Survey). Οι δείκτες εκρών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO04	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική ενίσχυση			
		CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που			

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΝ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Σχόλια Αναθεώρησης Δεικτών
			ενισχύονται			
		CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται			
ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας	8.000.000	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	T1609	Εξαγωγές Περιφέρειας Ηπείρου	Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος εκτιμώνται αξιόπιστες. Οι δείκτες εκρμών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος
		CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται			
		CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται			
ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας	8.000.000	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	T1610	Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου	Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος εκτιμώνται αξιόπιστες. Οι δείκτες εκρμών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος
		CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται			
		CO08	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται			
ΕΣ 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας	12.000.000	CO32	Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων	T1613	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	Ο δείκτης αποτελέσματος "Εξοικονομούμενη ενέργεια στον κτιριακό τομέα" ήταν κατάλληλος αλλά με δυσκολία στην έγκαιρη και με λογικό κόστος συγκέντρωση στοιχείων. Ο νέος, παρεχόμενος από την ΕΥΣΣΑΠ δείκτης είναι κατάλληλος. Για την βελτίωση της συνεκτικότητας της λογικής της παρέμβασης ο ΣΑ πρότεινε την αλλαγή του αναμενόμενου αποτελέσματος σε: "Υποστήριξη της Εθνικής Πολιτικής για την Ενεργειακή Εξοικονόμηση". Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος έχουν αναγνωριστεί και αποτυπώνονται σε εθνικό επίπεδο (ΥΠΕΚΑ ΕΣΔΕΑ, μέτρα πολιτικής Άρθρου 7 Οδηγίας 2012/27/ΕΕ). Η ΔΑ υιοθέτησε την πρόταση οι τιμές να αναφέρονται στο εθνικό επίπεδο. Οι δείκτες εκρμών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO31	Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης			
		CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου			
ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	13.246.289	CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	T1614	ΕΚΠΟΜΠΗ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΣΕΔΕ	Ο δείκτης αποτελέσματος "Εξοικονομούμενη ενέργεια στα αστικά κέντρα" ήταν κατάλληλος αλλά με δυσκολία στην έγκαιρη και με λογικό κόστος συγκέντρωση στοιχείων. Ο νέος, παρεχόμενος από την ΕΥΣΣΑΠ δείκτης είναι κατάλληλος. Για την βελτίωση της συνεκτικότητας της λογικής της παρέμβασης προτείνεται η προσθήκη του αναμενόμενου αποτελέσματος: "υποστήριξη της Εθνικής Πολιτικής για την Ενεργειακή Εξοικονόμηση". Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν αναγνωριστεί και αποτυπώνονται σε εθνικό επίπεδο (Γενική Γραμματεία Ενέργειας ΥΠΕΚΑ, ετήσια έκθεση της χώρας για την κλιματική αλλαγή προς τα Ηνωμένα Έθνη). Η ΔΑ υιοθέτησε την πρόταση

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΝ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Σχόλια Αναθεώρησης Δεικτών
						οι τιμές να αναφέρονται στο εθνικό επίπεδο. Ο δείκτης εκρών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών	17.896.094	CO20	Πληθυσμός που ωφελείται από έργα αντιπλημμυρικής προστασίας	T1616	ΕΚΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/60/ΕΚ	Ο δείκτης αποτελέσματος "Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα πρόληψης αντιμετώπισης καταστροφών" ήταν κατάλληλος. Ο νέος, παρεχόμενος από την ΕΥΣΣΑΠ δείκτης είναι κατάλληλος και παράλληλα ανταποκρίνεται καλύτερα στην εθνική πολιτική και ευρωπαϊκές οδηγίες. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος εκτιμώνται αξιόπιστες (ΥΠΕΚΑ ΕΓ ΥΔΑΤΩΝ). Προτείνεται η αξιοποίηση των μελετών των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλήμμυρας. Ο νέος κοινός δείκτης εκρών είναι κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων	59.050.000	CO18	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	T1617	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα που επιτυγχάνουν ίση ή ανώτερη της καλής κατάσταση υδάτων	Οι δείκτες αποτελέσματος "Πρόσθετη δυναμικότητα ημερήσιας παροχής πόσιμου νερού από έργα διαχείρισης " και "Ισοδύναμο πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και ΕΕΛ στην Περιφέρεια" ήταν κατάλληλοι. Ο νέος δείκτης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ είναι περισσότερο κατάλληλος και παράλληλα ανταποκρίνεται καλύτερα στην εθνική πολιτική και ευρωπαϊκές οδηγίες. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος εκτιμώνται αξιόπιστες (Δ/ση Υδάτων, Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων που έχει εκπονηθεί σε εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ)). Ο ΣΑ προτείνει την αξιοποίηση του Εθνικού Δίκτυου Παρακολούθησης της ΓΓ Υδάτων ΥΠΕΚΑ. Οι δείκτες εκρών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων			
ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία	15.000.000	CO09	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	T1618	Διανυκτερεύσεις επισκεπτών στην Περιφέρεια	Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος εκτιμώνται αξιόπιστες (ΕΛΣΤΑΤ). Ο δείκτης εκρών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας	1.500.000	CO23	Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	T1619	Προστατευόμενες περιοχές (συνολο περιοχών NATURA 2000) με εργαλεία διαχείρισης	Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να είναι όμοιος με τον προτεινόμενο από την ΕΥΣΣΑΠ δείκτη. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος εκτιμώνται αξιόπιστες (ΥΠΕΚΑ - βάση δεδομένων δικτύου προστατευόμενων περιοχών). Ο δείκτης εκρών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών	12.157.271	T1612	Νέα σχέδια ρυθμιστικού/ χωροταξικού σχεδιασμού	T1620	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	Ο δείκτης αποτελέσματος «Πληθυσμός που καλύπτεται από στρατηγικές ΒΑΑ» ήταν κατάλληλος, δεδομένης της πολυπλοκότητας των χωρικών στρατηγικών και της διαβούλευσης που απαιτείται για τον προσδιορισμό δράσεων και περιοχών παρέμβασης.
		CO38	Ανοιχτοί χώροι που			Ο νέος δείκτης συνδέεται καλύτερα με τον Ειδικό Στόχο και είναι κατάλληλος

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΝ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Σχόλια Αναθεώρησης Δεικτών
			δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές			να ανταποκριθεί στο μεγαλύτερο εύρος των ενδεικτικών παρεμβάσεων. Οι πηγές έχουν αναγνωρισθεί και εκτιμώνται ως αξιόπιστες. Οι δείκτες εκρών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ	10.000.000	CO14a	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων (ΔΕΔ-Μ)	T1622	Χρονοαπόσταση (Ε.Ο. Καλπακίου - Κακαβιάς)	Ο νέος Ε.Σ. δημιουργήθηκε ώστε να αντικατοπτρίζει με σαφήνεια τις ανάγκες σε παρεμβάσει σε τμήματα του ΔΕΔ-Μ. Ο δείκτης αποτελέσματος αναδιατυπώθηκε μερικώς σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να βελτιωθεί η σαφήνεια περιλαμβάνοντας την προέλευση και προορισμό. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος κρίνονται αξιόπιστες (έρευνες-μελέτες έργων). Ο κοινός δείκτης εκρών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO14	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων			
ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος	52.860.781	CO13	Συνολικό μήκος νέων δρόμων	T1623	Χρονοαπόσταση (Ιόνια Οδός με Περιοχή Τζουμέρκων)	Ο δείκτης αποτελέσματος αναδιατυπώθηκε μερικώς σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να βελτιωθεί η σαφήνεια περιλαμβάνοντας την προέλευση και προορισμό. Στην διαμόρφωσή του συμβάλει το 38% του π/υ των δράσεων του Ε.Σ. καθώς αποτελεί το πιο αντιπροσωπευτικό και υψηλότερης προτεραιότητας έργο. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος κρίνονται αξιόπιστες (έρευνες-μελέτες έργων). Οι δείκτες εκρών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO14	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων			
ΕΣ 7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για τη μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου	5.000.000	T1621	Ενέργειες οδικής ασφάλειας	T1624	Επικινδυνότητα Οδικού Δικτύου (τροχαία ατυχήματα/ έτος)	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε ώστε να αντικατοπτρίζει με μεγαλύτερη σαφήνεια την επιδιωκόμενη αλλαγή. Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος (Γεν. Αστ. Διευθ. Ηπείρου) κρίνονται αξιόπιστες. Ο δείκτης εκρών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της κατανάλωσης μικρών καταναλωτών	6.500.000	CO33	Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που συνδέονται σε ευφυή δίκτυα	T1655	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφυείς μετρητές	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να αντικατοπτρίζει με μεγαλύτερη σαφήνεια την επιδιωκόμενη αλλαγή. Ο δείκτης αποτελέσματος "Μέση εξοικονόμηση ενέργειας από την χρήση ευφυών συστημάτων" ήταν κατάλληλος αλλά με δυσκολία στην έγκαιρη και με λογικό κόστος συγκέντρωση στοιχείων. Ο νέος δείκτης παρέχεται από το ΕΠΑΝΕΚ που χρηματοδοτεί παρόμοιες δράσεις και είναι κατάλληλος. Για την βελτίωση της συνεκτικότητας της λογικής της παρέμβασης προτείνεται η προσθήκη του αναμενόμενου αποτελέσματος: "υποστήριξη της Εθνικής Πολιτικής για την Ενεργειακή απόδοση και ανάπτυξη έξυπνων υποδομών". Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος έχουν αναγνωρισθεί και αποτυπώνονται σε εθνικό επίπεδο (ΔΕΔΔΗΕ, ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013). Η ΔΑ υιοθέτησε την πρόταση οι τιμές να αναφέρονται στο εθνικό επίπεδο. Ο κοινός δείκτης εκρών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΝ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Σχόλια Αναθεώρησης Δεικτών
						στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	7.255.000	T1626	Μονάδες υγείας που βελτιώνονται	T1649	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ)	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να συμπεριλάβει και τις ειδικές ομάδες πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, εκτός των ευάλωτων, σύμφωνα με τους ορισμούς της ΕΥΣΕΚΤ. Ο δείκτης αποτελέσματος "Μονάδες υγείας που βελτιώνονται" ήταν περισσότερο κατάλληλος ως δείκτης εκρμών. Ο νέος, προτεινόμενος από την ΕΥΣΣΑΑΠ/ΕΥΣΕΚΤ δείκτης αποτελέσματος είναι περισσότερο κατάλληλος και παράλληλα ανταποκρίνεται καλύτερα στην εθνική πολιτική. Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιοριστεί με στοιχεία από το ESYNET και μεθοδολογία της ΕΥΣΑΑΠ/ΕΥΣΕΚΤ. Οι πηγές εκτιμώνται αξιόπιστες. Ο δείκτης εκρμών είναι κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων	4.715.340	T1627	Δυναμικότητα των υποδομών φροντίδας που ενισχύονται	T1629	Πληθυσμός που ωφελείται από κοινωνικές υπηρεσίες φροντίδας και στέγασης	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να συμπεριλάβει και τις ειδικές ομάδες πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, εκτός των ευάλωτων, σύμφωνα με τους ορισμούς της ΕΥΣΕΚΤ. Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιοριστεί με στοιχεία ερευνών της Περιφέρειας και της ΕΥΣΕΚΤ. Οι μετρήσεις θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Ο κοινός δείκτης εκρμών παραμένει κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Ηπείρου	1.000.000	T1628	Πληθυσμός ΡΟΜΑ με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης	T1630	Πληθυσμός ΡΟΜΑ με επαρκείς συνθήκες στέγασης	Ο νέος Ε.Σ. εισήχθη ώστε να βελτιωθεί η λογική του προγράμματος ως προς την κάλυψη των αναγκών των ΡΟΜΑ στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη των ΡΟΜΑ. Ο δείκτης αποτελέσματος καταρτίστηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ και είναι κατάλληλος. Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιοριστεί με στοιχεία του Περιφερειακού Σχεδίου για τους ΡΟΜΑ. Οι μετρήσεις θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Ο νέος δείκτης εκρμών καταρτίστηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ είναι κατάλληλος συνεκτικός και συμβάλει στον δείκτη αποτελέσματος.
ΕΣ 10.1.1.Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση	15.970.340	CO35	Δυναμικότητα των υποδομών εκπαίδευσης που ενισχύονται	T1631	Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-24 ετών που έχει ολοκληρώσει μόνο τον κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Στην διαμόρφωσή του συμβάλει το 46% του π/υ των δράσεων του Ε.Σ. Οι πηγές των τιμών του δείκτη αποτελέσματος (ΕΛΣΤΑΤ) κρίνονται αξιόπιστες. Οι δείκτες εκρμών είναι κατάλληλοι συνεκτικοί και συμβάλουν στον δείκτη αποτελέσματος.
		CO35	Δυναμικότητα των υποδομών εκπαίδευσης που ενισχύονται			
ΕΣ8.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά	2.500.000	T1632	Συμμετέχοντες άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των	T1639	Συμμετέχοντες άνεργοι, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να αντικατοπτρίζει με μεγαλύτερη σαφήνεια την επιδιωκόμενη αλλαγή.

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΝ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Σχόλια Αναθεώρησης Δεικτών
εργασίας ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα			μακροχρόνια ανέργων, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 5 ως 8)		κατέχουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους.	Ο νέος ειδικός δείκτης αποτελέσματος καταρτίστηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να εκφράζει τα αποτελέσματα στην ομάδα στόχου. Οι μετρήσεις του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. . Ο ΣΑ εκτιμά ότι δεν μπορεί να υπολογιστεί τιμή βάσης (0) βάσει προηγούμενης εμπειρίας καθώς σχετικές παρεμβάσεις θα εφαρμοστούν για πρώτη φορά την περίοδο 2014-2020. Ο νέος ειδικός δείκτης εκρών καταρτίστηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να ανταποκρίνεται στην ομάδα στόχου.
ΕΣ8.5.1.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης.	688.195	CO23	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπε-ριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων τους κοινωνικής οικο-νομίας	T1640	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις που συνεχίζουν να εφαρμόζουν δράσεις προσαρμογής στο περιβάλλον της RIS3, ένα ετος μετά τη λήξη της συμμετοχής τους.	Ο νέος ειδικός δείκτης αποτελέσματος καταρτίστηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε αφενός να είναι συνεκτικός με τα αναμενόμενα αποτελέσματα αφετέρου να εκφράζει τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων στους συμμετέχοντες (επιχειρήσεις). Οι μετρήσεις του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Ο νέος κοινός δείκτης εκρών επιλέχθηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να ανταποκρίνεται στην ομάδα στόχου.
ΕΣ 9.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση	14.000.000	T1633	Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (όπως μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα με εξαρτώμενα μέλη κλπ.)	T1635	Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε μερικώς. Ο ΣΑ προτείνει την διατήρηση της προηγούμενης διατύπωσης "Αύξηση των ευκαιρών συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση" ως περισσότερο συνεκτικής με τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Ο νέος ειδικός δείκτης αποτελέσματος είναι συνεκτικός με τα αναμενόμενα αποτελέσματα αφετέρου εκφράζει τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων στους συμμετέχοντες. Οι μετρήσεις του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Ο νέος ειδικός δείκτης εκρών καταρτίστηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να ανταποκρίνεται στην ομάδα στόχου.
ΕΣ 9.2.1 Αύξηση των ευκαιριών κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων	1.387.974	T1634	Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (POMA Ή αιτούντες άσυλο Ή ασυνόδευτοι ανήλικοι)	CR05	Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Οι μετρήσεις του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Ο νέος ειδικός δείκτης εκρών καταρτίστηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να ανταποκρίνεται στην ομάδα στόχου.
ΕΣ 9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.	5.300.000	CO16	Συμμετέχοντες με αναπηρία	T1641	Κάλυψη του πληθυσμού με αναπηρία που λαμβάνουν υπηρεσίες υποστηρίξης	Ο δείκτης αποτελέσματος αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να εκφράζει καλύτερα τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Παραμένει κατάλληλος. Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιοριστεί με στοιχεία ερευνών της Περιφέρειας και της ΕΥΣΕΚΤ. Οι μετρήσεις θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Οι κοινοί δείκτες εκρών είναι κατάλληλοι και συνεκτικοί.
		CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα			
ΕΣ 9.4.1 Διαφύλαξη της	6.739.148	T1654	Πολίτες που συμμετέχουν	T1642	Ποσοστό κάλυψης των δράσεων του	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να συμπεριλάβει και τις ειδικές ομάδες

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΝ	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Σχόλια Αναθεώρησης Δεικτών
υγείας ευπαθών ομάδων			σε δράσεις του Health Safety Net.		Health Safety Net επί του γενικού συνόλου των πολιτών που διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας και δεν διαθέτουν ασφαλιστική κάλυψη.	πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, εκτός των ευάλωτων, σύμφωνα με τους ορισμούς της ΕΥΣΕΚΤ. Ο νέος δείκτης αποτελέσματος προτάθηκε από συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και είναι κατάλληλος. Οι μετρήσεις του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ βάσει μεθοδολογίας του Υπουργείου Υγείας. Ο ΣΑ εκτιμά ότι δεν μπορεί να υπολογιστεί τιμή βάσης (0) βάσει προηγούμενης εμπειρίας καθώς σχετικές παρεμβάσεις θα εφαρμοστούν για πρώτη φορά την περίοδο 2014-2020. Οι κοινοί δείκτες εκρμών είναι κατάλληλοι και συνεκτικοί.
ΕΣ 9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	8.419.313	T1636	Πληθυσμός ευπαθών ομάδων που καλύπτεται από υπηρεσίες πρόνοιας	T1643	Κάλυψη του πληθυσμού των ευπαθών ομάδων που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	Ο Ε.Σ. αναδιατυπώθηκε μερικώς ώστε να συμπεριλάβει και τις ειδικές ομάδες πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, εκτός των ευάλωτων, σύμφωνα με τους ορισμούς της ΕΥΣΕΚΤ. Ο νέος δείκτης αποτελέσματος είναι κατάλληλος. Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιοριστεί με στοιχεία ερευνών της Περιφέρειας και της ΕΥΣΕΚΤ. Οι μετρήσεις του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Ο δείκτης αποτελέσματος παραμένει κατάλληλος. Ο δείκτης εκρμών αναδιατυπώθηκε μερικώς για να βελτιωθεί η συνεκτικότητα με τον Ε.Σ.
Ε.Σ.9.5.1 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας»	1.400.000	T1637	Επιχειρηματικά σχέδια κοινωνικών επιχειρήσεων	T1644	Αριθμός κοινωνικών επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά την ίδρυσή τους	Ο νέος ειδικός δείκτης αποτελέσματος είναι κατάλληλος για να αντικατοπτρίσει τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων (δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων). Οι τιμές του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Οι νέοι ειδικοί δείκτες εκρμών καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΑ ώστε να ανταποκρίνονται στις επιδιώξεις των παρεμβάσεων.
		T1638	Συμμετέχοντες που ωφελούνται από συμβουλευτική, κατάρτιση, Mentoring για την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων			
ΕΣ 9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού	1.500.000	CO01	Συμμετέχοντες άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	T1635	Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους	Ο νέος δείκτης αποτελέσματος θα πρέπει να συνδεθεί με περισσότερη σαφήνεια με τον δείκτη εκρμών και την ομάδα στόχου. Ο ΣΑ προτείνει τη χρήση του «Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους». Οι τιμές βάσης και στόχου του δείκτη αποτελέσματος έχουν προσδιοριστεί με στοιχεία ερευνών της Περιφέρειας και της ΕΥΣΕΚΤ. Οι μετρήσεις του δείκτη θα προέλθουν από έρευνα της ΔΑ. Ο κοινός δείκτης εκρμών είναι κατάλληλος και συνεκτικός.

Συνοπτικά οι δείκτες αποτελέσματος αναλύονται για κάθε κριτήριο ποιότητας στον επόμενο πίνακα.

ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ	ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΓΚΑΙΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
T1604	Μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας σε εθνικά και διεθνή προγράμματα συνεργασίας Ε&Τα	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έρευνα σε σύνολο ερευνητικών φορέων)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές και μεθοδολογία - απαιτείται έρευνα από την ΔΑ)
T1605	ΔΑΠΑΝΗ Ε&Α ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (χαμηλή επίδραση προγράμματος)	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες - πιθανή χρονική υστέρηση δημοσίευσης)
T1606	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ΤΠΕ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (χαμηλή επίδραση προγράμματος)	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες)
T1607	ΟΤΑ με δυνατότητα απομακρυσμένης διαχείρισης και ελέγχου υποδομών και δικτύων	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (σύνολο δικαιούχων)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (απαιτείται έρευνα σε μικρό συνολικό αριθμό δικαιούχων)
T1608	Ποσοστό επιχειρήσεων που ανέπτυξαν καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες	ΜΕΤΡΙΑ (περίπτωση δειγματοληψίας)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (χαμηλή επίδραση προγράμματος)	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες)
T1609	Εξαγωγές Περιφέρειας Ηπείρου	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (χαμηλή επίδραση προγράμματος)	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες)
T1610	Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (χαμηλή επίδραση προγράμματος)	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες - πιθανή χρονική υστέρηση δημοσίευσης)
T1613	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (διαθεσιμότητα στοιχείων ανα ζετία)
T1614	ΕΚΠΟΜΠΗ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΣΕΔΕ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ
T1616	ΈΚΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/60/ΕΚ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές και μεθοδολογία)
T1617	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα που επιτυγχάνουν ίση ή ανώτερη της καλής κατάσταση υδάτων	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές και μεθοδολογία)
T1618	Διανυκτερεύσεις επισκεπτών στην Περιφέρεια	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες)
T1619	Προστατευόμενες περιοχές (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με εργαλεία διαχείρισης	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες)
T1620	Μένιςτος αοιθμός πυρετών με μέση	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΗ (έχουν

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ	ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΓΚΑΙΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
	ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m ³ που καταγράφεται στο σταθμό Ιωαννίνων					αναγνωριστεί οι πηγές δημόσια διαθέσιμες και μεθοδολογία)
T1622	Μείωση χρονοαπόστασης στην Ε.Ο. Καλπακίου - Κακαβιάς	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (απαιτείται έρευνα πεδίου)
T1623	Μείωση χρονοαπόστασης Ιόνιας Οδού με Περιοχή Τζουμέρκων	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (απαιτείται έρευνα πεδίου)
T1624	Επικινδυνότητα Οδικού Δικτύου (τροχαία ατυχήματα/ έτος)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές)
T1655	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφείς μετρητές	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές-εθνικό επίπεδο)
T1649	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές και μεθοδολογία - δημόσια διαθέσιμα στοιχεία)
T1629	Πληθυσμός που ωφελείται από κοινωνικές υπηρεσίες φροντίδας και στέγασης	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (απογραφική έρευνα)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1630	Πληθυσμός ΡΟΜΑ με επαρκείς συνθήκες στέγασης	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτική έρευνα)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1631	Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-24 ετών που έχει ολοκληρώσει μόνο τον κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (έχουν αναγνωριστεί οι πηγές - δημόσια διαθέσιμες)
T1639	Συμμετέχοντες άνεργοι, απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που κατέχουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους.	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	ΥΨΗΛΗ (συνδέεται με κοινούς δείκτες εκροών)	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1640	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις που συνεχίζουν να εφαρμόζουν δράσεις προσαρμογής στο περιβάλλον της RIS3, ένα έτος μετά τη λήξη της συμμετοχής τους.	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	ΥΨΗΛΗ (συνδέεται με κοινούς δείκτες εκροών)	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1635	Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	ΥΨΗΛΗ (συνδέεται με κοινούς δείκτες εκροών)	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
CR05	Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	(κοινός δείκτης)	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1641	Καλυψη του πληθυσμού με αναπηρία που λαμβάνουν υπηρεσίες υποστηρίξης	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	ΥΨΗΛΗ (συνδέεται με κοινούς δείκτες εκροών)	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ	ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΓΚΑΙΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
T1642	Ποσοστό κάλυψης των δράσεων του Health Safety Net επί του γενικού συνόλου των πολιτών που διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας και δεν διαθέτουν ασφαλιστική κάλυψη.	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1643	Κάλυψη του πληθυσμού των ευπαθών ομάδων που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1644	Κοινωνικές επιχειρήσεις που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ (σύνολο δικαιούχων)	ΥΨΗΛΗ	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)
T1635	Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (δειγματοληπτικές μετρήσεις)	ΜΕΤΡΙΑ (ελλιπής σύνδεση με κοινό δείκτη)	ΥΨΗΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ (απαιτείται έρευνα)

2.4 ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης συνεργάστηκε στενά με την Αναθέτουσα για την επιλογή των κατάλληλων οροσήμων και στόχων και συνέβαλλε στην προετοιμασία της Πληροφόρησης που παρέχεται στην Ε.Ε. σχετικά με τις μεθόδους και τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν στην επιλογή των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης και τη στοχοθέτηση των οροσήμων και των στόχων.

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά την καταλληλότητα των οροσήμων (milestones) και των στόχων που επελέγησαν για το πλαίσιο επίδοσης βάσει των ακόλουθων αξιολογικών ερωτημάτων:

- μπορούν να καταγράψουν ουσιαστική πληροφόρηση αναφορικά με την πρόοδο μιας προτεραιότητας;
- τα ορόσημα (milestones) μπορούν ρεαλιστικά να επιτευχθούν το 2018 (ενδιάμεση εξέταση του 2019) και οι σωρευτικοί στόχοι το 2023;
- είναι ρεαλιστικό και εφικτό να υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία το 2018-2019 για την εκτίμηση των οροσήμων στις σχετικές εκθέσεις προόδου;

2.4.1 Αξιολόγηση επιλογής δεικτών εκρών πλαισίου επίδοσης

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης αναλύοντας το κείμενο του Προγράμματος ως προς τις απαιτήσεις των Κανονισμών και σχετικών εγγράφων εργασίας και εγκυκλίων για την κατάρτιση του πλαισίου επίδοσης προχώρησε στις ακόλουθες συστάσεις για την επιλογή των δεικτών εκρών που θα το τροφοδοτήσουν:

- Επιλογή από σύνολο κοινών δεικτών εκρών κάθε Α.Π.
- Κάλυψη τουλάχιστον του 50% των πόρων του Α.Π.
- Μικρός αριθμός δεικτών ανά Α.Π. για μείωση κινδύνου μη επίτευξης.
- Δεδομένου ότι κάθε Α.Π. έχει έναν οικονομικό δείκτη γίνεται προσπάθεια για περιορισμό των δεικτών εκρών σε 1-2 ανά Α.Π.
- Προσπάθεια επιλογής δεικτών με την μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα.
- Προσπάθεια επιλογής δεικτών με εμπροσθοβαρείς και ώριμες δράσεις
- Κατά το δυνατό επιλογή δεικτών εκρών που είναι κοινοί σε περισσότερες Ε.Π.

Συνολικά επιλέχθηκαν 8 δείκτες εκρών για το πλαίσιο επίδοσης από το πλέγμα δεικτών του Προγράμματος. Χρησιμοποιούνται 5 κοινοί δείκτες εκρών και τρεις ειδικοί. Οι δράσεις και οι παρεμβάσεις που τους τροφοδοτούν καλύπτουν το 58% της συνολικής δημόσιας δαπάνης. Συγκεκριμένα καλύπτεται το 61,9% της δημόσιας δαπάνης ΕΤΠΑ και το 53,5% της δημόσιας δαπάνης ΕΚΤ.

Α.Π.	Κωδικός	Δείκτης	Ορόσημο 2018	Στόχος 2023	π/υ Δράσεων	π/υ ΔΔ / ΑΠ
1	CO02	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις		230,00	22.538.948,00	51,5%
1	K240	Ενταγμένα έργα κρατικών ενισχύσεων	80			
2	K241	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων επεξεργασίας λυμάτων	5,00			
2	CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων		29.194	52.550.000,00	40,2%
2	K242	Ενταγμένα έργα πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς	4,00			
2	CO09	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών		10.000,00	15.000.000,00	11,5%
3	K243	Ενταγμένα έργα οδοποιίας (ανακατασκευή ή αναβάθμιση)	4,00			
3	CO14	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων		25	52.288.624,00	70,3%
4	T1627	Δυναμικότητα των υποδομών φροντίδας που ενισχύονται	28,00	89,00	4.715.340,00	16,3%
4	K244	Ενταγμένα έργα εκπαίδευσης (όλες οι βαθμίδες)	3,00			
4	CO35	Δυναμικότητα των υποδομών εκπαίδευσης που ενισχύονται		1.500,00	11.000.000,00	38,0%
5	T1633	Συμμετέχοντες σε μειονεκτική θέση (όπως μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα με εξαρτώμενα μέλη κλπ.)	1900	4.351,00	14.000.000,00	33,4%
5	T1636	Πληθυσμός ευπαθών ομάδων που καλύπτεται από υπηρεσίες πρόνοιας	736	1.472	8.419.313,00	20,1%

2.4.2 Εκτίμηση αναγκών για ορισμό κυρίων σταδίων υλοποίησης

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προχωρά σε εκτίμησης της αναγκαιότητα προσδιορισμού κυρίων σταδίων υλοποίησης ως ορόσημου για το 2018 ελέγχοντας ανά δείκτη εκροής του πλαισίου επίδοσης την ύπαρξη μετρήσιμου αποτελέσματος το 2018.

- **Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις:** Υπόθεση εργασίας ότι ο μέγιστος κύκλος προκήρυξης, αξιολόγησης, υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων διαρκεί 3,5 έτη και ότι οι πρώτες προκηρύξεις θα δημοσιευτούν αρχές 2015. Συνεπώς κρίνεται σκόπιμη η χρησιμοποίηση βασικού σταδίου υλοποίησης καθώς δεν αναμένονται σημαντικές εκροές – ολοκληρωμένα έργα. Οι κατάλληλοι δείκτες βασικών σταδίων υλοποίησης είναι:
 - ο **Ενταγμένα έργα κρατικών ενισχύσεων:** Η τιμή κρίνεται ρεαλιστική (80) βάσει του οροσήμου του οικονομικού δείκτη του Α.Π.1 και του μέσου μοναδιαίου κόστους αντίστοιχων έργων.
- **Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων (Κ):** Υπόθεση εργασίας ότι οι παρεμβάσεις επεξεργασίας λυμάτων είναι νέες υποδομές με σημαντικό χρόνο κύκλου υλοποίησης (4+ έτη). Δεν αναμένεται να υπάρχουν ολοκληρωμένες πράξεις και υιοθετείται δείκτης κύριων σταδίων υλοποίησης:
 - ο **Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων επεξεργασίας λυμάτων:** Η τιμή κρίνεται ρεαλιστική (5) βάσει της ωριμότητας των έργων που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν. Η τιμή θα μπορούσε να τεκμηριωθεί καλύτερα με την αναφορά σε πιθανά έργα phasing.
- **Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών (Κ):** Υπόθεση εργασίας ότι οι παρεμβάσεις είναι νέες υποδομές με σημαντικό χρόνο κύκλου υλοποίησης (4+ έτη). Δεν αναμένεται να υπάρχουν ολοκληρωμένες πράξεις και υιοθετείται δείκτης κύριων σταδίων υλοποίησης:
 - ο **Ενταγμένα έργα πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς:** Η τιμή κρίνεται ρεαλιστική (4) βάσει της εκτίμησης για τα έργα που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν.
- **Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων (Κ):** Υπόθεση εργασίας ότι οι αναβαθμίσεις οδών είναι υποδομές με σημαντικό χρόνο κύκλου υλοποίησης οπότε απαιτείται δείκτης κύριων σταδίων υλοποίησης:
 - ο **Ενταγμένα έργα οδοποιίας (ανακατασκευή ή αναβάθμιση):** Η τιμή κρίνεται ρεαλιστική (4) βάσει της εκτίμησης για τα έργα που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν.
- **Δυναμικότητα των υποδομών εκπαίδευσης που ενισχύονται (Κ):** Υπόθεση εργασίας ότι οι παρεμβάσεις είναι νέες υποδομές με σημαντικό χρόνο κύκλου υλοποίησης (4+ έτη). Δεν αναμένεται να υπάρχουν ολοκληρωμένες πράξεις και υιοθετείται δείκτης κύριων σταδίων υλοποίησης:
 - ο **Ενταγμένα έργα εκπαίδευσης (όλες οι βαθμίδες):** Η τιμή κρίνεται ρεαλιστική (3) βάσει της εκτίμησης για τα έργα που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν.

2.4.3 Αξιολόγηση στόχων οικονομικών δεικτών πλαισίου επίδοσης

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης αναλύοντας το κείμενο του Προγράμματος ως προς τις απαιτήσεις των Κανονισμών και σχετικών εγγράφων εργασίας και εγκυκλίων για την κατάρτιση του πλαισίου επίδοσης έλαβε υπόψη του τα εξής για τις συστάσεις για την επιλογή των οικονομικών δεικτών:

- Ένας οικονομικός δείκτης ανά Α.Π.
- Δεν απαιτείται οικονομικός δείκτης για τον Α.Π.6 Τεχνική Βοήθεια καθώς δεν συμμετέχει στο Αποθεματικό Επίδοσης.
- Οικονομικοί δείκτες μετράνε επιλέξιμες δαπάνες, δηλαδή πιστοποιημένες δαπάνες από το λογιστικό σύστημα της Αρχής Πιστοποίησης.
- Η πηγή των στοιχείων καλύπτει το κριτήριο της στατιστικής επικύρωσης.
- Κριτήριο αποτυχίας είναι ποσοστό επίτευξης χαμηλότερο του 65% της τιμής των οροσέμων και στόχων.
- Κριτήριο επιτυχίας είναι ποσοστό επίτευξης τουλάχιστον 85% της τιμής των οροσέμων και στόχων.

Για την αξιολόγηση των στόχων των οικονομικών δεικτών ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προχωρά σε έλεγχο των ελαχίστων και ανώτατων ορίων ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι υπερεκτίμησης άρα και χαμηλής επίτευξης με βάσει τις εξής παραδοχές:

- Το άθροισμα των ποσών των οροσέμων ανά Ταμείο για το 2018 δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο του N+3 το 2018 και υψηλότερο των δεσμεύσεων για το 2014-2018.
- Το άθροισμα των ποσών στόχων ανά Ταμείο για το 2023 δεν μπορεί να είναι υψηλότερο των δεσμεύσεων για το διάστημα 2014-2020.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα κατώφλια ελέγχου ανά ΕΔΕΤ για τα ορόσημα του 2018 και τους στόχους του 2013:

Ταμείο	Αφορά	Κριτήριο ελέγχου (δεσμεύσεις)	Όριο (κοινοτική συμμετοχή)
ΕΤΠΑ	min. ορόσημα 2018	Α.Π.1-4, 2014, 2015, χωρίς Α.Ε.	58.906.366,72
ΕΚΤ		Α.Π. 5, 2014, 2015, χωρίς Α.Ε.	10.411.762,68
ΕΤΠΑ	max. ορόσημα 2018	Α.Π. 1-4, 2014-2018 χωρίς Α.Ε.	147.974.372,69
ΕΚΤ		Α.Π. 5, 2014-2018 χωρίς Α.Ε.	23.276.419,91
ΕΤΠΑ	max. στόχος 2013	Α.Π. 1-4, 2014-2020 με Α.Ε.	222.332.064,00
ΕΚΤ		Α.Π. 5, 2014-2020 με Α.Ε.	33.547.704,00

Ορόσημα 2018

Το κατώτατο όριο:

- Για το ΕΤΠΑ (άθροισμα των Α.Π.1-4) υπολογίζεται με βάσει τον Πίνακα 17 ως άθροισμα των κατανομών 2014 και 2015 χωρίς να περιλαμβάνει το Αποθεματικό Επίδοσης και αφού αφαιρεθούν οι πόροι που αντιστοιχούν στην Τεχνική Βοήθεια του ΕΤΠΑ (1,96%) = 58.906.366,72€
- Για το ΕΚΤ (Α.Π.5) αντίστοιχα υπολογίζεται σε 10.411.762,68€

Το ανώτατο όριο:

- Για το ΕΤΠΑ (άθροισμα των Α.Π.1-4) υπολογίζεται με βάσει τον Πίνακα 17 ως άθροισμα των κατανομών 2014-2018 χωρίς να περιλαμβάνει το Αποθεματικό Επίδοσης και αφού αφαιρεθούν οι πόροι που αντιστοιχούν στην Τεχνική Βοήθεια του ΕΤΠΑ (1,96%) = 147.974.372,69€
- Για το ΕΚΤ (Α.Π.5) αντίστοιχα υπολογίζεται σε 23.276.419,91€

Βάσει των παραπάνω ορίων ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προτείνει για τα ορόσημα του 2018 την υιοθέτηση του ελάχιστου ορίου για να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι από αργή πρόοδο υλοποίησης και χαμηλή απορρόφηση άρα και η απώλεια των πόρων του Αποθεματικού Επίδοσης.

Η τιμή δείκτη για κάθε Α.Π. του ΕΤΠΑ προτείνεται να προκύψει από την κατανομή του συνολικού ελάχιστου ορίου βάσει των εξής υποθέσεων εργασίας:

- Ποσοστά απορρόφησης αντίστοιχων Α.Π. ή ΚΘΠ της περιόδου 2007-2013 (για το διάστημα 2007-2011).
- Χαμηλότερο ποσό σε Α.Π. που αναμένεται να μην έχουν ή να έχουν χαμηλές εκροές π.χ. για οδικά έργα Α.Π.3
- Συσχέτιση με ωριμότητα / ορόσημα βασικών σταδίων υλοποίησης ως %ποσοστό του π/υ του Α.Π.

Το ελάχιστο όριο για τον Α.Π.5 είναι ανελαστικό καθώς το ΕΚΤ προγραμματίζεται μόνο σε αυτόν τον Α.Π. Αντιπροσωπεύει ποσοστό απορρόφησης 31,0%. Συνεπώς η ελάχιστη τιμή δείκτη θα είναι το άθροισμα των κατανομών ΕΚΤ 2014-2018 χωρίς να περιλαμβάνει το Αποθεματικό Επίδοσης και αφού αφαιρεθούν οι πόροι που αντιστοιχούν στην Τεχνική Βοήθεια του ΕΚΤ (1,96%).

Στόχοι 2023

Το ανώτατο όριο:

- Για το ΕΤΠΑ υπολογίζεται με βάσει τον Πίνακα 17 ως άθροισμα των κατανομών 2014-2018 με το Αποθεματικό Επίδοσης και αφού αφαιρεθούν οι πόροι που αντιστοιχούν στην Τεχνική Βοήθεια του ΕΤΠΑ (1,96%) = **222.332.064,00€**
- Για το ΕΚΤ αντίστοιχα υπολογίζεται σε **33.547.704,00€**.

Βάσει των παραπάνω προτείνεται η χρήση του ανώτατου ορίου καθώς σε αντίθετη περίπτωση υποδηλώνεται ελλιπής υλοποίηση του Προγράμματος.

Για τους Α.Π. 1-4 του ΕΤΠΑ συνεπάγεται ότι η τιμή δείκτη θα ισούται με τη συνολική κύρια κατανομή συν το αποθεματικό επίδοσης ανά Α.Π., ενώ το ίδιο θα ισχύει και για τον Α.Π.5 του ΕΚΤ.

Συνολικά επιλέγονται 5 οικονομικοί δείκτες οι οποίοι ποσοτικοποιήθηκαν σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Συμβούλου Αξιολόγησης.

Για το ΕΚΤ και τον Α.Π.5 το ορόσημο κρίνεται φιλόδοξο αφού είναι υψηλότερο σε σχέση με το ελάχιστο όριο N+3 για το 2018 (κατά 2,75εκμ. €), και σύμφωνα με την παραδοχή για υψηλότερους ρυθμούς απορρόφησης με τους ρυθμούς απορρόφησης αντίστοιχων έργων προηγούμενων περιόδων.

Για το ΕΤΠΑ το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών των οροσήμων του 2018 είναι κατά 17,5 εκμ. € υψηλότερο του ελαχίστου ορίου N+3 για το 2018. Η τιμή κρίνεται φιλόδοξη αλλά ρεαλιστική, βάσει της υπάρχουσας εμπειρίας, και της παραδοχής για υψηλότερους ρυθμούς απορρόφησης σε έργα κρατικών ενισχύσεων του Α.Π.1 σε σχέση με τα έργα υποδομών των Α.Π.2-4.

Οι στόχοι για το 2023 κρίνονται ρεαλιστικοί καθώς αντιπροσωπεύουν ποσοστά απορρόφησης 100%, τα οποία είναι αναγκαία για την ορθή και επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

Α.Π.	Δείκτης	Ταμείο	Ορόσημο 2018	% απορρόφησης ορόσημου*	Στόχος 2023	% απορρόφησης στόχου*
1	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ΕΤΠΑ	13.129.190,00	30,00%	43.763.967,00	100%
2	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ΕΤΠΑ	35.361.680,00	27,02%	130.849.654,00	100%
3	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ΕΤΠΑ	20.095.752,00	27,02%	74.360.780,00	100%
4	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ΕΤΠΑ	7.821.122,00	27,02%	28.940.680,00	100%
5	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ΕΚΤ	13.275.016,00	31,66%	41.934.630,00	100%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ			76.407.744	27,49%	277.915.081	100%

*κοινοτικής συμμετοχής

2.5 ΠΟΙΟΤΗΤΑ – ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ – ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Η δομή και οι αρμοδιότητες του συστήματος παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχου για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2014-2020 προδιαγράφονται στον Καν. (ΕΚ) 1303/2013 και ειδικότερα στα άρθρα 72-74 και 122-125 του Κανονισμού αυτού. Οι κανονισμοί αυτοί ορίζουν τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΣΠΑ και των επιμέρους Ε.Π., ενώ το νέο ΣΔΕ, ενιαίο για τα Ε.Π. του νέου ΕΣΠΑ, θεσμοθετείται με Νόμο, ο οποίος θεσπίζει, σε πλήρη αντιστοιχία με τον Καν. (ΕΚ) 1303/2013, τους φορείς συντονισμού, διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου, τις αρμοδιότητές τους και τις μεταξύ τους σχέσεις. (δεν έχει ψηφιστεί ακόμη ο νέος νόμος, αναμένεται να έχει συνταχθεί με την έγκριση των Ε.Π.)

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας της εκ των προτέρων Αξιολόγησης είναι η αποτίμηση της ποιότητας – αξιοπιστίας και σαφήνειας, επάρκειας, καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας του πλαισίου διαχείρισης του Ε.Π. ΗΠΕΙΡΟΥ καθώς και της ποιότητας των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου, του Προγράμματος. Ειδικότερα, διενεργείται ανάλυση της ποιότητας των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου του Ε.Π. Ηπείρου όπως αυτές λειτουργούν σχετικά με:

- τη σαφήνεια και επάρκεια του συστήματος διαχείρισης αναφορικά με τις θεσμικές ρυθμίσεις (διαχειριστικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες, διαδικασίες διαβούλευσης κλπ.) και την εξασφάλιση της συμβατότητας της υλοποίησης με τις κοινοτικές πολιτικές,
- την ποιότητα και αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης –συλλογής δεδομένων αναφορικά με τις υποχρεώσεις των κανονισμών για τις ετήσιες εκθέσεις και τα ορόσημα του προγράμματος και
- την οργανωσιακή και επιχειρησιακή επάρκεια και απόδοση των μηχανισμών διαχείρισης και παρακολούθησης.

Τα κυριότερα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διαχείριση των Ε.Π. της τρέχουσας περιόδου, όπως έχουν κωδικοποιηθεί από την αρχή της εφαρμογής τους μέχρι σήμερα, επικεντρώνονται :

- στο μεγάλο αριθμό εκχωρήσεων ανάθεσης διαχείρισης μέρους των Ε.Π. σε ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης (ΕΦΔ) και
- στις πολύπλοκες διαδικασίες και τα χρονοβόρα βήματα στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Βασικές βελτιώσεις στη διαχείριση των Ε.Π. της νέας προγραμματικής περιόδου αποτελούν:

- Ο περιορισμός του αριθμού των εκχωρήσεων και των ΕΦΔ, που αποτελεί βασική παραδοχή της αρχιτεκτονικής του νέου ΕΣΠΑ, αποκλειστικά στις περιπτώσεις εκείνες που προκύπτουν ως ανάγκη λόγω κανονιστικών διατάξεων (εκχώρηση μέρους του Ταμείου Συνοχής στις Δ.Α. των Περιφερειών, εκχώρηση μέρους του ΠΑΑ στις Δ.Α. των Περιφερειών ή σε διακριτό τμήμα αυτών, εκχώρηση για δράσεις χωρικής διάστασης) καθώς και στις περιπτώσεις δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων.
- Η ενσωμάτωση στο νέο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των μέχρι σήμερα απλοποιήσεων σε διαδικασίες του υφιστάμενου ΣΔΕ, οι οποίες, με τη συμβολή της Task Force, πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου : «Απλοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) και ενέργειες επιτάχυνσης για την υλοποίηση των έργων του ΕΣΠΑ 2007-2013».

- Η περαιτέρω επισκόπηση των προβλεπόμενων βημάτων των διαδικασιών του ΣΔΕ και η σύμπτυξη διαδικαστικών σταδίων, η οποία είναι σε εξέλιξη και θα αποτυπωθεί στο νέο νομοθετικό πλαίσιο υιοθέτησης του ΣΔΕ.

Προβλήματα εντοπίζονται και στο επίπεδο της υλοποίησης των έργων, εξαιτίας οργανωτικών αδυναμιών και περιορισμένης επιχειρησιακής επάρκειας των φορέων υλοποίησης, καθώς και του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση των έργων.

Βελτιώσεις ως προς αυτό αποτελούν:

- Η βελτίωση της επιχειρησιακής ικανότητας των φορέων υλοποίησης των έργων, κυρίως μέσω της επέκτασης των αρμοδιοτήτων της ΜΟΔ για τη στελέχωσή τους ή/και την παροχή τεχνογνωσίας, αλλά και μέσω άλλων δράσεων τεχνικής βοήθειας που θα αναλαμβάνονται από τις Δ.Α. ή από τη ΜΟΔ.
- Η θέσπιση και η παρακολούθηση χρονοδιαγραμμάτων με δεσμευτικές προθεσμίες για κάθε στάδιο υλοποίησης των έργων και η συστηματική τους επικαιροποίηση μέσω του ΟΠΣ.
- Η περαιτέρω βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση των έργων, σε συνέχεια των 32 διαφορετικών νομοθετικών ρυθμίσεων σε τομείς που εντοπίστηκε σημαντικός όγκος εμπλοκών.

Δομές και Διαδικασίες Διαχείρισης και Ελέγχου των Ε.Π.²

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν το σύστημα διαχείρισης των Ε.Π. στην νέα περίοδο είναι συνοπτικά:

- Λειτουργική αυτοτέλεια των αρχών διαχείρισης και πιστοποίησης σε σχέση με το επίπεδο σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων πολιτικής.
- Οι υπηρεσιακές δομές των Δ.Α. θα αναλάβουν ευρύτερη δικαιοδοσία ως προς τα καθήκοντα διαχείρισης του προγράμματός τους. Θα υπάρξει σαφής διάκριση ρόλων και αρμοδιοτήτων μεταξύ του πολιτικού και διοικητικού επιπέδου (σύμφωνα και με την εκπνεφρασμένη θέση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) με καθορισμένη εξουσιοδότηση ως προς τις διαδικασίες διαχείρισης στο διοικητικό επίπεδο. Αυτό θα δημιουργήσει ένα σαφές περιβάλλον μέσα στο οποίο οι φορείς διαχείρισης θα πρέπει να «λογοδοτούν» σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις.
- Σαφής καθορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων με τη διαχείριση και έλεγχο φορέων, καθώς και των μεταξύ τους σχέσεων.
- Απλοποιημένο και αποτελεσματικό ΣΔΕ, συνδεδεμένο με το ΟΠΣ.
- Συστηματική οριζόντια υποστήριξη των ΔΑ (νομική υποστήριξη, helpdesk, τηλεεκπαιδεύσεις, επί τόπου υποστήριξη κλπ).

² Όπως προβλέπεται από το σχέδιο του Εταιρικού Συμφώνου (ΣΕΣ) για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (ΜΑΡΤΙΟΣ 2014).

Οι δομές

Οι Δ.Α. των ΠΕΠ συγκροτούνται σε κάθε περιφέρεια και υπάγονται στον αντίστοιχο αιρετό περιφερειάρχη.

Οι Δ.Α. των ΠΕΠ ή διακριτό τμήμα αυτών δύνανται να ασκούν και καθήκοντα διαχείρισης επί των εκχωρήσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες δεν εντάσσονται στα 13 ΠΕΠ.

Για το ΠΑΑ 2014-2020, βασική επιλογή είναι η δημιουργία ενός συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου, το οποίο να έχει σαφώς λιγότερα επίπεδα ευθύνης και λογοδοσίας με σαφείς και διακριτές αρμοδιότητες. Από τα αρχικά στάδια σχεδιασμού έχει δημιουργηθεί ομάδα εργασίας «Παρακολούθηση – Αξιολόγηση και Έλεγχος – Διαχείριση του ΠΑΑ 2014-2020», η οποία λειτούργησε μέχρι τα μέσα του 2013 και βάσει των αποτελεσμάτων αυτής έχουν κληθεί να εργαστούν οι ομάδες εργασίας.

Οι διαδικασίες

Με βάση την μέχρι σήμερα εμπειρία οι Ελληνικές Αρχές θεωρούν ότι το υφιστάμενο ΣΔΕ είναι αξιόπιστο και ότι οι διαδικασίες που προβλέπει διασφαλίζουν την χρηστή αξιοποίηση των πόρων. Εντούτοις, κρίθηκε σκόπιμο, ταυτόχρονα με την προσαρμογή του στο νέο κανονιστικό πλαίσιο, να απλουστευθεί.

Στο νέο ΣΔΕ, σύμφωνα με την απαίτηση του κανονιστικού πλαισίου, θα περιγραφούν διαδικασίες για την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης.

Ο ρόλος του ανθρώπινου δυναμικού

Η επιτυχής λειτουργία των δομών, αλλά και η αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών συναρτάται άμεσα με την ποιότητα, την επάρκεια αλλά και την οργάνωση του ανθρώπινου δυναμικού που στελεχώνει τις δομές και επιτελεί τις λειτουργίες. Βασικές αρχές που θα διέπουν το σύστημα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στην νέα περίοδο είναι:

- Προγραμματισμός του Ανθρώπινου Δυναμικού και στελέχωση των δομών με προσωπικό υψηλών προσόντων γνώσεων και δεξιοτήτων.
- Εφαρμογή συστήματος διαρκούς παρακολούθησης αναγκών σε στελεχιακό δυναμικό, με αξιοποίηση της υπάρχουσας μεθοδολογίας, εργαλείων και εμπειρίας της ΜΟΔ Α.Ε.
- Ευελιξία στη χρησιμοποίηση των στελεχών των δομών ανάλογα με τον όγκο και το είδος των υποχρεώσεων σε κάθε χρονική φάση εκτέλεσης του ΕΠ. Σταθερή διοίκηση και στελέχωση για ενίσχυση της συνέχειας στη διοίκηση, με τη θέσπιση θέσεων προϊσταμένων των Ειδικών Υπηρεσιών με πενταετή θητεία, οι οποίοι που θα επιλέγονται ύστερα από ανοιχτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Ομογενοποίηση του προσωπικού που θα στελεχώσει τις δομές των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και η εφαρμογή και διαχείριση ενιαίου συστήματος αμοιβών και κινήτρων.
- Ανανέωση του προσωπικού μέσω της αξιοκρατικής επιλογής του πρόσθετου προσωπικού που θα απαιτηθεί με διαγωνιστικές διαδικασίες που θα οργανώσει η ΜΟΔ Α.Ε.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος διοίκησης της απόδοσης και διαχείρισης της εξέλιξης με έμφαση στην απλοποίηση του συστήματος εσωτερικών μετακινήσεων.

- Υιοθέτηση στόχων και σε επίπεδο στελέχους και η παρακολούθηση των στόχων σε επίπεδο στελέχους που θα πραγματοποιείται μέσω ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος ροών εργασίας.
- Κατάρτιση και ενεργοποίηση σχεδίου ανάπτυξης και εκπαίδευσης των στελεχών των ΕΥ από τη ΜΟΔ Α.Ε. και ο σχεδιασμός επιμορφωτικών προγραμμάτων με υποχρεωτική παρακολούθηση για όλα τα στελέχη, με ετήσια περιοδικότητα. Θα προβλεφθούν ειδικά προγράμματα για στελέχη που αναλαμβάνουν θέσεις ευθύνης.
- Δημιουργία στη ΓΓ ΔΕ – ΕΣΠΑ γραφείου εσωτερικού ελέγχου με αρμοδιότητα στο σύνολο των δομών του ΕΣΠΑ.

Δικαιούχοι Έργων / Δράσεων

Σε ότι αφορά στην ικανότητα των δικαιούχων να υλοποιούν τα συγχρηματοδοτούμενα έργα/δράσεις, η εμπειρία των τελευταίων ετών έχει δείξει ότι υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις που πρέπει να αντιμετωπισθούν. Η μέχρι τώρα μελέτη του θέματος, που γίνεται ενόψει της νέας περιόδου, δείχνει ότι η κατάσταση των δικαιούχων ως προς το θέμα αυτό ποικίλει σε σημαντικό βαθμό. Ως εκ τούτου, ο τρόπος βελτίωσης της απόδοσής τους ποικίλει και αυτός ανάλογα με την κατηγορία των φορέων, το είδος, το μέγεθος και το πλήθος των έργων που εκτιμάται ότι θα υλοποιηθούν, και τελικώς, ανάλογα με τον προϋπολογισμό που πρόκειται να διαχειρισθούν στη νέα προγραμματική περίοδο.

Σε κάθε περίπτωση η αξιολόγηση της διαχειριστικής ικανότητας κάθε φορέα θα πρέπει να είναι ουσιαστική και θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, την καταλληλότητα της οργανωτικής του δομής και την ποσοτική και ποιοτική επάρκεια της στελέχωσης και της διοίκησής του, σε ότι αφορά στην απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων που αναλαμβάνει.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να προκριθεί η υποκατάσταση αδύναμων στην εκτέλεση των έργων τους δικαιούχων από άλλους, επαρκείς δικαιούχους, ή η δημιουργία κοινών φορέων υλοποίησης για ομοειδή έργα συναφών φορέων, επιλογή που θα οδηγήσει και στη βελτίωση της υλοποίησης των έργων, και σε οικονομίες κλίμακας, και σε καλύτερη αξιοποίηση της υφιστάμενης τεχνογνωσίας.

Δράσεις για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης

Η εμπειρία από την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΔΕ των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, έχει οδηγήσει στην διαπίστωση της ανάγκης μείωσης του διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους και στον εντοπισμό των αναγκαίων μέτρων διευκόλυνσης της υλοποίησης των πράξεων. Τα μέτρα που ελήφθησαν ήδη και συνέβαλαν στην περαιτέρω απλοποίηση ορισμένων διαδικασιών του συστήματος, αφορούν στα εξής:

- Υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης πράξεων και των δηλώσεων δαπανών του δικαιούχου, καθώς και υποχρεωτική ηλεκτρονική εφαρμογή της διαδικασίας του προληπτικού ελέγχου των τευχών δημοπράτησης προμηθειών και υπηρεσιών (έχει ήδη αρχίσει να εφαρμόζεται).
- Χρηματοδότηση των έργων μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ, σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων ΟΠΣ - ΠΔΕ και Τράπεζας της Ελλάδος.
- Εφαρμογή του απλοποιημένου κόστους σε ειδικές κατηγορίες πράξεων του ΕΚΤ.
- Περιορισμό της συναρμοδιότητας Υπουργών για έκδοση Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων, με αποτέλεσμα την επίσπευση του διοικητικού έργου και τη μείωση του

χρόνου έκδοσης υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες απαιτούνται για την υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Παράλληλα, και για την περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών υλοποίησης των έργων (πράξεων) που ακολουθούν οι δικαιούχοι, όπως αυτές προσδιορίζονται στο εθνικό δίκαιο ή και στο δίκαιο που διέπει τη λειτουργία τους, αναλήφθηκαν μέτρα νομοθετικού περιεχομένου, όπως:

- Ρύθμιση για την επιτάχυνση της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των συγχρηματοδοτούμενων έργων, βελτιώσεις στη νομοθεσία των απαλλοτριώσεων και των αρχαιολογικών αδειοδοτήσεων και απλοποιήσεις σταδίων στη διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.
- Ρυθμίσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας χρηματοδότησης των πράξεων (δυνατότητα στους φορείς χρηματοδότησης να ανακατανέμουν χωρίς την υπογραφή του Υπουργού Ανάπτυξης τα όρια των πιστώσεων στις συλλογικές τους αποφάσεις).
- Ρύθμιση για την απλοποίηση σχετικά με τις προκαταβολές και τις εγγυοδοσίες των αναδόχων δημοσίων έργων για τη διευκόλυνση της ρευστότητας (υποχρεωτική πρόβλεψη προκαταβολής στα δημόσια έργα και δυνατότητα κάλυψης της εγγύησής της από ισόποση εγγύηση καλής εκτέλεσης).
- Ρυθμίσεις για την εξαίρεση των συμβάσεων που αφορούν σε προμήθειες από το Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών
- Περιορισμός των συμβάσεων για τις οποίες εφαρμόζεται η διαδικασία του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ο σχεδιασμός του ΣΔΕ των Ε.Π της περιόδου 2014-2020 θα στοχεύσει σε εφαρμογή διαδικασιών τέτοιων, που θα:

- Διασφαλίζουν οριζόντια τις βασικές απαιτήσεις των κανονισμών.
- Διαθέτουν την απαιτούμενη ευελιξία λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους, όπως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σχεδιασμού και υλοποίησης των πράξεων των Ε.Π. (πχ ορισμένες δράσεις του ΕΚΤ, ΤΑΠΤΟΚ, ΟΧΕ, κλπ.), και κατ' αναλογία των δικαιούχων που θα τις υλοποιήσουν.
- Προωθούν και θα εξασφαλίζουν την επίτευξη των στόχων και του αποτελέσματος, σε όλο το φάσμα των διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου, από την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων, την παρακολούθηση της υλοποίησης έως και την ολοκλήρωσή τους.
- Στηρίζονται σε ένα απλοποιημένο και σαφές πλαίσιο εθνικών κανόνων σχετικά με τις υποχρεώσεις των δικαιούχων.

Κατά τον σχεδιασμό του ΣΔΕ θα ενσωματωθούν όλες εκείνες οι ρυθμίσεις και τα μέτρα, που θα ληφθούν στο πλαίσιο της Διοικητικής Μεταρρύθμισης που συντελείται στη χώρα μας, και σχετίζονται με θέματα διαχείρισης, υλοποίησης, και ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.

Η ηλεκτρονική υπογραφή καθώς και η διαλειτουργικότητα των συστημάτων για την αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική επικοινωνία του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα της Γενικής Κυβέρνησης, των Δικαιούχων και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης και οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση που θα στοχεύει στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, θα ενσωματωθούν στις διαδικασίες εφαρμογής των Ε.Π., καθώς απλοποιούν τα βήματα των διαδικασιών διαχείρισης,

υλοποίησης και ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων και μειώνουν το διοικητικό φόρτο. Σε αυτό το πλαίσιο, προβλέπεται η καθολική ηλεκτρονική διαχείριση των διαδικασιών και εγγράφων του ΣΔΕ και η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων βάσει χρονοδιαγράμματος, μέσω του ΟΠΣ, το οποίο θα συνεχίσει να λειτουργεί, τόσο ως εργαλείο διαχείρισης, όσο και ως μέσο ανταλλαγής ηλεκτρονικών δεδομένων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Δ.Α., ΕΦΔ, Δικαιούχοι, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Ε.Ε.). Για το σκοπό αυτό θα πραγματοποιηθούν δράσεις για την αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος και την κατάρτιση των δικαιούχων. Σε συνέχεια των ρυθμίσεων, που έχουν θεσμοθετηθεί κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο για την απλοποίηση των διαδικασιών υλοποίησης των πράξεων στο επίπεδο των δικαιούχων, προγραμματίζονται περαιτέρω ρυθμίσεις που θα συμβάλουν στη μείωση του διοικητικού βάρους.

Οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν σε απλοποίηση των διαδικασιών χρηματοδότησης και πληρωμών των έργων (ηλεκτρονικές πληρωμές, αντικατάσταση φυσικών προσώπων – υπολόγων κ.α.), ενοποίηση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων και θέσπιση πρότυπων τευχών για τις διακηρύξεις δημόσιων συμβάσεων με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών ανάθεσης των δημόσιων συμβάσεων, λήψη μέτρων για την απλοποίηση και τη μεγαλύτερη σταθερότητα στο νομικό και θεσμικό περιβάλλον δεδομένου ότι οι μεταβολές του πλαισίου και των διαδικασιών υλοποίησης των έργων που προκύπτουν από τις αλλαγές στο νομικό και θεσμικό πλαίσιο αποτελούν σημαντικό παράγοντα που συμβάλλει στο διοικητικό βάρος των δικαιούχων.

Επιπρόσθετα, για την υλοποίηση των έργων και για τη βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, έχει ήδη ξεκινήσει η χαρτογράφηση της «διαδρομής υλοποίησης» κατηγοριών έργων, προκειμένου να απλοποιηθούν οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες με την κατάργηση περιττών βημάτων, όπου είναι εφικτό και με τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και να τεθούν εύλογες προθεσμίες υλοποίησης και ολοκλήρωσης έργων. Με τη συνεργασία ΥΠΑΑΝ και ΜΟΔ ΑΕ επικαιροποιούνται οι οδηγοί ωρίμανσης για τρεις βασικές κατηγορίες έργων (οδικά, λύματα, απορρίμματα) και θα ακολουθήσει η ίδια διαδικασία και για άλλες σημαντικές κατηγορίες έργων που θα περιλαμβάνονται στα ΕΠ της νέας περιόδου. Με τη συνεργασία των συναρμόδιων υπουργείων, επισημαίνονται τα σημεία βελτίωσης της υφιστάμενης νομοθεσίας προκειμένου να προωθηθούν οι αναγκαίες προσαρμογές, ώστε να απλοποιηθεί όσο το δυνατό και να γίνει πιο σαφής η διαδρομή υλοποίησης των έργων. Οι παραπάνω παρεμβάσεις θα εφαρμόζονται σταδιακά κατά το μεταβατικό στάδιο μεταξύ των δύο προγραμματικών περιόδων 2007-2013 και 2014-2020 και θα ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος που θέτουν οι Κανονισμοί.

Κατά την εξέλιξη του σχεδιασμού των παρεμβάσεων, θα επιδιωχθεί η εκμετάλλευση των προβλεπόμενων από το κανονιστικό πλαίσιο δυνατοτήτων για την όσο το δυνατόν ευρύτερη εφαρμογή και χρήση επιλογών απλοποιημένης διαχείρισης (απλοποιημένα κόστη) καθώς και των δυνατοτήτων χρήσης κοινών ρυθμίσεων με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, όπως το HORIZON 2020. Οι επιλογές απλοποιημένης διαχείρισης που έχουν εγκριθεί και ήδη εφαρμόζονται σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις της περιόδου 2007-2013, τυχόν σχετικές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται σε έργα με αμιγώς εθνική χρηματοδότηση, καθώς και επιλογές απλοποιημένης διαχείρισης που προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο, και η εφαρμογή τους δεν προϋποθέτει μελέτη προσδιορισμού θα αξιοποιηθούν άμεσα από την έναρξη υλοποίησης των προγραμμάτων. Η άμεση ενεργοποίηση των σχετικών δυνατοτήτων θα διασφαλιστεί μέσω επαρκούς και σε βάθος ενημέρωσης και εκπαίδευσης των αρμόδιων φορέων διαχείρισης και ειδικότερα αυτών που δεν διαθέτουν σχετική εμπειρία από την τρέχουσα περίοδο.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΠΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΣΗ 2007-13

Το παλιό Σύστημα Διαχείρισης του ΕΣΠΑ και των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-13

Η δομή και οι αρμοδιότητες του συστήματος παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχου για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ προδιαγράφονται στον Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και ειδικότερα στα άρθρα 58 - 62 του Κανονισμού αυτού, καθώς και στον Καν. (ΕΚ) 1828/2006 (άρθρα 12 – 26). Οι κανονισμοί αυτοί ορίζουν τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΣΠΑ και των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ενώ στο Κοινό Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ προδιαγράφονται με λεπτομέρειες οι αρμοδιότητες κάθε οργάνου.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2007-2013, διαμορφώθηκε και εγκρίθηκε με τον Ν.3614/2007 (ΦΕΚ 267/3.12.2007) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν.3840/2010 (ΦΕΚ 53/31.03.2010). Με βάση αυτό το νομοθετικό πλαίσιο έχουν θεσμοθετηθεί οι αρχές διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου των ΕΠ της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και έχουν καθοριστεί οι αρμοδιότητές τους, εξασφαλίζοντας την συμμόρφωση προς την αρχή διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρχών αυτών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3614/2007, η γενική διάρθρωση του συστήματος διαχείρισης, υλοποίησης και παρακολούθησης των ΕΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- **Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ:** Η διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης (ΕπΠα) των ΕΠ έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της εκπλήρωσης των στόχων των Ταμείων και των προγραμμάτων στο σύνολό τους. Στο πλαίσιο αυτό α) παρακολουθεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής των προγραμμάτων και την συμβολή τους στους στρατηγικούς στόχους που περιλαμβάνονται στο ΕΣΠΑ και υποβάλλει σχετική έκθεση στη Διυπουργική Επιτροπή Κοινοτικών Προγραμμάτων που συστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 3483/2006, όπως τροποποιείται με το άρθρο 28 του συγκεκριμένου νόμου και β) παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών και διαμορφώνει προτάσεις για το συντονισμό τους και την ευρεία εφαρμογή τους. Η διάσκεψη υποστηρίζεται από την Εθνική Αρχή Συντονισμού.
- **Εθνική Αρχή Συντονισμού:** Η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης λειτουργεί ως Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) και έχει την ευθύνη του συντονισμού του προγραμματισμού και της εφαρμογής των ΕΠ του ΕΣΠΑ και της καθοδήγησης των Διαχειριστικών Αρχών των ΕΠ, με στόχο την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής τους. Η ΕΑΣ συντονίζει και καθοδηγεί τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) σε θέματα προγραμματισμού και εφαρμογής των ΕΠ, καθώς και σε ότι αφορά τον σχεδιασμό και την προσαρμογή του ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, ενώ έχει την ευθύνη της ανάπτυξης και λειτουργίας του ΟΠΣ και συνεργάζεται με την Αρχή Πιστοποίησης σε ότι αφορά θέματα λειτουργίας και προσαρμογής των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου.
- **Διαχειριστική Αρχή:** Η Διαχειριστική Αρχή κάθε ΕΠ είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση του Προγράμματος, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 60 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Έχει την ευθύνη της εποπτείας και συντονισμού των ΕΦΔ στους οποίους έχει εκχωρήσει αρμοδιότητες διαχείρισης. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους οι Διαχειριστικές Αρχές διενεργούν επαληθεύσεις στους δικαιούχους και στις πράξεις.

- **Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης:** Οι ΕΦΔ με βάση το άρθρο 59 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και τις προβλέψεις του Ν.3614/2007 δύνανται να αναλάβουν μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων της Διαχειριστικής Αρχής σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της.
- **Δικαιούχοι:** Είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων και την υποβολή των δηλώσεων δαπανών. Στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου τόσο οι Δικαιούχοι, όσο και οι υλοποιούμενες πράξεις υφίστανται έλεγχο από την αρχή ελέγχου, επαληθεύσεις από τον αρμόδιο για την διαχείριση της πράξης φορέα (Διαχειριστική Αρχή ή ΕΦΔ), και ενδεχομένως επιθεωρήσεις από την Αρχή Πιστοποίησης.
- **Αρχή Πιστοποίησης:** Η Αρχή Πιστοποίησης εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 61 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση των χρηματοδοτικών ροών από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής. Ως Αρχή Πιστοποίησης ορίζεται, με βάση το άρθρο 13 του Ν.3614/2007, η Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής του ΚΠΣ, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής, η οποία είναι ανεξάρτητη από τις Ειδικές Υπηρεσίες που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης. Είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και την υποβολή πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έχει την δυνατότητα διενέργειας επιθεωρήσεων στις διαχειριστικές αρχές, στους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης, στους δικαιούχους και στις πράξεις που υλοποιούνται.
- **Αρχή Ελέγχου:** Η Αρχή Ελέγχου έχει την ευθύνη επαλήθευσης της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό η Αρχή Ελέγχου αναλαμβάνει τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 62 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Ως αρχή ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ ορίζεται, με βάση το άρθρο 15 του Ν.3614/2007, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), η οποία υπάγεται στην Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Για την υποστήριξη των δομών αυτών στην εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων τους και στην διενέργεια των διαδικασιών που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, έχει αναπτυχθεί με ευθύνη της ΕΑΣ το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), για την λειτουργία του οποίου, στο πλαίσιο της ΕΑΣ, αρμόδια είναι η Ειδική Υπηρεσία ΟΠΣ. Το ΟΠΣ χρησιμοποιείται από τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς, την Αρχή Πιστοποίησης, καθώς και από την Αρχή Ελέγχου, για την καταχώρηση και αποθήκευση, σε ηλεκτρονική μορφή, των δεδομένων προγραμματισμού, διαχείρισης, ελέγχου και υλοποίησης του ΕΣΠΑ, των ΕΠ και των πράξεων που υλοποιούνται. Ο ακριβής προσδιορισμός των δεδομένων αυτών βασίζεται στις απαιτήσεις για την χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις τους ελέγχους και την αξιολόγηση πράξεων, προγραμμάτων και πολιτικών, αλλά και την ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πέραν της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, η οποία συντονίζει το σύνολο των Διαχειριστικών Αρχών για θέματα εφαρμογής των ΕΠ του ΕΣΠΑ, προσδιορίζονται μηχανισμοί συντονισμού των δράσεων σε συγκεκριμένους τομείς, με στόχο την διασφάλιση της συνάφειας των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων με τις εθνικές πολιτικές κάθε τομέα.

Στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) για την προγραμματική περίοδο 2007-13 προβλέπονται επίσης η χρηματοδότηση για την πληροφόρηση και την δημοσιότητα του ΕΠ στο πλαίσιο της Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής (άρθρο 46 παρ. 1 του Κανονισμού 1083/2006), καθώς και ρυθμίσεις για την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων και την αναπροσαρμογή του ΟΠΣ στις απαιτήσεις της προγραμματικής περιόδου, την διασφάλιση της εταιρικής σχέσης σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και υλοποίησης των ΕΠ,

την προώθηση της ισότητας των φύλων και την αποτροπή διακρίσεων, την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των φορέων υλοποίησης και διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων, την σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης και για την διεξαγωγή της Ετήσιας Εξέτασης της υλοποίησης του ΕΠ σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την εκπόνηση κατάλληλου πλέγματος δεικτών παρακολούθησης του ΕΠ, την παρακολούθηση των πιστώσεων των Περιφερειών Μεταβατικής Στήριξης, την χρήση της ρήτρας ευελιξίας, τα έργα γέφυρες και την αξιοποίηση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Με βάση τον Ν.3614/2007, όπως έχει τροποποιηθεί από τον Ν.3840/2010 (ΦΕΚ 53/Α/31.03.2010), ορίζονται οι Ειδικές Υπηρεσίες που αναλαμβάνουν διαχειριστικές αρμοδιότητες στο πλαίσιο των ΕΠ της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και οι διαδικασίες εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης σε αυτές σε διάφορα ΕΠ, ανάλογα με την γεωγραφική εμβέλεια στην οποία λειτουργούν ή με το ειδικότερο τομεακό αντικείμενό τους. Οι φορείς οι οποίοι αναλαμβάνουν διαχειριστικές αρμοδιότητες στο πλαίσιο ενός ΕΠ μπορούν να προβαίνουν σε δευτέρου βαθμού εκχώρηση σε άλλους, σχετικούς με τις εκχωρούμενες δράσεις, φορείς. Στην πράξη οι ρυθμίσεις αυτές διόγκωσαν τον αριθμό των φορέων που εμπλέκονται στην διαχείριση και υλοποίηση των ΕΠ, δημιουργώντας εξαιρετική επιβάρυνση στους κεντρικούς φορείς που είναι επιφορτισμένοι είτε με την χάραξη και παρακολούθηση μιας ενιαίας πολιτικής σε επίπεδο Περιφέρειας ή Τομέα, είτε με τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης των υλοποιούμενων παρεμβάσεων.

Σύστημα και Μηχανισμοί Διαχείρισης του ΠΕΠ -- Ηπείρου 2007-13

Διαχειριστική Αρχή ΠΕΠ

Ο συντονισμός της εφαρμογής των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και η εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής του ΕΣΠΑ είναι αρμοδιότητες της «Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων» (ΕΥΣ), σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ.1 του ν. 2860/2000, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν.3614/2007 και το άρθρο 3 του ν.3840/2010. Σύμφωνα με το άρθρο 5, παρ. 4 του ν. 3614/2007, η ΕΥΣ αναλαμβάνει αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και ορίζεται ως η Διαχειριστική Αρχή των ΠΕΠ που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-13. Η δομή και οι αρμοδιότητές της προσδιορίζονται στην ΚΥΑ 3850/ΕΥΣ 523 (ΦΕΚ 333, τ.Β, 29/2/08).

Επιτροπή Παρακολούθησης ΠΕΠ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕΠΠα) έχει ως αποστολή, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3614/2007 την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας υλοποίησης του ΠΕΠ Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Ηπείρου. Ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, με δικαίωμα ψήφου, συμμετέχουν:

- Οι τρεις Περιφερειάρχες των αντίστοιχων Περιφερειών που αποτελούν τη χωρική ενότητα.
- Οι Γενικοί Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Ο Προϊστάμενος της Διαχειριστικής Αρχής των ΠΕΠ.
- Οι Προϊστάμενοι των Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών των τριών Περιφερειών.
- Εκπρόσωπος της Αρχής Πιστοποίησης.
- Εκπρόσωποι των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης του ΠΕΠ

- Εκπρόσωποι των ΕΥΔ Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, όπως το ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και της ΕΥΣΕΚΤ.
- Εκπρόσωποι κεντρικών φορέων σχεδιασμού και άσκησης πολιτικής στους τομείς Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πολιτισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.
- Εκπρόσωπος της ΜΟΔ ΑΕ.
- Εκπρόσωποι της Ένωσης Περιφερειών για τις τρεις Περιφέρειες της χωρικής ενότητας.
- Εκπρόσωποι των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων των τριών Περιφερειών.
- Εκπρόσωπος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.
- Εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων, όπως ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδας, το Επιμελητήριο Βοιωτίας, το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, το ΤΕΕ, το Οικονομικό Επιμελητήριο, τα Εργατικά Κέντρα Βόλου, Πρέβεζας, Φθιώτιδας, η ΓΣΕΕ, η Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία.
- Εκπρόσωποι εθελοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.
- Στη σύνθεση της ΕπΠα διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών.
- Η ΕπΠα έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 65 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Ειδικότερα :
- Εξετάζει και εγκρίνει τα κριτήρια για την επιλογή των προς χρηματοδότηση πράξεων εντός έξι μηνών από την έγκριση του ΠΕΠ και εγκρίνει τις τυχόν αναθεωρήσεις των κριτηρίων αυτών σύμφωνα με τις ανάγκες του προγραμματισμού,
- Επανεξετάζει σε περιοδική βάση την πρόοδο που σημειώθηκε στην επίτευξη των ειδικών στόχων του ΠΕΠ με βάση τα έγγραφα που υποβάλλει η Διαχειριστική Αρχή,
- Εξετάζει τα αποτελέσματα της υλοποίησης, ιδίως δε την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται για κάθε ΑΠ και την συμβολή στους στόχους της στρατηγικής της Λισσαβόνας και παρέχει κατευθύνσεις στην οικεία Διαχειριστική Αρχή για την επίτευξή τους, καθώς και τις αξιολογήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 48, παράγραφος 3, του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 και στο υποκεφάλαιο 3,
- Εξετάζει και εγκρίνει τις ετήσιες και την τελική έκθεση υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006,
- Ενημερώνεται σχετικά με την ετήσια έκθεση ελέγχου ή με το τμήμα της έκθεσης που αφορά το ΠΕΠ, καθώς και για τυχόν σχετικά σχόλια τα οποία μπορεί να διατυπώσει η Επιτροπή μετά την εξέταση της εν λόγω έκθεσης ή του σχετικού τμήματός της,
- Προτείνει στη Διαχειριστική Αρχή οποιαδήποτε αναθεώρηση ή εξέταση του ΠΕΠ η οποία ενδεχομένως μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του ή στην βελτίωση της διαχείρισής του, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής διαχείρισής του,
- Εξετάζει και εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση για την τροποποίηση του περιεχομένου της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη συνεισφορά των Ταμείων,
- Προτείνει στην ετήσια διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης τροποποιήσεις που επιφέρουν αλλαγή στη συνολική και την ετήσια συμμετοχή των Ταμείων.

Ενδιάμεσοι Φορείς για την υλοποίηση του ΠΕΠ

Ως Ενδιάμεσοι Φορείς για την υλοποίηση του ΠΕΠ έχουν ορισθεί οι Διαχειριστικές Αρχές που είχαν την ευθύνη διαχείρισης των ΠΕΠ των Περιφερειών που κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, καθώς και ένας μεγάλος αριθμός φορέων, ανάλογα με το είδος των υλοποιούμενων παρεμβάσεων και την Περιφέρεια στις οποίες αυτές υλοποιούνται. Ειδικότερα, οι Ενδιάμεσοι Φορείς για την υλοποίηση του ΠΕΠ είναι:

- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2000-06,
- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2000-06,
- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ Ηπείρου 2000-06,

Επίσης, Ειδικές Υπηρεσίες Υπουργείων, ορίζονται ως Ενδιάμεσοι Φορείς για την υλοποίηση του ΠΕΠ ως εξής:

- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» 2007-13, ορίζεται ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης για πράξεις εθνικής εμβέλειας αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης και πράξεις ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας που προκηρύσσονται οριζόντια και αφορούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.
- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» 2007-13, ορίζεται ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης για πράξεις ψηφιακής σύγκλισης εθνικής εμβέλειας και για πράξεις ψηφιακής σύγκλισης που προκηρύσσονται οριζόντια και αφορούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.
- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Σιδηρόδρομοι-Αεροδρόμια-Αστικές Συγκοινωνίες» 2000-06, ορίζεται ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης για πράξεις υποδομών, προμηθειών και υπηρεσιών στους σχετικούς τομείς, που αφορούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.
- Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ορίζεται ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης δράσεων κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται μέσω του επενδυτικού νόμου, αρμοδιότητάς της.

Όπως προβλέπεται από το εγκεκριμένο προγραμματικό έγγραφο, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (σήμερα Υπουργού Ανάπτυξης) και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της διαχειριστικής αρχής των ΠΕΠ, δύναται να ορίζονται άλλοι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ, ενεργώντας σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής.

Με βάση τις εκχωρήσεις οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι 31/8/13 και σε εφαρμογή αυτής της διάταξης των μηχανισμών εφαρμογής του προγράμματος, έχει ορισθεί ένας σημαντικός αριθμός ενδιάμεσων φορέων για την εφαρμογή του ΠΕΠ ΘΣΗ, ως εξής:

- Οι Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Σχεδιασμού των Περιφερειών Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου για την υλοποίηση πράξεων κρατικών ενισχύσεων στις 3 Περιφέρειες.
- Τραπεζικά Ιδρύματα (συνολικά 16 τράπεζες) για την εφαρμογή πράξεων κρατικών ενισχύσεων και στις 3 Περιφέρειες της χωρικής ενότητας.
- Η ΕΕΤΑΑ Α.Ε. για την διαχείριση πράξεων και στις 3 Περιφέρειες της χωρικής ενότητας.

ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΠΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020³

Σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα στο σχέδιο εταιρικής σχέσης οι Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ συγκροτούνται σε κάθε περιφέρεια και υπάγονται στον αντίστοιχο αιρετό περιφερειάρχη.

Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής – (άρθρο 125, Καν. 1303/2013)

1. Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Όσον αφορά τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος, η διαχειριστική αρχή:

- α) υποστηρίζει το έργο της επιτροπής παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 47 και της παρέχει τα απαιτούμενα στοιχεία για την εκτέλεση των καθηκόντων της, και ιδίως δεδομένα που αφορούν την πρόοδο του επιχειρησιακού προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, δημοσιονομικά δεδομένα και δεδομένα που αφορούν τους δείκτες και τα ορόσημα·
- β) συντάσσει και, μετά την έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης, υποβάλλει στην Επιτροπή τις ετήσιες και τελικές εκθέσεις υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 50·ΕΛ
- γ) θέτει στη διάθεση των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την υλοποίηση πράξεων αντίστοιχα·
- δ) εγκαθιστά σύστημα εγγραφής και αποθήκευσης δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή για κάθε πράξη, τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, την επαλήθευση και το λογιστικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων για μεμονωμένους συμμετέχοντες σε πράξεις, όπου απαιτείται·
- ε) εξασφαλίζει ότι τα αναφερόμενα στο στοιχείο δ) δεδομένα συλλέγονται, καταχωρίζονται και αποθηκεύονται στο αναφερόμενο στο στοιχείο δ) σύστημα και ότι τα δεδομένα σχετικά με τους δείκτες αναλύονται ανά φύλο, όταν αυτό απαιτείται από τα παραρτήματα I και II του Κανονισμού ΕΚΤ.

3. Όσον αφορά την επιλογή των πράξεων, η διαχειριστική αρχή:

- α) συντάσσει και, μετά την έγκρισή τους, εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες και κριτήρια επιλογής που:

³ Όπως προβλέπεται στον Γενικό Κανονισμό: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

- i) διασφαλίζουν τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των ειδικών στόχων και των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας·
 - ii) δεν συνιστούν διακριτική μεταχείριση και είναι διαφανή·
 - iii) τηρούν τις γενικές αρχές που ορίζονται στα άρθρα 7 και 8·
- β) διασφαλίζει ότι μια επιλεγείσα πράξη εμπίπτει στο πεδίο του αρμόδιου Ταμείου ή Ταμείων και μπορεί να ενταχθεί σε μια κατηγορία παρέμβασης ή, στην περίπτωση του ΕΤΘΑ, σε ένα μέτρο που εντοπίζεται στο πλαίσιο της προτεραιότητας ή των προτεραιοτήτων του επιχειρησιακού προγράμματος·
- γ) διασφαλίζει ότι παρέχεται στον δικαιούχο έγγραφο που καθορίζει τους όρους για την στήριξη της κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παραδοθούν στο πλαίσιο της πράξης, το σχέδιο χρηματοδότησης και την προθεσμία εκτέλεσης·
- δ) εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα να τηρήσει τους όρους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) πριν από την έγκριση της πράξης·
- ε) εξασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης έχει αρχίσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη διαχειριστική αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο σχετικά με την εν λόγω πράξη·
- στ) διασφαλίζει ότι οι πράξεις που επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες που αποτελούν τμήμα πράξης, η οποία έχει υποβληθεί ή θα έπρεπε να υποβληθεί σε διαδικασία ανάκτησης, σύμφωνα με το άρθρο 71, μετά τη μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής του προγράμματος·
- ζ) καθορίζει τις κατηγορίες παρέμβασης ή, στην περίπτωση του ΕΤΘΑ, τα μέτρα στα οποία αποδίδονται οι δαπάνες μιας πράξης.
4. Όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο του επιχειρησιακού προγράμματος, η διαχειριστική αρχή:
- α) επαληθεύει ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί και οι δαπάνες που δηλώνουν οι δικαιούχοι έχουν καταβληθεί και ότι οι δαπάνες αυτές είναι σύμφωνες με το εφαρμοστέο δίκαιο, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και τους όρους για την στήριξη της πράξης·
 - β) διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι, που εμπλέκονται στην υλοποίηση πράξεων χρηματοδοτούμενων βάσει επιλέξιμων δαπανών που όντως έχουν γίνει, τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που αφορούν μια πράξη·
 - γ) θέτει σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους·
 - δ) θεσπίζει διαδικασίες που διασφαλίζουν την τήρηση όλων των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους που απαιτούνται για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 62 στοιχείο ζ)·
 - ε) καταρτίζει τη δήλωση διαχείρισης και την ετήσια σύνοψη που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, ο κανονισμός ΕΕΣ μπορεί να θεσπίσει ειδικούς κανόνες για την επαλήθευση των προγραμμάτων συνεργασίας.

5. Οι επαληθεύσεις βάσει της παραγράφου 4 στοιχείο α) περιλαμβάνουν τις ακόλουθες διαδικασίες:

α) διοικητικές επαληθεύσεις για κάθε αίτηση επιστροφής δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι·

β) επιτόπιες επαληθεύσεις πράξεων.

Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης σε μια πράξη και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζεται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά.

6. Οι επιτόπιες επαληθεύσεις μεμονωμένων πράξεων δυνάμει της παραγράφου 5 στοιχείο β) μπορούν να διενεργούνται σε δειγματοληπτική βάση.

7. Εάν η διαχειριστική αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις επαληθεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) εξασφαλίζουν τον επαρκή διαχωρισμό καθηκόντων.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, που καθορίζουν τους κανόνες προσδιορισμού των πληροφοριών σε σχέση με τα δεδομένα που θα πρέπει να καταγράφονται και να αποθηκεύονται σε ηλεκτρονική μορφή εντός του συστήματος παρακολούθησης όπως αναφέρεται στο στοιχείο δ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών του συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με το στοιχείο δ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, για τον καθορισμό των λεπτομερών ελάχιστων απαιτήσεων για τη διαδρομή ελέγχου που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου σε σχέση με τις λογιστικές εγγραφές που πρέπει να τηρούνται και τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να φυλάσσονται σε επίπεδο αρχής πιστοποίησης, διαχειριστικής αρχής, ενδιαμέσων φορέων και δικαιούχων.

10. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσει ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα της δήλωσης διαχείρισης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Επιτροπή Παρακολούθησης ΠΕΠ - (άρθρο 47, Καν. 1303/2013)

1. Εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της απόφασης για την έγκριση ενός προγράμματος, το κράτος μέλος συγκροτεί επιτροπή, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του, για να παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή (η «επιτροπή παρακολούθησης»).

Ένα κράτος μέλος μπορεί να συγκροτήσει μία μόνο επιτροπή παρακολούθησης για την κάλυψη περισσότερων από ένα προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ.

2. Κάθε επιτροπή παρακολούθησης συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του οικείου κράτους μέλους.

3. Η επιτροπή παρακολούθησης ενός προγράμματος στο πλαίσιο του στόχου για την Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία συγκροτείται

από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας και από τρίτες χώρες, στην περίπτωση που έχουν αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας, σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης του προγράμματος συνεργασίας στο κράτος μέλος. Η επιτροπή παρακολούθησης αυτή συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης - (άρθρο 48, Καν. 1303/2013)

1. Η σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης ενός προγράμματος, αποφασίζεται από το κράτος μέλος, με την προϋπόθεση ότι η επιτροπή παρακολούθησης περιλαμβάνει στη σύνθεσή της εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών του οικείου κράτους μέλους, ενδιαμέσους φορείς και εκπροσώπους των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5. Εκπρόσωποι των εταίρων εξουσιοδοτούνται να αποτελούν μέρος της επιτροπής παρακολούθησης από τους αντίστοιχους εταίρους βάσει διαφανών διαδικασιών. Κάθε μέλος της επιτροπής παρακολούθησης δύναται να έχει ένα δικαίωμα ψήφου.

2. Ο κατάλογος των μελών της επιτροπής παρακολούθησης δημοσιεύεται.

3. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

4. Εάν η ΕΤΕπ συνεισφέρει σε πρόγραμμα, μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

5. Η προεδρία της επιτροπής παρακολούθησης ασκείται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

Καθήκοντα της επιτροπής παρακολούθησης (παρακολούθηση προγραμμάτων) - (άρθρο 49, Καν. 1303/2013)

1. Η επιτροπή παρακολούθησης συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και εξετάζει την εφαρμογή του προγράμματος και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων του. Ως προς αυτό, εξετάζει τα δημοσιονομικά στοιχεία, τους κοινούς και ειδικούς δείκτες του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, και την πρόοδο προς την επίτευξη των ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων και των ορόσημων που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, των αποτελεσμάτων ποιοτικών αναλύσεων.

2. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων των αναθεωρήσεων επιδόσεων.

3. Ζητείται η γνώμη της επιτροπής παρακολούθησης η οποία, εφόσον το κρίνει κατάλληλο, εκδίδει γνωμοδότηση για κάθε τροποποίηση του προγράμματος που προτείνει η διαχειριστική αρχή.

4. Η επιτροπή παρακολούθησης δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στη διαχειριστική αρχή αναφορικά με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών που σχετίζονται με τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων. Η επιτροπή παρακολούθησης παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.

Καθήκοντα της επιτροπής παρακολούθησης (παρακολούθηση και αξιολόγηση) - (άρθρο 110, Καν. 1303/2013)

1. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει συγκεκριμένα:

- α) όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του επιχειρησιακού προγράμματος·
- β) την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης και την παρακολούθηση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων·
- γ) την υλοποίηση της στρατηγικής σε θέματα επικοινωνίας·
- δ) την υλοποίηση μεγάλων έργων·
- ε) την υλοποίηση κοινών σχεδίων δράσης·
- στ) τις δράσεις για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, των ίσων ευκαιριών, την καταπολέμηση των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες·
- ζ) δράσεις για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης·
- η) κατά περίπτωση, όταν οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν εκπληρώνονται κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και του επιχειρησιακού προγράμματος, την πρόοδο σχετικά με δράσεις για την τήρηση των ισχυόντων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων·
- θ) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 49 παράγραφος 3, η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει και εγκρίνει:

- α) τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων·
- β) τις ετήσιες και τις τελικές εκθέσεις υλοποίησης·
- γ) το σχέδιο αξιολόγησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε τροποποίηση του σχεδίου αξιολόγησης, μεταξύ άλλων, όταν οποιοδήποτε από αυτές αποτελεί μέρος του κοινού σχεδίου αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 1·
- δ) τη στρατηγική επικοινωνίας για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε τροποποίηση της στρατηγικής·
- ε) κάθε πρόταση της διαχειριστικής αρχής για τροποποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Ο Σύμβουλος ex –ante Αξιολόγησης του ΠΕΠ Ηπείρου, στην παρούσα χρονική στιγμή, διατυπώνει τα βασικά αξιολογικά ερωτήματα σχετικά με την συμμόρφωσή τους με τις βασικές απαιτήσεις όπως ορίζονται στον Κανονισμό. Παρόλα αυτά, υφίστανται ακόμη κυρίως θέματα περαιτέρω εξειδίκευσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, τα οποία αναμένεται να διευκρινισθούν στο πλαίσιο του νέου ΣΔΕ, ενιαίο για τα Ε.Π. του νέου ΕΣΠΑ, που θεσμοθετείται με Νόμο, ο οποίος θεσπίζει, σε πλήρη αντιστοιχία με τον Καν. (ΕΚ) 1303/2013, τους φορείς συντονισμού, διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου, τις αρμοδιότητές τους και τις μεταξύ τους σχέσεις. Τα βασικά αξιολογικά ερωτήματα τόσο σε σχέση με τα Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχου, όσο και με την «εταιρική σχέση» παρουσιάζονται στους Πίνακες που ακολουθούν.

2007-2013(1)	2014-2020(2)	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020(3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (4)
Κεφάλαιο 1: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ (άρθρα 72-74)			
Άρθρο 72: Γενικές Αρχές των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου			
<p>Τα Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π.) εξασφαλίζουν (άρθρο 58, Καν. 1083/2006):</p> <ul style="list-style-type: none"> τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των φορέων που θα εμπλακούν στη διαχείριση και τον έλεγχο, και την κατανομή των αρμοδιοτήτων εντός του κάθε φορέα την τήρηση της αρχής διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων αυτών και εντός του κάθε φορέα αξιόπιστα συστήματα λογιστικής, παρακολούθησης και σύνταξης οικονομικών εκθέσεων σε ηλεκτρονική μορφή διαδικασίες που να διασφαλίζουν την ορθότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, σύστημα σύνταξης εκθέσεων και παρακολούθησης, στην περίπτωση που ο αρμόδιος φορέας αναθέτει την εκτέλεση των καθηκόντων σε άλλο φορέα ρυθμίσεις για τον έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων συστήματα και διαδικασίες για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου διαδικασίες σύνταξης εκθέσεων και παρακολούθησης για τις παρατυπίες και για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. 	<p>Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8, συνίστανται από τα ακόλουθα:</p> <p>α) περιγραφή των αρμοδιοτήτων κάθε φορέα που εμπλέκεται σε θέματα διαχείρισης και ελέγχου και κατανομή αρμοδιοτήτων στο εσωτερικό του κάθε φορέα·</p> <p>β) τήρηση της αρχής του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και στο εσωτερικό των εν λόγω φορέων·</p> <p>γ) διαδικασίες για τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των δηλούμενων δαπανών·</p> <p>δ) πληροφορικά συστήματα για την λογιστική, την αποθήκευση και διαβίβαση δημοσιονομικών δεδομένων και δεδομένων για τους δείκτες, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων·</p> <p>ε) συστήματα για τη σύνταξη εκθέσεων και την παρακολούθηση, όταν ο αρμόδιος φορέας αναθέτει την εκτέλεση καθηκόντων σε άλλο φορέα·</p> <p>στ) ρυθμίσεις για το λογιστικό έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·</p> <p>ζ) συστήματα και διαδικασίες για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής λογιστικού ελέγχου·</p> <p>η) την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, και την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μαζί με τους ενδεχόμενους τόκους υπερημερίας.</p>	<p>(άρθρο 4, παρ.5, Καν. 1303/2013)</p> <p>Γενικές διατάξεις :</p> <p>Οι ρυθμίσεις για την εφαρμογή και τη χρήση των ΕΔΕΤ και ιδίως των χρηματοδοτικών και διοικητικών πόρων που απαιτούνται για την προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων σε σχέση με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο, σέβονται την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με τη χορηγούμενη υποστήριξη και λαμβάνουν υπόψη τον συνολικό στόχο μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους φορείς που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων.</p> <p>Στο νέο ΣΔΕ, σύμφωνα με την απαίτηση του κανονιστικού πλαισίου, θα περιγραφούν διαδικασίες για την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης</p> <p>Για το σκοπό αυτό η ΕΑΣ έχει ήδη εκπονήσει Εθνική Στρατηγική κατά της απάτης για τα διαρθρωτικά Ταμεία και το Τ.Σ., η οποία βασίζεται σε ένα ολοκληρωμένο συστημικό μοντέλο διαχείρισης κινδύνων απάτης για συγχρηματοδοτούμενες πράξεις. Περαιτέρω η εν λόγω στρατηγική θα εξειδικευτεί με συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες θα ενσωματωθούν στο σχεδιασμό των δομών και των διαδικασιών του νέου ΕΣΠΑ.</p>	<p>Η εμπειρία από την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΔΕ των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, έχει οδηγήσει στην διαπίστωση της ανάγκης μείωσης του διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους και στον εντοπισμό των αναγκών μέτρων διευκόλυνσης της υλοποίησης των πράξεων. Τα μέτρα που ελήφθησαν ήδη και συνέβαλαν στην περαιτέρω απλοποίηση ορισμένων διαδικασιών του συστήματος, αφορούν στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης πράξεων και των δηλώσεων δαπανών του δικαιούχου, καθώς και υποχρεωτική ηλεκτρονική εφαρμογή της διαδικασίας του προληπτικού ελέγχου των τευχών δημοπράτησης προμηθειών και υπηρεσιών (έχει ήδη αρχίσει να εφαρμόζεται). Χρηματοδότηση των έργων μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ, σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων ΟΠΣ - ΠΔΕ και Τράπεζας της Ελλάδος. Εφαρμογή του απλοποιημένου κόστους σε ειδικές κατηγορίες πράξεων του ΕΚΤ. Περιορισμό της συναρμοδιότητας Υπουργών για έκδοση Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων, με αποτέλεσμα την επίσπευση του διοικητικού έργου και τη μείωση του χρόνου έκδοσης υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες απαιτούνται για την υλοποίηση των Επιχειρησιακών <p>Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης επισημαίνει ότι παρά το γεγονός ότι οι εξαγγελθείσες αλλαγές είναι προς την σωστή κατεύθυνση ελλοχεύουν κίνδυνοι σε σχέση με την έγκαιρη και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των ανωτέρω αλλαγών, στην αρχή της περιόδου προγραμματισμού</p> <p>Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης επισημαίνει την αναγκαιότητα επιτάχυνσης, στο μέτρο του θεσμικά δυνατού, ως προς την σύσταση ή προσαρμογή (κατά περίπτωση) των αρχών και φορέων που προβλέπονται, αλλά θα πρέπει να δοθεί μεγάλη προσοχή στη μείωση του διοικητικού κόστους όταν δεν εξασφαλίζεται η έγκαιρη υλοποίηση του προγράμματος</p>

2007-2013(1)	2014-2020(2)	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020(3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (4)
Κεφάλαιο II: Αρχές διαχείρισης και ελέγχου (άρθρα 123-127)			
Άρθρο 123: Ορισμός Αρχών			
<p>Για κάθε ΕΠ, το Κ-Μ ορίζει (άρθρο 59, Καν. 1083/2006):</p> <ul style="list-style-type: none"> Μία Διαχειριστική Αρχή: είναι η εθνική, περιφερειακή, ή τοπική δημόσια Αρχή ή ο δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που υποδεικνύεται από το Κράτος – Μέλος για τη διαχείριση του ΕΠ. <p>Επισημαίνεται ότι: η ίδια Αρχή μπορεί να οριστεί για περισσότερα του ενός Ε.Π.</p> <p>Το Κ-Μ έχει τη δυνατότητα να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς, οι οποίοι θα αναλάβουν ορισμένα ή όλα τα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής ή της Αρχής Πιστοποίησης, υπό την ευθύνη αυτής της Αρχής.</p> <p>Με την επιφύλαξη του άρθρου 58, σημείο β (εξασφάλιση διαχωρισμού αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και εντός του κάθε φορέα), κάποιες ή όλες οι Αρχές που αναφέρονται παραπάνω, είναι δυνατό να υπάγονται στον ίδιο φορέα.</p>	<p>(άρθρο 123, παρ.5, Καν. 1303/2013)</p> <p>Ορισμός αρχών</p> <p>1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα ή ιδιωτικό φορέα ως διαχειριστική αρχή. Η ίδια διαχειριστική αρχή μπορεί να οριστεί για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.</p> <p>2. Το κράτος μέλος ορίζει, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα ως αρχή πιστοποίησης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3. Η ίδια αρχή πιστοποίησης μπορεί να οριστεί για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.</p> <p>3. Το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει για ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα μια διαχειριστική αρχή, η οποία είναι δημόσια αρχή ή φορέας, για να εκτελεί συμπληρωματικά και τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης.</p> <p>4. Τα κράτη μέλη ορίζουν, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, ως αρχή ελέγχου. Η ίδια αρχή ελέγχου μπορεί να ορίζεται για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.</p>	<p>Ωστόσο, για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία το συνολικό ποσό στήριξης από τα Ταμεία υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR ή, από το ΕΤΘΑ υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR, η αρχή ελέγχου μπορεί να είναι μέρος της ίδιας δημόσιας αρχής ή φορέα που εντάσσεται η διαχειριστική αρχή ή εάν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, η Επιτροπή έχει ενημερώσει το κράτος μέλος, πριν από την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος, ότι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω κράτος μέλος δύναται να βασισθεί κυρίως στη γνώμη της αρχής ελέγχου, ή εάν η Επιτροπή είναι πεπεισμένη, βάσει της εμπειρίας από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, ότι η θεσμική οργάνωση και η λογοδοσία της αρχής ελέγχου παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις για τη λειτουργική της ανεξαρτησία και αξιοπιστία.</p> <p>Το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς για να επιτελούν συγκεκριμένα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης υπό την ευθύνη της εν λόγω αρχής. Οι σχετικές ρυθμίσεις μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης και των ενδιάμεσων φορέων καταγράφονται σε επίσημο έγγραφο.</p> <p>Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή μπορούν να αναθέσουν τη διαχείριση μέρους ενός επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν ενδιάμεσο φορέα μέσω γραπτής συμφωνίας μεταξύ του ενδιάμεσου φορέα και του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής («συνολική επιχορήγηση»). Ο ενδιάμεσος φορέας παρέχει εγγυήσεις της φερεγγυότητας και των ικανοτήτων του στον οικείο τομέα, καθώς και της ικανότητάς του στην διοικητική και δημοσιονομική διαχείριση.</p> <p>Το κράτος μέλος δύναται, ιδία πρωτοβουλία, να ορίσει φορέα συντονισμού για να ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και να παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή, να συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων σχετικών ορισθέντων φορέων και να προωθεί την εναρμονισμένη εφαρμογή του εφαρμοστέου δικαίου.</p>	<p>Ειδικότερα, θα πρέπει εγκαίρως να αντιμετωπισθούν με τις κατάλληλες κανονιστικές διατάξεις:</p> <p>α) τα θέματα μετάβασης από το Δ ΚΠΣ, στο Ε ΚΠΣ, σχετικά με έργα «γέφυρες» για την έγκαιρη υλοποίηση νέων ενταγμένων έργων, καθώς συνδέονται με την ολοκλήρωση των θεσμικών ρυθμίσεων. Είναι λοιπόν πιθανή, η ανισομερής εξέλιξη των έργων που συνθέτουν το ΕΠ Ηπείρου, λόγω των «πολλαπλών ταχυτήτων» προσαρμογής στις νέες διατάξεις εφαρμογής</p> <p>Αντίστοιχα θα πρέπει να αξιοποιηθεί η εμπειρία των στελεχών που διαχειρίζονταν Προγράμματα του ΕΚΤ, ΕΓΤΑ, υπό την διοίκηση διαφορετικών ΔΑ σε εθνικό επίπεδο.</p>

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

2007-2013(1)	2014-2020(2)	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020(3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (4)
Κεφάλαιο II: Αρχές διαχείρισης και ελέγχου (άρθρα 123-127)			
Άρθρο 123: Ορισμός Αρχών			
<p>Διαχειριστικές Αρχές Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ δημιουργούνται οι κάτωθι ΔΑ:</p> <p><u>Μία Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ)</u> για κάθε ένα Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Και μία νέα Διαχειριστική Αρχή για τα ΠΕΠ στο Υπ.Οι.Ο.</p> <p>Οι Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ) των Προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ, που δεν θα αναλάβουν την διαχείριση προγράμματος της περιόδου 2007-2013, λειτουργούν ως την ολοκλήρωση του έργου που τους έχει ανατεθεί με το Ν2860/00 και δύνανται να αναλάβουν καθήκοντα ΕΦΔ δυνάμει του Άρθρου 59 παρ 2 του Καν (ΕΚ) 1083/2006.</p>	<p>5. Για τα Ταμεία που συνδέονται με τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και το ΕΤΘΑ, υπό την προϋπόθεση της τήρησης της αρχής του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων, η διαχειριστική αρχή, η αρχή πιστοποίησης, κατά περίπτωση, και η αρχή ελέγχου μπορούν να αποτελούν μέρος της ίδιας δημόσιας αρχής ή φορέα.</p>	<p>Το κράτος μέλος ορίζει εγγράφως τους κανόνες που διέπουν τις σχέσεις του με τις διαχειριστικές αρχές, τις αρχές πιστοποίησης και τις αρχές ελέγχου, τις σχέσεις μεταξύ των εν λόγω αρχών και τις σχέσεις αυτών των αρχών με την Επιτροπή.</p>	<p>Αναμένουμε το νέο ΣΕΔ για δούμε τις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου του νέου Ε.Π. αναφορικά με την ποιοτική και αξιόπιστη δυνατότητα υλοποίησης του προγράμματος και συνέπειας ως προς τους κανονισμούς και τα ορόσημα του προγράμματος</p>
<p>(άρθρο 59, Καν. 1083/2006) Το Κ-Μ έχει τη δυνατότητα να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς, οι οποίοι θα αναλάβουν ορισμένα ή όλα τα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής ή της Αρχής Πιστοποίησης, υπό την ευθύνη αυτής της Αρχής.</p> <p>Το Κ-Μ θα θεσπίσει κανόνες που θα διέπουν τις σχέσεις του με αυτές τις Αρχές, καθώς και τις σχέσεις τους με την Επιτροπή.</p> <p>Με την επιφύλαξη του άρθρου 58, σημείο β (εξασφάλιση διαχωρισμού αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και εντός του κάθε φορέα), κάποιες ή όλες οι Αρχές που αναφέρονται παραπάνω, είναι δυνατό να υπάγονται στον ίδιο φορέα.</p>		<p>Ενδιάμεσοι Φορείς Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου Υπουργού δύνανται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής επιχειρησιακού προγράμματος σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της.</p> <p>Ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης δύνανται να οριστεί δημόσια υπηρεσία ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα, το οποίο ασκεί τις αρμοδιότητες διαχείρισης βάσει αποκλειστικού δικαιώματος που του παρέχεται δυνάμει νομοθετικής ή κανονιστικής ρυθμίσεως.</p> <p>Σε κάθε άλλη περίπτωση ο ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης επιλέγεται μετά από διαγωνιστική διαδικασία.</p> <p>Οι αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής που δύνανται να αναληφθούν από τους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης στο πλαίσιο του ΕΠ θα εξειδικεύονται ανά περίπτωση στις αντίστοιχες Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις ή συμβάσεις.</p>	<p>Οι βασικές διαπιστώσεις για σημαντικές δυσχέρειες στην υλοποίηση των Προγραμμάτων του Δ ΚΠΣ 2007-2013, αφορούσαν την αδυναμία των τελικών δικαιούχων, στην ωρίμανση, παρακολούθηση και υλοποίηση έργων. Στο ΣΕΣ ορίζεται ότι θα</p> <p>Θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι Ενδιάμεσοι Φορείς της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου.</p> <p>Θα πρέπει άμεσα να ορισθούν στο συντομότερο δυνατό χρόνο οι ΕΦΔ, για όλες τις κατηγορίες πράξεων προκειμένου να μην υπάρξουν καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων.</p> <p>Από τις μέχρι σήμερα Διατάξεις Εφαρμογής, δεν είναι σαφές ποιοι είναι οι ΕΦΔ (εκτός από τις ΔΑ του Δ ΚΠΣ που πλέον δεν διαχειρίζονται ΕΠ στο νέο ΚΠΣ).</p> <p>Η έκδοση των αναγκαίων Κανονιστικών αποφάσεων, καθώς και οι διαγωνιστικές διαδικασίες εκτιμάται ότι θα επιφέρουν καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων.</p>

2007-2013 (1)	2014-2020 (2)	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020 (3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (4)
Άρθρο 5 Γενικού Κανονισμού: Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση			
<p>(άρθρο 11, Καν. 1083/2006)</p> <p>Η επίτευξη των στόχων των Ταμείων επιδιώκεται στο πλαίσιο στενής συνεργασίας – εφεξής «εταιρική σχέση»– μεταξύ της Επιτροπής και του Κ-Μ</p> <p>Το Κ-Μ διοργανώνει εφόσον συντρέχει λόγος και σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες και πρακτικές «εταιρική σχέση» με τις αρχές και τους φορείς όπως :</p> <p>α) τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές, τις αρχές αστικών περιοχών και άλλες δημόσιες αρχές,</p> <p>β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους,</p> <p>γ) οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο φορέα που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους, μη κυβερνητικές οργανώσεις, και φορείς αρμόδιους για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών</p> <p>Τα Κ-Μ εμπλέκουν εφόσον ενδείκνυται, κάθε έναν από τους σχετιζόμενους εταίρους και ιδίως τις περιφέρειες, στα διάφορα στάδια προγραμματισμού εντός των χρονικών ορίων που καθορίζονται για κάθε στάδιο.</p> <p>Η «εταιρική σχέση» υλοποιείται σε πλήρη συμφωνία με την αντίστοιχη θεσμικές, νομικές και δημοσιονομικές εξουσίες κάθε κατηγορίας εταίρων όπως ορίζεται στην παράγραφο 1</p>	<p>1. Για το σύμφωνο εταιρικής σχέσης και για κάθε πρόγραμμα, ένα κράτος μέλος, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό του πλαίσιο, οργανώνει εταιρική σχέση με τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές. Η εταιρική σχέση περιλαμβάνει επίσης όλους τους ακόλουθους εταίρους:</p> <p>α) τις αρμόδιες αστικές και άλλες δημόσιες αρχές·</p> <p>β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους· και</p> <p>γ) σχετικούς φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων.</p> <p>2. Σύμφωνα με την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, τα κράτη μέλη προωθούν τη συμμετοχή των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 εταίρων στην εκπόνηση συμφώνων εταιρικής σχέσης και τη σύνταξη εκθέσεων προόδου σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 48.</p>	<p>Για τις ανάγκες κατάρτισης των νέων Ε.Π. δημιουργούνται Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΠΕΠ από τις Περιφέρειες • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» από το ΥΠΑΑΝ • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη» από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και το ΥΠΕΚΑ. Συντονιστής ορίζεται εκπρόσωπος του ΥΠΟΜΕΔΙ καθώς διαχειρίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό του Π/Υ του Ε.Π. • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, εκπαίδευση & δια βίου μάθηση» από το Υπουργείο Εργασίας και το Υπουργείο Παιδείας. Συντονιστής ορίζεται εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας καθώς διαχειρίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό του Π/Υ του Ε.Π. • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και το ΥΠΟΜΕΔΙ. Συντονιστής ορίζεται εκπρόσωπος του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης καθώς διαχειρίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό του Π/Υ του Ε.Π. • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια» από το ΥΠΑΑΝ • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη» από το ΥΠΑΑΤ • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θάλασσας και Αλιείας» από το ΥΠΑΑΤ 	<p>Γενικό Σχόλιο</p> <p>Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι οι ενέργειες δημοσιότητας κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης του ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ ήταν σύμφωνες με τις σχετικές Οδηγίες του Υπ. Αν που δόθηκαν μέσω της 1^{ης} και 2^{ης} Εγκυκλίου</p> <p>Παράλληλα εκπονείται ΣΜΠΕ για την Περιφέρεια, η οποία θα τεθεί σε διαβούλευση.</p> <p>Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης επισημαίνει ότι εκτός της ευρείας εκπροσώπησης της εταιρικής σχέσης, θα πρέπει να διασφαλισθεί και η επαρκής συμμετοχή, όπως αυτή εκφράζεται μέσω του αριθμού των μελών που την εκπροσωπούν στην Επιτροπή Παρακολούθησης.</p> <p>Σύμφωνα με το Γενικό Κανονισμό, απαιτείται σαφής κατανομή των αρμοδιοτήτων εντός του κάθε φορέα. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ Ηπείρου θα λειτουργεί με εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας που θα ψηφισθεί μετά τη σύστασή της.</p>

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

2007-2013 (1)	2014-2020 (2)	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020 (3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (4)
Άρθρο 5 Γενικού Κανονισμού: Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση			
<p>(άρθρο 11, Καν. 1083/2006) Η εταιρική σχέση καλύπτει την εκπόνηση, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των ΕΠ. Κάθε χρόνο η Επιτροπή διαβουλεύεται με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με την συνδρομή των Ταμείων</p> <p>Το Κ-Μ διοργανώνει εφόσον συντρέχει λόγος και σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες και πρακτικές «εταιρική σχέση» με τις αρχές και τους φορείς όπως :</p> <p>α) τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές, τις αρχές αστικών περιοχών και άλλες δημόσιες αρχές, β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, γ) οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο φορέα που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους, μη κυβερνητικές οργανώσεις, και φορείς αρμόδιους για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών</p>		<p>Εκδηλώσεις ΕΔΑ Περιφέρειας Ηπείρου για την προετοιμασία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου</p> <p>Διαβούλευση Ήπειρος : 1ο Αναπτυξιακό Συνέδριο (Ιωάννινα, 25-26 Απριλίου 2013)</p> <p>Αναπτυξιακή Ημερίδα Περιφέρειας Ηπείρου για το σχεδιασμό της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 Συνάντηση εργασίας για τη Στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Ηπείρου</p> <p>Εκπαιδευτική Συνάντηση (Μέτσοβο, 15-17 Φεβρουαρίου 2013) Συνάντηση-κοινή συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου με τους φορείς της Ηπείρου (21/9/2012) Ειδική Ιστοθέση για τη διαβούλευση του ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014-2020 Προγραμματισμός ΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ</p> <p>Σύσταση Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ Έγκριση του Σχεδίου ΕΠ-ΗΠΕΙΡΟΥ από το Περιφερειακό Συμβούλιο</p> <p>Παρακολούθηση ΕΣΠΑ <u>Ετήσια Διάσκεψη Επιτροπής Παρακολούθησης</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • παρακολουθεί την εφαρμογή του ΕΠ • υποβάλλει την ετήσια έκθεση υλοποίησης 	
<p>(άρθρο 11, Καν. 1083/2006) Η επίτευξη των στόχων των Ταμείων επιδιώκεται στο πλαίσιο στενής συνεργασίας – εφεξής «εταιρική σχέση»– μεταξύ της Επιτροπής και του Κ-Μ</p> <p>Η «εταιρική σχέση» υλοποιείται σε πλήρη συμφωνία με την αντίστοιχες θεσμικές, νομικές και δημοσιονομικές εξουσίες κάθε κατηγορίας εταίρων όπως ορίζεται στην παράγραφο 1</p> <p>Η εταιρική σχέση καλύπτει την</p>		<p>(άρθρο 47, Καν. 1303/2013) Επιτροπή παρακολούθησης</p> <p>1. Εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της απόφασης για την έγκριση ενός προγράμματος, το κράτος μέλος συγκροτεί επιτροπή, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του, για να παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή (η «επιτροπή παρακολούθησης»).</p> <p>Ένα κράτος μέλος μπορεί να συγκροτήσει μία μόνο επιτροπή παρακολούθησης για την κάλυψη περισσότερων από ένα προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ.</p> <p>2. Κάθε επιτροπή παρακολούθησης συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του</p>	<p>Στο νέο ΕΣΠΑ , διατυπώνονται προθέσεις για την πιστοποίηση των δικαιούχων</p> <p>Ωστόσο θα πρέπει να επισημανθούν ότι δεν έχει διερευνηθεί αν υπάρχουν ώριμοι και δυναμικοί δικαιούχοι που μπορούν αναλάβουν τους νέους «θεσμικούς ρόλους», και να πιστοποιηθούν έγκαιρα σε σχέση με τη μέχρι τώρα δραστηριότητα τους. Από την μέχρι σήμερα εμπειρία εκτιμάται ότι η εφαρμογή συστημάτων Ποιότητας είναι χρονοβόρα</p> <p>Επιπλέον θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για τη χρηματοδότηση του κόστους οργανωτικής προσαρμογής, καθώς και της εισαγωγής κατάλληλα προσαρμοσμένων</p>

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

2007-2013 (1)	2014-2020 (2)	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020 (3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (4)
Άρθρο 5 Γενικού Κανονισμού: Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση			
εκπόνηση, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των ΕΠ. Τα Κ-Μ εμπλέκουν εφόσον ενδείκνυται, κάθε έναν από τους σχετιζόμενους εταίρους και ιδίως τις περιφέρειες, στα διάφορα στάδια προγραμματισμού εντός των χρονικών ορίων που καθορίζονται για κάθε στάδιο. Κάθε χρόνο η Επιτροπή διαβουλεύεται με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με την συνδρομή των Ταμείων		οικείου κράτους μέλους. 3. Η επιτροπή παρακολούθησης ενός προγράμματος στο πλαίσιο του στόχου για την Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία συγκροτείται από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας και από τρίτες χώρες, στην περίπτωση που έχουν αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας, σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης του προγράμματος συνεργασίας στο κράτος μέλος. Η επιτροπή παρακολούθησης αυτή συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της.	Πληροφοριακών Συστημάτων, ώστε να ενισχυθεί το ενδιαφέρον από τη μεριά των δυνητικών Φορέων Υλοποίησης να πιστοποιηθούν, ειδικότερα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Περιφέρειας, όπου εν δυνάμει δεν υφίστανται Φορείς που έχουν τη δυνατότητα να πιστοποιηθούν ως προς τη διαχειριστική τους επάρκεια. Επίσης, ειδική μέριμνα θα πρέπει να υπάρξει ώστε οι φορείς, που αναλαμβάνουν να διαχειρίζονται τις χορηγούμενες σε επιχειρήσεις κρατικές ενισχύσεις, να διαθέτουν την αναγκαία επιχειρησιακή ικανότητα (καταλληλότητα της οργανωτικής τους δομής / ποσοτική και ποιοτική επάρκεια της στελέχωσης και της διοίκησής τους / μηχανισμοί εξασφάλισης διαφάνειας). Οι φορείς θα πρέπει να καθίστανται διαχειριστικά επαρκείς πριν την υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης στα Ε.Π.
		(άρθρο 142, Καν. 1303/2013) <u>Αναστολή πληρωμών</u> 1. Το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών, στο επίπεδο των προτεραιοτήτων ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, μπορεί να αναστέλλεται από την Επιτροπή εφόσον πληρούνται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος, που έχουν θέσει σε κίνδυνο την συνεισφορά της Ένωσης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και για τις οποίες δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα· β) δαπάνη που περιλαμβάνεται σε δήλωση δαπανών συνδέεται με παρατυπία που έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες και η οποία δεν έχει διορθωθεί· γ) το κράτος μέλος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την επανόρθωση της κατάστασης η οποία αποτέλεσε αιτία της διακοπής βάσει του άρθρου 83· δ) υπάρχει σοβαρή ανεπάρκεια όσον αφορά την ποιότητα και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης ή των δεδομένων για κοινούς και ειδικούς δείκτες· ε) διαπιστώνεται μη εφαρμογή των μέτρων για την εκπλήρωση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 19· στ) υπάρχουν στοιχεία που προκύπτουν από την επανεξέταση των επιδόσεων σύμφωνα με τα οποία για μία προτεραιότητα δεν επιτεύχθηκαν τα ορόσημα που αφορούν χρηματοοικονομικούς δείκτες και δείκτες εκρών και βασικά στάδια εφαρμογής που προβλέπονται στο πλαίσιο επιδόσεων και υπόκεινται στις προϋποθέσεις του άρθρου 22. Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν ειδική	Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης δεν έχει στη διάθεση του το ΣΕΔ που θα ρυθμίζει την λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου αλλά και δεν έχει ακόμη αξιολογήσει το σύστημα δεικτών του προγράμματος. Σε νέα έκδοση του προγράμματος και της εκ των προτέρων αξιολόγησης θα μπορεί να γίνουν επισημάνσεις και προτάσεις.

«ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 2014 – 2020» - «ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ 2014-2020»

2007-2013 (1)	2014-2020 (2)	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020 (3)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (4)
Άρθρο 5 Γενικού Κανονισμού: Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση			
		<p>βάση για διακοπή των πληρωμών που συνδέεται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η οποία είναι αναλογική και έχει σχέση με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.</p> <p>2. Η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει με εκτελεστικές πράξεις την αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών, αφού προηγουμένως δώσει στο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.</p> <p>3. Η Επιτροπή θέτει τέρμα στην αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών όταν το κράτος μέλος λάβει τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να καταστεί δυνατή η άρση της αναστολής.</p>	

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 215/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 7ης Μαρτίου 2014 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
Κεφάλαιο II: Καθορισμός οροσήμων και στόχων στο πλαίσιο των επιδόσεων και αξιολόγηση της επίτευξης τους (άρθρα 4-7)
Άρθρο 4: Στοιχεία που πρέπει να καταχωρίζονται από τους φορείς εκπόνησης των προγραμμάτων
<p>1. Οι φορείς εκπόνησης των προγραμμάτων καταχωρίζουν τα στοιχεία σχετικά με τις μεθοδολογίες και τα κριτήρια που εφαρμόζονται για την επιλογή των δεικτών στο πλαίσιο των επιδόσεων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα αντίστοιχα ορόσημα και οι ποσοτικοί στόχοι συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 για όλα τα προγράμματα και τις προτεραιότητες που υποστηρίζονται από τα ταμεία ΕΔΕ, καθώς και του ειδικού κονδυλίου για την Πρωτοβουλία της Απασχόλησης των Νέων («ΠΑΝ»), όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.</p> <p>2. Οι πληροφορίες που καταγράφονται από τους φορείς εκπόνησης των προγραμμάτων χρησιμοποιούν για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 για τα ορόσημα και τους ποσοτικούς στόχους. Περιλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) δεδομένα ή αποδεικτικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της τιμής των ορόσημων και των ποσοτικών στόχων και της μεθόδου υπολογισμού, για παράδειγμα δεδομένα σχετικά με το μοναδιαίο κόστος, τα κριτήρια αναφοράς, τον συνήθη ή τον παρελθόντα ρυθμό υλοποίησης, τις συμβουλές των εμπειρογνομόνων και τα συμπεράσματα εκ των προτέρων αξιολόγησης· β) πληροφορίες σχετικά με το μερίδιο του χρηματοδοτικού κονδυλίου που αντιπροσωπεύουν οι πράξεις, στο οποίο αντιστοιχούν οι δείκτες εκρών και τα βασικά στάδια υλοποίησης που καθορίζονται στο πλαίσιο των επιδόσεων, καθώς και την εξήγηση για τον υπολογισμό του εν λόγω μεριδίου· γ) πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν η μεθοδολογία και οι μηχανισμοί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα στη λειτουργία του πλαισίου των επιδόσεων που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο iv) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013· δ) την εξήγηση της επιλογής των δεικτών αποτελεσμάτων ή των βασικών σταδίων υλοποίησης, όταν έχουν συμπεριληφθεί στο πλαίσιο των επιδόσεων. <p>3. Οι πληροφορίες σχετικά με τις μεθοδολογίες και τα κριτήρια που εφαρμόζονται για την επιλογή των δεικτών για το πλαίσιο των επιδόσεων και για τον καθορισμό αντίστοιχων ορόσημων και ποσοτικών στόχων που καταχωρίζονται από τους φορείς εκπόνησης των προγραμμάτων διατίθενται κατόπιν αίτησης της Επιτροπής.</p> <p>4. Οι απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για την αναθεώρηση των ορόσημων και των ποσοτικών στόχων σύμφωνα με το άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.</p>

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 470).

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 215/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 7ης Μαρτίου 2014 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
<i>Κεφάλαιο II: Καθορισμός οροσήμων και στόχων στο πλαίσιο των επιδόσεων και αξιολόγηση της επίτευξης τους (άρθρα 4-7)</i>
Άρθρο 5: Καθορισμός των ορόσημων και των ποσοτικών στόχων
<p>1. Τα ορόσημα και οι ποσοτικοί στόχοι καθορίζονται σε επίπεδο προτεραιότητας, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7. Οι δείκτες εκρών και τα βασικά στάδια υλοποίησης που καθορίζονται στο πλαίσιο των επιδόσεων πρέπει να αντιστοιχούν σε άνω του 50 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου ανά προτεραιότητα. Για τον καθορισμό του εν λόγω ποσού, ένα κονδύλι ανά δείκτη ή βασικό στάδιο υλοποίησης δεν υπολογίζεται παραπάνω από μία φορά.</p> <p>2. Για όλα τα ταμεία ΕΔΕ, εκτός από το ΕΓΤΑΑ, το ορόσημο και ο ποσοτικός στόχος για ένα δημοσιονομικό δείκτη αφορούν το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που έχουν εγγραφεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης και επικυρωθεί από την αρχή σύμφωνα με το άρθρο 126 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.</p> <p>Για το ΕΓΤΑΑ, αναφέρονται στις πραγματοποιηθείσες συνολικές δημόσιες δαπάνες που καταχωρίζονται στο κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης.</p> <p>3. Για όλα τα ταμεία ΕΔΕ, εκτός από το ΕΚΤ και το ΕΓΤΑΑ, το ορόσημο και ο ποσοτικός στόχος για ένα δείκτη εκρών αναφέρονται σε πράξεις, όταν όλες οι ενέργειες που οδηγούν σε εκροές έχουν υλοποιηθεί πλήρως, αλλά για τις οποίες δεν έχουν κατ' ανάγκη ολοκληρωθεί όλες οι πληρωμές.</p> <p>Για το ΕΚΤ και για το ΕΓΤΑΑ, για μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 16, το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο γ), το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα άρθρα 27, 28, 29, 30, 31, 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, μπορούν επίσης να αφορούν την τιμή που επιτεύχθηκε για πράξεις που έχουν αρχίσει, αλλά στις περιπτώσεις που ορισμένες από τις ενέργειες που οδηγούν σε εκροές βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.</p> <p>Για άλλα μέτρα στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ, αναφέρονται στις περατωθείσες πράξεις κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.</p> <p>4. Ένα βασικό στάδιο υλοποίησης είναι ένα σημαντικό στάδιο της υλοποίησης των πράξεων στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας, των οποίων η ολοκλήρωση είναι επαληθεύσιμη και μπορεί να εκφράζεται με έναν αριθμό ή ποσοστό. Για τους σκοπούς των άρθρων 6 και 7 του παρόντος κανονισμού, τα βασικά στάδια υλοποίησης θα αντιμετωπίζονται ως δείκτες.</p> <p>5. Ένας δείκτης αποτελεσμάτων πρέπει να χρησιμοποιείται μόνον κατά περίπτωση και σε στενή σύνδεση με στηριζόμενες παρεμβάσεις πολιτικής.</p> <p>6. Όταν διαπιστωθεί ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού βασίζονται σε λανθασμένες υποθέσεις που οδηγούν στην υποτίμηση ή στην υπερίμηση των ποσοτικών στόχων ή των ορόσημων, αυτό μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί δεόντως αιτιολογημένη περίπτωση κατά την έννοια της παραγράφου 5 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.</p>
Άρθρο 6: Επίτευξη των ορόσημων και των ποσοτικών στόχων
<p>1. Η επίτευξη ορόσημων και ποσοτικών στόχων αξιολογείται με βάση το σύνολο των δεικτών και βασικών σταδίων υλοποίησης που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο των επιδόσεων που έχει καθοριστεί στο επίπεδο της προτεραιότητας κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.</p> <p>2. Τα ορόσημα ή οι ποσοτικοί στόχοι μιας προτεραιότητας θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί, εάν όλοι οι δείκτες που περιλαμβάνονται στο σχετικό πλαίσιο επιδόσεων ανέρχονται σε τουλάχιστον 85 % της τιμής του ορόσημου στο τέλος του 2018 ή σε τουλάχιστον 85 % της τιμής του ποσοτικού στόχου έως το τέλος του 2023. Κατά παρέκκλιση, όταν το πλαίσιο των επιδόσεων περιλαμβάνει τρεις ή περισσότερους δείκτες, τα ορόσημα ή οι ποσοτικοί στόχοι μιας προτεραιότητας μπορεί να θεωρηθεί ότι επιτυγχάνονται, εάν όλοι οι δείκτες εκτός από έναν βρίσκονται στο 85 % των τιμών του ορόσημου τους έως το τέλος του 2018 ή στο 85 % της τιμής του ποσοτικού στόχου τους έως το τέλος του 2023. Ο δείκτης, ο οποίος δεν φτάνει στο 85 % της τιμής του ορόσημου ή του ποσοτικού στόχου του, δεν θα πρέπει να βρίσκεται κάτω από το 75 % της τιμής ορόσημου ή ποσοτικού στόχου του.</p> <p>3. Για μια προτεραιότητα της οποίας το πλαίσιο επιδόσεων περιλαμβάνει το πολύ δύο δείκτες, η μη επίτευξη τουλάχιστον του 65 % της τιμής του ορόσημου έως το τέλος του 2018 για οποιονδήποτε από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία στην επίτευξη των ορόσημων. Η αδυναμία επίτευξης τουλάχιστον του 65 % του ποσοτικού στόχου έως το τέλος του 2023 για οποιονδήποτε από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων.</p> <p>4. Για μια προτεραιότητα της οποίας το πλαίσιο επιδόσεων περιλαμβάνει περισσότερους από δύο δείκτες, η αποτυχία στην επίτευξη τουλάχιστον του 65 % της τιμής του ορόσημου έως το τέλος του 2018 για τουλάχιστον δύο από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία στην επίτευξη των ορόσημων. Η αδυναμία επίτευξης τουλάχιστον του 65 % της τιμής στόχου μέχρι το τέλος του 2023 για τουλάχιστον δύο από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των ποσοτικών στόχων.</p>
Άρθρο 7: Πλαίσιο επιδόσεων για τους άξονες προτεραιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 96 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και άξονες προτεραιότητας που ενσωματώνουν την ΠΑΝ
<p>1. Οι δείκτες και τα βασικά στάδια υλοποίησης που επιλέγονται για το πλαίσιο επιδόσεων, τα ορόσημα και οι ποσοτικοί στόχοι τους, καθώς και οι τιμές επίτευξής τους κατανέμονται ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας.</p> <p>2. Οι πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού καθορίζονται ανά Ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση.</p> <p>3. Η επίτευξη ορόσημων και ποσοτικών στόχων αξιολογείται χωριστά για κάθε Ταμείο και για κάθε κατηγορία περιφέρειας εντός της προτεραιότητας, λαμβανομένων υπόψη των δεικτών, των ορόσημων και των ποσοτικών στόχων τους, καθώς και των τιμών επίτευξής τους ανά Ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας. Οι δείκτες εκρών και τα βασικά στάδια υλοποίησης που καθορίζονται στο πλαίσιο των επιδόσεων αντιστοιχούν σε άνω του 50 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου ανά Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση. Για τον καθορισμό του εν λόγω ποσού, ένα κονδύλι ανά δείκτη ή βασικό στάδιο υλοποίησης δεν υπολογίζεται παραπάνω από μία φορά.</p>

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 215/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 7ης Μαρτίου 2014 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
<i>Κεφάλαιο II: Καθορισμός οροσήμων και στόχων στο πλαίσιο των επιδόσεων και αξιολόγηση της επίτευξης τους (άρθρα 4-7)</i>
4. Εάν οι πόροι για την ΠΑΝ έχουν προγραμματιστεί ως μέρος ενός άξονα προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 18 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, καθορίζεται χωριστό πλαίσιο επιδόσεων για την ΠΑΝ και η επίτευξη των οροσέμων που έχουν τεθεί για την ΠΑΝ αποτελεί αντικείμενο χωριστής αξιολόγησης από το υπόλοιπο μέρος του άξονα προτεραιότητας.
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 215/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 7ης Μαρτίου 2014 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
<i>Κεφάλαιο III: Ονοματολογία των κατηγοριών παρέμβασης για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής</i>
Άρθρο 8: Κατηγορίες παρέμβασης για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής που πρέπει να καταχωρίζονται από τους φορείς εκπόνησης των προγραμμάτων⁵,
1. Η ονοματολογία για τις κατηγορίες παρέμβασης που αναφέρονται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ορίζεται στους πίνακες 1 έως 8 του παραρτήματος I του κανονισμού. Οι κωδικοί που αναφέρονται στους πίνακες αυτούς εφαρμόζονται στο ΕΤΠΑ όσον αφορά τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση», το Ταμείο Συνοχής, το ΕΚΤ και την ΠΑΝ, όπως ορίζεται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

⁵ Εξουσιοδότηση βάσει του άρθρου 96 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΝΟΜΩΝ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ

Η Περιφέρεια Ηπείρου έχει το όραμα, να καταστεί «Αξιοβίωτη και αυτοτροφοδοτούμενη, έχοντας εξωστρεφή ανάπτυξη, εστιασμένη στις παραγωγικές δραστηριότητες που αποτελούν συγκριτικά πλεονεκτήματα και ενισχύουν την τοπική ταυτότητα, με σεβασμό στο περιβάλλον, την ιστορία και τον πολίτη της Ηπείρου» και με στρατηγικούς στόχους που αφορούν στην:

- Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ (ΣΣ1).
- Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη (ΣΣ2).
- Ενίσχυση υποδομών μεταφορών (ΣΣ3).
- Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας (Σ.Σ4).
- Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων (ΣΣ5).

Η παρούσα ενότητα αποσκοπεί στην αξιολόγηση της κατανομής των πόρων ως προς την αντιμετώπιση των προβλημάτων της Περιφέρειας, αλλά και ως προς την αξιοποίηση των ευκαιριών – συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την ανάπτυξη της. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αξιολογηθεί η χρηματοδοτική βαρύτητα των δράσεων / παρεμβάσεων του Επιχειρησιακού Σχεδίου σε σχέση με τη σημαντικότητα των προβλημάτων που καλείται να επιλύσει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Ωστόσο, η ιεράρχηση των προβλημάτων δεν είναι τόσο προφανής σε επίπεδο διατυπώσεων και περιεχομένου γενικών στόχων, οπότε και απομένει να ελεγχθεί, αν είναι δυνατόν με βάση το μερίδιο των στόχων στη χρηματοδότηση.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση διαπιστώνει γενική συνέπεια (consistency) της κατανομής του προϋπολογισμού σε σχέση με τους Θεματικούς Στόχους του προγράμματος, σε αντιστοιχία άλλωστε με τις χρηματοδοτικές κατανομές που επιβάλλονται από το ΕΣΠΑ.

Ο συνολικός προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι 325.846.894,00 €, εκ των οποίων: το 13,43% κατανέμεται στον Άξονα Προτεραιότητας 1: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΠΕ», το 36,61% κατανέμεται στον Άξονα Προτεραιότητας 2: «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», το 24,83% στον Άξονα Προτεραιότητας 3: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ» το 10,42% στον Άξονα Προτεραιότητας 4: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΕΤΠΑ)» και το 12,87% στον Άξονα Προτεραιότητας 5: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΙΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ (ΕΚΤ)». Τέλος προβλέπεται η κατανομή του 0,24% του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος να διατεθεί σε έργα / υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας – ΕΚΤ στον Άξονα Προτεραιότητας 6 και 1,6% σε έργα / υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας – ΕΤΠΑ στον Άξονα Προτεραιότητας 7. Η ανωτέρω κατανομή αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΕΠ ΣΕ ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
Άξονας Προτεραιότητας 1: «Ενίσχυση της Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ»	43.763.967,00 €	13,43 %
Άξονας Προτεραιότητας 2: «Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη»	130.849.654,00 €	40,16 %
Άξονας Προτεραιότητας 3: «Ενίσχυση υποδομών μεταφορών»	74.360.781,00 €	22,82 %
Άξονας Προτεραιότητας 4: «Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας»	28.940.680,00 €	8,88 %
Άξονας Προτεραιότητας 5: «Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων»	41.934.630,00 €	12,87 %
Άξονας Προτεραιότητας 6: «Τεχνική Βοήθεια» - ΕΚΤ	786.274,00 €	0,24 %
Άξονας Προτεραιότητας 7: «Τεχνική Βοήθεια» - ΕΤΠΑ	5.210.908,00 €	1,6 %
Σύνολο	325.846.894,00 €	100%

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, με βάση την κατανομή του προϋπολογισμού του ανά Άξονα Προτεραιότητας, εστιάζει στην ανάπτυξη δράσεων που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και τα βασικά συστήματα υποδομών (μεταφορές, ενέργεια, περιβάλλον, αστικές μεταφορές). Ακολουθούν δράσεις που αφορούν στη διεύρυνση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, στην αντιμετώπιση της φτώχειας, της ανεργίας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων καθώς και στην ενίσχυση των υποδομών εκπαίδευσης και υγείας. Τέλος, το μικρότερο ποσοστό χρηματοδότησης λαμβάνουν οι δράσεις που αφορούν σε έργα / υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας.

Ειδικότερα η κατανομή χρηματοδότησης δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος σε επίπεδο Θεματικών Στόχων, Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, καθώς και Ειδικών Στόχων και Δράσεων, με βάση τη δεύτερη πρόταση προγράμματος της Περιφέρειας αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
ΑΠ.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΠΕ	35.011.173,00 €	43.763.967,00€				
ΘΣ.1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	6.086.542,00 €	7.608.178,00 €	2,33%			
ΕΠ 1.1 Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος		1.100.000,00 €		14,46%		
ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο		1.100.000,00 €			2,51%	
1.1.1.1 Δράσεις ενίσχυσης φορέων για την ανάπτυξη αριστείας και την υποστήριξη της δικτύωσης ερευνητικών φορέων		1.100.000,00 €				100%
ΕΠ 1.2 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής		6.508.178,00 €		85,54%		
ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας		4.500.000,00 €			10,28%	
1.2.1.1 Ενίσχυση των συστάδων και συνεργασιών μεταξύ του ερευνητικού τομέα και των επιχειρήσεων		4.500.000,00 €				69,14%
ΕΣ 1.2.2 Αύξηση των επενδύσεων σε έρευνα και καινοτομία για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις		2.008.178,00 €			4,59%	
1.2.2.1 Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας σε επιχειρήσεις για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών		2.008.178,00 €				30,86%
ΘΣ.2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των	7.231.158,00 €	9.038.948,00 €	2,78%			

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών						
ΕΠ 2.3 Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία		9.038.948,00 €		100%		
ΕΣ 2.3.1 Αύξηση των εφαρμογών ΤΠΕ για την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών πληροφόρησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις		7.038.948,00 €			16,08%	
2.3.1.1 Ανάπτυξη και παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις		7.038.948,00 €				77,87%
2.3.1.2 Οργάνωση και διάθεση των περιφερειακών δεδομένων σε πολίτες και επιχειρήσεις						
ΕΣ 2.3.2 Εκσυγχρονισμός της διαχείρισης δικτύων και υποδομών των ΟΤΑ		2.000.000,00 €			4,57%	
2.3.2.1 Ανάπτυξη και χρήση ψηφιακών συστημάτων ορθολογικής διαχείρισης των πόρων και κοστολόγησης υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α. στους τομείς της ενέργειας, του νερού, των απορριμμάτων		2.000.000,00 €				22,13%
ΘΣ.3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	21.693.473,00 €	27.116.841,00 €	8,32%			
ΕΠ 3.1. Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων		8.616.841,00 €		31,78%		
ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων επιχειρήσεων στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας		8.616.841,00 €			19,69%	
3.1.1.1 Δημιουργία νέων επιχειρήσεων που ενσωματώνουν καινοτομία		8.616.841,00 €				100%
ΕΠ 3.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση		9.000.000,00 €		33,19%		
ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας		9.000.000,00 €			20,57%	
3.2.1.1 Ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων και εργαλείων προσανατολισμού στην εξωστρέφεια για ΜΜΕ		9.000.000,00 €				100%
ΕΠ 3.3. Στήριξη της δημιουργίας και επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών		9.500.000,00 €		35,03%		
ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των επιχειρήσεων της περιφέρειας		9.500.000,00 €			21,71%	
3.3.1.1 Ενίσχυση των επιχειρήσεων για επενδύσεις τεχνολογικού		9.500.000,00 €				100%

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
εκσυγχρονισμού						
ΑΠ.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	104.679.723,00 €	130.849.654,00€				
ΘΣ.4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	20.197.031,00 €	25.246.289,00€	7,75%			
ΕΠ 4.3. Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης		12.000.000,00 €		47,53%		
ΕΣ 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας		12.000.000,00 €			9,17%	
4.3.1.1. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια»		7.500.000,00 €				62,5%
4.3.1.2. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον οικιακό κτιριακό τομέα»		4.500.000,00 €				37,5%
ΕΠ 4.5 Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων ·		13.246.289,00 €		52,47%		
ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας		13.246.289,00 €			10,12%	
4.5.1.1 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των μεταφορών, ιδίως σε αστικές περιοχές		7.246.289,00 €				54,7%
4.5.1.2 Δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στα αστικά κέντρα		6.000.000,00 €				45,3%
ΘΣ.5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	14.316.875,00 €	17.896.094,00€	5,49%			
ΕΠ 5.1 Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασισόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων		1.000.000,00 €		5,59%		
ΕΣ 5.1.1 Βελτίωση της ικανότητας παρακολούθησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε ευαίσθητες περιοχές της Περιφέρειας		1.000.000,00 €			0,76%	
5.1.1.1 Επενδύσεις σε έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή		1.000.000,00 €				100%
ΕΠ 5.2 Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας		16.896.094,00 €		94,41%		

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
συστήματα διαχείρισης καταστροφών						
ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών		16.896.094,00 €			12,91%	
5.2.1.1 Επενδύσεις σε έργα πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών		16.896.094,00 €				100%
ΘΣ.6. Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	70.165.817,00 €	87.707.271,00€	26,92%			
ΕΠ 6.2 Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις.		59.050.000,00 €		67,33%		
ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων		59.050.000,00 €			45,13%	
6.2.1.1 Επενδύσεις στη διαχείριση υδάτινων πόρων (πόσιμο νερό)		6.500.000,00 €				11,01%
6.2.1.2 Επενδύσεις στη διαχείριση λυμάτων		52.550.000,00 €				88,99%
ΕΠ 6.3 Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς		15.000.000,00 €		17,1%		
ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία		15.000.000,00 €			11,46%	
6.3.1.1 Επενδύσεις για την ανάδειξη της τοπικής οικονομίας με την αξιοποίηση του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος		15.000.000,00 €				100%
ΕΠ 6.4 Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγή των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών		1.500.000,00 €		1,71%		
ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας		1.500.000,00 €			1,15%	
6.4.1.1 Επενδύσεις για τη διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας για την Περιφέρεια Ηπείρου		1.500.000,00 €				100%
ΕΠ 6.5 Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπτυξη των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου		12.157.271,00 €		13,86%		
ΕΣ 6.5.1 ΕΣ Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών		12.157.271,00 €			9,29%	

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
6.5.1.1 Εκπόνηση πολεοδομικών / χωροταξικών μελετών		1.557.271,00 €				12,81%
6.5.1.2 Επενδύσεις σε έργα αστικής αναζωογόνησης		10.600.000,00 €				87,19%
ΑΠ.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	59.488.625,00 €	74.360.781,00 €				
ΘΣ.7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	59.488.625,00 €	74.360.781,00 €	22,82%			
ΕΠ 7.2. Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων.		67.860.781,00 €		91,26%		
ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση ενδοπεριφερειακής κινητικότητας		67.860.781,00 €			91,26%	
7.2.1.1 Έργα υποστήριξης ΔΕΔ-Μ - Υποδομές		62.860.781,00 €				93,63%
7.2.2.1 Επενδύσεις στη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας στο επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο		5.000.000,00 €				7,37%
ΕΠ 7.5 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές		6.500.000,00 €		8,74%		
ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μικρών καταναλωτών μέσω ευφυών συστημάτων		6.500.000,00 €			8,74%	
7.5.1.1 Εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης ενέργειας		6.500.000,00 €				100%
ΑΠ.4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΕΤΠΑ)	23.152.544,00 €	28.940.680,00 €				
ΘΣ.9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΤΠΑ)	9.576.272,00 €	11.970.340,00 €	3,67%			
ΕΠ 9.1. (ΕΤΠΑ) Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας		11.970.340,00 €		100%		
ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες		7.255.000,00 €			25,07%	
9.1.1.1 Υποδομές Υγείας		7.255.000,00 €				60,61%
ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων		4.715.340,00 €			16,29%	

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
9.1.2.1. Κοινωνικές υποδομές πρόνοιας, φροντίδας και στέγασης		4.715.340,00 €				15,52%
ΘΣ.10. Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση	13.576.272,00 €	16.970.340,00 €	5,21%			
ΕΠ 10.1 Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση		16.970.340,00 €		100%		
ΕΣ 10.1.1. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση		16.970.340,00 €			58,64%	
10.1.1.1. Υποδομές Προσχολικής και Σχολικής Εκπαίδευσης		9.720.340,00 €				57,28%
10.1.1.2. Υποδομές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης		4.687.500,00 €				27,62%
10.1.1.3. Υποδομές για αρχική επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων		2.562.500,00 €				15,10%
ΑΠ.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΙΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ(ΕΚΤ)	33.547.704,00 €	41.934.630,00 €				
ΘΣ.8. «Πρωώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων»	2.550.556,00 €	3.188.195,00 €	0,98%			
ΕΠ 8.1. Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων		2.500.000,00 €		78,41%		
ΕΣ 8.1.1 Αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόληση σε ανέργους με υψηλά τυπικά προσόντα		2.500.000,00 €			5,96%	
8.1.1.1 Προγράμματα απασχόλησης ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς αιχμής για την περιφερειακή οικονομία		2.500.000,00 €				100%
ΕΠ 8.5 Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές		688.195,00 €		21,59%		
ΕΣ 8.5.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης.		688.195,00 €			1,64%	
8.5.1.1 Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης		688.195,00 €				100%
ΘΣ.9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)	30.997.178,00 €	38.746.435,00 €	11,89%			
ΕΠ 9.1 (ΕΚΤ) Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της		14.000.000,00 €		36,13%		

ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
Βελτίωσης της απασχολησιμότητας						
ΕΣ 9.1.1 Αύξηση των ευκαιριών συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση		14.000.000,00 €			33,39%	
9.1.1.1 Δράσεις για την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας ομάδων του πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση		14.000.000,00 €				100%
ΕΠ 9.2 (ΕΚΤ) Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά		1.387.974,00 €		3,58%		
ΕΣ 9.2.1 Αύξηση των ευκαιριών κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων		1.387.974,00 €			3,31%	
9.2.1.1 Υποστήριξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων για την κοινωνικοοικονομική τους ενσωμάτωση		1.387.974,00 €				100%
ΕΠ 9.3 (ΕΚΤ) Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών		5.300.000,00 €		13,68%		
ΕΣ 9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.		5.300.000,00 €			12,64%	
9.3.1.1 Παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών		5.300.000,00 €				100%
ΕΠ 9.4 (ΕΚΤ) Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.		15.158.461,00 €		39,12%		
ΕΣ 9.4.1 Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων		6.739.148,00 €			16,07%	
9.4.1.1 Ανάπτυξη δικτύου προστασίας της υγείας των πολιτών της Περιφέρειας		6.739.148,00 €				44,46%
ΕΣ 9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας		8.419.313,00 €			20,08%	
9.4.2.1 Παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες		8.419.313,00 €				55,54%
ΕΠ 9.5 (ΕΚΤ) Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση.		1.400.000,00 €		3,61%		
Ε.Σ.9.5.1 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας»		1.400.000,00 €			3,34%	

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	Π/Υ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	Π/Υ ΔΔ	% Θ.Σ. / ΠΥ	% Ε.Π. / Θ.Σ.	% Ε.Σ. / ΑΠ	% ΔΡΑΣΗΣ / Ε.Π.
9.5.1.1. Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε Περιφερειακό επίπεδο		1.400.000,00 €				
ΕΠ 9.6 (ΕΚΤ) Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων		1.500.000,00 €		3,87%		
ΕΣ 9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού		1.500.000,00 €			3,58%	
9.6.1.1. Ολοκληρωμένα τοπικά προγράμματα για την προώθηση της απασχόλησης		1.500.000,00 €				100%
ΑΠ.6.ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ - ΕΚΤ	629.019,00 €	786.274,00 €				
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ (ΕΚΤ)	629.019,00 €	786.274,00 €	0,24%			
ΕΣ 6.1 Τεχνική υποστήριξη των παρεμβάσεων ΕΚΤ του προγράμματος		786.274,00 €			100%	
Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, επιθεώρηση		550.000,00 €				-
Αξιολόγηση και μελέτες		150.000,00 €				-
Πληροφόρηση και επικοινωνία		86.274,00 €				-
ΑΠ.7.ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ - ΕΤΠΑ	4.168.726,00 €	5.210.908,00 €				
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ (ΕΤΠΑ)	4.168.726,00 €	5.210.908,00 €	1,6%			
ΕΣ 7.1 Τεχνική υποστήριξη των παρεμβάσεων ΕΤΠΑ του προγράμματος		5.210.908,00 €			100%	
Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, επιθεώρηση		3.500.000,00 €				-
Αξιολόγηση και μελέτες		1.500.000,00 €				-
Πληροφόρηση και επικοινωνία		210.908,00				-
ΣΥΝΟΛΟ	260.677.514,00 €	325.846.894,00 €	100,00 %⁶			

⁶ Τα ποσοστά κατανομής όλων των θεματικών στόχων στο συνολικό προϋπολογισμό αθροίζουν 100% συμπεριλαμβανομένων των ποσοστών των αξόνων προτεραιότητας 6 και 7 (Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ και ΕΤΠΑ) που αντιστοιχεί στο 0,24% για το ΕΚΤ και 1,6% για το ΕΤΠΑ, του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι υπόλοιποι άξονες προτεραιότητας αντιστοιχούν σε ποσοστό 98,16% του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Από τον παραπάνω πίνακα προτείνεται, στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Ηπείρου ποσό **325.846.894,00 € συνολικής χρηματοδότησης**, και με ποσοστό **Κοινοτικής Συνδρομής 80%** ήτοι **260.677.515,26 €**, σε θεματικούς στόχους και επενδυτικές προτεραιότητες διαφορετικού ή συμπληρωματικού τύπου από εκείνες που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από τα τομεακά προγράμματα καθώς οι κατανομές είναι συγκεκριμένες τόσο ποσοτικά όσο και τυπολογικά, σύμφωνα με την 3^η εγκύκλιο σχεδιασμού των νέων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Αναλύοντας την πρόταση χρηματοδότησης ανά άξονα προτεραιότητας και έπειτα ανά θεματικό στόχο με τις αντίστοιχες επενδυτικές προτεραιότητες ,προκύπτει ότι:

Άξονας Προτεραιότητας 1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΠΕ

Με ποσοστό 13,43% του προτεινόμενου χρηματοδοτικού πίνακα της περιφέρειας εντάσσονται οι θεματικοί στόχοι 1, 2, 3.

Στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 1, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ, αποδίδεται μόλις το 2,33% των πόρων, σε μια αναλογία παρόμοια με όλα σχεδόν τα ΠΕΠ και προφανώς αναντίστοιχη των αναγκών, προκλήσεων αλλά και του δυναμικού της Περιφέρειας.

Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 2, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ, ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ με ποσοστό 2,78% του συνόλου περιλαμβάνονται παρεμβάσεις συμπληρωματικές αυτών που χρηματοδοτούνται από τα Τομεακά Ε.Π και υπό αυτήν την έννοια δεν είναι ενισχυμένος σημαντικά από το Περιφερειακό Πρόγραμμα καθώς σε αυτό δεδομένου ότι η αρμοδιότητα υλοποίησης των στόχων του Ψηφιακού Θεματολογίου 2020 ανήκει στην κεντρική κυβέρνηση.

Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 3, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ. με ποσοστό 8,32% του συνόλου Π/Υ με στόχους την προαγωγή της επιχειρηματικότητας, με ενίσχυση ίδρυσης νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, με προσαρμογή της παραγωγικής διαδικασίας στη διαμορφούμενη ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών και την ενσωμάτωση πράσινων υποδομών, την στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας, με ενίσχυση της κλαδικής και διακλαδικής δικτύωσης και την ενίσχυση της εκπόνησης και εφαρμογής επιχειρησιακών σχεδίων για την προώθηση της εξωστρέφειας.

Ταυτόχρονα όμως, θα απαιτηθούν και δράσεις χρηματοδοτούμενες από το Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (όπως δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και συμβουλευτικών υπηρεσιών, επενδύσεις σε συστήματα ποιότητας αγροτικών προϊόντων, σύσταση ομάδων παραγωγών, κ.α.) ώστε να καλυφθούν πλήρως οι απαιτούμενες παρεμβάσεις όσον αφορά τον αγροτικοδιατροφικό τομέα που είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την Π-ΗΠΕΙΡΟΥ, όπως προκύπτει από την στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης για την Περιφέρεια.

Άξονας προτεραιότητας 2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Με ποσοστό 40,16% της συνολικής χρηματοδότησης, εντάσσονται οι θεματικοί στόχοι 4,5 και 6.

Ο Θεματικός Στόχος 4, ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ, με ποσοστό 7,75% του συνόλου περιέχει συνδυασμό παρεμβάσεων που στοχεύει στην προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε τομείς που αποτελούν σημαντικούς καταναλωτές και παρουσιάζουν σημαντικές δυνατότητες εξοικονόμησης, όπως ο κτιριακός τομέας και ο τομέας των μεταφορών. Ο άξονας θα συμβάλει επίσης στην υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αποδοτικότητας που εντάσσονται στο πλαίσιο ολοκληρωμένων στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δεδομένου ότι η δημιουργία πόλεων χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα αποτελεί σημαντική συνιστώσα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 5, ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ με το 5,49% του συνόλου του προγράμματος εντάσσονται παρεμβάσεις για την στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης, αξιολόγησης και χαρτογράφησης των επιπτώσεων σε επιμέρους υψηλής σημαντικότητας περιοχές, εκπόνηση σχεδιασμού και υλοποίηση δράσεων προστασίας των παράκτιων ζωνών ακτών και δράσεις βελτίωσης του αστικού μικροκλίματος.

Η προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης κινδύνων εστιάζεται στην ανάπτυξη σχεδιασμού και ανάληψη δράσεων για την αντιμετώπιση φαινομένων πλημμύρων και κατολισθήσεων, κινδύνων διάβρωσης των ακτών, δασικών πυρκαγιών, ακραίων φυσικών φαινομένων. Επίσης περιλαμβάνει την ενίσχυση των δομών πολιτικής προστασίας.

Ο Θεματικός Στόχος 6, ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ, με το 26,92% του συνόλου του προγράμματος, περιλαμβάνει σημαντικές παρεμβάσεις για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων, την αποτελεσματική διαχείριση των αστικών αποβλήτων, με ολοκλήρωση της κάλυψη των αναγκών σε Υποδομές Διαχείρισης, μείωση της παραγωγής αποβλήτων, προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης αποβλήτων και υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, σε περιφερειακό επίπεδο, την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος, η προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος μέσω ολοκληρωμένου σχεδιασμού με στόχο την ενίσχυση του τουρισμού και η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη μέσω Ολοκληρωμένων Στρατηγικών.

Το ΠΕΠ στον τομέα των στερεών αποβλήτων θα παρέμβει συμπληρωματικά των παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν από αντίστοιχο τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα προκειμένου να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες υποδομές του ΠΕΣΔΑ και να τεθούν σε εφαρμογή τα προβλεπόμενα μέτρα για τη διαλογή στην πηγή, τη συλλογή και μεταφορά, την ανάκτηση και την ασφαλή διάθεση των αστικών στερεών αποβλήτων.

Άξονας Προτεραιότητας 3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Με ποσοστό 22,82% του συνόλου του προγράμματος εντάσσεται ο θεματικός στόχος 7.

Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 7 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΚΤΥΩΝ περιλαμβάνονται παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού και συμπλήρωσης των υποδομών μεταφορών. Μέσω των παρεμβάσεων του άξονα θα κατασκευαστεί τμήμα του ΔΕΔ-Μ, που διέρχεται από την Περιφέρεια, θα ολοκληρωθεί το εθνικό οδικό δίκτυο με προτεραιότητα τη διασύνδεση των ΔΕΔ-Μ με τα μεγάλα αστικά κέντρα, τους συνοριακούς σταθμούς της Περιφέρειας και περιοχών φυσικού κάλλους και τουριστικού ενδιαφέροντος, θα βελτιωθεί η οδική ασφάλεια του επαρχιακού και εθνικού οδικού δικτύου και θα υλοποιηθούν οι υποδομές μεταφορών που προτείνονται στο πλαίσιο ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων. Επίσης θα κατασκευαστούν έργα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και συγκεκριμένα έργα καθαρών αστικών μεταφορών με στόχο την προαγωγή της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας με τη χρήση μέσων φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον θα υλοποιηθούν δράσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας, μέσω της εξισορρόπησης της ζήτησης με την παραγωγή ενέργειας και της ανάπτυξης νέων μηχανισμών αγοράς.

Άξονας προτεραιότητας 4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΕΤΠΑ)

Με ποσοστό 8,88% του συνόλου εντάσσονται οι θεματικοί στόχοι 9 και 10.

Στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 9, ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ (ΕΤΠΑ) με ποσοστό 3,67% του συνόλου περιλαμβάνονται παρεμβάσεις στους τομείς Παροχής κοινωνικών υπηρεσιών φροντίδας για τις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες συμπεριλαμβανομένων και υπηρεσιών υγείας που θα εστιάζουν στην πρόληψη μέσω της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, στην προσιτή υγειονομική περίθαλψη, στην ψυχική υγεία και σε υλοποίηση πλέγματος δράσεων για κοινωνικές υπηρεσίες που θα διευκολύνουν άτομα να εισέλθουν στην αγορά εργασίας όπως δομές για τη φύλαξη παιδιών, παροχή φροντίδας σε ηλικιωμένους και άτομα με χρόνια νοσήματα, ξενώνες για υποστηριζόμενη διαβίωση, υγεία κατ οίκον και προγράμματα προστασίας της δημόσιας υγείας. Δημιουργία κοινωνικών.

Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 10, ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ αποδίδεται μόνο το 5,21% των πόρων, με προφανή την αναγκαιότητα ισχυρότατης ενίσχυσης.

Περιλαμβάνει παρεμβάσεις σχετικά με αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων. Αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης, Υποδομές και Εξοπλισμός στην Γ' βαθμια εκπαίδευση, Υποδομές και Εξοπλισμός στην Α' βαθμια και Β' βαθμια Εκπαίδευση, Υποδομές και Εξοπλισμός στην Προσχολική Αγωγή και Αναβάθμιση Υποδομών και Εξοπλισμού Σχολείων Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και δια βίου Εκπαίδευσης.

Άξονας Προτεραιότητας 5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΙΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ (ΕΚΤ)

Με ποσοστό 12,87% του συνόλου εντάσσονται οι θεματικοί στόχοι 8 και 9.

Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 8, ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ αποδίδεται μόνο το 0,98% των πόρων.

Αν και ιδιαίτερα σημαντικός λόγω της οικονομικής κρίσης και των επιπτώσεων στην ανεργία, ο Θεματικός Στόχος 8 έχει τη χαμηλότερη χρηματοδοτική βαρύτητα μεταξύ των ΘΣ κυρίως γιατί ο πυρήνας των παρεμβάσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης θα υλοποιηθούν από το αντίστοιχο τομεακό πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9, ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ (ΕΚΤ) με ποσοστό 11,89% του συνόλου, εντάσσονται παρεμβάσεις που στοχεύουν στη διευκόλυνση της ένταξης σε βιώσιμη και ποιοτική εργασία των ατόμων που μπορούν να εργαστούν και την παροχή σε αυτά των απαραίτητων πόρων για αξιοπρεπή διαβίωση, συγχρόνως με την υποστήριξη για κοινωνική συμμετοχή των ατόμων εκείνων που δεν μπορούν να εργαστούν, Τοπικά Αναπτυξιακά Προγράμματα με κινητοποίηση των τοπικών φορέων και ανάληψη δράσεων με στόχο την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας, Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων με δημιουργία και ανάπτυξη Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, και υποστηρικτικών προς αυτές υπηρεσιών. Στήριξη της κοινωνικής καινοτομίας με έμφαση στην ενίσχυση της δικτύωσης μεταξύ επιχειρήσεων, κοινωνικών εταίρων, Δημόσιων υπηρεσιών και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αξονας Προτεραιότητας 6 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ - ΕΚΤ

με ποσοστό 0,24% για ΕΚΤ του συνόλου δεν εντάσσονται θεματικοί στόχοι.

Αξονας Προτεραιότητας 7 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ - ΕΤΠΑ

με ποσοστό 1,6% για ΕΤΠΑ του συνόλου δεν εντάσσονται θεματικοί στόχοι.

Με βάση την εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης προκύπτουν ορισμένες συνοπτικές διαπιστώσεις:

- ✓ Δεν εμφανίζεται ιδιαίτερος κίνδυνος για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων όπως αυτές ορίζονται στο κείμενο. Εξάλλου, η εμπειρία από την εφαρμογή έδειξε ως σημαντικότερο τον κίνδυνο από τις μεγάλες παρεμβάσεις των κεντρικών φορέων στις υποδομές παρά από τις "καινοτομικές" παρεμβάσεις στην περιφέρεια. Ο κίνδυνος αφορά την επάρκεια κεντρικών τελικών δικαιούχων και δεν μπορεί να αποτιμηθεί πριν ολοκληρωθεί η διαδικασία συντονισμού των αρχών σχεδιασμού του ΠΕΠ με αυτούς των κεντρικών Υπουργείων που δεν θα μπορούν να χρηματοδοτήσουν εθνικής σημασίας έργα τους.
- ✓ Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης κρίνει ότι το Πρόγραμμα διαθέτει σημαντικά ποσά για την επίτευξη των στόχων του και την κάλυψη των αναγκών του. Η αναμενόμενη συνεισφορά μάλιστα των τομεακών προγραμμάτων και του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης ενισχύει σημαντικά τη διαπίστωση αυτή.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ «Ε2020»

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020», η οποία αποτελεί τη διάδοχο της Στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 26^{ης} Μαρτίου 2010 και υιοθετήθηκε από αυτό στις 17 Ιουνίου 2010. Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποτελεί την κύρια στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάκαμψη της από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα, το αναπτυξιακό της δυναμικό, την κοινωνική συνοχή και την οικονομική σύγκλιση.

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» εστιάζεται σε τομείς όπως η γνώση και η καινοτομία, η βιώσιμη οικονομία, το υψηλό ποσοστό απασχόλησης και η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού με στόχο την ενίσχυση του δυναμικού της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έναντι του παγκόσμιου ανταγωνισμού, των τεχνολογικών εξελίξεων, της στενότητας των πόρων και της δημογραφικής γήρανσης.

Προτεραιότητες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» θέτει τρεις (3) αμοιβαία ενισχυόμενες προτεραιότητες για την επίτευξη της επιδιωκόμενης ανάπτυξης. Οι προτεραιότητες αυτές είναι:

1. έξυπνη ανάπτυξη - ανάπτυξη μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση και την καινοτομία·
2. βιώσιμη ανάπτυξη - προώθηση μιας πιο αποδοτικής στη χρήση πόρων, πιο πράσινης και πιο ανταγωνιστικής οικονομίας· και
3. ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς - μια οικονομία με υψηλή απασχόληση που θα επιτυγχάνει κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Πρωταρχικοί στόχοι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» θέτει πέντε (5) πρωταρχικούς στόχους οι οποίοι θα αποτελέσουν τις κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες θα πρέπει να υιοθετηθούν από κάθε κράτος – μέλος έτσι ώστε να αυξηθεί η ανάπτυξη και η απασχόληση στα κράτη αυτά. Οι πρωταρχικοί αυτοί στόχοι είναι:

1. να ανέλθει στο 75% το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών ηλικίας 20-64 ετών το έτος 2020 (το αντίστοιχο ποσοστό το έτος 2010 ήταν 69%),
2. να επενδύεται 3% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε έρευνα και ανάπτυξη, ιδίως χάρη στη βελτίωση των συνθηκών επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε Ε&Α και σε «ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας» μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών,
3. να επιτευχθούν οι στόχοι του «20/20/20» ως προς το κλίμα και την ενέργεια, δηλαδή να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 (ή κατά 30% εάν επιτευχθεί διεθνής συμφωνία), να αυξηθεί κατά 20% το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική ενεργειακή κατανάλωση και να αυξηθεί στο 20% η ενεργειακή απόδοση,
4. να μειωθεί το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου από το 15% το 2010 σε λιγότερο από 10% το 2020 και να αυξηθεί από το 31% σε τουλάχιστον 40% το

ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 30-34 ετών που ολοκληρώνει την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση,

5. να μειωθεί κατά 25% ο αριθμός των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από τα εθνικά όρια φτώχειας, βγάζοντας από την κατάσταση της φτώχειας πάνω από 20 εκατομμύρια ευρωπαίους πολίτες.

Εμβληματικές πρωτοβουλίες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Οι πέντε (5) πρωταρχικοί στόχοι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αντανakλούν τις τρεις (3) προτεραιότητες της, δηλαδή την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, αλλά το πεδίο τους είναι ευρύτερο: για την επίτευξή τους θα απαιτηθεί μεγάλο φάσμα δράσεων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει επτά (7) εμβληματικές πρωτοβουλίες που θα ενεργήσουν ως καταλύτες για την επίτευξη προόδου σε κάθε βασική προτεραιότητα. Οι εμβληματικές προτεραιότητες αυτές είναι:

1. «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» που επιδιώκει να προκύψουν βιώσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από μια ενιαία ψηφιακή αγορά βασισμένη:
 - i. σε ταχεία και υπερταχεία πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε διαλειτουργική εφαρμογή, ευρυζωνική πρόσβαση για όλους μέχρι το 2013,
 - ii. πρόσβαση για όλους σε πολύ υψηλότερες ταχύτητες στο διαδίκτυο (30 Mbps ή μεγαλύτερες) μέχρι το 2020, και
 - iii. ποσοστό 50% ή μεγαλύτερο των ευρωπαϊκών νοικοκυριών με συνδρομή σε συνδέσεις του διαδικτύου άνω των 100 Mbps.

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει:

- i. στη δημιουργία ενός σταθερού νομικού πλαισίου το οποίο να προσελκύει επενδύσεις σε μια ανοικτή και ανταγωνιστική υποδομή διαδικτύου υψηλής ταχύτητας
- ii. στην ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής πολιτικής ραδιοφάσματος
- iii. στη διευκόλυνση της χρήσης των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υλοποίηση αυτού του προγράμματος
- iv. στη δημιουργία μίας πραγματικά ενιαίας αγοράς για διαδικτυακό περιεχόμενο και υπηρεσίες
- v. στη μεταρρύθμιση των ταμείων έρευνας και καινοτομίας και να αυξήσει τη στήριξη στον τομέα των ΤΠΕ
- vi. στην προώθηση της πρόσβασης στο διαδίκτυο και της χρήσης του από όλους τους ευρωπαίους πολίτες.

2. «Ένωση καινοτομίας», που επιδιώκει να εστιαστεί εκ νέου η πολιτική για Ε&Α και καινοτομία στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κοινωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η κλιματική αλλαγή, η ενεργειακή απόδοση και η αποτελεσματική χρήση των πόρων, η υγεία και οι δημογραφικές μεταβολές, με ταυτόχρονη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ επιστήμης και αγοράς ούτως ώστε οι εφευρέσεις να μετατρέπονται σε προϊόντα.

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει:

- i. στην ολοκλήρωση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας, στην ανάπτυξη ενός στρατηγικού ερευνητικού προγράμματος εστιασμένο σε προκλήσεις όπως η ενεργειακή ασφάλεια, οι μεταφορές, η κλιματική αλλαγή και η αποδοτική χρησιμοποίηση των πόρων, η υγεία και η γήρανση του πληθυσμού, οι φιλικές προς το περιβάλλον μέθοδοι παραγωγής και διαχείρισης της γης
- ii. στη βελτίωση των συνθηκών – πλαισίου για τις επιχειρήσεις στον τομέα της καινοτομίας

- iii. στη δρομολόγηση «ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας» μεταξύ του επιπέδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του επιπέδου των κρατών μελών
 - iv. στην αναθεώρηση και στην ανάπτυξη του ρόλου των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της καινοτομίας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση ιδίως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τη δημιουργία καινοτόμων μηχανισμών παροχής κινήτρων συνδεδεμένων με την αγορά του άνθρακα
 - v. στην προώθηση εταιρικών σχέσεων γνώσης και στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της εκπαίδευσης, των επιχειρήσεων και της έρευνας και της καινοτομίας.
3. «Νεολαία σε κίνηση» που στοχεύει στο να ενισχυθούν οι επιδόσεις και η ελκυστικότητα των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρώπης σε διεθνές επίπεδο και να βελτιωθεί η συνολική ποιότητα σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συνδυάζοντας αριστεία και ισότητα στο πλαίσιο της προώθησης της κινητικότητας των σπουδαστών και των εκπαιδευομένων και της βελτίωσης της κατάστασης των νέων στον τομέα της απασχόλησης.
- Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει:
- i. στην ολοκλήρωση και στην ενίσχυση των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κινητικότητα, τα πανεπιστήμια και τους ερευνητές
 - ii. στην επιτάχυνση των προγραμμάτων εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
 - iii. στη διερεύνηση τρόπων προώθησης της επιχειρηματικότητας μέσω προγραμμάτων κινητικότητας για νέους επαγγελματίες
 - iv. στην προώθηση της αναγνώρισης της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης
 - v. στη δημιουργία ενός πλαισίου για την απασχόληση των νέων που θα παρουσιάζει τις πολιτικές που αποβλέπουν στη μείωση του ποσοστού ανεργίας στους νέους.
4. «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους» για να αποσυνδεθεί η οικονομική ανάπτυξη από τη χρήση πόρων και ενέργειας, να στηριχθεί η μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, να μειωθούν οι εκπομπές CO₂, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και να αυξηθεί η ενεργειακή ασφάλεια.

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει:

- i. στην κινητοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. αγροτική ανάπτυξη, διαρθρωτικά ταμεία, πρόγραμμα-πλαίσιο E&A, ΔΕΔ, ΕΤΕ)
- ii. στην ενίσχυση ενός πλαισίου για τη χρησιμοποίηση μέσων που βασίζονται στην αγορά
- iii. στον εκσυγχρονισμό και στην απαλλαγή των μεταφορών από εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμβάλλοντας στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας
- iv. στην προώθηση της αναβάθμισης των δικτύων της Ευρώπης, περιλαμβανομένων των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας, με στόχο τη δημιουργία ευρωπαϊκού υπερδικτύου
- v. στην εφαρμογή αναθεωρημένου σχεδίου δράσης για την ενεργειακή αποδοτικότητα και στην προώθηση ενός προγράμματος για τα την αποδοτική χρήση των ενεργειακών πόρων
- vi. στη διαμόρφωση ενός οράματος διαρθρωτικών και τεχνολογικών αλλαγών που είναι απαραίτητες για τη μετάβαση μέχρι το 2050 σε μια οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα.

5. «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» η οποία αποβλέπει σε μια σύγχρονη βιομηχανική πολιτική που θα στηρίζει την επιχειρηματικότητα, θα καθοδηγεί και θα βοηθά τη βιομηχανία για το πώς να αντιμετωπίσει τις εν λόγω προκλήσεις, θα προωθεί την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της Ευρώπης στον πρωτογενή τομέα, στη μεταποίηση και στις υπηρεσίες και θα τις βοηθά να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που παρέχει η παγκοσμιοποίηση και η πράσινη οικονομία.

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει:

- i. στη θέσπιση βιομηχανικής πολιτικής για τη δημιουργία βέλτιστου περιβάλλοντος για τη διατήρηση και την ανάπτυξη ισχυρής, ανταγωνιστικής και διαφοροποιημένης βιομηχανικής βάσης στην Ευρώπη·
 - ii. στην ανάπτυξη οριζόντιας προσέγγισης στη βιομηχανική πολιτική συνδυάζοντας διάφορα μέσα πολιτικής·
 - iii. στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος ιδίως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις
 - iv. στην αναδιάρθρωση των τομέων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε δραστηριότητες προσανατολισμένες στο μέλλον
 - v. στην προώθηση τεχνολογιών και μεθόδων παραγωγής που περιορίζουν τη χρήση φυσικών πόρων·
 - vi. στην ανάπτυξη αποτελεσματικής διαστημικής πολιτικής για να παράσχει τα μέσα για την αντιμετώπιση ορισμένων από τις σημαντικότερες παγκόσμιες προκλήσεις
 - vii. στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού τομέα τουρισμού
 - viii. στη στήριξη της μετάβασης των τομέων υπηρεσιών και μεταποίησης σε αποδοτικότερη χρήση πόρων, περιλαμβανομένης της αποτελεσματικότερης ανακύκλωσης
6. «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» για τον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των ευρωπαϊκών κοινωνικών μοντέλων, έτσι ώστε να αποκτήσουν οι πολίτες νέες δεξιότητες και να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και στις ενδεχόμενες αλλαγές σταδιοδρομίας, να μειωθεί η ανεργία και να αυξηθεί η παραγωγικότητα της εργασίας.

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει:

- i. στον καθορισμό και την εφαρμογή της δεύτερης φάσης του προγράμματος «ευελιξία με ασφάλεια»·
- ii. στην προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου σύμφωνα με τις αρχές για «έξυπνη» ρύθμιση
- iii. στη διευκόλυνση και την προαγωγή της κινητικότητας εργασίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη βέλτιστη προσαρμογή της προσφοράς εργατικού δυναμικού στη ζήτηση·
- iv. στην ενίσχυση της ικανότητας των κοινωνικών εταίρων για κοινωνικό διάλογο σε όλα τα επίπεδα
- v. στην ώθηση του στρατηγικού πλαισίου συνεργασίας για την εκπαίδευση και την κατάρτιση με συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων
- vi. στην ανάπτυξη μιας κοινής γλώσσας και ενός επιχειρησιακού εργαλείου για την εκπαίδευση/κατάρτιση και την εργασία: ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δεξιοτήτων, προσόντων και επαγγελματών (ESCO).

7. «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας» για να διασφαλιστεί οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, έτσι ώστε να αναγνωριστούν τα θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να ζουν αξιοπρεπώς και να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία.

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει:

- i. στο μετασχηματισμό της ανοικτής μεθόδου συντονισμού για τον κοινωνικό αποκλεισμό και την κοινωνική προστασία σε πλατφόρμα συνεργασίας και στην ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων, χρησιμοποιώντας και στοχευμένες ενισχύσεις από τα διαρθρωτικά ταμεία και ιδίως το ΕΚΤ·
- ii. στην κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων για την προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας για τα πιο ευάλωτα άτομα και για την ενσωμάτωση των μεταναστών·
- iii. στην αξιολόγηση της καταλληλότητας και της βιωσιμότητας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και συνταξιοδότησης και στον προσδιορισμό τρόπων που διασφαλίζουν καλύτερη πρόσβαση στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης.

Η εφαρμογή αυτών των πρωτοβουλιών είναι κοινή ευθύνη και απαιτεί δράσεις σε όλα τα επίπεδα:

- i. τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ii. τα κράτη μέλη,
- iii. τις τοπικές και περιφερειακές διοικήσεις.

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση να εξέλθει ισχυρότερη από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση και να καταστεί μια δυνατή, βιώσιμη οικονομία χωρίς αποκλεισμούς που θα προσφέρει υψηλά επίπεδα απασχόλησης, παραγωγικότητας, ανταγωνιστικότητας και κοινωνικής συνοχής.

Οι στόχοι της Ελλάδας για το έτος 2020

Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011 – 2014, η Ελλάδα έχει θέσει ως πρωταρχικούς στόχους για το έτος 2020 τους ακόλουθους:

1. να ανέλθει στο 70% το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών ηλικίας 20-64 ετών το έτος 2020 (το αντίστοιχο ποσοστό το έτος 2010 ήταν 64%),
2. να επενδύεται το 2% του ΑΕΠ της χώρας σε έρευνα και ανάπτυξη. Το ποσοστό αυτό αναθεωρήθηκε σε 0,67% το 2013
3. να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 4% σε σχέση με τα επίπεδα του 2005, να αυξηθεί κατά 20% το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική ενεργειακή κατανάλωση και να μειωθεί κατά 15% η κατανάλωση ενέργειας
4. να μειωθεί το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου από το 14,8% το 2008 σε λιγότερο από 10% το 2020 και να αυξηθεί από το 25,6% το ποσοστό της νέας γενιάς που έχει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το 2008 σε τουλάχιστον 32%.
5. να μειωθεί ο αριθμός των ατόμων που απειλούνται από τη φτώχεια ή/και τον κοινωνικό αποκλεισμό κατά 450.000 έως το 2020.

Ωστόσο σύμφωνα με την αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (Μάιος 2013):

1. ο στόχος της επίτευξης συνολικού ποσοστού απασχόλησης 70% των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών κρίνεται ως δύσκολα επιτεύξιμος δεδομένου ότι το ποσοστό απασχόλησης της εν λόγω ηλικιακής ομάδας το έτος 2012 ανέρχεται σε 55,3%

2. ο στόχος της επίτευξης της επένδυσης του 0,67% του ΑΕΠ της χώρας σε έρευνα και καινοτομία δύναται να επιτευχθεί υπό προϋποθέσεις δεδομένου ότι το έτος 2007 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) οι επενδύσεις σε έρευνα και τεχνολογία ανέρχονταν σε 0,57%
3. ο στόχος της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 4% δεν αναμένεται να επιτευχθεί, ενώ ο στόχος της μείωσης της κατά 15% της κατανάλωσης ενέργειας έχει σχεδόν επιτευχθεί αλλά οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην οικονομική ύφεση και όχι στα μέτρα ενεργειακής απόδοσης.
4. το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης το έτος 2012 ανέρχονταν σε 11,4%, βάσει του οποίου η Ελλάδα παρουσιάζει ελαφρώς καλύτερες επιδόσεις από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε ότι αφορά στο ποσοστό ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αυτό ανέρχεται σε 30,9% το έτος 2012 και ο στόχος για το έτος 2020 κρίνεται εφικτός υπό την προϋπόθεση της βελτίωσης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
5. δεδομένου ότι ο αριθμός των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή/και από κοινωνικό αποκλεισμό αυξήθηκε κατά 357.000 άτομα την τριετία 2008-2011 ήτοι 3.403.000, ο στόχος της μείωσης του αριθμού των εν λόγω ατόμων κατά 450.000 κρίνεται εφικτή μόνο με την πλήρη εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 για την αντιμετώπιση της ανεργίας και τη βελτίωση του δικτύου κοινωνικής ασφάλειας.

Αξιολόγηση της συνεισφοράς του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου 2014 - 2020 στη «Στρατηγική Ευρώπη 2020»

Η αξιολόγηση της συνεισφοράς στη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα πραγματοποιηθεί με την χρήση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων. Σε πρώτο βήμα θα αναγνωριστούν οι δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση κάθε μίας από τις επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Στη συνέχεια θα αποτιμηθεί η τοποθέτηση πόρων και θα αναγνωριστεί ποιοτικά και ποσοτικά η συνεισφορά συνολικά του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος σε κάθε εμβληματική πρωτοβουλία (άλλα και συνολικά) σε εθνικό επίπεδο, όπου και έχουν οριστεί συγκεκριμένη στόχοι.

Ποιοτική και ποσοτική κατανομή δράσεων και πόρων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η συσχέτιση της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ανά εμβληματική πρωτοβουλία με τις δράσεις του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Σχεδίου θα γίνει με τη χρήση μήτρας συνάφειας σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί. Ειδικότερα η μήτρα συνάφειας εξετάζει και εκτιμά τη λογική «σύνδεση» των δράσεων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος με τις Εμβληματικές Πρωτοβουλίες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Επισημαίνεται ότι οι τιμές που μπορεί να λάβει κάθε κελί είναι της μορφής 0 ή 1. Τα οριζόντια σύνολα αποδίδουν τη σωρευτική επίδραση που ασκεί κάθε δράση / επενδυτική προτεραιότητα / θεματικός στόχος στην κατεύθυνση της ικανοποίησης των στόχων των Εμβληματικών Πρωτοβουλιών της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ως εκ τούτου, δύναται να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά τον ιδιαίτερο ρόλο της εκάστοτε δράσης του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Τα κάθετα σύνολα προσδιορίζουν τον ιδιαίτερο ρόλο της εκάστοτε δράσης, επενδυτικής προτεραιότητας και θεματικού στόχου του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος σε κάθε εμβληματική πρωτοβουλία της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Αξονας Προτεραιότητας / Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα / Δράσεις	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγική «Ευρώπη 2020»							Σύνολο
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας	
ΑΞ.Π.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΠΕ								
Θ.Σ.1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας								
Ε.Π.1.1. Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος								
1.1.1.1 Δράσεις ενίσχυσης φορέων για την ανάπτυξη αριστείας και την υποστήριξη της δικτύωσης ερευνητικών φορέων	0	1	0	1	1	0	0	3
Σύνολο Ε.Π.(1.1)	0	1	0	1	1	0	0	3
Ε.Π.1.2 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
1.2.1.1 Ενίσχυση των συστάδων και συνεργασιών μεταξύ του ερευνητικού τομέα και των επιχειρήσεων	0	1	1	0	1	0	0	3
1.2.2.1 Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας σε επιχειρήσεις για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	0	1	1	1	1	0	0	4
Σύνολο Ε.Π. (1.2)	0	2	2	1	2	0	0	7
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ.(1)	0	3	2	2	3	0	0	10
Θ.Σ.2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών								
Ε.Π.2.3 Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία								
2.3.1.1 Ανάπτυξη και παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις	1	1	0	0	0	0	0	2
2.3.2.1 Ανάπτυξη και χρήση ψηφιακών συστημάτων ορθολογικής διαχείρισης των πόρων και κοστολόγησης υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α. στους τομείς της ενέργειας, του νερού, των απορριμμάτων	0	1	0	1	0	0	0	2

Αξονας Προτεραιότητας / Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα / Δράσεις	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγική «Ευρώπη 2020»							Σύνολο
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας	
Σύνολο Ε.Π. (2.3)	1	2	0	1	0	0	0	4
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. (2)	1	2	0	1	0	0	0	4
Θ.Σ.3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων								
Ε.Π.3.1 Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων								
3.1.1.1 Δημιουργία νέων επιχειρήσεων που ενσωματώνουν καινοτομία	0	1	1	1	1	1	0	5
Σύνολο Ε.Π. (3.1)	0	1	1	1	1	1	0	5
Ε.Π.3.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση								
3.2.1.1 Ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων και εργαλείων προσανατολισμού στην εξωστρέφεια για ΜΜΕ	0	1	1	1	1	1	0	5
Σύνολο Ε.Π.(3.2)	0	1	1	1	1	1	0	5
Ε.Π.3.3 Στήριξη της δημιουργίας και επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών								
3.3.1.1 Ενίσχυση των επιχειρήσεων για επενδύσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού	0	1	0	0	1	1	1	4
Σύνολο Ε.Π. (3.3)	0	1	0	0	1	1	1	4
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. (3)	0	3	2	2	3	3	1	14
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞ. Π.1:	1	8	4	5	6	3	1	18
ΑΞ. Π.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ								
Θ.Σ.4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς								
Ε.Π. 4.3 Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης								
4.3.1.1. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια»	0	0	0	1	0	0	0	1
4.3.1.2. «Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση της ενεργειακής	0	0	0	1	0	0	0	1

Αξονας Προτεραιότητας / Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα / Δράσεις	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγική «Ευρώπη 2020»							Σύνολο
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας	
απόδοσης στον οικιακό κτιριακό τομέα»								
Σύνολο Ε.Π.(4.3)	0	0	0	2	0	0	0	2
Ε.Π. 4.5 Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων								
4.5.1.1 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των μεταφορών, ιδίως σε αστικές περιοχές	0	0	0	1	0	0	0	1
4.5.1.2 Δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στα αστικά κέντρα	0	0	0	1	0	0	0	1
Σύνολο Ε.Π. (4.5)	0	0	0	2	0	0	0	2
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 4	0	0	0	4	0	0	0	4
Θ.Σ.5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων								
Ε.Π.5.1 Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασισμένων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων								
5.1.1.1 Επενδύσεις σε έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή	0	1	0	1	1	0	0	3
Σύνολο Ε.Π. (5.1)	0	1	0	1	1	0	0	3
Ε.Π.5.2 Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών								
5.2.1.1 Επενδύσεις σε έργα πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών	0	1	0	1	1	0	0	3
Σύνολο Ε.Π.(5.2)	0	1	0	1	1	0	0	3
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 5	0	2	0	2	2	0	0	6
Θ.Σ.6. Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων								
Ε.Π.6.2 Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις								
6.2.1.1 Επενδύσεις στη διαχείριση υδάτινων πόρων (πόσιμο νερό)	0	1	0	1	0	0	0	2

Αξονας Προτεραιότητας / Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα / Δράσεις	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγική «Ευρώπη 2020»							Σύνολο
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας	
6.2.1.2 Επενδύσεις στη διαχείριση λυμάτων	0	1	0	1	0	0	0	2
Σύνολο Ε.Π.(6.2)	0	2	0	2	0	0	0	4
Ε.Π.6.3 Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς								
6.3.1.1 Επενδύσεις για την ανάδειξη της τοπικής οικονομίας με την αξιοποίηση του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος	0	0	0	1	1	0	0	2
Σύνολο Ε.Π.(6.3)	0	0	0	1	1	0	0	2
Ε.Π.6.4 Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγή των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών								
6.4.1.1 Επενδύσεις για τη διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας για την Περιφέρεια Ηπείρου	0	0	0	1	1	0	0	2
Σύνολο Ε.Π.(6.4)	0	0	0	1	1	0	0	2
Ε.Π.6.5 Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπτυξη των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου								
6.5.1.1 Εκπόνηση πολεοδομικών / χωροταξικών μελετών	0	0	1	1	1	0	0	3
6.5.1.2 Επενδύσεις σε έργα αστικής αναζωογόνησης	0	0	0	1	1	0	0	2
Σύνολο Ε.Π.(6.5)	0	0	1	2	2	0	0	5
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 6	0	2	1	6	4	0	0	13
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞ.Π. 2	0	4	1	12	6	0	0	23
ΑΞ. Π.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ								
Θ.Σ.7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων								
Ε.Π.7.2 Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων								
7.2.1.1 Έργα υποστήριξης ΔΕΔ-Μ – Υποδομές	0	0	0	1	0	0	0	1
7.2.2.1 Επενδύσεις στη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας στο επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο	0	0	0	0	0	0	0	0

Αξονας Προτεραιότητας / Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα / Δράσεις	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγική «Ευρώπη 2020»							Σύνολο
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας	
Σύνολο Ε.Π.(7.2)	0	0	0	1	0	0	0	1
Ε.Π.7.5 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές								
7.5.1.1 Εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης ενέργειας	0	1	0	1	1	0	0	3
Σύνολο Ε.Π.(7.5)	0	1	0	1	1	0	0	3
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 7	0	1	0	2	1	0	0	4
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞ.Π. 3	0	1	0	2	1	0	0	4
ΑΞ. Π.4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΕΤΠΑ)								
Θ.Σ.9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης								
Ε.Π.9.1 (ΕΤΠΑ) Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας								
9.1.1.1.Υποδομές Υγείας	0	0	0	0	0	0	1	1
9.1.2.1.Κοινωνικές υποδομές πρόνοιας, φροντίδας και στέγασης	0	0	0	0	0	0	1	1
Σύνολο Ε.Π.(9.1)	0	0	0	0	0	0	2	2
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 9 (ΕΤΠΑ)	0	0	0	0	0	0	2	2
Θ.Σ.10. Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση								
Ε.Π.10.1 Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση								
10.1.1.1.Υποδομές Προσχολικής και Σχολικής Εκπαίδευσης	0	0	1	0	0	1	0	2
10.1.1.2.Υποδομές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	0	0	1	0	0	1	0	2
10.1.1.3.Υποδομές για αρχική επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων	0	0	1	0	0	1	0	2
Σύνολο Ε.Π.(10.1)	0	0	3	0	0	3	0	6

Αξονας Προτεραιότητας / Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα / Δράσεις	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγική «Ευρώπη 2020»							Σύνολο
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας	
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 10	0	0	3	0	0	3	0	6
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞ. Π. 4	0	0	3	0	0	3	2	8
ΑΞ. Π.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΙΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ (ΕΚΤ)								
Θ.Σ.8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων								
Ε.Π.8.1 Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων								
8.1.1.1 Προγράμματα απασχόλησης ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς αιχμής για την περιφερειακή οικονομία	0	0	1	0	0	1	0	2
Σύνολο Ε.Π. (8.1)	0	0	1	0	0	1	0	2
Ε.Π.8.5 Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές								
8.5.1.1 Υποστήριξη εργαζομένων και επιχειρηματιών για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον που δημιουργείται από την εφαρμογή της περιφερειακής RIS3	0	0	1	0	1	1	1	4
Σύνολο Ε.Π. (8.5)	0	0	1	0	1	1	1	4
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 8	0	0	2	0	1	2	1	6
Θ.Σ.9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης								
Ε.Π.9.1 Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας. ΕΚΤ								
9.1.1.1 Δράσεις για την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας ομάδων του πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση	0	0	1	0	1	1	1	4
Σύνολο Ε.Π. (9.1)	0	0	1	0	1	1	1	4
Ε.Π.9.2 Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά ΕΚΤ								
9.2.1.1. Υποστήριξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων για την κοινωνικοοικονομική τους ενσωμάτωση	0	0	1	0	1	1	1	4
Σύνολο Ε.Π. (9.2)	0	0	1	0	1	1	1	4

Αξονας Προτεραιότητας / Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα / Δράσεις	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγική «Ευρώπη 2020»							Σύνολο
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας	
Ε.Π.9.3 Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών. ΕΚΤ								
9.3.1.1. Παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών	0	0	0	0	0	0	1	1
Σύνολο Ε.Π.(9.3)	0	0	0	0	0	0	1	1
Ε.Π.9.4 Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος. ΕΚΤ								
9.4.1.1 Ανάπτυξη δικτύου προστασίας της υγείας των πολιτών της Περιφέρειας	0	0	1	0	1	1	1	4
9.4.2.1 Παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες	0	1	1	0	0	1	1	4
Σύνολο Ε.Π.(9.4)	0	1	2	0	1	2	2	7
Ε.Π.9.5 Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση. ΕΚΤ								
9.5.1.1. Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε Περιφερειακό επίπεδο	0	0	1	0	1	1	0	3
Σύνολο Ε.Π. (9.5)	0	0	1	0	1	1	0	3
Ε.Π.9. 6 Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων ΕΚΤ								
9.6.1.1. Ολοκληρωμένα τοπικά προγράμματα για την προώθηση της απασχόλησης	0	1	1	0	1	1	1	5
Σύνολο Ε.Π.(9.6)	0	1	1	0	1	1	1	5
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Σ. 9 (ΕΚΤ)	0	2	6	0	5	6	6	25
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞ. Π. 5	0	2	8	0	6	8	7	31
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1	15	16	19	19	14	10	94

Από την ανωτέρω μήτρα συνάφειας προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

1. Ο Θεματικός Στόχος 9: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης- ΕΚΤ» του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος έχει τη μεγαλύτερη επίδραση στην επίτευξη των Εμβληματικών Πρωτοβουλιών της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ακολουθούν κατά φθίνουσα σειρά οι θεματικοί στόχοι:
 - i. Θ.Σ.3. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων»
 - ii. Θ.Σ.6. «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων»
 - iii. Θ.Σ.1. «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας»
 - iv. Θ.Σ.5. «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων»
 - v. Θ.Σ.10. «Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση»
 - vi. Θ.Σ.8. «Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων»
 - vii. Θ.Σ.2. «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών»
 - viii. Θ.Σ.7. «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων»
 - ix. Θ.Σ.4. «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
 - x. Θ.Σ.9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης.
2. Η Επενδυτική προτεραιότητα Ε.Π. 1.2 «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής» έχει τη μεγαλύτερη επίδραση στην επίτευξη των Εμβληματικών Πρωτοβουλιών της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ακολουθούν κατά φθίνουσα σειρά οι Επενδυτικές Προτεραιότητες:
 - i. ΕΠ 9.4 (ΕΚΤ) «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος».
 - ii. Ε.Π. 10.1 «Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση».
 - iii. Ε.Π. 6.5 «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου».

- iv. ΕΠ 9.6 (ΕΚΤ) «Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων».
- v. ΕΠ 3.1. «Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων».
- vi. Ε.Π. 3.2 «Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση».
- vii. Ε.Π. 2.3. «Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία».
- viii. Ε.Π. 3.3 «Στήριξη της δημιουργίας και επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών».
- ix. ΕΠ 6.2 «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις».
- x. Ε.Π.8.5 «Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές».
- xi. Ε.Π. 9.1 «Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας ΕΚΤ».
- xii. ΕΠ 9.2 (ΕΚΤ) «Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά».
- xiii. ΕΠ 1.1 «Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».
- xiv. Ε.Π. 5.1 «Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων».
- xv. ΕΠ 5.2 «Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών».
- xvi. ΕΠ 7.5 «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές».
- xvii. ΕΠ 9.5 (ΕΚΤ) «Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση».

Αντίθετα, οι οκτώ (8) Επενδυτικές Προτεραιότητες με την μικρότερη επίδραση στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι οι ακόλουθες:

- i. ΕΠ 7.2. Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
- ii. ΕΠ 4.3. Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
- iii. ΕΠ 4.5 Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές,

- συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων.
- iv. Ε.Π. 6.3 «Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς»
 - v. Ε.Π. 6.4 «Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγή των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών».
 - vi. Ε.Π.8.1 «Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων».
 - vii. ΕΠ 9.1. (ΕΤΠΑ) «Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας».
 - viii. ΕΠ 9.3 (ΕΚΤ) Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών.
3. Η επίτευξη της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» υποστηρίζεται αποκλειστικά από την Επενδυτική Προτεραιότητα 2.3. «Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία»
4. Η επίτευξη της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» υποστηρίζεται από επτά (7) Θεματικούς Στόχους του ΠΕΠ (φθίνουσα σειρά):
- i. Θ.Σ 1. «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας».
 - ii. Θ.Σ. 3. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων»
 - iii. Θ.Σ. 2. «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών».
 - iv. Θ.Σ. 5. «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων».
 - v. Θ.Σ. 6. «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων».
 - vi. Θ.Σ.9. «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)».
 - vii. Θ.Σ. 7. «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων»
5. Η επίτευξη της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Νεολαία σε κίνηση» υποστηρίζεται από έξι (6) Θεματικούς Στόχους του ΠΕΠ (φθίνουσα σειρά)
- i. Θ.Σ.9. «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)».
 - ii. Θ.Σ.10. «Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση».
 - iii. Θ.Σ. 1. «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας».
 - iv. Θ.Σ. 3. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων».

- v. Θ.Σ.8. «Πρωώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων».
 - vi. Θ.Σ.6. «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων».
6. Η επίτευξη της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της» υποστηρίζεται από επτά (7) Θεματικούς Στόχους του ΠΕΠ (φθίνουσα σειρά):
- i. Θ.Σ.6. «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων».
 - ii. Θ.Σ. 4. «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς».
 - iii. Θ.Σ. 1. «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας».
 - iv. Θ.Σ. 3. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων»
 - v. Θ.Σ. 5. «Πρωώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων».
 - vi. Θ.Σ. 7. «Πρωώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων».
 - vii. Θ.Σ. 2. «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών»
7. Η επίτευξη της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» υποστηρίζεται από επτά (7) Θεματικούς Στόχους του ΠΕΠ (φθίνουσα σειρά):
- i. Θ.Σ.9. «Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)».
 - ii. Θ.Σ. 6. «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων».
 - iii. Θ.Σ. 1. «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας».
 - iv. Θ.Σ. 3. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων».
 - v. Θ.Σ. 5. «Πρωώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων».
 - vi. Θ.Σ.7. «Πρωώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων».
 - vii. Θ.Σ.8. «Πρωώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων».
8. Η επίτευξη της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» υποστηρίζεται από τέσσερις (4) Θεματικούς Στόχους του ΠΕΠ (φθίνουσα σειρά):
- i. Θ.Σ.9. «Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)».
 - ii. Θ.Σ 3. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων».
 - iii. Θ.Σ.10. «Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση».
 - iv. Θ.Σ.8. «Πρωώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων».
9. Η επίτευξη της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας» υποστηρίζεται κατά πολύ από το Θεματικό Στόχο 9. «Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)».

Ακολουθούν κατά φθίνουσα σειρά οι Θεματικοί Στόχοι:

- i. ΘΣ.9. «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΤΠΑ)».
- ii. ΘΣ.3. «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων».
- iii. Θ.Σ.8. «Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων».

Όπως παρατηρείται το σύνολο των Θεματικών Στόχων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος επιδρά θετικά στην επίτευξη των Εμβληματικών Πρωτοβουλιών της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπρόσθετα, κάθε Εμβληματική Πρωτοβουλία υποστηρίζεται από πληθώρα δράσεων / Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Ο συνολικός προϋπολογισμός (συνολική χρηματοδότηση) του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος ανέρχεται σε 325.846.894,00 €. Με βάση την ανωτέρω Μήτρα Συνάφειας η συνεισφορά της κάθε Επενδυτικής Προτεραιότητας και του αντίστοιχου Θεματικού Στόχου του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος στην επίτευξη των Εμβληματικών Πρωτοβουλιών με βάση τον προϋπολογισμό της / του αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα.

Όπως αποτυπώνεται και με βάση τον προϋπολογισμό του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, το Επιχειρησιακό Σχέδιο συνεισφέρει πιο «ενεργά» στην υλοποίηση της Εμβληματικής Πρωτοβουλίας «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της» και ειδικότερα με δράσεις που αποσκοπούν στην προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και στην εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων, στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και στην προαγωγή αποδοτικής χρήσης των πόρων, ενώ ακολουθούν με φθίνουσα σειρά οι ακόλουθες Εμβληματικές Πρωτοβουλίες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»:

- i. «Ένωση Καινοτομίας», με δράσεις που αποσκοπούν στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και στην προαγωγή αποδοτικής χρήσης των πόρων, καθώς και στις επενδύσεις στον τομέα των υδάτων.
- ii. «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» με δράσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- iii. «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», με δράσεις που αποσκοπούν στη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας και στην ενεργό ένταξη με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας
- iv. «Νεολαία σε κίνηση», με δράσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση της φτώχειας και διακρίσεων, καθώς και στις επενδύσεις στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση και στην ανάπτυξη υποδομών δια βίου μάθησης.
- v. «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας», με δράσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων
- vi. «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη», με δράσεις που αποσκοπούν στην διατήρηση και προστασία περιβάλλοντος και στην προαγωγή αποδοτικής χρήσης των πόρων, στην ενίσχυση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), καθώς και στην ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, μάθηση, ένταξη, πολιτισμό και υγεία.

Αξονας Προτεραιότητας /Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»						
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας
ΑΞ.Π.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΠΕ							
Θ.Σ.1.Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	- €	7.608.178,00 €	3.804.089,00 €	3.804.089,00 €	3.804.089,00 €	-€	- €
Ε.Π.1.1. Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	- €	3.804.089,00 €	- €	1.902.044,50- €	1.902.044,50- €	-€	- €
Ε.Π.1.2 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσής εξειδίκευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής	- €	3.804.089,00 €	3.804.089,00 €	1.902.044,50- €	1.902.044,50- €	-€	- €

Αξονας Προτεραιότητας /Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»						
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας
Θ.Σ.2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2.259.737,00 €	9.038.948,00 €	2.259.737,00 €	4.519.474,00 €	2.259.737,00 €	4.519.474,00 €	- €
Ε.Π.2. 3 Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία	2.259.737,00 €	9.038.948,00 €	2.259.737,00 €	4.519.474 €	2.259.737,00 €	4.519.474 €	- €
Θ.Σ.3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	- €	27.116.841,00 €	13.558.420,50 €	13.558.420,50 €	27.116.841,00 €	27.116.841,00 €	9.038.947,00 €
Ε.Π.3.1 Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων	- €	8.038.947,00 €	6.779.210,25 €	6.779.210,25 €	8.038.947,00 €	8.038.947,00 €	- €
Ε.Π.3.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση	- €	8.038.947,00 €	6.779.210,25 €	6.779.210,25 €	8.038.947,00 €	8.038.947,00 €	- €
Ε.Π.3.3 Στήριξη της δημιουργίας και επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	- €	9.038.947,00 €	- €	- €	9.038.947,00 €	9.038.947,00 €	9.038.947,00 €
ΑΞ. Π.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ							
Θ.Σ.4. Στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	- €	- €	- €	25.246.289,00 €	- €	- €	- €
Ε.Π.4.3 Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις	- €	- €	- €	12.623.144,50 €	- €	- €	- €

Αξονας Προτεραιότητας /Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»						
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας
δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης							
Ε.Π.4.5 Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	- €	- €	- €	12.623.144,50 €	- €	- €	- €
Θ.Σ.5. Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	- €	17.896.094,00 €	- €	8.948.047,00 €	8.948.047,00 €	- €	- €
Ε.Π.5.1 Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων	- €	8.948.047,00 €	- €	4.474.023,5 €	4.474.023,5 €	- €	- €
Ε.Π.5.2 Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών	- €	8.948.047,00 €	- €	4.474.023,5 €	4.474.023,5 €	- €	- €
Θ.Σ.6. Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	- €	26.312.181,3 €	17.541.454,2 €	87.707.271,00 €	43.853.635,5 €	- €	- €
Ε.Π.6.2 Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των	- €	26.312.181,3 €	- €	43.853.635,5 €	- €	- €	- €

Αξονας Προτεραιότητας /Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»						
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας
αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις							
Ε.Π.6.3 Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	- €	- €	- €	17.541.454,2 €	17.541.454,2 €	- €	- €
Ε.Π.6.4 Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγή των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών	- €	- €	- €	10.963.408,87 €	10.963.408,87 €	- €	- €
Ε.Π.6.5 Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπτυξη των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	- €	- €	17.541.454,2 €	15.348.772,42 €	15.348.772,42 €	- €	- €
ΑΞ. Π.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ							
Θ.Σ.7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	- €	37.180.390,5 €	- €	74.360.781,00 €	37.180.390,5 €	- €	- €
Ε.Π.7.2. Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	- €	- €	- €	52.052.546,7 €	- €	- €	- €
Ε.Π.7.5 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης	- €	37.180.390,5 €	- €	14.872.156,2 €	37.180.390,5 €	- €	- €

Αξονας Προτεραιότητας /Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»						
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας
και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές							
ΑΞ. Π.4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΕΤΠΑ)							
Θ.Σ.9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΤΠΑ)	- €	- €	- €	- €	- €	- €	11.970.340,00 €
Ε.Π.9.1 (ΕΤΠΑ) Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	- €	- €	- €	- €	- €	- €	11.970.340,00 €
Θ.Σ.10. Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση	- €	- €	16.970.340,00 €	- €	- €	16.970.340,00 €	- €
Ε.Π.10.1 Επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση	- €	- €	16.970.340,00 €	- €	- €	16.970.340,00 €	- €

Αξονας Προτεραιότητας /Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»						
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας
ΑΞ. Π.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΙΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ (ΕΚΤ)							
Θ.Σ.8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	- €	- €	3.188.195,00 €	- €	1.594.097,5 €	3.188.195,00 €	1.594.097,5 €
Ε.Π.8.1 Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	- €	- €	1.594.097,5 €	- €	- €	1.594.097,5 €	- €
Ε.Π.8.5 Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	- €	- €	1.594.097,5 €	- €	1.594.097,5 €	1.594.097,5 €	1.594.097,5 €
Θ.Σ.9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)	- €	20.967.315,00 €	38.746.435,00 €	- €	33.547.704,00 €	38.746.435,00 €	38.746.435,00 €
Ε.Π.9.1 (ΕΚΤ) Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας	- €	- €	4.193.463,00 €	- €	6.709.540,80 €	4.193.463,00 €	4.193.463,00 €
Ε.Π.9.2 (ΕΚΤ) Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	- €	- €	4.193.463,00 €	- €	6.709.540,80 €	4.193.463,00 €	4.193.463,00 €
Ε.Π.9.3 (ΕΚΤ) Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών	- €	- €	- €	- €	- €	- €	4.193.463,00 €

Αξονας Προτεραιότητας /Θεματικός Στόχος / Επενδυτική Προτεραιότητα	Εμβληματικές Πρωτοβουλίες Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»						
	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη\	Ένωση Καινοτομίας	Νεολαία σε κίνηση	Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της	Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας	Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας
Ε.Π.9.4 (ΕΚΤ) Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	- €	10.483.657,50 €	25.160.778,00 €	- €	6.709.540,80 €	25.160.778,00 €	25.160.778,00 €
Ε.Π.9.5 (ΕΚΤ) Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	- €	- €	4.193.463,00 €	- €	6.709.540,80 €	4.193.463,00 €	- €
Ε.Π.9.6 (ΕΚΤ) Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία	- €	10.483.657,50 €	4.193.463,00 €	- €	6.709.540,80 €	4.193.463,00 €	4.193.463,00 €
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	2.259.737,00 €	146.119.947,80 €	96.068.670,70 €	218.144.371,50 €	158.304.541,50 €	90.541.285,00 €	61.349.819,50 €

Χρηματοδοτική συμβολή της στρατηγικής του προγράμματος προς τους στόχους «Ε2020»

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται η χρηματοδοτική συμβολή της στρατηγικής του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος στην επίτευξη των εθνικών στόχων για το έτος 2020 με βάση τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

ΣΤΟΧΟΙ Ε2020	ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ / ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΟΡΟΙ (ΔΔ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ
70% του πληθυσμού μεταξύ 20-64 ετών πρέπει να έχει απασχόληση	70%	Αξ. Προτεραιότητας 1 / Θ.Σ. 1, 2 Αξ. Προτεραιότητας 4 / Θ.Σ. 9, 10	45.587.806,00 €
2% του ΑΕΠ της ΕΕ πρέπει να επενδύεται σε Ε&Α	0,67%	Αξ. Προτεραιότητας 1 / Θ.Σ. 1	7.608.178,00 €
«20/20/20» ως προς το κλίμα /την ενέργεια	Μείωση κατανάλωσης ενέργειας κατά 2,7 Mtoe (1,42 Mtoe το 2016) Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου - 4% (σε σχέση με τις τιμές του 2005) Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας 20%	Αξ. Προτεραιότητας 2 / Θ.Σ. 4, 5, 6	130.849.654,00 €
ολοκλήρωση τριτοβάθμιων σπουδών τουλάχιστον για το 40% της ηλικιακής κατηγορίας 30-34 ετών – ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την σχολική εκπαίδευση μικρότερο από 10%	32% - 9,70%	Αξ. Προτεραιότητας 4 / Θ.Σ. 9, 10	28.940.680,00 €
αριθμός των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού πρέπει να μειωθεί κατά 20 εκατομμύρια	Μείωση κατά 450.000	Αξ. Προτεραιότητας 4 & 5/ Θ.Σ. 8, 9	70.875.310,00 €

Όπως παρατηρείται η πλειονότητα των πόρων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος συσχετίζεται με την προστασία του Περιβάλλοντος συμβάλλοντας κατά πολύ στον στόχο της Κλιματικής Αλλαγής - ενεργειακής βιωσιμότητας και ακολουθεί η συμβολή στους στόχους Καταπολέμησης της Φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, της Απασχόλησης και της Εκπαίδευσης. Ιδιαίτερα χαμηλή είναι η χρηματοδοτική συμβολή στους

στόχους της Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιπρόσθετη πληροφορία για το μέγεθος της συμβολής της Περιφέρειας Ηπείρου στους εθνικούς στόχους για το 2020 δίνει και ο παρακάτω πίνακας στον οποίο παρουσιάζονται τα σχετικά κύρια μεγέθη και αποτυπώνεται η βαρύτητα της Περιφέρειας Ηπείρου σε αυτά. Συνολικά, ο Σύμβουλος Αξιολόγησης εκτιμά ότι αναμένεται μικρή συνεισφορά της Περιφέρειας Ηπείρου στους εθνικούς στόχους για το 2020 σε απόλυτα μεγέθη, λόγω της μικρής πληθυσμιακής και οικονομικής βαρύτητας της Περιφέρειας ως προς το σύνολο της χώρας, η οποία κυμαίνεται γύρω από το 3%.

	ΕΛΛΑΔΑ	ΉΠΕΙΡΟΣ	% ΉΠΕΙΡΟΣ / ΕΛΛΑΔΑ
ΑΕγχΠ (δισ. €) (2011)	208,53	4,50	2,2%
Δαπάνες Ε&Α (εκμ. €) (2011)	1.391,16	38,37	2,8%
Ιδιωτικές επενδύσεις Ε&Α (εκμ. €) (2011)	485,86	1,22	0,3%
Πληθυσμός 20-64 (2013)	6.667.963,00	199.173,00	3,0%
Αριθμός απασχολούμενων 20-64	3.548.500,00	109.100,00	3,1%
Πληθυσμός 30-34 (2013)	819.753,00	22.505,00	2,7%
Πληθυσμός 30-34 με εκπαίδευση ISCED 5 και 6 (%) (2013)	34,6%	33,5%	
Πληθυσμός 18-24 (2013)	847.962,00	27.082,00	3,2%
Πληθυσμός 18-24 με εκπαίδευση ISCED 0, 1, 2, 3c (2013)	10,1%	10,6%	
Πληθυσμός (2013)	11.062.508,00	347.052,00	3,1%
Αριθμός ατόμων σε κατάσταση ή κίνδυνο φτώχειας και αποκλεισμού (%) (2012)	34,6%	*33,0%	
Εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ (MW) (2012)	3.237,50	58,40	1,8%
Ισχύς ΑΠΕ υπό αδειοδότηση (MW) (2012)	23.928,60	1.450,10	6,1%

* 2010, στοιχεία για Κεντρική Ελλάδα
Πηγή: EUROSTAT και P.A.E.